

Talousvaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi sijoituspalvelulain muuttamisesta ja kaupankäynnistä rahoitusvälineillä sekä eräiksi niihin liittyviksi laeiksi

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi sijoituspalvelulain muuttamisesta ja kaupankäynnistä rahoitusvälineillä sekä eräiksi niihin liittyviksi laeiksi (HE 151/2017 vp): Asia on saapunut talousvaliokuntaan mietinnön antamista varten.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- lainsäädäntöneuvos Janne Häyrynen, valtiovarainministeriö
- lainsäädäntöneuvos Paula Kirppu, valtiovarainministeriö
- osastopäällikkö, ylijohtaja Leena Mörttinen, valtiovarainministeriö
- neuvotteleva virkamies Annina Tanhuanpää, valtiovarainministeriö
- johtava asiantuntija Ville Kajala, Finanssivalvonta
- rikostarkastaja Erkki Rossi, keskusrikospoliisi
- lakimies Paula Hannula, Kilpailu- ja kuluttajavirasto
- lakimies Antti Turunen, Keskuskauppakamari
- toimitusjohtaja Antti Törmänen, Evervest Oy
- hallituksen puheenjohtaja Tero Weckroth, Invesdor Oy
- edunvalvontapäällikkö Tuomas Majuri, OP Ryhmä
- toimitusjohtaja Sari Lounasmeri, Suomen Pörssisäätiö
- Senior Advisor Hannu Ruotsalainen, Säästöpankkiliitto osk
- asiantuntija Santeri Suominen, Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry
- johtava lakimies Mari Pekonen-Ranta, Finanssiala ry
- toimitusjohtaja Elli Reunanen, FINE Vakuutus- ja rahoitusneuvonta
- puheenjohtaja Torsti Tenhunen, Finnish Business Angels Network ry
- puheenjohtaja Lasse Vuola, Joukkorahoitusyhdistys ry
- hallituksen puheenjohtaja Timo Rothovius, Osakesäästäjien Keskusliitto ry
- asiamies Mirjami Kajander-Saarikoski, Sijoittajien korvausrahasto
- asianajaja Janne Lauha, Suomen Asianajajaliitto
- toimitusjohtaja Pia Santavirta, Suomen pääomasijoitusyhdistys ry
- ekonomisti Petri Malinen, Suomen Yrittäjät ry

Valiokunta on saanut kirjallisen lausunnon:

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

- korkein hallinto-oikeus
- markkinaoikeus
- Valtakunnansyyttäjänvirasto
- Suomen Pankki
- tietosuojavaltuutetun toimisto
- Energiavirasto
- Euroclear Finland Oy
- Kuntarahoitus Oyj
- Nasdaq Helsinki Oy
- Energiateollisuus ry
- Kuluttajaliitto — Konsumentförbundet ry
- Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry
- professori Erkki Kontkanen

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi laki kaupankäynnistä rahoitusvälineillä. Samalla nykyinen samanniminen laki kumottaisiin. Lisäksi esityksessä ehdotetaan muutettaviksi sijoituspalvelulakia, Finanssivalvonnasta annettua lakia ja joukkorahoituslakia. Lisäksi useaan muuhun lakiin tehtäisiin lähinnä lakitekniisiä muutoksia.

Ehdotetuilla laeilla pantaisiin täytäntöön Euroopan unionin rahoitusvälineiden markkinat -direktiivi sekä toteutettaisiin tarvittavat toimenpiteet Euroopan unionin rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen säännösten noudattamiseksi. Finanssivalvonnasta annettuun lakiin tehtäisiin tarpeelliset muutokset Euroopan unionin viitearvoasetuksen säännösten noudattamiseksi.

Sijoituspalvelulakiin lisättäisiin direktiivin edellyttämät säännökset lain soveltamisalasta ja sitä koskevista poikkeuksista sekä toimiluvan myöntämistä ja toiminnan harjoittamista koskevista edellytyksistä, kuten uudet säännökset algoritmista kaupankäynnistä, sijoituspalveluyritysten tuotehyväksyntämenettelystä ja kannustimista. Asiakasvarojen säilyttämistä koskevaan lukuun ehdotetaan tehtäviksi direktiivin edellyttämiä täsmennyksiä, joilla vahvistettaisiin sijoittajansuojaa suhteessa sijoituspalveluyritykseen.

Kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annettavassa uudessa laissa säädettäisiin direktiivin edellyttämällä tavalla kaupankäyntijärjestelmien ylläpitäjistä, uudesta organisoidusta kaupankäyntijärjestelmästä ja pk-yritysten kasvumarkkinasta, kuten myös positiolimiiteistä, hyödykejohdannaispositioiden hoidon valvontatoimenpiteistä ja raportoinnista sekä raportointipalveluista ja niiden tarjoajista.

Rahoitusvälineiden markkinat -asetus sisältää säännöksiä kauppapaikkojen avoimuudesta, OTC-kaupankäyntiä harjoittavien kauppojen sisäisten toteuttajien ja sijoituspalveluyritysten avoimuudesta, liiketoimista ilmoitettavista tiedoista, johdannaisista, syrjimättömästä pääsystä rahoitusvälineiden määrittelyjärjestelmiin, tuotteita koskevista interventioitoimien ja positioiden valvontatoimenpiteistä sekä kolmansien maiden yritysten vastaavuuspäätöksen nojalla sivuliikkeen välityksellä tai sivuliikettä perustamatta harjoittamasta palveluntarjonnasta ja toiminnasta.

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

Asetus on jäsenvaltioissa suoraan sovellettavaa sääntelyä, jonka vuoksi nykyisiä lähinnä kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annettuun lakiin sisältyviä säännöksiä on tietyiltä osin kumottava. Tällaisia kumottavia säännöksiä sisältyy erityisesti rahoitusvälineiden kaupankäynnin läpinäkyvyyttä koskevaan osaan.

Joukkorahoituslakia ehdotetaan muutettavaksi lisäämällä direktiivin mukainen toimilupavaatimus sijoitusmuotoisen joukkorahoituksen välittäjälle. Kyseiseen toimintaan sovellettavia menettelytapasäännöksiä täsmennettäisiin direktiivin edellyttämällä tavalla.

Finanssivalvonnasta annettuun lakiin, kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annettavaan uuteen lakiin sekä sijoituspalvelulakiin lisättäisiin direktiivissä edellytetyt säännökset hallinnollisista seuraamuksista. Finanssivalvonnan käytössä olevan seuraamusmaksun enimmäismääriä korotetaan huomattavasti nykyisestä. Seuraamusmaksun enimmäismäärä voisi olla oikeushenkilöille 10 prosenttia konsernin kokonaisliikevaihdosta sekä luonnollisille henkilöille viisi miljoonaa euroa.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 3 päivänä tammikuuta 2018.

VALIOKUNNAN YLEISPERUSTELUT

Ehdotetun sääntelyn tausta ja sijoituspalvelutoimialan sääntely-ympäristö. Hallituksen esityksen mukaiset lainsäädännön muutosehdotukset perustuvat pääosin uudistettuun rahoitusvälineiden markkinat -direktiiviin (MiFID II -direktiivi) ja rahoitusvälineiden markkinat -asetukseen (MiFIR). Ehdotetun sääntelyn tavoitteena on parantaa sijoittajansuojaa ja edistää markkinoiden läpinäkyvyyttä.

Talousvaliokunta pitää hallituksen esitystä tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena näiden tavoitteiden saavuttamiseksi ja puoltaa esityksen mukaisten lakiehdotusten hyväksymistä, tosin lukuisin muutoksin. Talousvaliokunta ehdottaa hallituksen esitystä muutettavaksi muun muassa Finanssivalvonnan määräystenantovaltuuksien, tiedonsaantioikeuksien ja muutoksenhakuoikeuden suhteen. Samoin säädösten soveltamisaloja ja keskinäisiä suhteita selkeytetään. Koska eduskunta on hyväksynyt käsillä olevan hallituksen esityksen antamisen jälkeen muuta lainsäädäntöä, jossa on päällekkäisyyksiä tämän sääntelyn kanssa, on ehdotettuun lainsäädäntöön tehtävä teknisiä korjauksia. Valiokunnan ehdottamat muutokset ovat valtaosin lakiteknisiiä eivätkä olennaisesti vaikuta esityksen tavoitteisiin.

EU:n ja kansallisen sääntelyn muodostama sijoituspalveluita koskeva kokonaisuus muodostaa soveltamisalaltaan laajan rahoitusmarkkinoiden sääntelykehikon. Rahoitusmarkkinasääntelyn perusongelmana on tasapainon löytäminen sääntelyn ja markkinoiden vapaan toiminnan sallimisen välillä. Raskas sääntely, jolla pyritään turvaamaan kansalaisten luottamusta rahoitusmarkkinoihin, voi johtaa korkeiksi koettuihin hintoihin tai rapauttaa toimialan kehittämisen edellytyksiä. Vastaavasti liian kevyt sääntely voi johtaa sijoittajien luottamusta vähentäviin lieveilmiöihin. Mikäli muutoin vahvasti säännellylle sektorille luodaan kevyemmin säänneltyjä osa-alueita, on odotettavissa, että markkinat muokkaavat toimintojaan siten, että ne voivat hyödyntää säädettyjä helpotuksia. Sääntelyn soveltajan kannalta kokonaisuus on monikerroksisuudessaan ja keskinäisissä riippuvuussuhteissaan paikoin varsin vaikeaselkoinen. Sääntelyn haasteeksi onkin

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

osoittautunut johdonmukaisuudesta kiinni pitäminen normimassan kasvaessa. Talousvaliokunta korostaa, että lainsäädännön tulisi olla mahdollisimman kattavaa ja yhdensuuntaista riippumatta siitä, mikä taho rahoitustuotetta tai -palvelua tarjoaa.

Talousvaliokunta toteaa, että hallituksen esitys onnistuu paikoin varsin hyvin normiston selkeyttämistavoitteen saavuttamisessa, mutta ilmaisee huolensa hallituksen esityksen valiokuntakäsittelyn reunaehdoista, joihin se ei ole voinut vaikuttaa. Hallituksen esityksen antamisen yhteydessä valiokunnalle on selvitetty olevan erittäin tärkeää, että ehdotettu lainsäädäntö on mahdollista saattaa voimaan vuoden 2018 alusta lukien. Talousvaliokunnan saaman selvityksen mukaan voimaantulon lykkääntyminen aiheuttaisi useita epävarmuustekijöitä, kuten suomalaisten sijoituspalveluiden tarjoajien toimintamahdollisuuksien estyminen rajojen yli, toiminnan vaikeutuminen kansainvälisten yhteistyökumppaneiden kanssa sekä ylipäänsä kielteiset vaikutukset Suomen arvopaperimarkkinoiden kansainväliselle uskottavuudelle. Sääntelykokonaisuuden odotettavissa olevat vaikutukset rahoitusmarkkinoihin ja lakiehdotusten saama lausuntopalaute ovat muodostaneet kokonaisuuden, joka olisi antanut aihetta laajemmalle valiokuntakäsittelylle kuin mitä nyt on tosiasiallisesti ollut mahdollista toteuttaa.

Ehdotetun sääntelyn vaikutukset. Valiokunnan asiantuntijakuulemisessa on esitetty ristiriitaisia käsityksiä ehdotetun sääntelyn vaikutuksista. Muun muassa joukkorahoitussääntelyn suhteen osa asiantuntijoista on pitänyt ehdotettua sääntelyä sijoittajansuojaa vaarantavana, kun toiset asiantuntijoista ovat nähneet ehdotettujen säännösten murentavan juuri sitä yritysrahoituksen monipuolistamista tukevaa kehitystä, johon joukkorahoituslain (734/2016) säätämisellä (TaVM 15/2016 vp — HE 46/2016 vp) pyrittiin. Myös sijoituspalvelujen tarjoamista koskevat sääntelyn keventämistä merkitsevät muutokset ovat nostaneet esiin erisuuntaisia arvioita muutosten vaikutuksista.

Läpinäkyvyys sijoittajansuojan välineenä. Läpinäkyvyyden lisääminen nähdään keskeisenä välineenä sijoittajansuojan parantamisessa. Vahvistuva valvonta ja lisätyt raportointivelvoitteet ovat omiaan luomaan vaikutelmaa rahoitusmarkkinoiden toiminnan läpileikkaavasta ja kattavasta läpinäkyvyydestä. Talousvaliokunta kiinnittää kuitenkin huomiota läpinäkyvyysääntelyn epäsymmetriaan, jota hallituksen esityksen mukaiset muutoksetkaan eivät poista. Sijoittajan näkökulmasta sijoitetun pääoman tuottoa rasittavat kulut vaikuttavat merkittävästi siihen, kuinka onnistuneena sijoituspäätöstä voidaan pitää. Sijoituksen hallinnoinnista aiheutuvat kulut ja niiden yhteismitallisuus ovat merkittävä tekijä sijoituspäätöstä tehtäessä, kun vertaillaan sijoitusinstrumenttien odotettavissa olevaa nettotuottoa. Raportointivelvoitteet ja kannustinsääntely ovat tässä suhteessa monin osin varsin epätasapainoiset. Suomessa yleisimmin käytetty, sijoitusrahastojen kuluja luotaava kokonaiskulusuhde (TER-luku) kertoo rahaston kulujen osuuden keskimääräisestä pääomasta sisältäen hallinnointi- ja säilytyspalkkiot, tilinhoito- ja muut pankkikulut sekä mahdollisen tuottosidonnaisen palkkion. Se ei kuitenkaan sisällä esimerkiksi kaupankäyntikuluja. Kaupankäyntikulut huomioiva TKA-luku olisi sijoittajan näkökulmasta huomattavasti informatiivisempi, mutta sekään ei sisällä mahdollisia rahaston maksettaviksi koituvien lähdeverojen tai transaktioverojen kustannuksia. Myöskään rahastojen avaintietoesitteissä ilmoitettuihin kuluihin eivät sisälly rahaston maksamat kaupankäyntikulut. Täten sijoituksen hallinnointiin liittyviä kustannuksia kuvaavien tunnuslukujen ulkopuolelle jää eriä, jotka voidaan jättää ilmoittamatta muun muassa liikesalaisuuteen vedoten. Tämä epäsymmetria aiheuttaa yhteismitallisuuden menettämisen kautta merkittävän kilpailuedun niille toimijoille, joilla on sekä oma rahastoyhtiö että välitys-

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

toimintaa. Valiokunta katsoo, että informaatiotasapainon parantamiseksi sijoitusrahastojen tulisi julkistaa kaikki operatiivisetkin kulunsa. Talousvaliokunta pitää tärkeänä, että sijoittajansuojan läpinäkyvyytavoitteiden saavuttamiseksi valtioneuvosto ryhtyy tarvittaviin toimiin tämän epäsymmetrian poistamiseksi.

Sijoittajien korvausrahasto. Talousvaliokunta on joukkorahoituslain säätämistä koskeneessa mietinnössään katsonut, että sijoittajien korvausrahaston maksun määräytymisperusteet eivät huomioi tarkoituksenmukaisella tavalla joukkorahoituksen tai muiden uusien rahoitusmuotojen erityispiirteitä, muun muassa tilanteita, joissa rahoituskierros perutaan. Talousvaliokunta on tuolloin kiinnittänyt huomiota muun muassa maksun määräytymisperusteiden vaikeaselkoisuuteen ja hylännyt silloin hallituksen esitykseen sisältyneen muutosehdotuksen, jonka katsoi entisestään hankaloittavan jo entuudestaan epäoptimaalista mekanismia. Talousvaliokunta piti erittäin tärkeänä, että oikeustilaa muutetaan tarkoituksenmukaisemmaksi: kannatusmaksun määräytymisperusteissa tulisi heijastua nykytilaa paremmin muun muassa palvelun tarjoajan toiminnan laajuus ja riskit. Eduskunta hyväksyi valiokunnan ehdotuksesta lausuman, jonka mukaan eduskunta edellyttää, että valtioneuvosto ryhtyy välittömästi vaadittavien lainsäädännön muutosten valmisteluun, jotta sijoittajien korvausrahastoa koskeva sääntely vastaisi muuttuneen toimintaympäristön tarpeita sijoittajien suojan turvaavalla tavalla. Talousvaliokunta kiirehtii sääntelyn valmistelua.

Joukkorahoitus. Joukkorahoitussääntelyn kantava ajatus on suhteellisuusperiaate, jonka mukaan joukkorahoituksen välittäjien toiminnan laatu ja laajuus on otettava huomioon sääntelyä sovellettaessa. Tavoitteena on tasapainon löytäminen joukkorahoituksen etujen hyödyntämisen ja sijoittajansuojan turvaamisen välillä. Nyt käsillä olevissa joukkorahoituslakiin ehdotetuissa muutoksissa pannaan täytäntöön direktiivin asettamat vähimmäisvaatimukset rahoitusvälineillä tapahtuvan sijoitusmuotoisen joukkorahoituksen välittämisen toimilupamenettelylle ja valvonnalle. Muille joukkorahoituksen välittäjille rekisteröitymisen ehdotetaan jatkossakin olevan riittävää. Joukkorahoituslain tarkoituksena ei ole sivuuttaa niitä MiFID II:n velvoitteita, joita kaikkien sijoituspalveluyritysten ja luottolaitosten sekä muiden toimilupansa puitteissa sijoituspalveluja rahoitusvälineillä tarjoavien toimijoiden tulee noudattaa. Kansallisen lain säännöksiä sovelletaan edelleen lainamuotoisen joukkorahoituksen välitykseen sekä sijoitusmuotoisen joukkorahoituksen välitykseen muilla kuin rahoitusvälineillä. Ehdotetun lainmuutoksen syynä on, ettei nykyisen joukkorahoituslain rekisteröitymisvaatimuksia voida pitää direktiivissä asetettuja vähimmäisvaatimuksia vastaavina.

Talousvaliokunta pitää hallituksen esityksen mukaista ehdotusta tasapainoisena kompromissina edellä kuvattujen intressien huomioimiseksi, mutta edellyttää, että lainsäädännön vaikutuksia seurataan tiiviisti huomioiden myös muiden jäsenvaltioiden omaksumat implementointitavat. Sijoitusmuotoisen joukkorahoituksen muita sijoituspalveluita huomattavasti kevyempää kansallista sääntelyä puoltaa tässä vaiheessa osaltaan se, että komissio on ilmoittanut antavansa maaliskuussa 2018 lainsäädäntöehdotuksen, jossa joukkorahoitustoimintaa tullaan säätämään laajemmin. Talousvaliokunta katsoo, että tässä vaiheessa sijoitusmuotoista joukkorahoituksen välitystä koskeva kansallinen sääntely on tarkoituksenmukaista säilyttää MiFID:n asettamissa rajoissa riittävän kevyenä.

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

Finanssivalvonnan määräyksenantovaltuudet suhteessa sijoituspalvelulain mukaiseen asiakkaan rahoitusvälineistä tai asiakasvaroihin kohdistuvista oikeuksista määräämiseen. Talousvaliokunta yhtyy Finanssivalvonnan arvioon siitä, ettei komission delegoidun direktiivin 5 artiklaa ole pantu kokonaisuudessaan täytäntöön 1. lakiehdotuksen 9 luvun 4 §:n sanamuodon johdosta. Hallituksen esityksen mukainen implementointitapa voisi vaikeuttaa valvontaviranomaisen tarkempien määräysten ja hallinnollisten seuraamusten antamista, jos ehdotettua säännöstä tulkittaisiin siten, että sillä on implementoitu sanotun direktiivin määräykset kokonaisuudessaan. Talousvaliokunta toteaa, ettei tämä ole ollut ehdotetun sääntelyn tarkoituksena. Ottaen huomioon, että delegoitu direktiivi sisältää erittäin teknistä sääntelyä, se ei kaikilta osin sovellu lain tasolle yksityiskohtaisuutensa vuoksi, minkä lisäksi on vielä otettava huomioon mahdollisuus, että euroopalainen arvopaperimarkkinaviranomainen ESMA antaa aihetta koskien tulkintasuosituksia tai muuta ohjeistusta. Talousvaliokunta toteaa, että siltä osin kuin delegoidun direktiivin määräykset eivät tule käsillä olevalla lailla implementoiduiksi, ne jäävät Finanssivalvonnan määräyskokoelmassa implementoitaviksi.

Kevennetty sääntelykehikko eräille sijoituspalvelutoimijoille. Ehdotetun sijoituspalvelulain 1 luvun 3 § mahdollistaisi kevyemmän sääntely-ympäristön sellaisille toimijoille, jotka ainoastaan vastaanottavat ja välittävät säännöksissä tarkoitettuja rahoitusvälineitä tai tarjoavat niihin liittyvää sijoitustoimintaa. Säännöksen tarkoitus on osaltaan monipuolistaa sijoituspalveluiden tarjontaa ja lisätä toimialan kilpailua.

Arvioidessaan kevennetyn sääntelyn mahdollisia haittoja ja hyötyjä valiokunta on ottanut huomioon, että ehdotetun toimiluvan edellytykset pitävät kevennetynkin luparegiimin varsin vaativana. Talousvaliokunta muistuttaa, että kevyemmässäkin mallissa sijoituspalvelun tarjoajalla on oltava käytössä järjestelyt, joilla varmistetaan sijoituspalvelutoiminnan järkevä ja vakaa hoito sekä asiakkaiden etujen ja markkinoiden eheyden asianmukainen huomioiminen. Toisaalta asiantuntijakuulemisessa on tuotu esiin huolia liittyen sijoittajansuojaan ja kilpailuneutraliteettiin. Toisaalta kevennetyn sääntelyn piirissä toimivia ei ole kuultu. Lainsäädännön jatkovalmistelussa eri näkökulmat on huomioitava.

Itsekriminointisuoja. Hallituksen esityksessä ehdotetaan säädettäväksi itsekriminointisuojaan liittyvästä rajoituksesta: Finanssivalvonnan tietojensaanti- ja tarkastusoikeutta koskevien säännösten rikkomisesta määrättävän seuraamusmaksun soveltamisalaa ehdotetaan rajattavaksi vain sellaisiin tilanteisiin, joissa ei ole kyse rikosepäilyistä. Talousvaliokunnan asiantuntijakuulemisessa on esitetty, että esityksen perusteluja tulisi tarkentaa tältä osin.

Talousvaliokunta pitää valvonnan kannalta ongelmallisena lakiehdotuksen perusteluja, joista välittyy tulkinta, että itsekriminointisuoja voisi olla esteenä Finanssivalvonnan tietojensaanti- ja tarkastusoikeudelle jo tilanteessa, jossa rikosepäilyä ei ole vielä olemassa. Esityksestä saa siten kuvan, että itsekriminointisuojaan voitaisiin vedota jo siinä vaiheessa, kun Finanssivalvonta lähettää valvottavalleen tai muulle henkilölle selvityspyynnön tai tekee valvottavassa tarkastuksen. Talousvaliokunta pitää mahdollisena, että tämä tulkinta käytännössä estäisi Finanssivalvonnan harjoittaman valvonnan tehokkuuden ja toimivuuden.

Eduskunnan perustuslakivaliokunta on lausunnossaan (PeVL 39/2014 vp — HE 46/2014 vp) todennut, että itsekriminointisuojan keskeisenä sisältönä on oikeus olla rikosasiassa todistamatta it-

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

seään vastaan ja oikeus olla myötävaikuttamatta oman syyllisyyden toteamiseen ja että suoja kuuluu perustuslain 21 §:ssä turvatun oikeudenmukaisen oikeudenkäynnin takeisiin. Perustuslakivaliokunta on kuitenkin korostanut, että itsekriminointisuoja ei Euroopan ihmisoikeustuomioistuinten käytännön mukaan estä tai rajoita sellaisia lakiin perustuvia hallinnollisia valvontamenetelyjä, joissa henkilön edellytetään antavan tietoja tai selvityksiä esimerkiksi verotusta, elinkeinovalvontaa tai ympäristönsuojelua varten. Tällaisia tiedonantovelvoitteita voidaan oikeudenkäynnin oikeudenmukaisuutta loukkaamatta siten tehostaa rangaistuksen tai siihen rinnastettavan seuraamuksen tai uhkasakon tai muun pakkokeinon uhalla.

Talousvaliokunta katsoo, että itsekriminointisuojan sääntelyä on arvioitava laajemmin ja tarkemmin perusteellisen horisontaalisen lainvalmistelun yhteydessä. Tässä vaiheessa talousvaliokunta esittää 1. lakiehdotuksen 15 luvun 2 §:n 9 momenttia tarkennettavaksi yksityiskohtaisissa perusteluissa tarkemmin selostetulla tavalla.

Kokoavia huomioita. Talousvaliokunta muistuttaa, että valtaosa yleisölle tarjottavista sijoitus tuotteista on sääntelyn piirissä. Tällaista sijoitustuotetta voi lähtökohtaisesti tarjota vain toimiluvan saanut tai rekisteröity palveluntarjoaja, jonka toimintaa valvotaan. Tarjolla on kuitenkin myös sijoitustuotteita, jotka eivät ole sääntelyn ja sen myötä valvonnankaan piirissä, eikä niiden myyntiin tarvita toimilupaa eikä myyntiin liity laissa säädettyä tiedonantovelvollisuutta asiakkaalle annettavista tiedoista. Lisäksi on myös sijoitustuotteita, joista annettavien tietojen vähimmäissisällöstä ja markkinoinnista säädetään lailla, mutta joiden myyntiin ei tietyissä tilanteissa tarvita toimilupaa. Sijoittajalle jää kuitenkin aina viimekätinen vastuu sijoituspäätöksestään, mikä korostaa toimijoiden tiedonantovelvollisuuksien ja toimintansa järjestämisen läpinäkyvyyssvaatimusten merkitystä.

Talousvaliokunta tähdentää, että vaikka ehdotettu sääntely merkitsee eräisiin toimijoihin kohdistuvien hallinnollisten varmistusmekanismien keventymistä, ei kevennetyinkään luvan saamista voi luonnehtia erityisen helpoksi. Valiokunta pitää selvitettyinä, että kevennetty lupamenettely on omiaan monipuolistamaan palvelutarjontaa, ja siten puoltaa ehdotettua sääntelyratkaisua. Sääntelyn vaikutuksia on kuitenkin seurattava erityisesti kilpailuneutraliteetin toteutumisen suhteen, ja tarvittaessa valtioneuvoston on ryhdyttävä tarvittaviin lainsäädäntötoimiin. Tätä tarvetta arvioitaessa Finanssivalvonnan valvontahavainnot ovat keskeisessä asemassa.

Hallituksen esityksen sisältämissä lakiehdotuksissa on paljon teknistä tarkistamista ja säädösviittausten korjaamista edellyttäviä kohtia. Kaikki nämä seikat huomioden talousvaliokunta pitää lain oikean soveltamisen ja oikeusvarmuuden vuoksi välttämättömänä, että valtioneuvosto ryhtyy valmistelemaan erittäin pikaisesti nyt käsittelyssä olevaa sääntelykokonaisuutta koskevan uuden, teknisluontoisen hallituksen esityksen, jossa nämä tekniset, pääasiassa viittauksiin liittyvät virheet korjataan.

VALIOKUNNAN YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Laki sijoituspalvelulain muuttamisesta

1 luku. Yleiset säännökset

2 §. Poikkeukset lain soveltamisalasta. Pykälän 2 momenttia ehdotetaan muutettavan siinä olevan viittausvirheen vuoksi. Pykälän 3 momentin 2 kohtaa ehdotetaan korjattavan siinä olevan kirjoitusvirheen vuoksi. Pykälän 3 momentin 6 kohtaa ehdotetaan korjattavaksi lentoliikenteen päästökauppaa koskevan sääntelyn osalta.

4 §. Luottolaitokseen, rahastoyhtiöön ja vaihtoehtorahastojen hoitajaan sovellettavat säännökset. Pykälän 1 ja 2 momentin viittaussäännöksiä ehdotetaan korjattaviksi.

5 §. Ulkomaiseen ETA-sijoituspalveluyritykseen ja ulkomaiseen ETA-luottolaitokseen sovellettavat säännökset. Pykälän 1, 2 ja 5 momentin viittaussäännöksiä ehdotetaan korjattaviksi.

6 §. Ulkomaiseen ETA-rahastoyhtiöön ja ulkomaiseen ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajaan sovellettavat säännökset. Pykälän 1 ja 2 momentin viittaussäännöksiä ehdotetaan korjattaviksi.

7 §. Kolmannen maan yritykseen sovellettavat säännökset. Pykälän 1 momentin viittaussäännöksiä ehdotetaan korjattaviksi.

8 §. Strukturoitujen talletusten myyntiin ja niitä koskevaan sijoitusneuvontaan sovellettavat säännökset. Pykälän 1, 2 ja 3 momentin viittaussäännöksiä ehdotetaan korjattaviksi.

23 §. Asiakas, ammattimainen ja ei-ammattimainen asiakas. Pykälän 1 momentin 4 kohtaan tulee lisätä Euroopan investointipankki.

6 luku. Sijoituspalvelun tarjoamisen taloudelliset toimintaedellytykset ja talouden vakauden hallinta

1 §. Vähimmäispääoma. 1 §:n 1 momenttia ehdotetaan muutettavan siten, ettei EU:n vakavaraisuusasetuksen 26 artiklan soveltuminen rajaudu virheellisesti pois niiltä pykälän 5 momentissa tarkoitetuilta sijoituspalveluyrityksiltä, jotka tarjoavat toimeksiantojen toteutusta tai omaisuudenhoitoa.

6 a luku. Huomattavan omistususuuden hankinta ja luovutus

1 §. Huomattavaa omistususuuden hankintaa ja luovutusta koskeva ilmoitusvelvollisuus.

1 §:n 6 ja 7 momentit tulee poistaa, koska asiasta säädetään komission asetuksessa.

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

9 luku. Asiakasvarojen säilyttäminen ja muu käsittely

1 §. Asiakasvarojen säilyttäminen. 1 §:n 2 momentin sanamuotoa ehdotetaan täsmennettävän siten, että säädetty poikkeus rajataan vain rahavaroihin. Saman pykälän 4 momentti tulee poistaa, koska siinä viitattu 10 luvun 5 § poistetaan.

2 §. Asiakkaan rahoitusvälineiden säilyttäminen ulkopuolisen säilyttäjän hallussa. Talousvaliokunta ehdottaa 2 momenttiin muutettavan sana "niiden" sanaksi "siihen".

3 §. Asiakkaan rahavarojen säilyttäminen. Talousvaliokunta toteaa ehdotetun säännöksen muotoilun toteuttavan komission delegoidun direktiivin 4 artiklan 3 kohdan implementointivoitteen vain osittain. Finanssivalvonta voi määräyksissään täsmentää esimerkiksi osapuolten turvallisuutta tai asiakasvarojen määrää koskevia kohtia vastaamaan käytännössä esiin tulevia tilanteita. Talousvaliokunta ehdottaa, että pykälän 2 ja 3 momentit saavat seuraavat sanamuodot:

2 mom.: "Jos asiakkaan rahavarat sijoitetaan muulla tavalla kuin tilille keskuspankkiin, sijoituspalveluyrityksen on harkittava erityisesti asiakasvarojen hajauttamistarvetta ja noudatettava riittävää ammattitaitoa, huolellisuutta ja varovaisuutta rahavarat säilyttävän talletuspankin, ulkomaisen luottolaitoksen ja rahamarkkinarahaston valitsemisessa ja säännöllisesti arvioitava asiakkaiden rahavarojen säilyttämiseen liittyvien vaatimusten täyttymistä."

3 mom.: "Jos sijoituspalveluyritys säilyttää rahavaroja samaan konserniin kuuluvassa yhteisössä, voi säilytettävien varojen määrä olla korkeintaan 20 prosenttia kaikista tällaisista rahavaroista. Vaatimuksesta voidaan kuitenkin poiketa, jos se on edellä 1 momentissa tarkoitettujen kolmannen osapuolen turvallisuus sekä sijoituspalveluyrityksen toiminnan luonne, laatu, laajuus ja erityisesti asiakkaiden rahavarojen pieni määrä huomioon ottaen perusteltua. Sijoituspalveluyrityksen on arvioitava säännöllisesti hajautusvaatimuksesta poikkeamisen perusteiden täyttymistä ja osoitettava Finanssivalvonnalle arvionsa perusteet."

10 luku. Menettelytavat asiakassuhteessa

3 §. Sopimus sijoituspalvelusta. 3 §:n sanamuotoa tulee täsmentää siten, ettei se ole ristiriidassa komission asetuksen kanssa.

5 §. Sijoituspalveluyrityksen tiedonantovelvollisuus. Talousvaliokunta katsoo, että 5 §:n 4 momentti tulee poistaa ristiriitaisena komission asetuksen kanssa.

15 luku. Hallinnolliset seuraamukset

2 §. Seuraamusmaksu. 2 §:n 6 momentin 10 kohtaan tulee lisätä viittaus Finanssivalvonnasta annetun lain 19 §:n 3 momenttiin. Lisäksi 9 momentin sanamuotoa tulee täsmentää siten, että Finanssivalvonnan suorittaman valvontatoimen tehokkuus ei perusteettomasti vaarannu. Talousvaliokunta katsoo, että 2 pykälän 9 momentista tulee poistaa viittaus saman pykälän 6 momentin 10 kohtaan.

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

2. Laki kaupankäynnistä rahoitusvälineillä

1 luku. Yleiset säännökset

2 §. Määritelmät. Lain 1 luvun 2 §:ssä määritellään laissa käytettyjä käsitteitä. Talousvaliokunta esittää, että 2 §:n 1 momentin 12 kohdan määritelmä monenkeskisen ja organisoidun kaupankäynnin järjestäjästä täsmennetään Suomessa palvelua tarjoavaan määritelmässä lueteltuun toimijaan. Täsmennyksen tavoitteena on selventää Suomen lainsäädännön soveltaminen monenkeskisen ja organisoidun kaupankäynnin järjestämiseen.

Talousvaliokunta esittää 2 §:n 2 momenttiin sanamuodon täsmennystä vastaamaan laissa käyttöön otettuja määritelmiä ja oikaisemaan määritelmän mukainen soveltamisala. Sijoituspalveluyritys korvattaisiin sijoituspalvelun tarjoajalla, jolloin laki tulee sovellettavaksi sijoituspalveluyritysten lisäksi myös muihin sijoituspalvelua tarjoaviin toimijoihin.

5 §. Monenkeskisen järjestelmän ylläpitäjän ja kauppojen sisäisen toteuttajan noudatettavat säännökset. Lain 1 luvun 5 §:ssä säädetään velvollisuudesta noudattaa sääntelyä monenkeskisissä järjestelmissä. Talousvaliokunta esittää pykälän 1 momentin täsmentämistä vastaamaan tarkemmin direktiivin ilmaisua säännöksen selkiyttämiseksi.

3 luku. Säännellyn markkinan toiminnan järjestäminen

2 §. Pörssin valvontatehtävä. Lain 3 luvun 4 §:ssä säädetään pörssin valvontatehtävästä. Talousvaliokunta ehdottaa, että säännöstä täsmennetään lisäämällä 1 momentissa viitattujen säädösten listaan komission asetukset ja päätökset. Lisäksi 2 momentin 2 kohtaa täytyy täsmentää muuttamalla käsite "tavanomaisesta poikkeava kaupankäynti" käsitteeksi "tavanomaisesta poikkeaviksi kaupankäyntiolosuhteiksi." Lisäksi kolmannen momentin sanamuoto muutetaan siten, että viitataan selkeämmin lainkohdan mukaisesta menettelystä ilmoittamiseen.

4 §. Pörssin toiminnan ulkoistaminen. Lain 3 luvun 4 §:ssä säädetään pörssin toiminnan ulkoistamisesta. Talousvaliokunta esittää pykälän 2 momentissa käytetyn ulkoistamisen rajaamisen selkeyttämiseksi ilmaisun täsmentämistä kohdentumaan säännellyn markkinan ylläpitämiseen. Talousvaliokunta esittää samaan momenttiin myös täydentävää viittausta sovellettavaan muuhun sellaiseen EU:n rahoitusmarkkinasäätelyyn, jonka noudattamisesta pörssi vastaa ulkoistamisesta huolimatta.

11 §. Kaupankäynnin keskeyttäminen tai lopettaminen. Lain 3 luvun 11 §:ssä säädetään kaupankäynnin keskeyttämisestä tai lopettamisesta. Talousvaliokunta esittää pykälän 4 momenttia täydennettäväksi viittauksella sähköön tai maakaasuun perustuvan johdannaissopimuksen kaupankäynnin keskeyttämiseen lain selkiyttämiseksi. Pykälän 5 momentin 2 kohtaan talousvaliokunta esittää selventävää lisäystä julkiseen ostotarjoukseen ja 7 momentin virheellisen viittauksen korjausta 4 momenttiin.

12 §. Finanssivalvonnan toimivaltuudet keskeyttää, lopettaa tai kieltää kaupankäynti rahoitusvälineillä. Lain 3 luvun 12 §:ssä säädetään Finanssivalvonnan oikeudesta keskeyttää, lopettaa tai kieltää kaupankäynti rahoitusvälineillä. Talousvaliokunta esittää pykälän 1 momenttia

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

täydennettäväksi laajemmalla sääntelyviittauksella Finanssivalvonnan valtuuksien varmistamiseksi.

36 §. Finanssivalvonnan määräystenantovaltuus. Lain 3 luvun 36 §:ssä säädetään Finanssivalvonnan määräystenantovaltuuksista. Talousvaliokunta esittää määräystenantovaltuuksien laajentamista pörssin operatiivisen riskienhallinnan osalta ja pörssin toiminnan ulkoistamisen edellytysten sisällöstä. Pykälän 2 momenttiin talousvaliokunta esittää lain selkeyttämiseksi viittauksen täsmentämistä.

5 luku. Monenkeskiseen ja organisoituun kaupankäyntijärjestelmään sovellettavat vaatimukset

4 §. Eturistiriitojen hallinta ja järjestelmien luotettavuus. Lain 5 luvun 4 §:ssä säädetään monenkeskisen ja organisoidun kaupankäynnin järjestäjän eturistiriitojen hallinnasta ja järjestelmien luotettavuudesta. Pykälän 2 momentissa viitataan toimijan noudatettaviin tämän lain 3 luvussa säädettyihin velvoitteisiin. Talousvaliokunta esittää pykäläviittausten täsmentämistä vastaamaan tarkemmin direktiivin vaatimuksia.

13 §. Kaupankäynnin järjestäjän valvontatehtävät. Lain 5 luvun 13 §:ssä säädetään kaupankäynnin järjestäjän valvontatehtävistä. Talousvaliokunta esittää 1 momenttiin lisättäväksi viittaus relevantteihin EU-säädöksiin ja komission asetuksiin ja päätöksiin. Talousvaliokunta esittää lisättäväksi 2 momenttiin viittaus 1 momentissa mainittuihin täsmennettyihin säännöksiin. Lisäksi 3 momenttiin tulee täsmentää Finanssivalvonnan ilmoitusvelvollisuutta.

18 §. Finanssivalvonnan määräystenantovaltuus. Lain 5 luvun 18 §:ssä säädetään Finanssivalvonnan määräystenantovaltuudesta. Talousvaliokunta esittää pykäläviittauksen oikaisemista viittaamaan 3 luvun 6 §:n 2 momenttiin.

6 luku. Pk-yritysten kasvumarkkina

1 §. Pk-yritysten kasvumarkkinan rekisteröinti. Lain 6 luvun 1 pykälässä säädetään pk-yritysten kasvumarkkinan rekisteröinnistä. Talousvaliokunta esittää pykälän 1 momenttia täsmentävän tarkemmin vastaamaan direktiiviä. Direktiivin mukaan kaupankäyntijärjestelmää ei voi vain osittain rekisteröidä pk-yritysten kasvumarkkinaksi.

7 luku. Rahoitusvälineiden kaupankäynnin läpinäkyvyysvaatimukset

3 §. Kauppojen sisäisen toteuttamisen keskeyttäminen ja kieltäminen. Lain 7 luvun 3 §:ssä säädetään kauppojen sisäisen toteuttamisen keskeyttämisestä ja kieltämisestä. Talousvaliokunta esittää pykälän 3 momentin virheellisten pykäläviittausten oikaisemista lain selkeyttämiseksi.

8 luku. Oikeus tarjota raportointipalveluja

18 §. Osakkeiden hankinnasta ilmoittaminen. Talousvaliokunta ehdottaa, että lukuun lisätään uusi osakkeiden hankinnasta ilmoittamista koskeva pykälä. Finanssialan toimijoiden sääntelyn lähtökohtana on pidettävä, että säänneltyjen toimijoiden omistajien ja johtohenkilöiden taustat selvitetään aina. Omistajakontrollin tarkoituksena on varmistaa, että finanssialan yritysten mer-

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

kittävät omistajat eivät ole esimerkiksi syyllistyneet lähihistoriassa talousrikoksiin tai muutoin taustoiltaan tällaisten yritysten omistajiksi sopimattomia. Omistajakontrollin tarkoituksena on paitsi turvata luottamus finanssimarkkinoiden toimintaan myös rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estäminen. Ehdotetusta laista puuttuvat säännökset, jotka velvoittaisivat ilmoittamaan Finanssivalvonnalle aikomuksesta hankkia huomattava omistus- tai ääniosuus raportointipalvelun tarjoajasta ja joiden nojalla Finanssivalvonta voisi kieltää sanottujen osakkeiden hankinnan. Ilman kyseisiä säännöksiä Finanssivalvonta ei voi suorittaa omistajien luotettavuuden valvontaa tehokkaasti.

19 §. Osakkeiden hankinnan kieltäminen. Talousvaliokunta ehdottaa, että lukuun lisätään uusi osakkeiden hankinnan kieltämisestä koskeva pykälä samoin perustein kuin 18 §:n mukaisesti ilmoittamisesta säädettäisiin.

11 luku. Muutoksenhaku

2 §. Muutoksenhaku Finanssivalvonnan päätökseen. Lain 11 luvun 2 §:ssä säädetään muutoksenhausta Finanssivalvonnan päätökseen. Talousvaliokunta esittää pykälän 1 ja 2 momentteihin lisättäväksi viittaukset tämän lain 5 luvun 19 §:ään.

12 luku. Hallinnolliset seuraamukset

2 §. Seuraamusmaksu. Lain 12 luvun 2 §:ssä säädetään seuraamusmaksusta. Talousvaliokunta esittää pykälän 1, 2 ja 3 momenttien virheellisten viittausten oikaisemista lain selkeyttämiseksi.

14 luku. Voimaantulo

2 §. Siirtymäsäännökset. Lain 14 luvun 2 §:ssä säädetään toimijoihin sovellettavista siirtymäsäännöksistä. Talousvaliokunta esittää raportointipalveluja ylläpitäviä toimijoita koskevan pykälän 4 momentin täydentämistä toiminnan keskeytymättömän jatkuvuuden varmistamiseksi. Talousvaliokunta esittää lain selkeyttämiseksi myös ilmaisun täsmentämistä saman pykälän 5 momenttiin.

3. Laki Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta

5 §. Muut finanssimarkkinoilla toimivat. Talousvaliokunta ehdottaa pykälää muutettavan sillä osin kuin on välttämätöntä eduskunnan hyväksyttyä hallituksen esityksen HE 143/2017 vp sisältämät muutokset. Pykälän 10 kohtaan lisätään viittaus kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 8 luvun 18 §:ään ja luottolaitostoiminnasta annetun lain 3 luvun 1 §:ään.

21 §. Markkinoiden väärinkäyttöön ja viitearvoasetuksen valvontaan liittyvä erityinen tiedonsaantioikeus. Talousvaliokunta ehdottaa pykälän mukaista Finanssivalvonnan tiedonsaantioikeutta laajennettavan siten, että 2 momenttiin lisätään sanat "salassapitosäännösten estämättä" ja tiedon pyytämisoikeus muutetaan tiedon saamisoikeudeksi.

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

32 a §. Omistusosuuden hankinnan kieltäminen. Koska kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annettuun lakiin on lisätty 8 lukuun uusi 18 §, täytyy tämän lain 32 a pykälään tehdä viittaus lisäystä vastaavasti.

32 c §. Osakkeisiin ja osuuksiin perustuvien oikeuksien rajoittaminen. Koska kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annettuun lakiin on lisätty 8 lukuun uusi 18 §, täytyy tämän lain 32 c pykälään tehdä viittaus lisäystä vastaavasti.

40 §. Seuraamusmaksu. Talousvaliokunta ehdottaa pykälän uutta 5 momenttia korjattavan pykäläviittausten osalta.

50 o §. Toiminta rahoitusvälineiden markkinat -direktiivissä ja EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksessa tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena. Hallituksen esityksen antamisen jälkeen lakiin on jo lisätty uusi n pykälä, minkä vuoksi nyt lisättävä uusi pykälä saa tunnuksen o.

73 §. Muutoksenhaku. Hallintolainkäyttölain (586/1996) 6 §:n 2 momentin mukaan viranomaisella on valitusoikeus, jos laissa niin säädetään tai jos valitusoikeus on viranomaisen valvottavana olevan julkisen edun vuoksi tarpeen. Tämän vuoksi nykyisen lain 73 §:n 4 momentti tulisi Finanssivalvonnan valitusoikeuden varmistamiseksi pitää edelleen voimassa siltä osin kuin kyse on hallinto-oikeuden päätöksestä, joka on muuttanut tai kumonnut Finanssivalvonnan antaman päätöksen. Talousvaliokunta ehdottaa, että lain 73 §:ään lisätään tämänsisältöinen 5 momentti.

5. Laki luottolaitostoiminnasta annetun lain muuttamisesta

17 luku. Kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeen perustaminen ja edustuston avaaminen Suomeen

8 §. Soveltamisala. Talousvaliokunta ehdottaa, että lain 17 lukuun lisätään uusi 8 §, jolla selvennetään sijoituspalvelulain ja luottolaitostoiminnasta annetun lain soveltamisalojen keskinäistä suhdetta sellaisen kolmannen maan luottolaitoksen osalta, joka aikoo tarjota Suomessa sivuliikkeen kautta sijoituspalveluja tai harjoittaa sijoitustoimintaa.

8. Laki Finanssivalvonnan valvontamaksusta annetun lain muuttamisesta

4 §. Suhteellinen valvontamaksu. Lain 4 §:n viittaussäännöksiä ehdotetaan korjattavan.

5 §. Suhteellista valvontamaksua maksavan perusmaksu. Lain 5 §:n viittaussäännöksiä ehdotetaan korjattavan.

6 §. Muun maksuvelvollisen perusmaksu. Talousvaliokunta ehdottaa pykälää muutettavan siltä osin kuin on välttämätöntä eduskunnan hyväksyttyä hallituksen esityksen HE 143/2017 vp sisältämät muutokset. Pykälän sisältämään taulukkoon lisätään kahdelle riville viittaukset maksulaitoslain 7 b pykälään. Lisäksi lain 6 §:ää ehdotetaan täydennettävän lisäämällä pykälään uusi sarake vertailuarvon hallinnoijaa koskevasta perusmaksusta (5 000 euroa).

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

16. Laki luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta annetun lain muuttamisesta

1 luku. Yleiset säännökset

3 §. Määritelmät. Talousvaliokunta ehdottaa pykälään kohdistuvan muutosehdotuksen hylkäämistä. Muutosehdotuksen hylkäys on välttämätöntä eduskunnan hyväksyttyä hallituksen esityksen HE 137/2017 vp sisältämän muutoksen. Tuossa yhteydessä säännös muutettiin yhdensuuntaiseksi elvytys- ja kriisinratkaisudirektiivin mukaiseksi. Nyt käsillä olevan hallituksen esityksen mukaisen pykälän hyväksyminen palauttaisi voimaan aikaisemman, virheellisen sanamuodon.

19. Laki maksupalvelulain 3 §:n muuttamisesta

Johtolause. Talousvaliokunta ehdottaa lain johtolauseen korjaamista. Koska eduskunta hyväksyi hallituksen esityksen HE 132/2017 vp sisältämän lainmuutoksen, johtolauseen sisältämä lain numero täytyy muuttaa.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Talousvaliokunnan päätösehdotus:

Eduskunta hyväksyy muuttamattomana hallituksen esitykseen HE 151/2017 vp sisältyvät 4., 6., 7., 9.—15. 17., 18. ja 20.—29. lakiehdotuksen.

Eduskunta hyväksyy muutettuna hallituksen esitykseen HE 151/2017 vp sisältyvät 1.—3., 5., 8., 16. ja 19. lakiehdotuksen. (Valiokunnan muutosehdotukset)

Valiokunnan muutosehdotukset

1.

Laki

sijoituspalvelulain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan sijoituspalvelulain (747/2012) 2 luvun 2 §:n 5 momentti ja 9 luvun 9 §, sellaisena kuin niistä on 2 luvun 2 §:n 5 momentti laissa 735/2016,

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

muutetaan 1 luku, 2 luvun otsikko, 1 §, 2 §:n otsikko sekä 1 ja 2 momentti, 3 ja 3 a §, 3 luvun 1 §, 2 §:n 2 momentti, 3 §, 4 §:n 1 momentti ja 8 §:n otsikko, 4 luvun otsikko sekä 1 ja 2 §, 5 luku, II osan otsikko, 6 luvun 1 § ja 2 §:n 2 ja 4 momentti, 7 luku, 8 luvun 2 §, 9 luvun 1—6 §, 10 luku, 12 luvun 2 §:n 4 momentti, 13 luvun 1 ja 6 §, 14 luvun 3 §:n 1 ja 2 momentti, 15 luku sekä 16 luvun 1 ja 3 §,

sellaisina kuin niistä ovat 2 luvun 2 §:n 1 momentti laissa 166/2014, 2 luvun 3 § osaksi laissa 735/2016, 2 luvun 3 a § laissa 735/2016, 6 luvun 2 §:n 2 ja 4 momentti sekä 16 luvun 3 § laissa 623/2014, 8 luvun 2 § laissa 640/2016, 9 luvun 3 § osaksi laissa 166/2014, 9 luvun 4 § osaksi laissa 354/2014 ja 16 luvun 1 § osaksi laeissa 623/2014 ja 640/2016, sekä

lisätään 3 luvun 8 §:ään uusi 2 momentti, lakiin uusi 6 a, 6 b ja 7 a luku, 9 lukuun uusi 4 a, 10 ja 11 §, 11 luvun 1 §:ään uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2 momentti siirtyy 3 momentiksi, sekä 13 lukuun uusi 6 a § seuraavasti:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan liiketoimintaan, jossa tarjotaan sijoituspalvelua tai harjoitetaan sijoitustoimintaa.

2 §

Poikkeukset lain soveltamisalasta

Tätä lakia ei sovelleta, jos:

- 1) palvelua tarjotaan yksinomaan samaan konserniin kuuluvalla kirjanpitovelvolliselle;
- 2) toimintaa harjoitetaan satunnaisesti muun laissa, hallinnollisissa määräyksissä tai ammattikunnan eettisissä säännöissä erikseen säännellyn liike- tai ammattitoiminnan ohessa;
- 3) kauppaa käydään omaan lukuun muilla rahoitusvälineillä kuin hyödykejohdannaisilla taikka päästöoikeuksilla tai päästöoikeusjohdannaisilla, eikä tarjota muuta sijoituspalvelua tai harjoiteta muuta sijoitustoimintaa kyseisillä muilla rahoitusvälineillä, paitsi jos tämä:

- a) toimii markkinatakaajana;
- b) on säännellyn markkinan tai monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän jäsen tai osapuoli taikka käyttää suoraa sähköistä markkinoillepääsyä, lukuun ottamatta finanssialan ulkopuolisia yhteisöjä, jotka toteuttavat kauppapaikassa liiketoimia, jotka vähentävät suoraan näiden finanssialan ulkopuolisten yhteisöjen tai niiden konsernien liiketoimintaan tai rahoitustoimintaan liittyviä riskejä objektiivisesti mitattavissa olevalla tavalla;
- c) soveltaa huippunopeaa algoritmista kaupankäyntimenetelmää; tai
- d) käy kauppaa omaan lukuun toteuttaessaan asiakastoimeksiantoja;
- 4) liiketoiminnan harjoittaja pääasiallisen liiketoiminnan oheistoimintana käy kauppaa omaan lukuun hyödykejohdannaisilla, päästöoikeuksilla tai päästöoikeusjohdannaisilla, mukaan lukien

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

markkinatakaajat, lukuun ottamatta henkilöitä, jotka käyvät kauppaa omaan lukuunsa toteuttaessaan asiakastoimeksiantoja taikka jos liiketoiminnan harjoittaja tarjoaa muussa kuin omaan lukuun käytävässä kaupassa kyseisiin rahoitusvälineisiin liittyviä sijoituspalveluja pääasiallisen liiketoiminnan kohteena oleville asiakkaille tai toimittajille edellyttäen, että:

a) liiketoiminnan harjoittajan tai sen konsernin pääasiallisena liiketoimintana ei ole sijoituspalvelun tarjoaminen, luottolaitostoiminta tai hyödyke johdannaisiin liittyvä markkinatakaus;

b) liiketoiminnan harjoittaja ei sovelta huippunopeaa algoritmista kaupankäyntimenetelmää; ja

c) liiketoiminnan harjoittaja ilmoittaa Finanssivalvonnalle vuosittain soveltavansa tässä kohdassa säädettyä poikkeusta ja Finanssivalvonnan pyynnöstä esittää perusteet toiminnan määrittelemisestä oheistoiminnaksi;

5) liiketoiminnan harjoittaja tarjoaa sijoitusneuvontaa muun tämän lain soveltamisalan ulkopuolisen ammattitoiminnan yhteydessä edellyttäen, ettei sijoitusneuvonta ole maksullista.

Edellä 1 momentin 3 kohdan a—d alakohtaa ei sovelleta, jos toiminnanharjoittajaan sovelletaan 1 momentin 4 kohtaan tai 3 momentin 3 tai 5 kohtaan perustuvaa poikkeusta lain soveltamisalasta.

Tämä laki ei koske:

1) Valtiokonttoria, Euroopan keskuspankkia, Suomen Pankkia, kansallisia keskuspankkeja, muita julkisia elimiä, joiden vastuulla on julkisen velan hoito tai jotka osallistuvat sen hoitoon unionissa, eikä jäsenvaltioiden perustamia kansainvälisiä rahoituslaitoksia, joiden tarkoituksena on hankkia rahoitusta ja antaa rahoitustukea niille jäsenilleen, joilla on tai joille uhkaa tulla vakavia rahoitusongelmia;

2) sijoitusrahastolaissa (48/1999) tarkoitettuja rahastoyhtiöitä ja säilytysyhteisöjä eikä vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa (162/2014) tarkoitettuja vaihtoehtorahastojen hoitajia, niiden säilytysyhteisöjä, erityisiä säilytysyhteisöjä ja omaisuudenhoitajia, ellei tämän **luvun** 4 ja 6 §:stä muuta johdu;

3) henkilöstörahastolaissa (934/2010) tarkoitettuja henkilöstörahastoja;

4) vakuutusyhtiölaissa (521/2008) tarkoitettuja vakuutusyhtiöitä, työeläkevakuutusyhtiöistä annetussa laissa (354/1997) tarkoitettuja työeläkevakuutusyhtiöitä, ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetussa laissa (398/1995) tarkoitettuja ulkomaisia vakuutusyhtiöitä eikä vakuutusyhdistyslaissa (1250/1987) tarkoitettuja vakuutusyhdistyksiä;

5) eläkesäätiölaissa (1774/1995) tarkoitettuja eläkesäätiöitä eikä vakuutuskassalaissa (1164/1992) tarkoitettuja eläkekassoja;

6) päästökauppain (311/2011) 6 §:n 1 momentin 8 kohdassa tarkoitettuja toiminnanharjoittajia **ja lentoliikenteen päästökaupasta annetun lain (34/2010) 3 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettuja ilma-aluksen käyttäjiä**, jotka päästöoikeuksilla kauppaa käydessään eivät toteuta asiakastoimeksiantoja eivätkä tarjoa muita sijoituspalveluja tai harjoita muuta sijoitustoimintaa kuin kaupankäyntiä omaan lukuunsa, edellyttäen, että kyseiset henkilöt eivät sovelta huippunopeaa algoritmista kaupankäyntimenetelmää;

7) sähkömarkkinalaissa (588/2013) tarkoitettuja kantaverkonhaltijoita ja maakaasumarkkinalaissa (587/2017) tarkoitettuja siirtoverkonhaltijoita niiden hoitaessa kyseisten lakien tai verkoon pääsyä koskevista edellytyksistä rajat ylittävissä sähkön kaupassa ja asetuksen (EY) N:o 1228/2003 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 714/2009 tai maakaasunsiirtoverkkoihin pääsyä koskevista edellytyksistä ja asetuksen (EY) N:o 1775/2005 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 715/2009 tai mainittujen asetusten nojalla hyväksytyjen verkkosääntöjen tai suuntaviivojen mukaisia tehtäviään, henkilöitä, jotka toimivat niiden puolesta palveluntarjoajina ja hoitavat niiden ky-

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

seisten säädösten tai kyseisten asetusten nojalla hyväksytyjen verkkosääntöjen ja suuntaviivojen mukaisia tehtäviä, sekä energiantasausjärjestelmän, johtoverkoston tai muun energian tarjonnan ja käytön pitämiseksi tasapainossa tarkoitetun järjestelmän ylläpitäjiä tai hallinnoijia niiden hoitaessa kyseisiä tehtäviä.

Edellä 3 momentin 7 kohdassa tarkoitettua poikkeusta on sovellettava kyseisessä kohdassa tarkoitettua toimintaa harjoittaviin henkilöihin ainoastaan siltä osin kuin ne harjoittavat hyödykejohdannaisiin liittyvää sijoitustoimintaa tai tarjoavat niihin liittyviä sijoituspalveluja kyseisen toiminnan harjoittamiseksi. Poikkeusta ei kuitenkaan sovelleta jälkimarkkinoiden toimintaan, mukaan lukien kauppapaikkaan jälkimarkkinoilla käytävää finanssisiirto-oikeuksien kauppaa varten.

Tämän lain soveltamisesta arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain (348/2017) 1 luvun 3 §:n 5 kohdassa tarkoitettuun arvopaperikeskukseen ja 6 kohdassa tarkoitettuun ulkomaiseen arvopaperikeskukseen säädetään arvopaperitoimituksen parantamisesta Euroopan unionissa sekä arvopaperikeskuksista ja direktiivien 98/26/EY ja 2014/65/EU sekä asetuksen (EU) N:o 236/2012 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 909/2014 73 artiklassa.

3 §

Osittaiset poikkeukset lain soveltamisesta

Tätä lakia ei sovelleta henkilöihin, jotka:

1) 1 luvun 15 §:n 1 ja 5 kohdassa tarkoitettulla tavalla ainoastaan vastaanottavat ja välittävät 1 luvun 14 §:n 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuja arvopapereita tai muita yhteissijoitusyritysten osuuksia koskevia toimeksiantoja tai tarjoavat kyseisiin rahoitusvälineisiin liittyvää sijoitusneuvontaa edellyttäen, että toimeksiantoja voidaan välittää ainoastaan luottolaitokselle, rahastoyhtiölle, sijoituspalveluyritykselle tai vaihtoehtorahastojen hoitajalle taikka sellaisessa kolmannessa maassa toimiluvan saaneen sijoituspalveluyrityksen tai luottolaitoksen sivuliikkeelle, joka noudattaa sijoituspalvelulakia tai luottolaitostoiminnasta annettua lakia vastaavia toiminnan vakautta koskevia säännöksiä;

2) tarjoavat yksinomaan hyödykkeisiin, päästöoikeuksiin tai niiden johdannaisiin liittyviä sijoituspalveluja ainoana tarkoituksenaan suojata asiakkaidensa kaupalliset riskit, jos nämä asiakkaat ovat yksinomaan sähkön sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä ja direktiivin 2003/54/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/72/EY 2 artiklan 35 kohdassa määriteltyjä paikallisia sähköalan yrityksiä tai maakaasun sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä ja direktiivin 2003/55/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/73/EY 2 artiklan 1 kohdassa määriteltyjä maakaasu-alan yrityksiä, edellyttäen, että näillä asiakkailla on yhteisesti hallussaan 100 prosenttia kyseisten henkilöiden pääomasta tai äänioikeuksista, ne käyttävät yhteistä määräysvaltaa ja niitä koskee lain 2 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettu poikkeus, jos ne tarjoavat kyseiset sijoituspalvelut itse; tai, jotka

3) tarjoavat yksinomaan päästöoikeuksiin tai niiden johdannaisiin liittyviä sijoituspalveluja ainoana tarkoituksenaan suojata asiakkaidensa kaupalliset riskit, jos nämä asiakkaat ovat yksinomaan kasvihuonekaasujen päästöoikeuksien kaupan järjestelmän toteuttamisesta yhteisössä ja neuvoston direktiivin 96/61/EY muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/87/EY 3 artiklan f alakohdassa määriteltyjä toiminnanharjoittajia, edellyttäen, että

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

näillä asiakkailta on yhteisesti hallussaan 100 prosenttia kyseisten henkilöiden pääomasta tai äänioikeuksista, ne käyttävät yhteistä määräysvaltaa ja niitä koskee lain 2 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettu poikkeus, jos ne tarjoavat kyseiset sijoituspalvelut itse.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuihin henkilöihin sovelletaan kuitenkin, mitä 2 luvun 1 §:ssä, 3 luvussa, 6 b luvussa, 7 luvun 7 §:n 4 momentissa, 9 §:ssä, 10 luvun 2 ja 3 §:ssä, 4 §:n 1 momentissa ja 2 momentissa, jos sijoitus ylittää 2 000 euroa, 5 §:n 1—3 momentissa, 6 §:n 5—8 momentissa, 7, 11, 12 ja 15 §:ssä sekä 15, 16 ja 16 a luvussa säädetään.

Edellä 1 momentissa tarkoitettut henkilöt eivät saa pitää hallussaan asiakkaansa rahoitusvälineitä tai rahavaroja (asiakasvarat), eikä heillä saa olla velkaa asiakkaalleen. Kyseisillä henkilöillä on oltava niiden toiminnan laatu ja laajuus huomioon ottaen Finanssivalvonnan riittäväksi arvioima ammatillinen vastuuvakuutus. Vakuutuksenantajalla on oltava kotipaikka Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa (*ETA-valtiossa*), jollei Finanssivalvonta hakemuksesta myönnä tästä poikkeusta. Vakuutuksen on lisäksi täytettävä seuraavat ehdot:

1) vakuutus on voimassa niiden vahinkojen korvaamiseksi, joista henkilö on tämän lain mukaan vastuussa;

2) vakuutuksen määrä on vähintään 1 000 000 euroa vahinkoa kohti ja yhteensä 1 500 000 euroa kaikkien vahinkojen osalta vuotta kohti;

3) jos vakuutukseen sisältyy omavastuu, vakuutuksenantaja suorittaa vakuutuskorvauksen vahingon kärsineelle omavastuuta vähentämättä;

4) vakuutuksesta korvataan vahinko, joka on syntynyt vakuutuskauden aikana tapahtuneen teon tai laiminlyönnin seurauksena ja jonka korvaamisesta on esitetty kirjallinen vaatimus ilmoituksen tekijälle tai vakuutuksenantajalle vakuutuksen voimassaoloaikana tai kolmen vuoden kuluessa vakuutuksen päättymisestä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuja palveluja saa tarjota Suomesta ETA-alueelle, jollei sitä ole toisessa ETA-valtiossa kielletty tai rajoitettu. Kolmansista maista säädetään erikseen.

Tässä pykälässä tarkoitettun henkilön on sijoituspalveluita tarjotessaan annettava asiakkaalle selkeät tiedot siitä, että palvelun tarjoajaan ei sovelleta kaikkia laissa asetettuja ammattipätevyys-, toiminnan järjestämis- ja menettelytapasäännöksiä.

4 §

Luottolaitokseen, rahastoyhtiöön ja vaihtoehtorahastojen hoitajaan sovellettavat säännökset

Luottolaitokseen, joka tarjoaa sijoituspalveluja tai harjoittaa sijoitustoimintaa sekä tarjoaa oheispalveluja, sovelletaan näiden palvelujen osalta, mitä tämän lain 2 luvun 2 §:ssä, 6 b luvun 2 §:ssä, 7 luvun 2 §:ssä, 5 §:ssä, 6 §:n 1—3 momentissa ja 5—6 momentissa, 7—9 ja 12—14 ja 16 §:ssä, 7 a luvussa, 9—11 luvussa, 13 luvun 1 ja 6 §:ssä, siltä osin kuin ne koskevat sidonnaisasiamiehen käyttämistä, ja 6 §:ssä, 15 luvussa ja 16 luvun 2 §:ssä sekä kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain (/) 3 luvun 16 §:n 1 momentissa, 4 luvun 6 §:n 2 momentissa, 5 luvun 12 ja 14 §:ssä, 6 luvussa ja arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 5 luvun 1 §:n 2 momentissa säädetään sijoituspalveluyrityksestä.

Rahastoyhtiöön, joka tarjoaa sijoituspalveluja siten kuin sijoitusrahastolaissa säädetään, sovelletaan näiden palvelujen osalta, mitä tämän lain 2 luvun 2 §:ssä, 6 luvun 1 §:n 2 momentissa, 2 §:n 2 ja 4 momenteissa, 7 luvun 2, 5, 7—9 ja 12—14 ja 16 §:ssä, 9 luvussa, 10 luvun 1—7 ja 15—16 §:ssä ja 9, 11, 12 ja 15 luvussa sekä 16 luvun 2 ja 3 §:ssä säädetään sijoituspalveluyrityksestä. Vaihtoehtorahastojen hoitajaan, joka tarjoaa sijoituspalveluja siten kuin vaihtoehtorahastojen

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

hoitajista annetussa laissa säädetään, sovelletaan näiden palvelujen osalta, mitä tämän lain 2 luvun 2 §:ssä, 6 luvun 1 §:n 2 momentissa, 2 §:n 2 ja 4 momenteissa, 7 luvun 2, 5, 7—9 ja 12—14 ja 16 §:ssä ja 9—11 ja 15 luvussa sekä 16 luvun 2 ja 3 §:ssä säädetään sijoituspalveluyrityksestä.

Mitä 16 luvun 1 §:ssä säädetään sijoituspalveluyrityksen ja sen omistajien, toimitusjohtajan ja hallituksen jäsenten vahingonkorvausvelvollisuudesta, koskee vastaavasti edellä tässä pykälässä tarkoitettua luottolaitosta, rahastoyhtiötä ja vaihtoehtorahastojen hoitajaa sekä niiden omistajia, toimitusjohtajaa ja hallituksen jäseniä.

5 §

Ulkomaiseen ETA-sijoituspalveluyritykseen ja ulkomaiseen ETA-luottolaitokseen sovellettavat säännökset

Ulkomaisen ETA-sijoituspalveluyrityksen oikeudesta tarjota sijoituspalvelua tai harjoittaa sijoitustoimintaa sekä tarjota oheispalveluja sivuliikkeen välityksellä Suomessa ja tällaiselle toiminnalle asetettavista vaatimuksista säädetään 13 §:ssä, 2 luvun 2 §:n 1 momentissa, 4 luvun 1 §:n 1—3 ja 6 momentissa, 7 luvun 2 §:n 6 momentissa, 7 §:ssä ja 15—16 §:ssä, 7 a luvun 5 §:ssä, 10 luvun 1—9 ja 11—14 §:ssä ja 16 §:ssä, 11 luvun 18, 19 ja 22—25 §:ssä, 12 luvun 4 §:ssä, 14 ja 15 luvussa sekä 16 luvun 2 ja 3 §:ssä säädetään.

Ulkomaiseen ETA-luottolaitokseen, joka tarjoaa sijoituspalvelua tai harjoittaa sijoitustoimintaa sekä tarjoaa oheispalveluja Suomessa sivuliikkeen välityksellä, sovelletaan näiden palvelujen ja toiminnan osalta, mitä 13 §:ssä, 2 luvun 2 §:n 1 momentissa, 4 luvun 1 §:n 4—6 momentissa, 7 luvun 2 §:n 6 momentissa, 7 §:ssä ja 15—16 §:ssä, 7 a luvun 5 §:ssä, 10 luvun 1—9 ja 11—14 §:ssä ja 16 §:ssä sekä 11 luvun 18, 19 ja 22—25 §:ssä, 12 luvun 4 §:ssä, 14 ja 15 luvussa sekä 16 luvun 2 ja 3 §:ssä säädetään.

Ulkomaisesta ETA-sijoituspalveluyrityksestä ja ulkomaisesta ETA-luottolaitoksesta, joka tarjoaa Suomeen sijoittuneille osapuolille suoran mahdollisuuden käydä kauppaa monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä tai organisoidussa kaupankäyntijärjestelmässä, säädetään 4 luvun 2 §:n 7 momentissa.

Lain soveltamisesta ulkomaiseen ETA-sijoituspalveluyritykseen ja ulkomaiseen ETA-luottolaitokseen, joka tarjoaa sijoituspalvelua tai harjoittaa sijoitustoimintaa Suomessa sivuliikettä perustamatta, säädetään 4 luvun 2 §:ssä.

Rahoitusvälineiden markkinoista sekä asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 600/2014 (*EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen*) 14—26 artiklassa sekä VII osastossa säädetään 1 ja 2 momentissa tarkoitettua toimintaa koskevista vaatimuksista.

6 §

Ulkomaiseen ETA-rahastoyhtiöön ja ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajaan sovellettavat säännökset

Sijoitusrahastolaissa tarkoitettuun ulkomaiseen ETA-rahastoyhtiöön, joka tarjoaa sijoituspalvelua Suomessa sekä vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa tarkoitettuun ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajaan, joka tarjoaa sijoituspalvelua Suomessa sivuliikkeen välityksellä, sovelletaan näiden palvelujen osalta, mitä tämän lain 2 luvun 2 §:ssä, 7 luvun 2 §:n 6 momentissa ja 15

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

—16 §:ssä, 7 a luvun 5 §:ssä, 10 luvun 1—9 §:ssä, 11—14 §:ssä ja 16 §:ssä ja 11 luvun 18, 19 ja 22—25 §:ssä säädetään ulkomaisesta ETA-sijoituspalveluyrityksestä ja mitä 15 luvussa säädetään ulkomaisesta sijoituspalveluyrityksestä sekä mitä 16 luvun 2 §:ssä säädetään.

Lain soveltamisesta ulkomaiseen ETA-sijoituspalveluyritykseen ja ulkomaiseen ETA-luottolaitokseen, joka tarjoaa sijoituspalvelua tai harjoittaa sijoitustoimintaa Suomessa sivuliikettä perustamatta, säädetään 4 luvun 2 §:ssä.

Mitä 14 luvun 3 §:ssä säädetään ulkomaisen sijoituspalveluyrityksen ja sen sivuliikkeen johtajan vahingonkorvausvelvollisuudesta, koskee vastaavasti tässä pykälässä tarkoitettua ulkomaista ETA-rahastoyhtiötä ja sen sivuliikkeen johtajaa sekä ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajaa ja sen sivuliikkeen johtajaa.

7 §

Kolmannen maan yritykseen sovellettavat säännökset

Kolmannen maan yritykseen, joka tarjoaa sijoituspalvelua tai harjoittaa sijoitustoimintaa Suomessa sivuliikkeen välityksellä, sovelletaan näiden palvelujen osalta, mitä tämän lain ~~13 §:ssä~~, 2 luvun 2 §:ssä, 5 luvussa, 7 luvun 2, 4, 5, 7, 9—~~11~~ ja 15—16 §:ssä, 7 a luvussa, 9 luvussa, 10 luvun 1—8 §:ssä, 9 §:n ~~1~~ ja 2 momentissa, 11—13 §:ssä ja ~~15—16~~ §:ssä, 11 luvun 20—25 §:ssä, 12 luvun 4 §:ssä, 14 ja 15 luvussa sekä 16 luvun 2 ja 3 §:ssä säädetään sijoituspalveluyrityksestä ja kolmannen maan yrityksestä, mitä kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 5 luvussa säädetään sijoituspalveluyrityksestä ja kolmannen maan yrityksestä, sekä mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 7 luvun 6 §:ssä säädetään luottolaitoksesta. Kolmannen maan yrityksen toimintaan sovellettavista vaatimuksista säädetään lisäksi EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen 3—26 artiklassa ja VII osastossa.

Kolmannen maan yrityksen oikeudesta tarjota sijoituspalvelua tai harjoittaa sijoitustoimintaa Suomessa vastaavuspäätöksen nojalla sivuliikkeen välityksellä tai sivuliikettä perustamatta säädetään EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen 46—49 artiklassa.

8 §

Strukturoitujen talletusten myyntiin ja niitä koskevaan sijoitusneuvontaan sovellettavat säännökset

Sijoituspalveluyritykseen ja luottolaitokseen, joka myy strukturoituja talletuksia tai tarjoaa niihin liittyvää sijoitusneuvontaa Suomessa, sovelletaan näiden toimintojen osalta tämän lain 6 b luvun 2 §:ää, 7 luvun 2 §:n 2 ja 6 momenttia, 6 §:n 1—3 ja 5 momenttia, 7, ~~ja~~ 9 ja 16 §:ää, 10 luvun 1—7, 9—11, 13, 15 ja 16 §:ää, ~~11—12~~ lukua, ~~ja~~ 15 lukua, ~~16 luvun 2 ja 3 §:ää~~ sekä luottolaitostoiminnasta annetun lain 7 luvun 6 §:ää.

Ulkomaisen ETA-sijoituspalveluyrityksen ja ulkomaisen ETA-luottolaitoksen Suomessa sijaitsevaan sivuliikkeeseen, joka myy strukturoituja talletuksia tai tarjoaa niihin liittyvää sijoitusneuvontaa Suomessa, sovelletaan näiden toimintojen osalta tämän lain 7 luvun 2 §:n 6 momenttia ja 16 §:ää, 10 luvun 1—7, 9 ja 16 §:ää, 12 luvun 4 §:ää, 15 lukua sekä 16 luvun 2 ja 3 §:ää.

Kolmannen maan yrityksen sivuliikkeeseen, joka myy strukturoituja talletuksia tai tarjoaa niihin liittyvää sijoitusneuvontaa Suomessa, sovelletaan näiden toimintojen osalta tämän lain 7 lu-

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

vun 2 §:n 2 ja 6 momenttia, 7, 9 ja 16 §:ää, 10 luvun 1—7, 9, 11, 13, 15 ja 16 §:ää, 12 luvun 4 §:ää, 14 ja 15 lukua sekä 16 luvun 2 ja 3 §:ää.

9 §

Algoritmiseen kaupankäyntiin sovellettavat säännökset

Sen estämättä mitä 2 §:ssä säädetään, 7 a luvun säännöksiä algoritmisesta kaupankäynnistä sovelletaan myös sellaisiin kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 1 luvun 2 §:n 1 momentin 15 kohdassa tarkoitettuihin kaupankäyntiosapuoliin, joilta ei 2 §:n 1 momentin 4 kohdan ja 3 momentin 3, 5 ja 7 kohdan nojalla edellytetä tämän lain mukaista toimilupaa.

10 §

Positiolimiittien ja hyödykejohdannaispositioiden valvontaan ja raportointiin sovellettavat säännökset

Sen estämättä mitä 2 §:ssä säädetään, kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 3 luvun 26 §:ää, 7 luvun 6 ja 8 §:ää ja 10 luvun 3—4 §:ää sovelletaan myös 2 §:ssä tarkoitettuihin henkilöihin.

11 §

Euroopan unionin lainsäädäntö, Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen ja Euroopan pankkiviranomainen

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *rahoitusvälineiden markkinat -direktiivillä* rahoitusvälineiden markkinoista sekä direktiivin 2002/92/EY ja direktiivin 2011/61/EU muuttamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2014/65/EU;

2) *EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksella* rahoitusvälineiden markkinoista sekä asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 600/2014;

3) *sijoitusrahastodirektiivillä* siirtokelpoisiin arvopapereihin kohdistuvaa yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavia yrityksiä (yhteissijoitusyritykset) koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2009/65/EY;

4) *vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen hoitajista annetulla direktiivillä* vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen hoitajista ja direktiivin 2003/41/EY ja 2009/65/EY sekä asetuksen (EY) N:o 1060/2009 ja (EU) N:o 1095/2010 muuttamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2011/61/EU;

5) *luottolaitosdirektiivillä* oikeudesta harjoittaa luottolaitostoimintaa ja luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonnasta, direktiivin 2002/87/EY muuttamisesta sekä direktiivien 2006/48/EY ja 2006/49/EY kumoamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2013/36/EU;

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

6) *EU:n vakavaraisuusasetuksella* luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 575/2013;

7) *EU:n arvopaperikeskusasetuksella* arvopaperitoimituksen parantamisesta Euroopan unionissa sekä arvopaperikeskuksista ja direktiivien 98/26/EY ja 2014/65/EU sekä asetuksen (EU) N:o 236/2012 muuttamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 909/2014;

8) *EU:n markkinoiden väärinkäyttöasetuksella* markkinoiden väärinkäytöstä (markkinoiden väärinkäyttöasetus) sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/6/EY ja komission direktiivien 2003/124/EY, 2003/125/EY ja 2004/72/EY kumoamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 596/2014;

9) *Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisella* Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/77/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 1095/2010 tarkoitettua Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaista;

10) *Euroopan pankkiviranomaisella* Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan pankkiviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/78/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 1093/2010 tarkoitettua Euroopan pankkiviranomaista;

11) *komission delegoidulla direktiivillä* Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/65/EU täydentämisestä asiakkaiden rahoitusvälineiden ja varojen suojaamisen, tuotevalvontavaroitteiden sekä välityspalkkioiden, provisioiden tai muiden rahallisten tai ei-rahallisten etujen tarjoamiseen tai vastaanottamiseen sovellettavien sääntöjen osalta annettua komission delegoitua direktiiviä (EU) 2017/593.

12 §

Euroopan unionin tekniset standardit ja delegoidut asetukset

Tämän lain, sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten sekä EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen ohella sijoituspalveluyrityksiä koskevia säännöksiä on EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksessa ja rahoitusvälineiden markkinat -direktiivissä tarkoitetuissa Euroopan komission asetuksella tai päätöksellä annetuissa teknisissä standardeissa ja delegoiduissa asetuksissa.

13 §

Sijoituspalveluyritys, ulkomainen sijoituspalveluyritys, ETA-valtio, kolmas maa, ulkomainen ETA-valvontaviranomainen, kolmannen maan valvontaviranomainen, ulkomainen ETA-sijoituspalveluyritys, ulkomainen ETA-luottolaitos, kolmannen maan yritys ja sivuliike

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *sijoituspalveluyrityksellä* suomalaista osakeyhtiötä tai eurooppayhtiölaissa (742/2004) tarkoitettua eurooppayhtiötä, jolla on tämän lain mukainen toimilupa tarjota sijoituspalvelua tai harjoittaa sijoitustoimintaa;

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

2) *ulkomaisella sijoituspalveluyrityksellä* ulkomaista ETA-sijoituspalveluyritystä, ulkomaista ETA-luottolaitosta ja kolmannen maan yritystä;

3) *ETA-valtiolla* Euroopan talousalueeseen kuuluvaa valtiota;

4) *kolmannella maalla* muuta valtiota kuin ETA-valtiota;

5) *ulkomaisella ETA-valvontaviranomaisella* Finanssivalvontaa vastaavaa muun ETA-valtion kuin Suomen toimivaltaista viranomaista;

6) *kolmannen maan valvontaviranomaisella* Finanssivalvontaa vastaavaa kolmannen maan toimivaltaista viranomaista;

7) *ulkomaisella ETA-sijoituspalveluyrityksellä* ulkomaista sijoituspalveluyritystä, jolla on ulkomaisen ETA-valvontaviranomaisen myöntämä toimilupa sijoituspalvelun tarjoamiseen tai sijoitustoiminnan harjoittamiseen;

8) *ulkomaisella ETA-luottolaitoksella* luottolaitostoiminnasta annetun lain 1 luvun 7 §:n 3 momentissa tarkoitettua ulkomaista ETA-luottolaitosta, jolla on toimilupa tarjota sijoituspalveluja tai harjoittaa sijoitustoimintaa sekä tarjota oheispalveluja;

9) *kolmannen maan yrityksellä* ulkomaista yritystä, joka olisi sijoituspalveluja tarjoava tai sijoitustoimintaa harjoittava luottolaitos tai sijoituspalveluyritys, jos sen sääntömääräinen kotipaikka sijaitsisi Euroopan talousalueella;

10) *sivuliikkeellä* muussa kuin kotivaltiossa sijaitsevaa sijoituspalveluyrityksen tai ulkomaisen sijoituspalveluyrityksen toimipaikkaa, joka on oikeudellisesti osa sijoituspalveluyritystä tai ulkomaista sijoituspalveluyritystä ja josta käsin tarjotaan sijoituspalvelua tai harjoitetaan sijoitustoimintaa sekä voidaan tarjota myös oheispalvelua; kaikkia sijoituspalveluyrityksen samaan jäsenvaltioon perustamia liiketoimipaikkoja pidetään yhtenä sivuliikkeenä silloin, kun sijoituspalveluyrityksen päätoimipaikka on toisessa jäsenvaltiossa.

Mitä tässä laissa säädetään ulkomaisen ETA-sijoituspalveluyrityksen sivuliikkeestä, sovelletaan Suomeen sijoittautuneeseen ulkomaisen ETA-sijoituspalveluyrityksen sidonnaisasiamieheen.

14§

Rahoitusväline

Tässä laissa *rahoitusvälineellä* tarkoitetaan:

1) arvopaperimarkkinalaissa (746/2012) tarkoitettua arvopaperia;

2) sellaista yhteissijoitusyrityksen osuutta ja rahamarkkinavälinettä, joka ei ole 1 kohdassa tarkoitettu arvopaperi;

3) optiota, termiiniä tai muuta johdannaissopimusta, jonka kohde-etuutena on arvopaperi, valuutta, korko, tuotto, päästöoikeus, toinen johdannaissopimus, rahoitusmarkkinoihin liittyvä indeksi tai muu tunnusluku ja joka voidaan toteuttaa luovuttamalla kohde-etuus tai tilittämällä sen nettoarvo;

4) optiota, termiiniä tai muuta johdannaissopimusta, jonka kohde-etuutena on hyödyke ja joka on toteutettava tai voidaan toteuttaa nettoarvon tilityksellä jonkin osapuolen niin halutessa muutoin kuin maksukyvyttömyyden vuoksi tai sopimuksen päättyessä muusta syystä;

5) optiota tai muuta johdannaissopimusta, jonka kohde-etuutena on hyödyke ja joka voidaan toteuttaa kohde-etuus luovuttaen, kun sillä käydään kauppaa kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettulla säännellyllä markkinalla tai monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä tai organisoidussa kaupankäyntijärjestelmässä lukuun ottamatta tukkutason energiatuo-

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

tetta, jolla käydään kauppaa organisoidussa kaupankäyntijärjestelmässä, ja joka on toteutettava kohde-etuus luovuttaen;

6) muuta kuin 5 kohdassa tarkoitettua optiota, termiiniä tai muuta johdannaissopimusta, jonka kohde-etuutena on hyödyke ja joka voidaan toteuttaa kohde-etuus luovuttaen, jos johdannaissopimusta ei ole tarkoitettu kaupallisiin tarkoituksiin ja se on muiden johdannaissopimusten kaltainen;

7) luottoriskin siirtoon tarkoitettua johdannaissopimusta;

8) hinnanerosopimusta;

9) optiota, termiiniä tai muuta johdannaissopimusta, jonka kohde-etuutena ovat ilmastovaihtelut, kuljetusmaksut, inflaatioasteet tai muut viralliset taloustilastot ja joka on toteutettava tai voidaan toteuttaa nettoarvon tilityksellä, jonkin osapuolen niin halutessa muutoin kuin maksukyvyttömyyden vuoksi tai sopimuksen päättyessä muusta syystä, sekä muuta johdannaissopimusta, jonka kohde-etuutena ovat edellä tässä pykälässä mainitsemattomat varat, oikeudet, velvollisuudet, indeksit ja muut tunnusluvut ja joka on muiden johdannaissopimusten kaltainen, kun otetaan huomioon ainakin se, käydäänkö sillä kauppaa kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettulla säännellyllä markkinalla, monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä tai organisoidussa kaupankäyntijärjestelmässä;

10) päästöoikeutta, joka on tunnustettu kasvihuonekaasujen päästöoikeuksien kaupan järjestelmän toteuttamisesta yhteisössä ja neuvoston direktiivin 96/61/EY muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/87/EY (*päästökauppajärjestelmä*) vaatimuksia vastaavaksi sekä vastavuoroisesti yhteisön järjestelmän ja muiden kasvihuonekaasujen päästökauppajärjestelmien välillä .

15 §

Sijoituspalvelut tai sijoitustoiminta

Tässä laissa *sijoituspalvelulla* tai *sijoitustoiminnalla* tarkoitetaan:

1) rahoitusvälineitä koskevien toimeksiantojen vastaanottamista ja välittämistä (*toimeksiantojen välittäminen*);

2) rahoitusvälineitä koskevien toimeksiantojen toteuttamista asiakkaan lukuun (*toimeksiantojen toteuttaminen*);

3) omaa pääomaa vastaan tapahtuvaa kaupankäyntiä, jonka tuloksena on yhtä tai useampaa rahoitusvälinettä koskevien liiketoimien toteuttaminen (*kaupankäynti omaan lukuun*);

4) rahoitusvälineiden hoitamista asiakkaan kanssa tehdyn sopimuksen nojalla siten, että päätösvalta sijoittamisesta on annettu kokonaan tai osittain toimeksiannon saajalle (*omaisuudenhoito*);

5) yksilöllisen suosituksen antamista asiakkaalle tiettyä rahoitusvälinettä koskevaksi liiketoimeksi (*sijoitusneuvonta*);

6) rahoitusvälineiden liikkeeseenlaskun tai myynnin järjestämistä antamalla siihen liittyvä merkintä- tai ostositoumus (*liikkeeseenlaskun takaaminen*);

7) rahoitusvälineiden liikkeeseenlaskun tai myynnin järjestämistä ilman merkintä- tai ostositoumuksen antamista (*liikkeeseenlaskun järjestäminen*);

8) rahoitusvälineiden kaupankäynnin järjestämistä kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettussa monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä (*monenkeskisen kaupankäynnin järjestäminen*);

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

9) joukkovelkakirjojen, strukturoitujen rahoitustuotteiden, päästöoikeuksien tai johdannaisso-
pimusten kaupankäynnin järjestämistä kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tar-
koitetussa organisoidussa kaupankäyntijärjestelmässä (*organisoidun kaupankäynnin järjestämi-
nen*).

16 §

Luottolaitos ja rahoituslaitos

Tässä laissa *luottolaitoksella* tarkoitetaan luottolaitostoiminnasta annetun lain 1 luvun 7 §:ssä
tarkoitettua luottolaitosta.

Tässä laissa *rahoituslaitoksella* tarkoitetaan luottolaitostoiminnasta annetun lain 1 luvun
11 §:ssä tarkoitettua rahoituslaitosta.

17 §

Johto ja toimiva johto

Tässä laissa *johdolla* tarkoitetaan sijoituspalveluyrityksen hallitusta ja, jos edellä mainitulla
yrityksellä on hallintoneuvosto, hallintoneuvostoa sekä toimitusjohtajaa ja kaikkia toimitusjohta-
jan välittömässä alaisuudessa toimivia, jotka ovat sijoituspalveluyrityksen ylimmissä johtotehtä-
vissä tai tosiasiallisesti johtavat yrityksen toimintaa.

Tässä laissa *toimivalla johdolla* tarkoitetaan sijoituspalveluyrityksen toimitusjohtajaa ja kaik-
kia toimitusjohtajan välittömässä alaisuudessa toimivia, jotka ovat sijoituspalveluyrityksen ylim-
missä johtotehtävissä tai tosiasiallisesti johtavat yrityksen toimintaa.

18 §

Konserni, emoyritys ja tytäryritys

Tässä laissa *konsernilla*, *emoyrityksellä* ja *tytäryrityksellä* tarkoitetaan kirjanpitolaissa (1336/
1997) tarkoitettua konsernia, emoyritystä ja tytäryritystä sekä niihin rinnastettavaa ulkomaista
konsernia, emoyritystä ja tytäryritystä.

19 §

Palveluyritys

Tässä laissa *palveluyrityksellä* tarkoitetaan EU:n vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan
18 alakohdassa tarkoitettua oheispalveluyritystä, joka pääasiallisena toimintanaan tuottaa palve-
luja yhdelle tai usealle sijoituspalveluyritykselle omistamalla, hallitsemalla tai hoitamalla kiin-
teistöjä tai joka tuottaa tietojenkäsittelyyn liittyviä palveluja taikka muita vastaavia sijoituspalve-
luyrityksen pääasialliseen liiketoimintaan liittyviä palveluja yhdelle tai usealle sijoituspalveluyri-
tykselle.

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

20 §

Omistusyhteisö

Tässä laissa *omistusyhteisöllä* tarkoitetaan EU:n vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan 20—21 alakohdassa tarkoitettuja yhteisöjä, joiden tytäryritykset ovat pääasiassa sijoituspalveluyrityksiä tai muita rahoituslaitoksia ja jonka tytäryrityksistä ainakin yksi on sijoituspalveluyritys.

Finanssivalvonnan on saatuaan tiedon siitä, että muusta yrityksestä kuin luottolaitoksesta tai sijoituspalveluyrityksestä on tullut sijoituspalveluyrityksen emoyritys, tehtävä viipymättä päätös siitä, onko yritystä pidettävä 1 momentissa tarkoitettuna omistusyhteisönä.

21 §

Konsolidointiryhmä

Tässä laissa *konsolidointiryhmällä* tarkoitetaan konsernia, jonka muodostavat konsernin emoyritys, joka on suomalainen tai ulkomainen sijoituspalveluyritys tai sijoituspalveluyrityksen emoyrityksenä oleva suomalainen tai ulkomainen omistusyhteisö (*konsolidointiryhmän emoyritys*), sekä emoyrityksen suomalaiset ja ulkomaiset tytäryritykset, jotka ovat muita sijoituspalveluyrityksiä, luottolaitoksia, rahoituslaitoksia tai palveluyrityksiä (*konsolidointiryhmän tytäryritys*).

Konsolidointiryhmän emoyrityksenä olevaan sijoituspalveluyritykseen ja siihen rinnastettavaan omistusyhteisön tytäryrityksenä olevaan sijoituspalveluyritykseen sovellettavan konsolidoidun valvonnan soveltamisalasta säädetään EU:n vakavaraisuusasetuksen 11—24 artiklassa.

22 §

Ulkoistaminen

Tässä laissa *ulkoistamisella* tarkoitetaan sijoituspalveluyrityksen toimintaan liittyvää järjestelyä, jonka perusteella muu palvelun tarjoaja tuottaa sijoituspalveluyritykselle toiminnon tai palvelun, jonka sijoituspalveluyritys olisi muutoin itse suorittanut.

23 §

Asiakas, ammattimainen ja ei-ammattimainen asiakas

Tässä laissa *ammattimaisella asiakkaalla* tarkoitetaan:

1) rahoitusmarkkinoilla toimiluvan nojalla toimintaa harjoittavaa tai säänneltyä yhteisöä ja siihen rinnastettavaa ulkomaista viranomaisvalvonnassa olevaa:

- a) sijoituspalveluyritystä;
- b) luottolaitostoiminnasta annetussa laissa tarkoitettua luottolaitosta;
- c) sijoitusrahastolaissa tarkoitettua rahastoyhtiötä ja säilytisyhteisöä sekä vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa tarkoitettua vaihtoehtorahastojen hoitajaa, säilytisyhteisöä ja erityistä säilytisyhteisöä;
- d) kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettua pörssiä;

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

e) arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetussa laissa tarkoitettua arvopaperikeskusta, ulkomaista arvopaperikeskusta sekä keskusvastapuolta;

f) vakuutusyhtiölaissa tarkoitettua vakuutusyhtiötä;

g) työeläkevakuutusyhtiöistä annetussa laissa tarkoitettua työeläkevakuutusyhtiötä, eläkesäätiölaissa tarkoitettua eläkesäätiötä ja vakuutuskassalaissa tarkoitettua eläkekassaa;

h) EU:n vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan 4 alakohdassa tarkoitettuja paikallisia yrityksiä;

i) hyödykkeitä ja hyödykejohdannaisia omaan lukuunsa ostavaa ja myyvää yritystä;

j) muuta kuin a—i alakohdassa tarkoitettua yhteisösijoittajaa;

2) suuryritystä, joka täyttää viimeksi päättyneeltä täydeltä tilikaudelta laaditun tilinpäätöksen mukaan vähintään kaksi seuraavista vaatimuksista:

a) taseen loppusumma on vähintään 20 000 000 euroa;

b) liikevaihto on vähintään 40 000 000 euroa;

c) omat varat ovat vähintään 2 000 000 euroa;

3) Suomen valtiota, Valtiokonttoria, Ahvenanmaan maakuntaa, ulkomaista valtiota ja osavaltiota sekä valtionvelkaa hoitavaa ulkomaista toimielintä;

4) Euroopan keskuspankkia, Suomen Pankkia ja siihen rinnastettavaa ulkomaista keskuspankkia sekä Kansainvälistä valuuttarahastoa, Maailmanpankkia, Euroopan investointipankkia ja niihin rinnastettavaa muuta kansainvälistä yhteisöä tai organisaatiota;

5) yhteisösijoittajaa, jonka pääasiallisena toimialana on rahoitusvälineisiin sijoittaminen;

6) muuta asiakasta, jota sijoituspalveluyritys 2 momentin perusteella kohtelee ammattimaisena asiakkaana.

Sijoituspalveluyritys voi kohdella muuta kuin 1 momentin 1—5 kohdassa tarkoitettua asiakasta tämän omasta pyynnöstä ammattimaisena asiakkaana, jos se arvioi, että asiakkaalla on valmiudet tehdä itsenäisiä sijoituspäätöksiä ja ymmärtää niihin liittyvät riskit ja jos asiakas lisäksi täyttää vähintään kaksi seuraavista vaatimuksista:

1) asiakas on toteuttanut huomattavan suuria liiketoimia kyseisillä markkinoilla keskimäärin kymmenen kertaa neljännesvuodessa neljän viimeksi kuluneen vuosineljänneksen aikana;

2) asiakkaan sijoitusvarallisuuden arvo on yli 500 000 euroa;

3) asiakas työskentelee tai on työskennellyt rahoitusalaalla ammattimaisesti vähintään vuoden tehtävässä, joka edellyttää tietämystä suunnitelluista liiketoimista ja palveluista.

Tässä laissa *ei-ammattimaisella asiakkaalla* tarkoitetaan muuta asiakasta kuin 1 momentissa tarkoitettua ammattimaista asiakasta.

Tässä laissa *asiakkaalla* tarkoitetaan luonnollista tai oikeushenkilöä, jolle sijoituspalveluyritys tarjoaa sijoitus- ja oheispalveluja.

24§

Hyväksyttävä vastapuoli

Tässä laissa *hyväksyttävällä vastapuolella* tarkoitetaan:

1) 23 §:n 1 momentin 1, 3 ja 4 kohdassa tarkoitettua asiakasta;

2) 23 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua yritystä, joka on antanut suostumuksensa siihen, että sitä kohdellaan hyväksyttävänä vastapuolena.

25 §

Algoritminen kaupankäynti ja suora sähköinen markkinoillepääsy

Tässä laissa *algoritmisella kaupankäynnillä* tarkoitetaan rahoitusvälineillä tapahtuvaa kaupankäyntiä, jossa tietokonealgoritmi määrittää automaattisesti toimeksiantojen yksittäisiä tekijöitä.

Tässä laissa *huippunopealla algoritmisella kaupankäyntimenetelmällä* tarkoitetaan mitä tahansa algoritmista kaupankäyntimenetelmää, jolle ovat ominaisia:

1) infrastruktuuri, jolla pyritään minimoimaan verkkoon liittyvä ja muuntyyppinen viive ja joka sisältää vähintään yhden seuraavista toimeksiantojen algoritmista kirjausta koskevista palveluista: erilaiset konesalipalvelut tai huippunopea suora sähköinen markkinoillepääsy;

2) järjestelmän määrittämä toimeksiantojen käynnistäminen, tuottaminen, reitittäminen tai toteuttaminen siten, että ihminen ei osallistu yksittäisiin liiketoimiin tai toimeksiantoihin; ja

3) korkea päivänsisäinen viestimäärä, joka koostuu toimeksiannoista, hintatarjouksista tai peruutuksista.

Tässä laissa *suoralla sähköisellä markkinoillepääsillä* tarkoitetaan järjestelyä, jossa kaupapaikan jäsen tai osapuoli taikka asiakas antaa henkilölle luvan käyttää sen kaupankäyntikoodia, niin että henkilö voi välittää rahoitusvälineeseen liittyviä toimeksiantoja sähköisesti suoraan kaupapaikkaan.

26 §

Muut määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *strukturoidulla talletuksella* talletusten vakuusjärjestelmistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/49/EU 2 artiklan 1 kohdan c alakohdassa määriteltyä talletusta, jonka pääoma voidaan maksaa kokonaan takaisin talletusajan päätyttyä ehdoin, joiden mukaisesti mahdollinen korko tai lisäkorko maksetaan tai sen maksamiseen kohdistuu riski, noudattaen kaavaa, jossa otetaan huomioon seuraavanlaisia tekijöitä:

a) indeksi tai indeksien yhdistelmä, lukuun ottamatta vaihtuvakorkoisia talletuksia, joiden tuotto on suoraan sidoksissa korkoindeksiin, kuten Euriboriin tai Liboriin;

b) rahoitusväline tai rahoitusvälineiden yhdistelmä;

c) hyödyke tai hyödykkeiden yhdistelmä tai muut aineelliset tai aineettomat omaisuuserät, jotka eivät ole keskenään vaihdettavissa; tai

d) valuuttakurssi tai valuuttakurssien yhdistelmä;

2) *talletustodistuksella* sellaisia arvopapereita, jotka ovat vaihdantakelpoisia pääomamarkkinoilla ja jotka edustavat sellaisen liikkeeseenlaskijan arvopaperiomistusta, jonka kotipaikka on muualla, mutta jotka voidaan ottaa kaupankäynnin kohteeksi säännellyillä markkinoilla ja joilla voidaan käydä kauppaa erillään sellaisen liikkeeseenlaskijan arvopapereista, jonka kotipaikka on muualla;

3) *pörssilistatulla rahastolla* rahastoa, jonka osuuksista tai osakelajeista vähintään yksi on jatkuvan kaupankäynnin kohteena vähintään yhdessä kauppapaikassa siten, että vähintään yksi markkinatakaaja varmistaa, että sen osuuksien tai osakkeiden hinta kauppapaikassa ei poikkea merkittävästi nettoarvosta ja soveltuvin osin ohjeellisesta nettoarvosta;

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

4) *todistuksella* EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen 2 artiklan 1 kohdan 27 alakohdassa määriteltyjä todistuksia;

5) *strukturoiduilla rahoitustuotteella* EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen 2 artiklan 1 kohdan 28 alakohdassa määriteltyjä strukturoituja rahoitustuotteita;

6) *johdannaisopimuksella* EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen 2 artiklan 1 kohdan 29 alakohdassa määriteltyjä johdannaisia;

7) *hyödykejohdannaisella* EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen 2 artiklan 1 kohdan 30 alakohdassa määriteltyjä hyödykejohdannaisia;

8) *tukkutason energiatuotteella* energian tukkumarkkinoiden eheydestä ja tarkasteltavuudesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1227/2011 2 artiklan 4 kohdassa määriteltyjä tukkutason energiatuotteita;

9) *ristiinmyyntikäytännöllä* sijoituspalvelun tarjoamista yhdessä toisen palvelun tai tuotteen kanssa osana pakettia tai ehtona saman sopimuksen tai paketin osalta;

10) *markkinatakaajalla* henkilöä, joka rahoitusmarkkinoilla tarjoutuu käymään kauppaa jatkuvasti omaan lukuunsa ostamalla ja myymällä rahoitusvälineitä omaa pääomaansa vastaan itse määrittämiensä hinnoin;

11) *toimeksiantojen toteuttamisella asiakkaiden lukuun* toimimista sopimusten tekemiseksi yhden tai useamman rahoitusvälineen ostosta tai myynnistä asiakkaan lukuun, ja tähän kuuluu sijoituspalveluyrityksen tai luottolaitoksen liikkeeseenlaskemien rahoitusvälineiden myymistä koskevien sopimusten tekeminen niiden liikkeeseenlaskun ajankohtana;

12) *päämiehen lukuun täsmäytetyllä kaupankäynnillä* liiketoimea, jossa kaupan mahdollistava taho toimii liiketoimen ostajan ja myyjän välillä siten, ettei siihen kohdistu markkinariskiä liiketoimen toteutuksen missään vaiheessa, ja jossa liiketoimen molemmat puolet toteutetaan samanaikaisesti ja liiketoimi toteutetaan hintaan, josta kaupan mahdollistavalle taholle ei koidu muuta voittoa tai tappiota kuin aiemmin ilmoitettu palkkio, maksu tai kulut liiketoimesta;

13) *kauppojen sisäisellä toteuttajalla* kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 1 luvun 2 §:n 1 momentin 16 kohdassa tarkoitettua kauppojen sisäistä toteuttajaa;

14) *huomattavalla omistusosuudella* suoraa tai välillistä omistusosuutta sijoituspalveluyrityksessä, kun tämä osuus on vähintään 10 prosenttia osakepääomasta tai osakkeiden tuottamasta äänivallasta säännellyillä markkinoilla kaupankäynnin kohteeksi otettavien arvopaperien liikkeeseenlaskijoita koskeviin tietoihin liittyvien avoimuusvaatimusten yhdenmukaistamisesta ja direktiivin 2001/34/EY muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/109/EY 9 ja 10 artiklan mukaisesti, kun otetaan huomioon mainitun direktiivin 12 artiklan 4 ja 5 kohdassa vahvistetut osuuksien yhteen laskemista koskevat ehdot, tai kun sen nojalla on mahdollista vaikuttaa huomattavasti sen sijoituspalveluyrityksen johtamiseen, jossa omistusosuus on;

15) *merkittäväällä sidoksella* tilannetta, jossa kahden tai useamman luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön välillä on sidoksena:

a) omistusyhteys eli suora tai määräysvallan kautta välillinen vähintään 20 prosentin omistusosuus yrityksen äänioikeuksista tai pääomasta;

b) määräysvalta eli emoyrityksen ja tytäryrityksen välinen yhteys kaikissa tietäntyyppisten yritysten vuositilinpäätöksistä, konsernitilinpäätöksistä ja niihin liittyvistä kertomuksista, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/43/EY muuttamisesta ja neuvoston direktiivien 78/660/ETY ja 83/349/ETY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2013/34/EU 22 artiklan 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa taikka samankaltainen luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön ja yrityksen välinen yhteys siten, että mahdollinen tytäryrityksen tytäryritys katsotaan näiden yritysten johdossa olevan emoyrityksen tytäryritykseksi;

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

c) molempien tai kaikkien pysyvä sidos samaan henkilöön määräysvallan kautta.

27 §

Valvonta

Tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamista valvoo Finanssi-
valvonta siten kuin tässä laissa ja Finanssivalvonnasta annetussa laissa (878/2008) säädetään.

Finanssivalvonnan velvollisuudesta tehdä yhteistyötä kuluttaja-asiamiehen kanssa asiakkaan-
suojan valvonnassa säädetään Finanssivalvonnasta annetun lain 5 luvussa.

2 luku

Oikeus tarjota sijoituspalvelua tai harjoittaa sijoitustoimintaa

1 §

Sijoituspalvelun tarjoamisen tai sijoitustoiminnan harjoittamisen luvanvaraisuus

Sijoituspalvelua saa tarjota tai sijoitustoimintaa saa harjoittaa vain tässä laissa tarkoitetun toi-
miluvan saanut yritys sekä ulkomainen yritys, jolla on 4 tai 5 luvun mukainen lupa tai oikeus si-
joituspalvelujen tarjoamiseen tai sijoitustoiminnan harjoittamiseen Suomessa.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, 1 luvun 3 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua
rahoitusvälineitä koskevien toimeksiantojen vastaanottamista ja välittämistä sekä sijoitusneuvon-
taa saa tarjota tässä laissa tarkoitetun toimiluvan saanut elinkeinonharjoittaja. Yksityiselle elin-
keinonharjoittajalle, tai oikeushenkilölle, jota johtaa yksi luonnollinen henkilö, myönnettävän toi-
miluvan edellytyksenä on, että käytössä on vaihtoehtoisia järjestelyitä, joilla varmistetaan kysei-
sen elinkeinonharjoittajan tai oikeushenkilön järkevä ja vakaa hoito sekä sen asiakkaiden etujen
ja markkinoiden eheyden asianmukainen huomioiminen. Kyseisen elinkeinonharjoittajan ja
luonnollisen henkilön on oltava riittävän hyvämaineinen ja hänellä on oltava riittävä tietämys, tai-
dot ja kokemus sekä hänen on käytettävä riittävästi aikaa tehtäviensä hoitamiseen.

2 §

Sijoituspalvelun tarjoaminen tai sijoitustoiminnan harjoittaminen muun luvan nojalla

Sen estämättä, mitä 1 §:n 1 momentissa säädetään, sijoituspalvelua saa tarjota tai sijoitustoi-
mintaa saa harjoittaa suomalainen ja ulkomainen luottolaitos siten kuin luottolaitostoiminnasta
annetussa laissa säädetään, suomalainen rahastoyhtiö ja ulkomainen ETA-rahastoyhtiö siten kuin
sijoitusrahastolaissa säädetään sekä suomalainen ja ulkomainen vaihtoehtorahastojen hoitaja si-
ten kuin vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa säädetään.

Sen estämättä, mitä 1 §:ssä säädetään, monenkeskistä tai organisoitua kaupankäyntiä saa jär-
jestää kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettu pörssi.

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

3 §

Oheispalvelut ja oikeus tarjota raportointipalveluja

Sijoituspalveluyritys saa myönnetyn toimiluvan mukaisesti sijoituspalvelun tai sijoitustoiminnan lisäksi:

- 1) myöntää asiakkaille sijoituspalveluun liittyviä luottoja ja muuta rahoitusta;
- 2) tarjota yrityksille pääomarakenteita, liiketoimintastrategiaa ja muita niihin liittyviä kysymyksiä koskevaa neuvontaa sekä yritysten sulautumisia, yritysostoja ja muita yritysjärjestelyjä koskevaa neuvontaa ja palveluja;
- 3) tarjota sijoituspalveluun liittyvää valuuttapalvelua;
- 4) tuottaa ja levittää sijoitustutkimuksia, rahoitusanalyysijä sekä muita vastaavia rahoitusvälineillä käytävään kauppaan liittyviä yleisiä suosituksia;
- 5) tarjota rahoitusvälineiden liikkeeseenlaskun takaamiseen liittyviä palveluja;
- 6) tarjota sijoituspalveluja ja tässä momentissa tarkoitettuja palveluja vastaavia palveluja sellaisilla johdannaissopimusten kohde-etuuksilla, jotka eivät ole rahoitusvälineitä silloin, kun toiminta liittyy johdannaissopimuksilla harjoitettavaan toimintaan;
- 7) tarjota rahoitusvälineiden säilyttämistä ja hoitoa asiakkaan lukuun, mihin kuuluvat säilytyspalvelut ja muut asiaan liittyvät palvelut, lukuun ottamatta EU:n arvopaperikeskusasetuksen liitteessä olevan A jakson 2 kohdassa tarkoitettua arvopaperitilien ylläpitoa ylimmällä tasolla;
- 8) tarjota muuta kuin 7 kohdassa tarkoitettua rahoitusvälineiden säilyttämistä;
- 9) harjoittaa muuta tässä momentissa tarkoitettuun toimintaan verrattavaa tai siihen läheisesti liittyvää toimintaa.

Sijoituspalveluyritys, joka harjoittaa monenkeskisen tai organisoidun kaupankäynnin järjestämistä, saa lisäksi ylläpitää ja tarjota kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 1 luvun 2 §:n 1 momentin 19 kohdassa tarkoitettuja raportointipalveluja.

3 a §

Muiden sijoituskohteiden kuin rahoitusvälineiden tarjoaminen

Jos sijoituspalveluyrityksen toimilupaan sisältyy oikeus tarjota toimeksiantojen välittämistä tai toteuttamista, omaisuudenhoitoa taikka sijoitusneuvontaa, se saa tarjota myös muuta sijoituskohdetta kuin rahoitusvälinettä koskevaa palvelua sekä tätä sijoituskohdetta koskevaa sijoitus- ja rahoitusneuvontaa. Jos sijoituspalveluyrityksen toimilupaan sisältyy oikeus tarjota rahoitusvälineiden säilyttämistä, se saa tarjota myös muuta sijoituskohdetta kuin rahoitusvälinettä koskevaa toimiluvan mukaista palvelua. Joukkorahoituksen välittämisestä muulla kuin rahoitusvälineellä säädetään joukkorahoituslaissa (734/2016).

3 luku

Sijoituspalveluyrityksen toimiluvan myöntäminen ja peruuttaminen sekä merkittävien omistajien luotettavuus

1 §

Toimilupahakemus

Finanssivalvonta myöntää hakemuksesta toimiluvan sijoituspalvelun tarjoamiseen tai sijoitus-toiminnan harjoittamiseen. Jos sijoituspalveluyrityksen on 11 luvun 1 §:n mukaan kuuluttava sijoittajien korvausrahastoon, jäljempänä *korvausrahasto*, Finanssivalvonnan on ennen asian ratkaisemista pyydettävä hakemuksesta lausunto korvausrahastolta.

Hakemukseen on liitettävä sijoituspalveluyrityksen toimintasuunnitelma, josta ilmenevät ainakin suunnitellut liiketoimintamuodot ja organisaatorakenne sekä kaikki sellaiset tiedot, joiden perusteella Finanssivalvonta voi varmistua siitä, että sijoituspalveluyritys täyttää toimiluvan myöntämisaikana aiotulle toiminnalle tässä laissa ja rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin nojalla annetuissa komission asetuksissa ja päätöksissä säädetyt vaatimukset.

Finanssivalvonta voi antaa määräyksiä hakemuksessa ilmoitettavista tiedoista sekä hakemukseen liitettävistä selvityksistä, jollei 2 momentissa tarkoitetuista säännöksistä muuta johdu.

Jos toimilupaa hakeva yhteisö on toisessa ETA-valtiossa toimiluvan saaneen sijoituspalveluyrityksen, luottolaitoksen, markkinoiden ylläpitäjän tai vakuutusyhtiön tytäryritys tai tällaisen sijoituspalveluyrityksen, luottolaitoksen tai vakuutusyhtiön emoyrityksen tytäryritys, hakemuksesta on pyydettävä ulkomaisen ETA-valvontaviranomaisen lausunto. Samoin menetellään, jos toimilupaa hakevan yhteisön määräämisvalta on samoilla luonnollisilla tai oikeushenkilöillä kuin tällaisessa sijoituspalveluyrityksessä, luottolaitoksessa tai vakuutusyhtiössä. Lausuntopyyntönsä lausunnonantajaa on pyydettävä erityisesti arvioimaan osakkeenomistajien sopivuutta sekä saman ryhmän toisen yrityksen johtamiseen osallistuvien johtajien mainetta ja kokemusta sekä ilmoittamaan edellä mainittuja seikkoja koskevat tiedot, joilla on merkitystä toimiluvan myöntämisen tai sijoituspalveluyrityksen valvonnan kannalta.

2 §

Toimilupapäätös

Toimiluvassa on mainittava ne sijoituspalvelut ja sijoitustoiminta sekä ne 2 luvun 3 §:n 1 momentissa tarkoitettut oheispalvelut, joita sijoituspalveluyrityksellä on oikeus tarjota ja harjoittaa. Finanssivalvonta voi toimiluvan myöntämisen jälkeen sijoituspalveluyrityksen hakemuksesta muuttaa toimilupaa siinä mainittujen sijoituspalveluyritykselle sallittujen palvelujen osalta.

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

3 §

Toimiluvan myöntämisen edellytykset

Toimilupa on myönnettävä, jos saadun selvityksen perusteella voidaan varmistua, että sijoituspalveluyrityksen omistajat täyttävät 4 §:ssä säädetty vaatimukset sekä sijoituspalveluyritys 6 ja 6 b luvussa, 7 luvun 1, 2, 4—9, 11—14 ja 16 §:ssä, 9 luvun 1—5, 10 ja 11 §:ssä ja 10 luvussa sekä 12 luvun 3 §:n 2 momentissa säädetty vaatimukset. Sellaisen sijoituspalveluyrityksen, joka aikoo ylläpitää monenkeskistä tai organisoitua kaupankäyntijärjestelmää, on lisäksi täytettävä tälle toiminnalle kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 5 luvun 1—8, 10, 15, 16 ja 20—30 §:ssä säädetty vaatimukset. Sellaisen sijoituspalveluyrityksen, joka harjoittaa algoritmista kaupankäyntiä tai tarjoaa suoraa sähköistä markkinoillepääsyä, on lisäksi täytettävä tälle toiminnalle 7 a luvussa säädetty vaatimukset.

Toimilupa voidaan myöntää myös perustettavalle sijoituspalveluyritykselle ennen sen rekisteröimistä.

4 §

Sijoituspalveluyrityksen merkittävien omistajien luotettavuus

Sen, jolla on huomattava omistusosuus sijoituspalveluyrityksessä, on oltava luotettava. Omistusosuuden laskemisessa sovelletaan, mitä 6 a luvun 1 §:n 3 momentissa säädetään.

— — — — —

8 §

Toiminnan aloittaminen ja muutoksista ilmoittaminen

Sijoituspalveluyrityksen on ilmoitettava Finanssivalvonnalle kaikista toimiluvan myöntämistä koskevien edellytysten olennaisista muutoksista.

— — — — —

4 luku

Ulkomaisen ETA-sijoituspalveluyrityksen sivuliikkeen perustaminen ja palvelujen tarjoaminen Suomeen sekä ulkomaisen ETA-luottolaitoksen palvelujen tarjoaminen Suomeen

1 §

Sivuliikkeen aloittaminen tai sidonnaisasiamiehen käyttäminen

Ulkomainen ETA-sijoituspalveluyritys ja ulkomainen ETA-luottolaitos saa tarjota sijoituspalveluja tai harjoittaa sijoitustoimintaa sekä tarjota oheispalveluja Suomessa perustamalla sivuliikkeen Suomeen tai käyttämällä Suomeen sijoittautunutta sidonnaisasiamiestä, jos ulkomainen ETA-sijoituspalveluyritys tai ulkomainen ETA-luottolaitos ei ole perustanut sivuliikettä Suo-

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

meen ja edellyttäen, että ulkomaisen ETA-sijoituspalveluyrityksen tai ulkomaisen ETA-luottolaitoksen tarjoamat palvelut ja harjoittama toiminta kuuluvat sen kotijäsenvaltiossa saaman toimiluvan piiriin. Oheispalveluja saa tarjota ainoastaan sijoituspalvelun tai sijoitustoiminnan yhteydessä.

Ulkomainen ETA-sijoituspalveluyritys voi perustaa sivuliikkeen tai aloittaa 1 momentissa tarkoitetun sidonnaisasiamiehen käyttämisen sen jälkeen, kun Finanssivalvonta on saanut asiaa koskevan ilmoituksen sijoituspalveluyrityksen kotijäsenvaltion ETA-valvontaviranomaiselta. Ilmoituksessa on oltava seuraavat tiedot ja selvitykset:

1) tieto sivuliikkeen perustamisesta Suomeen ja perustettavan sivuliikkeen osoite ja yhteystiedot, tai ETA-valtio, jonka alueelle ulkomainen ETA-sijoituspalveluyritys ei ole perustanut sivuliikettä mutta johon sijoittautunutta sidonnaisasiamiestä se aikoo käyttää Suomessa;

2) rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin liitteen I mukaisista tarjottavista sijoituspalveluista tai harjoitettavasta sijoitustoiminnasta sekä tarjottavista oheispalveluista;

3) sivuliikkeen organisaatorakenteesta ja sidonnaisasiamiehen käyttämisestä sekä niiden sidonnaisasiamiesten nimet, joita se aikoo käyttää;

4) jos aiotaan käyttää yhtä tai useampaa 1 kohdassa tarkoitettua sidonnaisasiamiestä, kuvaus yhden tai useamman sidonnaisasiamiehen suunnitellusta käytöstä ja organisaatorakenteesta, joka sisältää raportointisuhteet ja josta käy ilmi, miten sidonnaisasiamiehet liittyvät sijoituspalveluyrityksen yhtiörakenteeseen;

5) osoite Suomessa, josta asiakirjoja on mahdollista saada;

6) sivuliikkeen tai sidonnaisasiamiehen toiminnasta vastuussa olevista henkilöistä;

7) sivuliikkeen sijoittajien suojaksi tarkoitettu suojajärjestelmästä tai sen puuttumisesta.

Sivuliike voidaan perustaa ja se saa aloittaa toimintansa Finanssivalvonnan päättämänä ajankohtana, kuitenkin viimeistään kahden kuukauden kuluessa siitä, kun Finanssivalvonta sai 2 momentissa tarkoitetut tiedot. Mitä edellä säädetään, sovelletaan vastaavasti sidonnaisasiamiehen toiminnan aloittamiseen.

Mitä 1 momentissa säädetään ulkomaisen ETA-sijoituspalveluyrityksen oikeudesta tarjota sijoituspalveluja tai harjoittaa sijoitustoimintaa sekä tarjota oheispalveluja Suomessa sivuliikkeen välityksellä tai käyttämällä Suomeen sijoittautunutta sidonnaisasiamiestä ja mitä 2 momentissa säädetään sidonnaisasiamiehen käyttämisestä koskevasta ilmoituksesta, sovelletaan vastaavasti ulkomaisen ETA-luottolaitokseen.

Ulkomainen ETA-luottolaitos, joka aikoo käyttää 4 momentissa tarkoitettua sidonnaisasiamiestä, saa aloittaa sidonnaisasiamiehen käyttämisen sen jälkeen, kun Finanssivalvonta on saanut 2 momentissa tarkoitetut tiedot sisältävän ilmoituksen luottolaitoksen kotijäsenvaltion ETA-valvontaviranomaiselta. Sidonnaisasiamiehen käyttämisen saa aloittaa Finanssivalvonnan päättämänä ajankohtana, kuitenkin viimeistään kahden kuukauden kuluessa siitä, kun Finanssivalvonta sai 2 momentissa tarkoitetut tiedot.

Jos 2 ja 4 momentin mukaisesti ilmoitetut tiedot muuttuvat, ulkomainen ETA-sijoituspalveluyritys ja ulkomainen ETA-luottolaitos voi toteuttaa muutoksen Finanssivalvonnan saatua muutoksesta ilmoituksen kyseisen sijoituspalveluyrityksen tai luottolaitoksen kotijäsenvaltion ETA-valvontaviranomaiselta.

2 §

Sijoituspalvelun tarjoaminen sivuliikettä perustamatta

Ulkomaisella ETA-sijoituspalveluyrityksellä ja ulkomaisella ETA-luottolaitoksella on oikeus tarjota sijoituspalvelua tai harjoittaa sijoitustoimintaa sekä tarjota oheispalveluja Suomessa perustamatta tytäryritystä tai sivuliikettä edellyttäen että kyseiset palvelut ja sijoitustoiminta kuuluvat sen toimiluvan piiriin.

Edellä 1 momentissa tarkoitettulla yrityksellä on oikeus tarjota oheispalvelua ainoastaan sijoituspalvelun tarjoamisen tai sijoitustoiminnan harjoittamisen yhteydessä, jollei muualla laissa toisin säädetä.

Ulkomainen ETA-sijoituspalveluyritys voi aloittaa sijoituspalvelun tarjoamisen tai sijoitustoiminnan harjoittamisen Suomessa, kun Finanssivalvonta on saanut ulkomaiselta ETA-valvontaviranomaiselta ilmoituksen, jossa on oltava seuraavat tiedot:

- 1) tieto aikomuksesta toimia Suomessa;
- 2) toimintaohjelma, joka sisältää tiedot tarjottavista sijoituspalveluista tai harjoitettavasta sijoitustoiminnasta ja tarjottavista oheispalveluista sekä tiedot siitä, aikooko yritys käyttää kotijäsenvaltioonsa sijoittautuneita sidonnaisasiamiehiä ja mahdollisten sidonnaisasiamiesten nimet.

Jos ulkomainen ETA-sijoituspalveluyritys aikoo käyttää kotivaltioonsa sijoittautuneita sidonnaisasiamiehiä sijoituspalvelujen tarjoamisessa tai sijoitustoiminnan harjoittamisessa Suomessa, se voi aloittaa palvelujen tarjoamisen tai toiminnan harjoittamisen, kun Finanssivalvonta on saanut ulkomaiselta ETA-valvontaviranomaiselta niiden sidonnaisasiamiesten nimet, joita yritys aikoo käyttää Suomessa. Finanssivalvonnan on julkaistava nämä tiedot.

Mitä 4 momentissa säädetään, sovelletaan ulkomaiseen ETA-luottolaitokseen, joka aikoo harjoittaa 1 momentissa tarkoitettua toimintaa Suomessa kotijäsenvaltioonsa sijoittautuneen sidonnaisasiamiehen välityksellä.

Jos 3 ja 4 momentin mukaisesti ilmoitetut tiedot muuttuvat, ulkomainen ETA-sijoituspalveluyritys voi toteuttaa muutoksen, kun Finanssivalvonta on saanut muutoksesta ilmoituksen kyseisen sijoituspalveluyrityksen kotijäsenvaltion ETA-valvontaviranomaiselta. Mitä edellä säädetään, sovelletaan vastaavasti ETA-luottolaitokseen, jos sitä koskevat 5 momentin mukaisesti ilmoitetut tiedot muuttuvat.

Ulkomainen ETA-sijoituspalveluyritys ja ulkomainen ETA-luottolaitos voi tarjota Suomeen sijoittautuneille sijoituspalveluyrityksille, luottolaitoksille tai muille henkilöille suoran mahdollisuuden käydä kauppaa monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä tai organisoidussa kaupankäyntijärjestelmässä, kun Finanssivalvonta on saanut ulkomaiselta ETA-valvontaviranomaiselta tiedot toiminnan aloittamisesta ja siitä, missä ja miten mahdollisuutta käydä kauppaa aiotaan tarjota. Finanssivalvonnalla on oikeus pyytää edellä mainitulta viranomaiselta tiedot niistä sijoituspalveluyrityksistä, luottolaitoksista ja muista henkilöistä, joille ulkomainen ETA-sijoituspalveluyritys tai ulkomainen ETA-luottolaitos on myöntänyt monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä kaupankäyntiosapuolen oikeudet.

5 luku

Kolmannen maan yrityksen sivuliikkeen perustaminen ja palvelujen tarjoaminen Suomeen

1 §

Sivuliikkeen perustamisen edellytykset

Kolmannen maan yrityksen, joka aikoo Suomessa tarjota sijoituspalveluja tai harjoittaa sijoitustoimintaa sekä tarjota oheispalveluja 1 luvun 23 §:n 3 ja 4 momentissa tarkoitetuille asiakkaille, on perustettava sivuliike Suomeen ja haettava Finanssivalvonnalta sivuliikkeelle toimilupa.

Sivuliikkeen toimiluvan myöntämisen edellytyksenä on, että:

1) palvelujen tarjoaminen tai sijoitustoiminnan harjoittaminen, jota varten kolmannen maan yritys hakee toimilupaa, on toimiluvanvaraista ja valvonnan alaista siinä kolmannessa maassa, johon yritys on sijoittautunut;

2) kolmannen maan yrityksellä on kolmannessa maassa toimilupa 1 kohdassa tarkoitettujen palvelujen tarjoamiseen ja toiminnan harjoittamiseen, jonka perusteella toimivaltainen viranomais kiinnittää huomiota rahanpesunvastaisen toimintaryhmän (FATF) suosituksiin rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjunnasta;

3) Finanssivalvonnan ja kolmannen maan toimivaltaisen viranomaisen välillä on yhteistyöjärjestelyt, joissa sovitaan viranomaisten välisestä tietojenvaihdosta markkinoita kohtaan tunnetun luottamuksen ylläpitämiseksi ja sijoittajien suojaamiseksi;

4) kolmannen maan ja Suomen välillä on sopimus, joka vastaa OECD:n (Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestö) malliverosopimuksen 26 artiklassa vahvistettuja vaatimuksia ja jolla varmistetaan tehokas tietojenvaihto veroasioissa, joihin kuuluvat mahdolliset monenväliset verosopimukset;

5) sivuliikkeellä on vapaassa hallinnassaan riittävästi alkupääomaa;

6) sivuliikkeen johtoon nimetään yksi tai useampi luonnollinen henkilö, jotka kaikki täyttävät 6 b luvun 1 §:ssä mainituissa luottolaitostoiminnasta annetun lain 7 luvun säännöksissä ja 6 b luvun 4 §:ssä säädetty johdon luotettavuus- ja pätevyysvaatimukset;

7) kolmannen maan yritys kuuluu sijoittajien korvausjärjestelmistä annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 97/9/EY säädettyä korvausjärjestelmää vastaavaan järjestelmään taikka toimilupahakemuksen kohteena oleva sivuliike kuuluu 11 luvussa tarkoitettuun sijoittajien korvausrahastoon.

2 §

Sivuliikkeen toimilupahakemuksessa ilmoitettavat tiedot

Sivuliikkeen toimilupahakemukseen on liitettävä seuraavat tiedot ja selvitykset:

1) kaikki olennaiset tiedot kolmannen maan yrityksestä kuten nimi, oikeudellinen muoto, sääntömääräinen kotipaikka, osoitetiedot, ylimmän hallintoelimen jäsenet, merkittävät osakkeenomistajat ja selvitys sille myönnetystä toimiluvasta;

2) kolmannen maan yrityksen valvonnasta kolmannessa maassa vastaavan viranomaisen nimi ja, jos niitä on useita, tiedot viranomaisten vastuualueista;

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

3) toimintasuunnitelma, jossa ilmoitetaan tarjottavat sijoituspalvelut tai harjoitettava sijoitus-toiminta sekä tarjottavat oheispalvelut, sivuliikkeen organisaatorakenne ja kuvaus mahdollisesta ratkaisevan tärkeän toiminnon ulkoistamisesta kolmansille osapuolille;

4) sivuliikkeen johdosta vastaavien henkilöiden nimet ja tiedot siitä, että nämä henkilöt täyttävät 1 §:n 2 momentin 6 kohdassa tarkoitetut vaatimukset;

5) tiedot sivuliikkeen vapaassa käytössä olevasta pääomasta;

6) selvitys kolmannen maan sijoittajien korvausjärjestelmän tarjoamasta suojasta tai siitä, että kolmannen maan yritys on hakenut sivuliikkeen jäsenyyttä sijoittajien korvausrahastossa.

Toimilupahakemuksesta on pyydetty lausunto sijoittajien korvausrahastolta.

Valtiovarainministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä toimilupahakemuksessa ilmoitettavista yhteystiedoista sekä hakemukseen liitettävistä selvityksistä.

3 §

Sivuliikkeen toimiluvan myöntäminen

Finanssivalvonnan on myönnettävä toimilupa kolmannen maan yrityksen sivuliikkeelle, jos toimiluvan myöntämiselle 1 luvun 7 §:n 1 momentissa ja 13 §:n 1 momentin 2, 9 ja 10 kohdassa sekä tämän luvun 1 §:ssä säädetty edellytykset täyttyvät.

Kolmannen maan yrityksen sivuliikkeen toimilupaa myönnettäessä on arvioitava sitä, vastaa-ko yrityksen kotivaltion sijoittajien korvausjärjestelmä korvausrahaston tarjoaman suojan tasoa ja laajuutta. Toimilupaa myöntäessään Finanssivalvonta voi päättää sivuliikkeen jäsenyydestä korvausrahastossa.

Sivuliikkeen toimilupaa koskevaan päätökseen sovelletaan, mitä 3 luvun 2 §:ssä säädetään sijoituspalveluyrityksen toimiluvasta annettavasta päätöksestä. Finanssivalvonnan on kymmenen työpäivän kuluessa toimilupahakemuksen vastaanottamisesta ilmoitettava hakijalle 3 luvun 2 §:n 1 momentissa säädetystä määräajasta ja valitusmahdollisuudesta.

Sivuliikkeen toimilupa oikeuttaa harjoittamaan toimintaa yhdessä tai useammassa toimipai-kassa.

4 §

Poikkeus sivuliikkeen toimilupavaatimuksesta

Jos kolmannen maan yritys tarjoaa sijoituspalvelua tai harjoittaa sijoitustoimintaa tietyllä ra-hoitusvälineellä 1 §:n 1 momentissa tarkoitetulle asiakkaalle tämän omasta yksinomaisesta aloit-teesta, momentissa säädettyä vaatimusta sivuliikkeen toimiluvasta ei sovelleta kyseisen palvelun tarjoamiseen tai sijoitustoiminnan harjoittamiseen kyseiselle asiakkaalle eikä kyseisen palvelun tarjoamiseen tai toiminnan harjoittamiseen liittyvään suhteeseen. Kolmannen maan yritys ei saa markkinoida edellä tarkoitetulle asiakkaalle muutoin kuin sivuliikkeen välityksellä muita uusia sijoitustuotteita tai sijoituspalvelujen lajeja.

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

5 §

Sivuliikkeen toimiluvan peruuttaminen ja toiminnan rajoittaminen

Kolmannen maan yrityksen sivuliikkeen toimiluvan peruuttamisesta ja toimiluvan mukaisen toiminnan rajoittamisesta säädetään Finanssivalvonnasta annetun lain 26 ja 27 §:ssä. Finanssivalvonnan on lisäksi viipymättä peruutettava sivuliikkeen toimilupa, jos kolmannen maan valvontaviranomainen on peruuttanut kolmannen maan yrityksen toimiluvan.

6 §

Sivuliikkeen toiminnan lopettaminen

Kun Finanssivalvonta peruuttaa kolmannen maan yrityksen sivuliikkeen toimiluvan, sivuliikkeen toiminta on välittömästi lopetettava. Mitä muualla laissa säädetään sivuliikkeen valvonnasta, sovelletaan sivuliikkeen valvontaan sen lopetettua toimintansa, kunnes 2 momentissa tarkoitettu ilmoitus on tehty sekä yrityksen velvoitteet sivuliikkeen asiakkaille on täytetty.

Kolmannen maan yrityksen on viivytyksettä sen sivuliikkeen toiminnan lopettamisen jälkeen ilmoitettava sivuliikkeen asiakkaille, miten sivuliikkeen velvoitteet asiakkaille täytetään. Finanssivalvonta antaa tarvittaessa tarkemmat määräykset tässä momentissa tarkoitetusta menettelystä.

Mitä 1 momentissa säädetään sivuliikkeen valvonnasta ja 2 momentissa kolmannen maan yrityksen ilmoitusvelvollisuudesta sekä mitä 2 momentissa säädetään Finanssivalvonnan toimivalta antaa tarkempia määräyksiä, sovelletaan rajoitettaessa 5 §:ssä tai Finanssivalvonnasta annetun lain 27 §:ssä tarkoitettulla tavalla sivuliikkeen toimintaa.

7 §

Kolmannen maan yrityksen palvelujen tarjoaminen sivuliikettä perustamatta

EU:n rahoitusvälineiden markkinat asetuksen 46 artiklassa säädetään kolmannen maan yrityksen oikeudesta tarjota sivuliikettä perustamatta sijoituspalvelua tai harjoittaa sijoitustoimintaa oheispalveluin tai ilman niitä, joka on suunnattu unioniin sijoittautuneille hyväksyttävillä vastapuolille ja rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin II liitteen I osassa tarkoitetuille ammattimaisille asiakkaille, jos yritys on rekisteröity Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen kolmansien maiden yrityksistä pitämään 48 artiklassa tarkoitettuun rekisteriin, sekä rekisteröinnin edellytyksenä olevasta komission hyväksymästä vastaavuuspäätöksestä ja rekisteröinnin muista edellytyksistä.

Edellä 1 momentissa mainitun asetuksen 47 artiklan 3 kohdassa säädetään sellaisen kolmannen maan yrityksen, joka on sijoittautunut maahan, jonka lainsäädäntö- ja valvontakehys on tunnustettu vastaavaksi 1 kohdan mukaisesti, ja joka on saanut jäsenvaltiossa sivuliikkeen toimiluvan rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin 39 artiklan mukaisesti, oikeudesta tarjota sivuliikettä perustamatta toimilupansa mukaisia palveluja ja toimintoja unionin muissa jäsenvaltioissa 1 momentissa tarkoitetuille hyväksyttävillä vastapuolille ja ammattimaisille asiakkaille.

II OSA

TOIMINTAEDELLYTYKSET, HALLINTO JA OHJAUS SEKÄ TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

6 luku

Sijoituspalvelun tarjoamisen taloudelliset toimintaedellytykset ja talouden vakauden valvonta

1 §

Vähimmäispääoma

Sijoituspalveluyrityksen osakepääoman on oltava vähintään 730 000 euroa, jollei jäljempänä toisin säädetä. Sijoituspalveluyrityksen osakepääoman lukuun ottamatta sellaista 5 momentissa mainittua sijoituspalveluyritystä, joka tarjoaa ainoastaan toimeksiantojen välittämistä tai sijoitusneuvontaa, tulee muodostua yhdestä tai useammasta pääomaerästä, joista säädetään EU:n vakavaraisuusasetuksen 26 artiklan 1 kohdan a—e alakohdassa.

Sellaisen sijoituspalveluyrityksen, joka ei käy kauppaa omaan lukuunsa tai harjoita liikkeenlaskun takaamista taikka monenkeskisen tai organisoidun kaupankäynnin järjestämistä mutta jolla on lupa pitää hallussaan asiakasvaroja, osakepääoman on oltava vähintään 125 000 euroa.

Sellaisen sijoituspalveluyrityksen, joka tarjoaa sijoituspalvelua yksinomaan hyödykemarkkinoihin liittyvillä 1 luvun 14 §:n 1 momentin 4—6 kohdassa tarkoitetuilla johdannaissopimuksilla, 8 kohdassa tarkoitetuilla hinnanerosopimuksilla tai 9 kohdassa tarkoitetuilla johdannaissopimuksilla, osakepääoman on oltava vähintään 125 000 euroa.

Sellaisen 2 momentissa tarkoitetun sijoituspalveluyrityksen, jolla ei ole lupaa pitää hallussaan asiakasvaroja, osakepääoman on oltava vähintään 50 000 euroa.

Sellaisella sijoituspalveluyrityksellä, joka tarjoaa sijoituspalveluna ainoastaan toimeksiantojen välittämistä, toimeksiantojen toteuttamista, omaisuudenhoitoa tai sijoitusneuvontaa ja jolla ei ole lupaa tarjota 2 luvun 3 §:n 1 momentin 7 kohdassa tarkoitettua oheispalvelua ja jolla ei ole lupaa pitää hallussaan asiakasvaroja, on oltava:

- 1) vähintään 50 000 euron osakepääoma;
- 2) kaikissa ETA-valtioissa voimassa oleva vastuuvakuutus niiden vahinkojen korvaamiseksi, joista sijoituspalveluyritys on tämän lain mukaan vastuussa, jolloin vakuutuksen määrän on oltava vähintään 1 000 000 euroa vahinkoa kohti ja yhteensä 1 500 000 euroa kaikkien vahinkojen osalta vuotta kohti; tai
- 3) 1 kohdan mukaisen osakepääoman ja 2 kohdan mukaisen vastuuvakuutuksen yhdistelmä siten, että se kattaa 1 tai 2 kohdassa edellytetyn vastuun tason.

Jos 5 momentissa tarkoitettua palvelua tarjoava sijoituspalveluyritys toimii vakuutusedustuksesta annetussa laissa (570/2005) tarkoitettuna vakuutusmeklarina, yrityksellä on oltava sen lisäksi, mitä mainitussa laissa säädetään:

- 1) vähintään 25 000 euron osakepääoma;
- 2) kaikissa ETA-valtioissa voimassa oleva vastuuvakuutus niiden vahinkojen korvaamiseksi, joista sijoituspalveluyritys on tämän lain mukaan vastuussa, jolloin vakuutuksen määrän on oltava

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

va vähintään 500 000 euroa vahinkoa kohti ja yhteensä 750 000 euroa kaikkien vahinkojen osalta vuotta kohti; tai

3) 1 kohdan mukaisen osakepääoman ja 2 kohdan mukaisen vastuuvakuutuksen yhdistelmä siten, että se kattaa 1 tai 2 kohdassa edellytetyn vastuun tason.

Osakepääoman on oltava kokonaan merkitty toimilupaa myönnettäessä.

2 §

Talouden vakaus ja sen valvonta

— — — — —
Mitä 1 momentissa säädetään, ei sovelleta 1 §:n 5 ja 6 momentissa tarkoitettuun sijoituspalveluyritykseen. Edellä tässä momentissa säädetyn estämättä sellaiseen 1 §:n 5 momentissa tarkoitettuun sijoituspalveluyritykseen, joka tarjoaa sijoituspalveluna toimeksiantojen toteuttamista tai omaisuudenhoitoa sovelletaan mitä EU:n vakavaraisuusasetuksen 95 artiklan 2 kohdassa säädetään. Mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 10 luvun 3—8 §:ssä säädetään, ei sovelleta sijoituspalveluyritykseen, jonka henkilöstön määrä on vähemmän kuin 250 ja taseen loppusumma enintään 43 miljoonaa euroa.
— — — — —

Mitä EU:n vakavaraisuusasetuksen neljännessä osassa säädetään suurista asiakasriskeistä, ei sovelleta sijoituspalveluyritykseen, joka harjoittaa ainoastaan tämän lain 1 luvun 15 §:n 1, 2, 4, 5 tai 7 kohdassa tarkoitettua toimintaa.

6 a luku

Huomattavan omistusosuuden hankinta ja luovutus

1 §

Huomattavan omistusosuuden hankintaa ja luovutusta koskeva ilmoitusvelvollisuus

Sen, joka aikoo suoraan tai välillisesti hankkia huomattavan omistusosuuden sijoituspalveluyrityksestä, on ilmoitettava siitä etukäteen Finanssivalvonnalle.

Jos 1 momentissa tarkoitettua omistusta aiotaan lisätä vähintään 20, 30 tai 50 prosenttiin sijoituspalveluyrityksen osakepääomasta tai omistus vastaisi samansuuruista osuutta kaikkien osakkeiden tuottamasta äänivallasta tai sijoituspalveluyrityksestä tulisi tytäryritys, myös tästä hankinnasta on ilmoitettava etukäteen Finanssivalvonnalle.

Laskettaessa 1 ja 2 momentissa tarkoitettua omistusosuutta ja ääniosuutta sovelletaan, mitä arvopaperimarkkinalain 2 luvun 4 §:ssä ja 9 luvun 6, 7, 8 ja 8 a §:ssä säädetään. Tätä momenttia sovellettaessa ei oteta huomioon osakkeita, jotka ilmoitusvelvollinen on enintään vuoden ajaksi hankkinut järjestämänsä arvopaperien liikkeeseenlaskun yhteydessä tai markkinatakauksen nojalla ja joiden nojalla ilmoitusvelvollisella ei ole oikeutta käyttää yhteisössä äänivaltaa eikä muutoin vaikuttaa yhteisön johdon toimintaan.

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

Edellä 1 tai 2 momentissa tarkoitettu ilmoitus on tehtävä myös, jos omistettujen osakkeiden määrä laskee jonkin 1 tai 2 momentissa säädetyn omistusrajan alapuolelle tai sijoituspalveluyritys lakkaa olemasta ilmoitusvelvollisen tytäryritys.

Sijoituspalveluyrityksen ja sen omistusyhteisön on ilmoitettava Finanssivalvonnalle vähintään kerran vuodessa 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen omistusosuuksien omistajat ja omistusten suuruudet sekä ilmoitettava viivytyksettä tietoonsa tulleet omistusosuuksien muutokset.

~~Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettua ilmoituksesta on käytävä ilmi tarpeelliset tiedot ja selvitykset:~~

- ~~1) ilmoitusvelvollisesta sekä hänen luotettavuudestaan ja taloudellisesta tilanteestaan;~~
- ~~2) ilmoitusvelvollisen omistuksesta ja muista sidonnaisuuksista sijoituspalveluyrityksessä;~~
- ~~3) hankintaa koskevista sopimuksista, hankinnan rahoituksesta ja, 2 momentissa tarkoitettua tapauksessa, omistuksen tavoitteista.~~

~~Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettuihin ilmoituksiin liitettävistä tiedoista annetaan tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.~~

2 §

Huomattavan omistusosuuden hankintaa koskeva rajoitus

Finanssivalvonnan oikeudesta kieltää 1 §:ssä tarkoitettu omistusosuuden hankinta säädetään Finanssivalvonnasta annetun lain 32 a §:ssä ja kieltopäätöksen antamista koskevasta menettelystä mainitun lain 32 b §:ssä.

Ennen Finanssivalvonnasta annetun lain 32 b §:ssä säädetyn määräajan päättymistä ilmoitusvelvollinen saa hankkia 1 §:ssä tarkoitettut osakkeet vain, jos Finanssivalvonta on antanut siihen suostumuksensa.

6 b luku

Hallinto- ja ohjausjärjestelmät

1 §

Sijoituspalveluyrityksen hallinto- ja ohjausjärjestelmiä koskevat yleiset vaatimukset

Sijoituspalveluyrityksen hallintoon ja ohjaukseen sovelletaan, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 7 luvun 1—3 ja 5—7 §:ssä ja 8 luvussa säädetään. Mainitun lain 8 luvun säännöksiä ei kuitenkaan sovelleta EU:n vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan 2 alakohdan c alakohdassa tarkoitettuun sijoituspalveluyritykseen.

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

2 §

Sijoituspalveluyrityksen hallituksen tehtävät

Sijoituspalveluyrityksen hallituksen on määriteltävä hallinto- ja ohjausjärjestelmät, joilla varmistetaan sijoituspalveluyrityksen tehokas ja vakaa hoito tavalla, joka edistää asiakkaiden etuja sekä markkinoita kohtaan tunnettua luottamusta ja valvottava niiden täytäntöönpanoa.

Sen lisäksi, mitä luottolaitostoinnasta annetun lain 7 luvun 1 §:ssä säädetään, sijoituspalveluyrityksen hallituksen on määriteltävä ja hyväksyttävä:

1) sijoituspalvelujen ja oheispalvelujen tarjoamiseen ja sijoitustoiminnan harjoittamiseen tarvittava organisaatio, johon sisältyvät henkilöstöltä vaadittava osaaminen ja kokemus, palvelujen tarjoamiseen ja sijoitustoiminnan harjoittamiseen tarvittavat voimavarat ja menettelyt ottaen huomioon sijoituspalveluyrityksen liiketoiminnan laatu, laajuus ja monimuotoisuus sekä noudatettavat säädökset ja määräykset;

2) tarjottaviin palveluihin ja tuotteisiin ja harjoitettuun toimintaan sovellettavat toimintaperiaatteet ottaen huomioon sijoituspalveluyrityksen riskinkantokyky, asiakkaiden laatu ja tarpeet sekä tarpeellisessa laajuudessa suoritettavat asiakkaiden stressitestaukset;

3) sijoituspalvelujen tarjoamiseen osallistuviin henkilöihin sovellettava palkitsemisjärjestelmä siten, että järjestelmä kannustaa vastuulliseen liiketoimintaan, asiakkaiden tasapuoliseen kohteluun ja eturistiriitojen välttämiseen asiakassuhteissa.

Hallituksen on arvioitava säännöllisesti sijoituspalvelujen ja oheispalvelujen tarjoamista ja sijoitustoiminnan harjoittamista koskevien strategisten tavoitteiden riittävyyttä ja noudattamista, hallinto- ja ohjausjärjestelmien tehokkuutta ja palvelujen tarjoamisessa asiakkaille sovellettavia toimintaperiaatteita sekä ryhdyttävä tarpeellisiin toimenpiteisiin puutteiden korjaamiseksi.

Hallituksen jäsenten tulee saada käyttöönsä tehtävänsä täyttämiseen riittävät tiedot ja asiakirjat.

3 §

Sijoituspalveluyrityksen toimintaa tosiasiallisesti johtavien henkilöiden vähimmäismäärä

Sijoituspalveluyrityksen toimintaa tulee tosiasiallisesti johtaa vähintään kaksi 1 ja 4 §:ssä säädetty edellytykset täyttävää henkilöä.

4 §

Sijoituspalveluyrityksen johdon luotettavuus- ja pätevyysvaatimukset

Sijoituspalveluyrityksen johtoon kuuluvan tulee olla luotettava ja hyvämaineinen henkilö, joka ei ole konkurssissa taikka liiketoimintakiellossa, ja jonka toimikelpoisuutta ei ole muutenkaan rajoitettu.

Luotettavana ja hyvämaineisena ei pidetä sitä, joka on:

1) viiden arviota edeltäneen vuoden aikana tuomittu vankeusrangaistukseen tai kolmen arviota edeltäneen vuoden aikana sakkorangaistukseen rikoksesta, jonka voidaan katsoa osoittavan hänen olevan ilmeisen sopimaton 1 momentissa tarkoitettuun tehtävään; tai

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

2) muutoin aikaisemmalla toiminnallaan osoittanut olevansa ilmeisen sopimaton 1 momentissa tarkoitettuun tehtävään.

Edellä 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettu määräaika on laskettava tuomion lainvoimaiseksi tulosta tehtävän vastaanottohetkeen. Jos tuomio ei ole saanut lainvoimaa, tuomittu voi kuitenkin jatkaa sijoituspalveluyrityksen johtoon kuuluvan päätösvallan käyttämistä, jos sitä on hänen aikaisempi toimintansa, tuomioon johtaneet olosuhteet ja muut asiaan vaikuttavat seikat kokonaisuutena arvioiden pidettävä ilmeisen perusteltuna.

Sijoituspalveluyrityksen johtoon kuuluvalla tulee olla sijoituspalveluyrityksen liiketoiminnasta, siihen liittyvistä keskeisistä riskeistä sekä johtamisesta sellainen osaaminen ja kokemus kuin henkilön tehtävään sekä yrityksen toiminnan laatuun, laajuuteen ja monimuotoisuuteen nähden on tarpeen.

Sijoituspalveluyrityksen on ilmoitettava viipymättä Finanssivalvonnalle 1 momentissa tarkoitettua johtoa koskevista muutoksista.

Mitä tässä pykälässä säädetään sijoituspalveluyrityksestä, sovelletaan myös omistusyhteisöön.

7 luku

Sijoituspalveluyrityksen toiminnan järjestäminen

1 §

Toimipaikka ja pääkonttori

Sijoituspalveluyrityksellä on oltava toimintaansa varten vähintään yksi kiinteä toimipaikka. Se voi harjoittaa toimintaansa lisäksi muissa toimipaikoissa.

Sijoituspalveluyrityksen pääkonttorin on oltava Suomessa.

2 §

Toiminnan luotettava järjestäminen

Sijoituspalveluyrityksen toiminta on järjestettävä sen liiketoiminnan laatu ja laajuus huomioon ottaen luotettavalla tavalla.

Sijoituspalveluyrityksen on otettava käyttöön riittävät toimintaperiaatteet ja menettelytavat sen varmistamiseksi, että sen toiminta on järjestetty siten kuin tässä laissa säädetään ja että yritys, sen toimiva johto, työntekijät ja sidonnaisasiamiehet noudattavat laista tulevia velvoitteitaan sekä kyseisten henkilöiden henkilökohtaisia liiketoimia koskevia sääntöjä.

Sijoituspalveluyrityksen on toteutettava kohtuulliset toimenpiteet sijoituspalvelujen tarjoamisen ja sijoitustoiminnan harjoittamisen jatkuvuuden ja säännönmukaisuuden turvaamiseksi. Tätä varten sijoituspalveluyrityksen on käytettävä tarkoituksenmukaisia ja oikeasuhteisia järjestelmiä, resursseja ja menettelyjä.

Sijoituspalveluyrityksellä on oltava moitteettomat hallinto- ja kirjanpitomenettelyt, omat sisäiset valvontamekanismit, tehokkaat riskinarviointimenettelyt sekä tehokkaat valvonta- ja turvajärjestelyt tietojenkäsittelyjärjestelmiä varten.

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

Sijoituspalvelu yrityksellä on oltava käytössään vakaat turvajärjestelmät, joiden avulla voidaan varmistaa tiedonsiirtovälineiden suojaus ja todentaminen, minimoida tiedon turmeltumisen ja luvattoman käytön riski ja estää tietojen vuotaminen ja jotka turvaavat tiedon luottamuksellisuuden kaikissa vaiheissa, rajoittamatta Finanssivalvonnan pääsyä tietoihin.

Sijoituspalvelu yrityksellä on oltava menettelytavat, joilla se varmistaa, että luonnollisella henkilöllä, joka antaa sijoitusneuvontaa tai tietoa rahoitusvälineistä, sijoituspalveluista taikka oheispalveluista asiakkaille sijoituspalvelu yrityksen lukuun, on edellä mainittujen palvelujen antamiseen tarvittava sekä tehtävien laatuun ja laajuuteen nähden riittävä tietämys ja pätevyys.

3 §

Omien osakkeiden, osuuksien, pääomalainojen ja debentuurien hankintaa koskevat rajoitukset

Sijoituspalvelu yritys ja sen konsolidointiryhmään kuuluva yritys saa antaa lainaa omien ja emoyrityksen osakkeiden ja osuuksien hankkimiseen taikka ottaa niitä pantiksi ainoastaan 2 ja 3 momentissa säädetyin rajoituksin. Vakuuden asettaminen sijoituspalvelu yrityksen tai sen konsolidointiryhmään kuuluvan yrityksen varoista edellä tarkoitetun lainan maksamisesta rinnastetaan lainan antamiseen.

Sijoituspalvelu yritys ja sen konsolidointiryhmään kuuluva yritys saa, jollei 3 momentista muuta johdu, osakeyhtiölain (624/2006) 13 luvun 10 §:n 1 momentin sekä velkakirjalain (622/1947) 34 §:n 3 momentin säännösten estämättä antaa lainaa omien tai emoyrityksen osakkeiden ja osuuksien hankkimiseksi ja ottaa niitä pantiksi, jos:

1) ne ovat kaupankäynnin kohteena kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettulla säännellyllä markkinalla;

2) lainan antaminen tai pantin ottaminen kuuluu sijoituspalvelu yrityksen tai sen konsolidointiryhmään kuuluvan yrityksen tavanomaiseen liiketoimintaan; ja

3) laina on annettu taikka pantti otettu sijoituspalvelu yrityksen toiminnassa noudatetuin tavanomaisin ehdoin.

Sijoituspalvelu yritys ja sen konsolidointiryhmään kuuluva yritys saa ottaa pantiksi omia ja emoyrityksen osakkeita ja osuuksia niiden merkinnän rahoittamiseksi annetun lainan vakuudeksi enintään määrän, joka vastaa nimellisarvoltaan yhtä kymmenesosaa lainan antaneen yrityksen, tai jos pantiksi on otettu lainan antaneen yrityksen emoyrityksen osakkeita tai osuuksia, emoyrityksen sidotusta pääomasta.

Mitä 2 ja 3 momentissa säädetään omista ja emoyrityksen osakkeista ja osuuksista, sovelletaan vastaavasti omiin ja emoyrityksen pääomasijoituksiin, pääomalainoihin, debentureihin ja muihin sitoumuksiin, joilla on huonompi etuoikeus kuin liikkeeseenlaskijan muilla veloilla.

4 §

Sijoituspalvelu yrityksen sidonnaisuus

Sijoituspalvelu yrityksen ja muun oikeushenkilön tai luonnollisen henkilön välillä oleva merkittävä sidos ei saa estää sijoituspalvelu yrityksen tehokasta valvontaa. Tehokasta valvontaa eivät myöskään saa estää tällaisessa sidonnaisuussuhteessa olevaan luonnolliseen henkilöön tai oikeushenkilöön sovellettavat kolmannen maan säännökset ja hallinnolliset määräykset.

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

Toimiluvan myöntämisen jälkeen toimilupahakemuksessa ilmoitetuissa sidonnaisuutta koskevissa tiedoissa tapahtuneet muutokset on välittömästi ilmoitettava Finanssivalvonnalle.

5 §

Ratkaisevan tärkeän operatiivisen toiminnon ulkoistaminen

Sijoituspalveluyritys voi ulkoistaa sijoituspalvelun tarjoamisen tai sijoitustoiminnan harjoittamisen kannalta ratkaisevan tärkeän operatiivisen toiminnon, jos sijoituspalveluyritys toteuttaa kohtuulliset toimenpiteet aiheettoman operatiivisen lisäriskin välttämiseksi. Toiminnon ulkoistamista ei saa toteuttaa tavalla, joka heikentää olennaisesti yrityksen sisäisen valvonnan laatua tai haittaa sijoituspalveluyrityksen toiminnan viranomaisvalvontaa.

Asiakkaan rahoitusvälineiden säilyttämisestä ulkopuolisen säilyttäjän hallussa säädetään 9 luvun 2 §:ssä.

6 §

Sidonnaisasiamies

Sijoituspalveluyritys voi tarjota 2 momentissa tarkoitettuja palveluja sidonnaisasiamiehen välityksellä. Sidonnaisasiamies toimii sijoituspalveluyrityksen lukuun ja vastuulla. Sidonnaisasiamies voi toimia vain yhden sijoituspalveluyrityksen lukuun. Sidonnaisasiamiehen on selkeästi ilmoitettava asiakkaalleen asemansa ja edustamansa sijoituspalveluyrityksen nimi.

Sidonnaisasiamies voi:

- 1) vastaanottaa ja välittää sijoitus- ja oheispalveluihin tai rahoitusvälineisiin liittyviä asiakkaiden ohjeita ja toimeksiantoja;
- 2) välittää rahoitusvälineitä asiakkaille;
- 3) antaa sijoituspalveluyrityksen tarjoamia sijoitus- ja oheispalveluja tai rahoitusvälineitä koskevaa neuvontaa asiakkaille;
- 4) markkinoida sijoituspalveluyrityksen tarjoamia sijoitus- ja oheispalveluja asiakkaille.

Sijoituspalveluyritys vastaa, että sen nimeämä sidonnaisasiamies on hyvämaineinen ja että sillä on asianmukainen yleinen, taloudellinen ja ammatillinen tietämys ja pätevyys kyetäkseen tarjoamaan asiakkaalle sijoitus- tai oheispalvelua ja antamaan kaikki ehdotettua palvelua koskevat olennaiset tiedot ja että sidonnaisasiamies on rekisteröity jäljempänä 4 momentissa tarkoitettuun sidonnaisasiamiesrekisteriin. Sijoituspalveluyrityksen on huolehdittava siitä, ettei sidonnaisasiamiehen muu toiminta aiheuta haittaa sijoituspalveluyrityksen toiminnalle.

Sidonnaisasiamies voi pitää hallussaan asiakasvaroja sijoituspalveluyrityksen lukuun ja vastuulla. Jos sidonnaisasiamies toimii sijoituspalveluyrityksen lukuun toisessa ETA-valtiossa, edellytyksenä on, että kyseinen valtio sallii sidonnaisasiamiestä vastaavan asiamiehen pitävän hallussaan asiakasvaroja.

Sidonnaisasiamiesten toiminnan lainmukaisuuden valvomiseksi Finanssivalvonta pitää sidonnaisasiamiehistä julkista rekisteriä (*sidonnaisasiamiesrekisteri*), johon sijoituspalveluyritys ilmoittaa nimeämänsä sidonnaisasiamiehet, jotka täyttävät sidonnaisasiamiehiä koskevat 3 momentissa säädetty edellytykset. Rekisteriin on merkittävä luonnollisen henkilön täydellinen nimi, asuinpaikka ja sen toimipaikan osoite, jossa toimintaa harjoitetaan. Jos asiamies on oikeushenkilö, rekisteriin merkitään sen nimi, yritys- tai yhteisötunnus, kotipaikka ja sen toimipaikan osoite,

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

jossa toimintaa harjoitetaan. Rekisteriin merkityt tiedot on säilytettävä viisi vuotta siitä lukien, kun peruste tietojen merkitsemiseen rekisteriin on päättynyt. Rekisteri on saatettava säännöllisesti ajan tasalle ja siihen sisältyvien tietojen on oltava julkisesti saatavilla. Sen estämättä, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 16 §:n 3 momentissa säädetään, Finanssivalvonta saa luovuttaa tiedon luonnollisen henkilön nimestä, asuinpaikasta ja toimipaikan osoitteesta tulosteena, teknisen käyttöyhteyden avulla tai muutoin sähköisesti taikka saattaa ne yleisesti saataville sähköisen tietoverkon kautta.

7 §

Rahoitusvälineiden kehittäjän ja jakelijan velvollisuudet

Rahoitusvälineitä kehittävällä sijoituspalveluyrityksellä on oltava ajantasainen tuotehallintamenettely, jolla se varmistaa, että rahoitusvälineiden kehittäminen on eturistiriitojen asianmukaista hallintaa koskevien vaatimusten ja asiakkaiden edun mukaista. Menettelyssä on hyväksyttävä kukin rahoitusväline ja sen merkittävät muutokset ennen rahoitusvälineen markkinointia tai jakelua asiakkaille. Menettelyssä on täsmennettävä rahoitusvälinekohtainen asiakaskohderyhmä kussakin asiakasluokassa, varmistettava että kaikki asiakaskohderyhmän kannalta merkitykselliset riskit ja kulurakenne arvioidaan, ja että aiottu jakelustrategia on yhteensopiva yksilöidyn asiakaskohderyhmään. Menettelyssä on myös täsmennettävä se asiakaskohderyhmä, jolle rahoitusväline ei ole sopiva.

Rahoitusvälineitä kehittävän sijoituspalveluyrityksen on asetettava jakelijoiden saataville kaikki asianmukaiset tiedot rahoitusvälineestä ja tuotteiden hyväksymistä koskevasta tuotehallintamenettelystä sekä rahoitusvälineen asiakaskohderyhmästä. Sijoituspalveluyrityksen on pyrittävä varmistamaan se, että rahoitusvälinettä tarjotaan yksilöidylle asiakaskohderyhmälle.

Sijoituspalveluyrityksen on säännöllisesti tarkasteltava tarjoamiaan tai markkinoimiaan rahoitusvälineitä ja niihin mahdollisesti liittyviä riskejä ja vähintään arvioitava, onko rahoitusväline edelleen asiakaskohderyhmän tarpeiden mukainen ja onko aiottu jakelustrategia edelleen asianmukainen.

Voidakseen tarjota tai suositella rahoitusvälineitä, joita sijoituspalveluyritys ei itse kehitä, sillä on oltava käytössään asianmukaiset tuotehallintamenettelyt, joiden avulla se voi saada 2 momentissa tarkoitetut tiedot rahoitusvälineestä, tuotteiden hyväksymistä koskevasta menettelystä sekä rahoitusvälineen asiakaskohderyhmästä. Jakelijan on tuotteen valmistajalta saamiensa ja omia asiakkaitaan koskevien tietojen avulla täsmennettävä rahoitusvälineelle ja palvelulle yhteensopiva ja ei-yhteensopiva asiakaskohderyhmä. Jakelijan on annettava rahoitusvälineen kehittäjälle tietoa tarjonnastaan saamistaan kokemuksista asiakaskohderyhmän yhteensopivuuden tarkistamiseksi.

Rahoitusvälineen kehittäjällä ja jakelijalla on oltava menettelytavat, joilla se varmistaa, että luonnollisella henkilöllä, joka osallistuu rahoitusvälineen kehittämiseen tai tarjoamiseen, on tarvittava asiantuntemus kyseisten rahoitusvälineiden, tuotteiden ja tarjottavien palveluiden ominaisuuksien ja riskien sekä yksilöidyn kohdemarkkinan tarpeiden, ominaisuuksien ja tavoitteiden ymmärtämiseksi.

Rahoitusvälineen jakelijan on varmistettava, että rahoitusvälinettä tarjotaan tai suositellaan asiakkaalle vain silloin, jos se on asiakkaan edun mukaista.

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

8 §

Varautumisvelvollisuus

Sijoituspalveluyrityksen, joka tarjoaa oheispalveluna rahoitusvälineiden säilyttämistä, tulee varmistaa tehtäviensä mahdollisimman häiriötön hoitaminen myös poikkeusoloissa osallistumalla rahoitusmarkkinoiden valmiussuunnitteluun ja valmistelemalla etukäteen poikkeusoloissa tahtuvaa toimintaa sekä muin toimenpitein.

Jos 1 momentista aiheutuvat tehtävät edellyttävät sellaisia toimenpiteitä, jotka selvästi poikkeavat tavanomaisena pidettävästä sijoituspalveluyrityksen toiminnasta ja joista aiheutuu olennaisia lisäkustannuksia, tällaiset kustannukset voidaan korvata huoltovarmuuden turvaamisesta annetussa laissa (1390/1992) tarkoitetusta huoltovarmuusrahastosta.

9 §

Eturistiriitatilanteiden hallinta

Sijoituspalveluyrityksen on toteutettava kaikki asianmukaiset toimenpiteet eturistiriitatilanteiden tunnistamiseksi ja ehkäisemiseksi sekä niiden syntyessä kohdeltava asiakasta hyvän tavan mukaisesti.

Jos eturistiriitatilannetta ei voida välttää, sijoituspalveluyrityksen on selkeästi 10 luvun 1 §:n 2 momentissa tarkoitetulla pysyvällä tavalla ilmoitettava asiakkaalle riittävän yksityiskohtaiset tiedot eturistiriidan luonteesta ja sen syistä sekä asiakkaan etuihin kohdistuvien riskien pienentämiseksi toteutetuista toimenpiteistä ennen liiketoimen suorittamista asiakkaan lukuun.

Sijoituspalveluyrityksellä on oltava toimintaperiaatteet eturistiriitojen tunnistamisessa ja ehkäisemisessä noudatettavista menettelytavoista.

10 §

Määräysvallan hankkiminen kolmannessa maassa sijaitsevassa yrityksessä

Sijoituspalveluyrityksen tai sen konsolidointiryhmään kuuluvan yrityksen on ilmoitettava etukäteen Finanssivalvonnalle, jos se aikoo hankkia kirjanpitolain 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettua määräysvaltaa sellaisessa luottolaitoksessa, sijoituspalveluyrityksessä, rahastoyhtiössä, vaihtoehtorahastojen hoitajassa taikka vakuutusyhtiössä, jonka kotipaikka on kolmannessa maassa.

Finanssivalvonta voi kolmen kuukauden kuluessa 1 momentissa tarkoitetun ilmoituksen vastaanottamisesta kieltää määräysvallan hankinnan, jos hankinnan kohteena olevaan yritykseen sovellettavat lait, asetukset tai hallinnolliset määräykset olennaisesti vaikeuttaisivat sijoituspalveluyrityksen tai sen konsolidointiryhmän tehokasta valvontaa.

11 §

Sijoituspalveluyrityksen kuuluminen ulkomaiseen konsolidointiryhmään tai ulkomaiseen rahoitus- ja vakuutusryhmittymään

Jos sijoituspalveluyritys kuuluu sellaiseen konsolidointiryhmään, jonka ylin emoyritys sijaitsee kolmannessa maassa, sijoituspalveluyrityksen toimiluvan myöntämisen edellytyksenä on, että:

1) ulkomaan viranomaisella on riittävä toimivalta valvoa koko konsolidointiryhmää vastaavalla tavalla kuin tässä laissa säädetään; tai

2) konsolidoitu vakavaraisuus, konsolidoidut suuret asiakasriskit, konsolidointiryhmän sisäinen valvonta ja riskienhallintamenetelmät sekä omistusyhteisön omistajien ja johdon sopivuus ja luotettavuus vastaavat tämän lain mukaisia vaatimuksia.

Finanssivalvonnan on tehtävä päätös siitä, täyttääkö sijoituspalveluyritys 1 momentin mukaiset vaatimukset, jos sijoituspalveluyrityksellä ei ole emoyritystä toisessa ETA-valtiossa ja sijoituspalveluyrityksen taseen loppusumma on suurempi kuin sijoituspalveluyrityksen emoyrityksen minkään toisen sellaisen ulkomaisen tytärluottolaitoksen tai suomalaista sijoituspalveluyritystä vastaavan ulkomaisen tytäryrityksen taseen loppusumma, jonka kotipaikka on toisessa ETA-valtiossa.

Finanssivalvonnan on ennen 2 momentissa tarkoitetun päätöksen tekemistä pyydettävä lausunto 1 momentissa tarkoitettuun konsolidointiryhmään kuuluvien, toisessa ETA-valtiossa säänneltyjen ulkomaisten luottolaitosten ja suomalaista sijoituspalveluyritystä vastaavien yritysten valvonnasta vastaavilta ulkomaan viranomaisilta, Euroopan pankkiviranomaiselta ja Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselta. Finanssivalvonnan on tehtyään 2 momentissa tarkoitetun päätöksen ilmoitettava siitä näille viranomaisille sekä Euroopan komissiolle.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei sovelleta sijoituspalveluyritykseen, jonka konsolidoidusta valvonnasta vastaa ulkomainen ETA-valvontaviranomainen, jos tämä viranomainen on katsonut, että konsolidointiryhmä täyttää 1 momentissa säädetyt edellytykset.

Mitä 1 momentissa säädetään konsolidointiryhmästä, sovelletaan vastaavasti rahoitus- ja vakuutusryhmittymään.

12 §

Velvollisuus tehdä sisäpiiri-ilmoitus

Sijoituspalveluyrityksen sisäpiiriläisen on ilmoitettava säännellyllä markkinalla tai monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä kaupankäynnin kohteena Suomessa olevia osakkeita ja sellaisia rahoitusvälineitä, joiden arvo määräytyy kyseisten osakkeiden perusteella, koskevat tiedot 14 §:ssä tarkoitettuun sijoituspalveluyrityksen sisäpiirirekisteriin siten kuin 13 §:ssä säädetään, jäljempänä *sisäpiiri-ilmoitus*.

Sijoituspalveluyrityksen sisäpiiriläisellä tarkoitetaan:

1) sijoituspalveluyrityksen hallituksen ja hallintoneuvoston jäsentä ja varajäsentä, toimitusjohtajaa ja toimitusjohtajan varamiestä sekä tilintarkastajaa, varatilintarkastajaa ja tilintarkastusyhteisön toimihenkilöä, jolla on päävastuu yhtiön tilintarkastuksesta;

2) sijoituspalveluyrityksen palveluksessa olevaa henkilöä, jonka tehtävänä on 1 momentissa tarkoitettuja osakkeita tai rahoitusvälineitä koskeva sijoitustutkimus, joka päätehtävänä osal-

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

listuu sijoituspalvelun tarjoamiseen tai joka muutoin saa säännöllisesti haltuunsa tällaisia osakkeita tai rahoitusvälineitä koskevaa EU:n markkinoiden väärinkäyttöasetuksen 7 artiklassa tarkoitettua sisäpiirintietoa.

Sijoituspalvelua tarjoavan luottolaitoksen hallintoneuvoston jäsenen ja varajäsenen, hallituksen varajäsenen sekä tilintarkastajan, varatilintarkastajan ja sellaisen tilintarkastusyhteisön toimihenkilön, joka on päävastuussa luottolaitoksen tilintarkastuksesta, on tehtävä sisäpiiri-ilmoitus ainoastaan, jos hän saa säännöllisesti haltuunsa 1 momentissa tarkoitettuja osakkeita tai rahoitusvälineitä koskevaa EU:n markkinoiden väärinkäyttöasetuksen 7 artiklassa tarkoitettua sisäpiirintietoa.

13 §

Sisäpiiri-ilmoitus

Sijoituspalveluyrityksen sisäpiiriläisen on tehtävä sisäpiiri-ilmoitus neljäntoista päivän kuluessa siitä, kun hänet on nimitetty 12 §:n 2 momentissa tarkoitettuun tehtäväänsä.

Sisäpiiri-ilmoituksessa on mainittava:

- 1) vajaavaltainen, jonka edunvalvoja sisäpiiriläinen on;
- 2) yhteisö tai säätiö, jossa sisäpiiriläisellä tai 1 momentissa tarkoitettulla vajaavaltaisella on suoraan tai välillisesti määräysvalta;
- 3) omistamansa sekä 1 kohdassa tarkoitettun vajaavaltaisen ja 2 kohdassa tarkoitettun yhteisön tai säätiön omistamat säännellyllä markkinalla tai monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä kaupankäynnin kohteena Suomessa olevat osakkeet ja sellaiset rahoitusvälineet, joiden arvo määräytyy kyseisten osakkeiden perusteella.

Sisäpiiriläisen on tehtävässä ollessaan seitsemän päivän kuluessa ilmoitettava sijoituspalveluyritykselle:

- 1) 2 momentin 3 kohdassa tarkoitetuilla osakkeilla ja rahoitusvälineillä tehdyt hankinnat ja luovutukset, kun omistuksen muutos on vähintään 5 000 euroa;
- 2) muut tässä pykälässä tarkoitetuissa tiedoissa tapahtuvat muutokset.

Edellä 2 momentin 2 ja 3 kohdassa tarkoitettuja tietoja ei tarvitse ilmoittaa siltä osin kuin ne koskevat asunto-osakeyhtiötä, asunto-osakeyhtiölain (1599/2009) 28 luvun 2 §:ssä tarkoitettua keskinäistä kiinteistöosakeyhtiötä, aatteellista tai taloudellista yhdistystä taikka voittoa tavoittelematonta yhteisöä. Jos yhteisö käy säännöllisesti kauppaa rahoitusvälineellä, sitä koskevat tiedot on kuitenkin ilmoitettava.

Ilmoitukseen on sisällytettävä asianomaisen henkilön, yhteisön tai säätiön yksilöimiseksi tarvittavat tiedot sekä osakkeita ja muita rahoitusvälineitä koskevat tiedot.

Jos 2 momentin 3 kohdassa tarkoitettut osakkeet tai rahoitusvälineet on liitetty arvo-osuusjärjestelmään, sijoituspalveluyritys voi järjestää menettelyn, jossa tiedot saadaan arvo-osuusjärjestelmästä. Tällöin ei erillisiä ilmoituksia ole tehtävä.

14 §

Sijoituspalveluyrityksen sisäpiirirekisteri

Sijoituspalveluyrityksen on pidettävä 13 §:ssä tarkoitetuista sisäpiiri-ilmoituksista rekisteriä (*sijoituspalveluyrityksen sisäpiirirekisteri*), josta ilmenevät kunkin sisäpiiriläisen kohdalla sisä-

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

piiriläisen, 13 §:n 2 momentin 1 kohdassa tarkoitetun vajaavaltaisen ja 2 kohdassa tarkoitetun yhteisön tai säätiön omistamat sanotussa momentissa tarkoitetut osakkeet ja rahoitusvälineet sekä eriteltyinä hankinnat ja luovutukset.

Jos ilmoitukset tehdään 13 §:n 6 momentin mukaisesti, sijoituspalveluyrityksen sisäpiirirekisteri voidaan tältä osin muodostaa arvo-osuusjärjestelmästä saatavista tiedoista.

Sijoituspalveluyrityksen sisäpiirirekisterin ylläpito on järjestettävä luotettavalla tavalla. Rekisteriin merkityt tiedot on säilytettävä viisi vuotta tiedon merkitsemisestä. Jokaisella on oikeus saada kulujen korvaamista vastaan otteita ja jäljennöksiä rekisterin tiedoista. Luonnollisen henkilön henkilötunnus ja osoite sekä muun luonnollisen henkilön kuin sisäpiiriläisen nimi eivät kuitenkaan ole julkisia.

15 §

Ulkomaisen ETA-sijoituspalveluyrityksen varautumisvelvollisuus

Mitä 8 §:ssä säädetään varautumisesta ja siitä aiheutuvien kustannusten korvaamisesta, koskee vastaavasti ulkomaisen ETA-sijoituspalveluyrityksen sivuliikettä. Edellä 8 §:n 1 momentissa säädetty velvoite ei kuitenkaan koske ulkomaisen ETA-sijoituspalveluyrityksen sivuliikettä, jos se on sijoituspalveluyrityksen kotivaltion lainsäädännön nojalla varmistanut tehtäviensä hoitamisen poikkeusoloissa 8 §:n 1 momenttia vastaavalla tavalla ja esittänyt siitä Finanssivalvonnalle riittävän selvityksen.

16 §

Finanssivalvonnan määräystenantovaltuus

Finanssivalvonta antaa komission delegoidun direktiivin täytäntöönpanon edellyttämät tarkemmat määräykset 7 §:ssä tarkoitetuista rahoitusvälineiden kehittäjän ja jakelijan velvollisuuksista.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä 2 §:n 6 momentissa ja 7 §:n 5 momentissa tarkoitetun tarvittavan tietämyksen ja pätevyyden arviointiperusteista ja sisällöstä, 13 §:ssä tarkoitetun sisäpiiri-ilmoituksen sisällöstä ja tekotavasta sekä 14 §:ssä tarkoitetun sijoituspalveluyrityksen sisäpiirirekisterin sisällöstä ja tietojen merkintätavasta.

7 a luku

Algoritminen kaupankäynti ja suora sähköinen markkinoillepääsy

1 §

Algoritminen kaupankäynti

Algoritmistä kaupankäyntiä harjoittavalla sijoituspalveluyrityksellä on oltava käytössään sen harjoittamaan liiketoimintaan soveltuvat tehokkaat järjestelmät ja riskienhallintamenetelmät, joiden avulla voidaan:

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

1) varmistaa sen kaupankäyntijärjestelmien häiriönsietokyky ja riittävä kapasiteetti sekä asianmukaiset kaupankäynnin raja-arvot ja limiitit;

2) estää virheellisten toimeksiantojen lähettäminen tai järjestelmien muu toiminta, joka voi aiheuttaa tai lisätä markkinoiden tavanomaisesta poikkeavaa toimintaa;

3) varmistaa, että kaupankäyntijärjestelmiä ei voida käyttää EU:n markkinoiden väärinkäyttöasetuksen vastaisiin tarkoituksiin tai sen kauppapaikan sääntöjen vastaisesti, johon sillä on yhteys.

Edellä 1 momentissa tarkoitettulla sijoituspalvelu yrityksellä on lisäksi oltava käytössään tehokkaat liiketoiminnan jatkuvuutta koskevat järjestelyt, joiden avulla voidaan korjata sen kaupankäyntijärjestelmissä esiintyvät häiriöt. Sijoituspalvelu yrityksen on varmistettava, että sen järjestelmät ovat kaikilta osin testattuja ja niitä valvotaan asianmukaisesti, jotta ne täyttävät 1 ja 2 momentissa säädetyt vaatimukset.

Algoritmista kaupankäyntiä Suomessa tai ETA-valtiossa harjoittavan sijoituspalvelu yrityksen on ilmoitettava tästä Finanssivalvonnalle sekä sen kauppapaikan toimivaltaisille viranomaisille, jossa sijoituspalvelu yritys kauppapaikan jäsenenä tai osapuolena harjoittaa algoritmista kaupankäyntiä.

Sijoituspalvelu yrityksen on säilytettävä ja toimitettava Finanssivalvonnan pyynnöstä kuvaus sen algoritmisten kaupankäyntistrategioiden luonteesta, yksityiskohtaiset tiedot järjestelmään sovellettavista kaupankäynnin parametreista tai limiiteistä, tiedot keskeisistä vaatimustenmukaisuuden ja riskienhallinnan varmistavista menetelmistä, joita se käyttää varmistaakseen 1 momentissa säädettyjen edellytysten täyttymisen, sekä sen järjestelmien testausta koskevat tiedot.

Finanssivalvonnan on sen kauppapaikan ulkomaisen ETA-valvontaviranomaisen pyynnöstä, jossa sijoituspalvelu yritys kauppapaikan jäsenenä tai osapuolena harjoittaa algoritmista kaupankäyntiä, toimitettava ilman aiheetonta viivytystä edellä 4 momentissa tarkoitettut tiedot.

Huippunopeaa algoritmista kaupankäyntimenetelmää soveltavan sijoituspalvelu yrityksen on tallennettava hyväksytyssä muodossa kaikkien kauppapaikoissa tekemiensä toimeksiantojen, mukaan lukien peruutetut toimeksiannot, toteutetut toimeksiannot ja hintatarjoukset, tarkka ja aikasekvensoitu kirjanpito ja annettava se pyynnöstä Finanssivalvonnalle.

2 §

Algoritminen kaupankäynti ja markkinatakaus

Algoritmista kaupankäyntiä markkinatakausstrategian toteuttamiseksi harjoittavan sijoituspalvelu yrityksen on, ottaen huomioon kyseisten markkinoiden likviditeetti, laajuus ja luonne sekä kaupankäynnin kohteena olevan välineen ominaispiirteet:

1) toteutettava tällaista markkinatakausta keskeytymättä tietyn osan kauppapaikan kaupankäyntiajasta poikkeustapauksia lukuun ottamatta siten, että kyseiselle kauppapaikalle tarjotaan likviditeettiä säännöllisesti ja ennakoitavasti;

2) tehtävä kauppapaikan kanssa sitova kirjallinen sopimus, jossa on määritettävä ainakin 1 kohdan mukaiset sijoituspalvelu yrityksen velvoitteet; ja

3) otettava käyttöön tehokkaat järjestelmät ja valvontamenetelmät sen varmistamiseksi, että se aina täyttää 2 kohdassa tarkoitettun sopimuksen mukaiset velvoitteensa.

Algoritmista kaupankäyntiä harjoittavan sijoituspalvelu yrityksen katsotaan toteuttavan markkinatakausstrategiaa, kun sen ollessa yhden tai useamman kauppapaikan jäsenenä tai osapuolena sen strategiassa, jota se soveltaa käydessään kauppaa omaan lukuunsa, tehdään sitovia, kooltaan

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

vertailukelpoisia ja hinnoiltaan kilpailukykyisiä samanaikaisia osto- ja myyntitarjouksia, jotka koskevat yhtä tai useampaa rahoitusvälinettä yhdessä kauppapaikassa tai eri kauppapaikoissa, siten, että kokonaismarkkinoille tarjotaan likviditeettiä säännöllisesti ja toistuvasti.

3 §

Suora sähköinen markkinoillepääsy

Sijoituspalvelu yrityksellä, joka tarjoaa suoraa sähköistä markkinoillepääsyä kauppapaikkaan, on oltava käytössään tehokkaat järjestelmät ja valvontamenetelmät, joiden avulla voidaan varmistaa, että:

1) kyseistä palvelua käyttävien asiakkaiden sopivuus arvioidaan ja todennetaan asianmukaisesti;

2) kyseistä palvelua käyttäviä asiakkaita estetään ylittämästä asianmukaisia ennalta asetettuja kaupankäynnin ja luottojen raja-arvoja;

3) kyseistä palvelua käyttävien asiakkaiden toteuttamaa kaupankäyntiä seurataan asianmukaisesti ja että asianmukaisilla riskienhallintamenetelmillä estetään kaupankäynti, joka voi aiheuttaa riskejä sijoituspalvelu yritykselle itselleen tai joka voisi aiheuttaa tai lisätä markkinoiden tavanomaisesta poikkeavaa toimintaa taikka olla EU:n markkinoiden väärinkäyttöasetuksen tai kauppapaikan sääntöjen vastaista.

Sijoituspalvelu yritys, joka tarjoaa suoraa sähköistä markkinoillepääsyä, vastaa siitä, että kyseistä palvelua käyttävät asiakkaat noudattavat tämän lain ja kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain säännöksiä sekä kauppapaikan sääntöjä. Sijoituspalvelu yrityksen on seurattava liiketoimia havaitakseen kyseisten sääntöjen rikkomiset, tavanomaisesta poikkeavan kaupankäynnin tai mahdollisen markkinoiden väärinkäytön, joista on ilmoitettava toimivaltaiselle viranomaiselle. Sijoituspalvelu yrityksen on varmistettava, että yrityksen ja asiakkaan välillä on sitova kirjallinen sopimus palvelun tarjoamiseen liittyvistä keskeisistä oikeuksista ja velvoitteista ja että sopimuksen nojalla sijoituspalvelu yrityksellä säilyy tämän lain mukainen vastuu.

Sijoituspalvelu yrityksen, joka tarjoaa suoraa sähköistä markkinoillepääsyä kauppapaikkaan, on ilmoitettava tästä Finanssivalvonnalle ja sen kauppapaikan toimivaltaisille viranomaisille, johon sijoituspalvelu yritys tarjoaa suoraa sähköistä markkinoillepääsyä.

Sijoituspalvelu yrityksen on toimitettava Finanssivalvonnan pyynnöstä kuvaus edellä 1 momentissa tarkoitetuista järjestelmistä ja valvontamenetelmistä sekä todisteet niiden käytöstä.

Finanssivalvonnan on sen kauppapaikan toimivaltaisen viranomaisen pyynnöstä, jonka osalta sijoituspalvelu yritys tarjoaa suoraa sähköistä markkinoillepääsyä, toimitettava ilman aiheutonta viivytystä edellä 4 momentissa tarkoitettut tiedot.

Sijoituspalvelu yrityksen on huolehdittava siitä, että tässä pykälässä tarkoitetuista seikoista on olemassa dokumentaatiota, ja varmistettava, että se dokumentaatio on riittävää säännösten noudattamisen valvomiseksi.

4 §

Keskusvastapuolen määräytösapuolena toimiva sijoituspalvelu yritys

Sijoituspalvelu yrityksellä, joka tarjoaa määräytös palveluja OTC-johdannaisista, keskusvastapuolista ja kauppatietorekistereistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU)

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

N:o 648/2012 2 artiklan 14 kohdassa tarkoitettuna määrätyösapuolena mainitun artiklan 15 kohdassa tarkoitettulle asiakkaalle, on oltava käytössään tehokkaat järjestelmät ja menetelmät sen varmistamiseksi, että määrätyöpalveluja tarjotaan ainoastaan sopiville ja selkeät perusteet täyttävillä asiakkailla ja että kyseisiin asiakkaisiin sovelletaan asianmukaisia vaatimuksia sijoituspalveluyritykseen sekä markkinoihin kohdistuvien riskien vähentämiseksi.

Sijoituspalveluyrityksen ja sen asiakkaan on laadittava kirjallinen sopimus 1 momentissa tarkoitettun palvelun tarjoamiseen liittyvistä keskeisistä oikeuksista ja velvoitteista.

5 §

Ulkomaisen ETA-sijoituspalveluyrityksen ilmoitusvelvollisuus

Edellä 1 §:ssä tarkoitettua algoritmista kaupankäyntiä Suomessa harjoittavan ulkomaisen ETA-sijoituspalveluyrityksen on ilmoitettava tästä Finanssivalvonnalle.

Edellä 3 §:ssä tarkoitettua suoraa sähköistä markkinoillepääsyä pörssiin tarjoavan ulkomaisen ETA-sijoituspalveluyrityksen on ilmoitettava tästä Finanssivalvonnalle.

6 §

Säännösten soveltaminen säänneltyjen markkinoiden ja monenkeskisten kaupankäyntijärjestelmien kaupankäyntiosapuoliin

Mitä edellä tässä luvussa säädetään sijoituspalveluyrityksestä, sovelletaan myös sellaisiin kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 1 luvun 2 §:n 1 momentin 15 kohdassa tarkoitettuihin kaupankäyntiosapuoliin, joilta ei edellä lain 1 luvun 2 §:n 1 momentin 4 kohdan ja 3 momentin 2, 4 ja 6 kohdan nojalla edellytetä tämän lain mukaista toimilupaa.

8 luku

Tilinpäätös ja tilintarkastus

2 §

Tilintarkastus sekä erityinen tarkastus ja tarkastaja

Sijoituspalveluyritykseen ja raportointipalvelun tarjoajaan sovelletaan sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 12 luvun 13 §:n 1, 3 ja 4 momentissa, 14 §:ssä ja 15 §:n 1 momentissa säädetään luottolaitoksen tilintarkastuksesta ja tilintarkastajista sekä erityisen tarkastuksen ja tarkastajan määrittämisestä.

Toimilupavaltavottavan tilintarkastajan ilmoitusvelvollisuudesta säädetään Finanssivalvonnasta annetun lain 31 §:ssä.

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

9 luku

Asiakasvarojen säilyttäminen ja muu käsittely

1 §

Asiakasvarojen säilyttäminen

Sijoituspalveluyrityksen on järjestettävä sen hallintaan luovutettujen asiakkaan rahoitusvälineiden ja rahavarojen (asiakasvarat) säilyttäminen ja käsittely luotettavalla tavalla.

Sijoituspalveluyrityksen on asiakasvarojen säilyttämisessä ja käsittelyssä erityisesti huolehdittava siitä, että sijoituspalveluyrityksen varat pidetään selkeästi erillään asiakasvaroista ja luottolaitoksia lukuun ottamatta estettävä **rahavarojen** käyttäminen sijoituspalveluyrityksen omaan lukuun.

Sijoituspalveluyrityksen on pidettävä luotettavasti kirjaa asiakasvaroista siten, että kunkin asiakkaan asiakasvarat ovat riittävästi eriteltyinä muiden asiakkaiden varoista.

~~Asiakasvarojen säilyttämiseen liittyvästä tiedonantovelvollisuudesta säädetään 10 luvun 5 §:ssä.~~

2 §

Asiakkaan rahoitusvälineiden säilyttäminen ulkopuolisen säilyttäjän hallussa

Sijoituspalveluyrityksen, joka säilyttää asiakkaan rahoitusvälineitä ulkopuolisen säilyttäjän hallussa, on noudatettava riittävää huolellisuutta säilyttäjän valitsemisessa. Sijoituspalveluyrityksen on säännöllisesti arvioitava asiakkaiden rahoitusvälineiden säilyttämiseen liittyvien vaatimusten täyttymistä. Ulkopuolisella säilyttäjällä tarkoitetaan sijoituspalveluyrityksen kanssa sopimussuhteessa olevaa yhteisöä, joka säilyttää sijoituspalveluyrityksen asiakkaan rahoitusvälineitä sijoituspalveluyrityksen lukuun.

Sijoituspalveluyrityksen on säilytettävä asiakkaan rahoitusvälineitä Finanssivalvonnan, ulkomaisen ETA-valvontaviranomaisen tai kolmannen maan valvontaviranomaisen valvottavana olevan ulko-puolisen säilyttäjän hallussa. Vaatimuksesta voidaan poiketa ainoastaan silloin, jos rahoitusvälineen tai **siihen** liittyvän palvelun luonne edellyttää säilyttämistä sellaisessa kolmannessa maassa, jossa rahoitusvälineen säilyttämisestä ei säädetä laissa tai jos ammattimainen asiakas sitä nimenomaisesti kirjallisesti pyytää.

Sijoituspalveluyrityksen on riittävästi varmistuttava siitä, että ulkopuolisen säilyttäjän hallussa säilytetyt asiakkaan rahoitusvälineet erotetaan sijoituspalveluyritykselle ja säilyttäjälle kuuluvista rahoitusvälineistä.

3 §

Asiakkaan rahavarojen säilyttäminen

Sijoituspalveluyrityksen on sijoitettava asiakkaan rahavarat viipymättä tilille keskuspankkiin, talletuspankkiin tai muussa valtiossa toimiluvan saaneeseen talletusten vastaanottamiseen oikeutettuun luottolaitokseen. Asiakkaan rahavarat voidaan asiakkaan nimenomaisella suostumuksel-

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

la sijoittaa myös ETA-valtiossa rekisteröidyn sijoitusrahastodirektiivin tai vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen hoitajista annetun direktiivin edellytykset täyttävän tai muutoin valvonnan kohteena olevan ja rahalaitossektorin taseesta annetun Euroopan keskuspankin asetuksen (EU) N:o 1071/2013 2 artiklan vaatimukset täyttävän rahamarkkinarahaston rahasto-osuuksiin.

Jos asiakkaan rahavarat sijoitetaan muulla tavalla kuin tilille keskuspankkiin, sijoituspalveluyrityksen on harkittava erityisesti asiakasvarojen hajauttamistarvetta ja noudatettava riittävää ammattitaitoa, huolellisuutta ja varovaisuutta rahavarat säilyttävän talletuspankin, ulkomaisen luottolaitoksen ja rahamarkkinarahaston valitsemisessa ja säännöllisesti arvioitava asiakkaiden rahavarojen säilyttämiseen liittyvien vaatimusten täyttymistä.

Jos sijoituspalveluyritys säilyttää rahavaroja samaan konserniin kuuluvassa yhteisössä, voi säilytettävien varojen määrä olla korkeintaan 20 prosenttia kaikista tällaisista rahavaroista. Vaatimuksesta voidaan kuitenkin poiketa, jos se on edellä 1 momentissa tarkoitetun kolmannen osapuolen turvallisuus sekä sijoituspalveluyrityksen toiminnan luonne, laatu, laajuus ja erityisesti asiakkaiden rahavarojen pieni määrä huomioon ottaen perusteltua. Sijoituspalveluyrityksen on arvioitava säännöllisesti hajautusvaatimuksesta poikkeamisen perusteiden täyttymistä ja osoitettava Finanssivalvonnalle arvionsa perusteet.

Sen estämättä, mitä 3 momentissa säädetään, sijoituspalvelun tarjoaja, joka on talletuspankki, saa kuitenkin sijoittaa asiakkaan rahavarat saman talletuspankin tilille.

4 §

Asiakkaan rahoitusvälineistä tai asiakasvaroihin kohdistuvista oikeuksista määrääminen

Sijoituspalveluyritys ei saa ilman asiakkaan etukäteen antamaa erillistä nimenomaista suostumusta pantata, luovuttaa tai muuten oikeudellisesti määrätä asiakkaalle kuuluvasta rahoitusvälineestä omaan eikä toisen asiakkaan tai kolmannen lukuun. Suostumuksen tulee sisältää rahoitusvälineiden panttaamista, luovuttamista tai muuta oikeudellista määräämistä koskevat ehdot. Suostumus on annettava kirjallisesti tai 10 luvun 3 §:ssä tarkoitettulla muulla vastaavalla tavalla.

Jos asiakkaan rahoitusvälineitä säilytetään arvopaperitileistä annetun lain 2 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettulla arvopaperitilillä tai arvo-osuustileistä annetun lain 5 a §:ssä tarkoitettulla omaisuudenhoitotilillä, sijoituspalveluyritys voi ryhtyä 1 momentissa tarkoitettuun toimenpiteeseen vain, jos:

1) jokainen asiakas, jonka rahoitusvälineitä säilytetään samalla tilillä, on antanut siihen 1 momentissa tarkoitetun suostumuksen; tai

2) sijoituspalveluyrityksellä on käytössään riittävät järjestelmät ja valvontamenetelmät sen varmistamiseksi, että toimenpide kohdistuu vain sellaisen asiakkaan rahoitusvälineisiin, joka on antanut siihen 1 momentissa tarkoitetun suostumuksen.

Sellaiset asiakasvaroihin kohdistuvat vakuus-, pantti- tai kuittausoikeudet, jotka antavat kolmannelle oikeuden määrätä asiakasvaroista ja jotka eivät liity asiakkaaseen tai asiakkaalle tarjottuihin sijoituspalveluihin ovat sallittuja ainoastaan, jos niistä säädetään laissa sellaisessa kolmannessa maassa, jossa asiakasvaroja säilytetään.

Sijoituspalveluyritys saa 1 ja 2 momentin estämättä luovuttaa asiakkaalleen kuuluvan rahoitusvälineen pantiksi arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetussa laissa tarkoitettulle arvopaperikeskukselle tai selvitysosapuolelle rahoitusvälinettä koskevasta kaupasta johtuvan asiakkaan velvoitteen täyttämisen vakuudeksi.

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

Sijoituspalveluyrityksen oikeudesta pantata, luovuttaa tai muuten oikeudellisesti määrätä asiakkaan rahoitusvälineistä säädetään lisäksi rahoitusvakuuslaissa (11/2004).

4 a §

Omistusoikeuden siirtävät rahoitusvakuusjärjestelyt

Sijoituspalveluyrityksen on varmistuttava, että omistusoikeuden siirtäviä rahoitusvakuusjärjestelyjä käytetään ainoastaan tilanteissa, joissa niiden käyttö on perusteltua tai joissa mikään muu asiakkaan tarjoama vakuus ei sovellu sijoituspalveluyritykseen kohdistuvan velvoitteen täyttämisen varmistamiseksi. Siirrettävien asiakasvarojen määrä ei saa olla rajoittamaton tai huomattavasti suurempi kuin asiakkaan velvoite sijoituspalveluyritystä kohtaan.

Sijoituspalveluyrityksen on kerrottava ammattimaisille asiakkaille ja hyväksyttävillä vastapuolilla omistusoikeuden siirtäviin järjestelyihin liittyvistä riskeistä sekä vaikutuksista asiakkaansuojaan.

Sijoituspalveluyritys saa tehdä omistusoikeuden siirtäviä järjestelyjä ainoastaan ammattimaisen asiakkaan kanssa.

5 §

Finanssivalvonnan määräystenantovaltuus

Finanssivalvonta antaa komission delegoidun direktiivin täytäntöönpanemiseksi tarvittavat tarkemmat määräykset 1—4 §:ssä, 4 a §:ssä ja 10—11 §:ssä säädetyistä asiakasvarojen säilyttämisessä ja muussa käsittelyssä noudatettavista menettelytavoista. Lisäksi Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä 1 §:ssä tarkoitettujen asiakasvarojen sisällöstä.

6 §

Tilintarkastajan lausunto

Sijoituspalveluyrityksen tilintarkastajan tulee toimittaa Finanssivalvonnalle vähintään kerran vuodessa tilintarkastajan antama lausunto siitä, vastaavatko sijoituspalveluyrityksen asiakasvarojen säilyttämistä ja käsittelyä koskevat järjestelyt tämän luvun säännöksiä ja niiden nojalla annettuja määräyksiä.

10 §

Sijoituspalveluyrityksen tiedonantovelvollisuus asiakasvarojen säilyttämisestä ja muusta käsittelystä

Sijoituspalveluyrityksen on annettava Finanssivalvonnan tai muun toimivaltaisen viranomaisen, konkurssipesän pesähoitajan, saneerausmenettelyn selvittäjän, ulosottoviranomaisen ja Rahoitusvakuusviraston pyynnöstä tiedot:

- 1) asiakkaan lukuun säilytettävistä asiakasvaroista;

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

- 2) asiakkaiden rahavarojen ulkopuolisesta säilyttäjistä, säilyttämiseen käytettävistä tileistä ja säilyttämiseksi tehdyistä sopimuksista;
- 3) rahoitusvälineiden säilytyspaikasta, ulkopuoliselle säilyttäjälle avatuista tileistä ja ulkopuolisen säilyttäjän kanssa tehdyistä sopimuksista;
- 4) ulkoistetuista palveluista sekä ulkoistetun palvelun tarjoajasta;
- 5) henkilöistä, jotka vastaavat asiakasvarojen säilyttämisestä ja muusta käsittelystä; sekä
- 6) sopimuksista, joiden avulla asiakasvarojen omistusoikeus tai muu siihen rinnastuva oikeus voidaan määrittää.

11 §

Asiakasvarojen säilyttämistä koskevat ohjaus- ja hallintojärjestelmät

Sijoituspalveluyrityksen on nimettävä henkilö, jolla on riittävät taidot ja valtuudet, vastamaan asiakasvarojen säilyttämiseen liittyvien velvoitteiden noudattamisesta.

10 luku

Menettelytavat asiakassuhteessa

1 §

Asiakkaan luokittelu ja asiakkaan asemasta sopiminen

Sijoituspalveluyrityksellä on oltava sisäiset ohjeet asiakkaiden luokittelusta ja siinä noudatettavasta menettelystä.

Sijoituspalveluyritys voi kohdella 1 luvun 23 §:n 1 momentin 1—5 kohdassa tarkoitettua ammattimaista asiakasta joko omasta aloitteestaan tai asiakkaan pyynnöstä ei-ammattimaisena asiakkaana. Asiakkaan kohtelusta ei-ammattimaisena asiakkaana on tehtävä kirjallinen sopimus. Jos sopimusta sovelletaan yhteen tai useampaan palveluun tai liiketoimeen taikka yhteen tai useaan erityyppiseen rahoitusvälineeseen tai liiketoimeen, tämä on määriteltävä sopimuksessa.

Sijoituspalveluyrityksen on ilmoitettava 1 luvun 23 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettulle asiakkaalle ennen sijoituspalvelun tarjoamista, että tätä kohdellaan saatavilla olevien tietojen perusteella ammattimaisena asiakkaana, jos asiakkaan kanssa ei toisin sovita.

Asiakkaan, joka haluaa itseään kohdeltavan 1 luvun 23 §:n 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettuna ammattimaisena asiakkaana yleisesti taikka tietyn sijoituspalvelun tai liiketoimen tai liiketoimi- tai rahoitusvälinetyypin osalta, on pyydettävä tätä sijoituspalveluyritykseltä kirjallisesti. Jos asiakas täyttää mainitun pykälän 2 momentissa säädetyt vaatimukset, sijoituspalveluyrityksen on kirjallisesti ilmoitettava asiakkaalle, ettei tämä ammattimaisena asiakkaana kuulu kaikkien tässä laissa tarkoitettujen menettelytapasäännösten suojan ja sijoittajien korvausrahastosuojan piiriin. Asiakkaan on vastaavasti kirjallisesti ilmoitettava sijoituspalveluyritykselle olevansa tietoinen menettelytapasäännösten suojan ja korvausrahastosuojan menettämisestä.

Arvopaperin liikkeeseenlaskijalla ja muulla arvopaperin tarjoajalla on oikeus asiakkaan suostumuksella saada sijoituspalveluyritykseltä tieto asiakkaan luokittelusta kysymyksessä olevan arvopaperin osalta.

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

2 §

Yleiset periaatteet sijoituspalvelun ja oheispalvelun tarjoamisessa ja markkinoinnissa

Sijoituspalvelun ja oheispalvelun tarjoamisessa on toimittava rehellisesti, tasapuolisesti ja ammattimaisesti asiakkaan edun mukaisesti.

Sijoituspalvelua ja oheispalvelua ei saa markkinoida antamalla totuudenvastaista tai harhaanjohtavaa tietoa. Kaiken tiedon, markkinointiviestintä mukaan lukien, on oltava tasapuolista ja selkeää. Tieto, jonka harhaanjohtavuus tai totuudenvastaisuus käy ilmi tiedon esittämisen jälkeen ja jolla saattaa olla olennaista merkitystä sijoittajalle, on viivytyksettä oikaistava tai täydennettävä riittävällä tavalla. Markkinoinnissa on käytävä ilmi sen kaupallinen tarkoitus.

Sijoittajien korvausrahastosuojaa koskevasta markkinoinnista säädetään 11 luvun 25 §:ssä.

3 §

Sopimus sijoituspalvelusta

Sijoituspalveluyrityksen tarjoamista sijoituspalveluista, lukuun ottamatta kertaluonteista sijoitusneuvontaa koskevasta palvelusta, jossa asiakkaalle ei tarjota soveltuvuuden säännöllistä arviointia, on tehtävä asiakkaan kanssa kirjallinen sopimus, josta ilmenevät osapuolten oikeudet ja velvollisuudet sekä muut sopimuksen ehdot.

Sopimuksessa ei saa käyttää hyvän tavan vastaista tai asiakkaan kannalta kohtuutonta ehtoa.

4 §

Soveltuvuuden ja asianmukaisuuden arviointi

Sijoituspalveluyrityksen, joka tarjoaa sijoituspalveluna sijoitusneuvontaa tai omaisuudenhoitoa, on hankittava ennen sijoituspalvelun tarjoamista riittävät tiedot asiakkaan tietämyksestä ja kokemuksesta tarjotusta tuotteesta tai palvelusta sekä asiakkaan taloudellisesta tilanteesta, mukaan lukien tappionsietokyky, ja sijoitustavoitteista, mukaan lukien riskiraja, jotta sijoituspalveluyritys voi suositella asiakkaalle soveltuvia, erityisesti tämän riskirajan ja tappionsietokyvyn mukaisia sijoituspalveluja ja rahoitusvälineitä. Kun sijoituspalveluyritys tarjoaa sijoitusneuvontaa, jossa suositellaan palvelujen tai tuotteiden yhdistelmää, on arvioitava koko tuote- tai palveluyhdistelmän soveltuvuutta asiakkaalle.

Jos sijoituspalveluyritys tarjoaa muuta sijoituspalvelua kuin sijoitusneuvontaa ja omaisuudenhoitoa, sen on ennen sijoituspalvelun tarjoamista pyydettävä asiakkaalta tiedot tämän kyseistä rahoitusvälinettä tai sijoituspalvelua koskevasta sijoituskokemuksesta ja -tietämyksestä voidakseen arvioida, onko suunniteltu rahoitusväline tai sijoituspalvelu asiakkaan kannalta asianmukainen. Kun suunnitellaan palvelujen tai tuotteiden yhdistelmää, on arvioitava yhdistelmän asianmukaisuutta kokonaisuudessaan. Jos sijoituspalveluyritys katsoo asiakkaalta saamansa tiedon perusteella, ettei tuote tai palvelu ole asiakkaalle asianmukainen, sijoituspalveluyrityksen on varoitettava asiakasta. Jos asiakas ei anna riittäviä tietoja tai kieltäytyy antamasta pyydettyjä tietoja, sijoituspalveluyrityksen on varoitettava asiakasta siitä, ettei se voi arvioida rahoitusvälineen tai palvelun asianmukaisuutta asiakkaalle. Varoitus voidaan antaa vakiomuodossa.

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

Mitä 2 momentissa säädetään, ei koske asiakkaan aloitteesta tapahtuvaa toimeksiantojen toteuttamista tai niiden vastaanottamista ja välittämistä oheispalveluin tai ilman, lukuun ottamatta tämän lain 2 luvun 3 §:n 1 kohdassa tarkoitettua luoton- tai lainanantoa, joka ei sisällä asiakkaiden nykyisiä lainojen luottorajoja, käyttötilejä ja tilinylitysoikeuksia, jos asiakkaalle on selkeästi ilmoitettu, ettei sijoituspalveluyritys palvelua tarjotessaan ole velvollinen arvioimaan palvelun tai rahoitusvälineen asianmukaisuutta asiakkaalle, eikä asiakas tässä tapauksessa kuulu kyseiseen sijoituspalveluun liittyvän menettelytapasääntelyn piiriin ja palvelu liittyy:

1) osakkeisiin, jotka ovat kaupankäynnin kohteena säännellyllä markkinalla tai vastaavalla kolmannen maan markkinalla tai monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä, pois lukien laissa vaihtoehtorahastojen hoitajista (162/2014) tarkoitettut vaihtoehtorahastot ja johdannaisia sisältävät osakkeet;

2) joukkovelkakirjalainoihin tai muihin vastaavan kaltaisiin velkasitoumuksiin, jotka on otettu kaupankäynnin kohteeksi säännellyllä tai vastaavalla kolmannen maan markkinalla tai monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä, paitsi jos ne sisältävät johdannaisia tai ne ovat rakenteeltaan sellaisia, että asiakkaan on vaikea ymmärtää niihin liittyviä riskejä;

3) rahamarkkinavälineisiin, paitsi jos ne sisältävät johdannaisia tai jos asiakkaan on vaikea niistä ymmärtää niiden rakenteeseen liittyvät riskit huomioiden

4) sijoitusrahastodirektiivin mukaisiin yhteissijoitusyritysten osuuksiin, lukuun ottamatta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/65/EY täytäntöönpanosta sijoittajalle annettavien avaintietojen osalta ja avaintietojen tai tarjousesitteen toimittamisessa muuta pysyvää välinettä kuin paperia käyttäen tai verkkosivuston välityksellä noudatettavien ehtojen osalta annetun komission asetuksen (EU) N:o 583/2010 36 artiklan 1 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitettuja strukturoituja yhteissijoitusyrityksiä

5) strukturoituihin talletuksiin, paitsi jos asiakkaan on vaikea ymmärtää tuottoon liittyvää riskiä tai tuotteen irtisanomisesta ennen määräaikaa aiheutuvia kustannuksia

6) muihin yksinkertaisiin rahoitusvälineisiin.

Sijoituspalveluyrityksen tulee täyttää myös 3 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa 7 luvun 9 §:ssä tarkoitettut eturistiriitatilanteita koskevat velvoitteensa.

5 §

Sijoituspalveluyrityksen tiedonantovelvollisuus

Sijoituspalveluyrityksen on annettava asiakkaille hyvissä ajoin ennen palvelun tarjoamista riittävät tiedot sijoituspalveluyrityksestä ja sen tarjoamista palveluista, rahoitusvälineistä ja ehdotetuista sijoitusstrategioista, toteuttamispaikoista sekä kaikista kuluista ja liitännäisistä veloituksista. Näihin tietoihin on sisällyttävä seuraavat seikat:

1) sijoitusneuvonnasta on hyvissä ajoin ennen sen tarjoamista ilmoitettava asiakkaalle:

a) onko neuvonta luonteeltaan riippumatonta vai ei;

b) perustuuko neuvonta laajaan vai rajoitetumpaan analyysiin eri rahoitusvälinelajeista ja erityisesti rajoittuuko valikoima sellaisten yhteisöjen liikkeeseen laskemiin tai tarjoamiin rahoitusvälineisiin, joilla on sijoituspalveluyritykseen läheinen sidos tai niin läheinen muu oikeudellinen tai taloudellinen suhde, kuten sopimussuhde, että se voi vaarantaa tarjotun neuvonnan riippumattomuuden;

c) tarjoaako sijoituspalveluyritys asiakkaalle säännöllistä soveltuvuusarviointia suositelluista rahoitusvälineistä;

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

2) rahoitusvälineitä ja ehdotettuja sijoitusstrategioita koskevien tietojen on sisällettävä asianmukaisia ohjeita ja varoituksia kyseisiin rahoitusvälineisiin tehtäviin sijoituksiin ja erityisiin sijoitusstrategioihin sisältyvistä riskeistä sekä siitä, onko rahoitusväline tarkoitettu ei-ammattimaisille vai ammattimaisille asiakkaille, ottaen huomioon asiakaskohderyhmä; ja

3) kuluja ja liitännäisiä veloituksia koskevien tietojen on sisällettävä sekä sijoitus- että oheispalveluihin liittyvät tiedot, myös neuvonnan kulut, asiakkaalle suositellun tai markkinoidun rahoitusvälineen kulut ja se, miten asiakas voi maksaa ne, sekä myös tiedot mahdollisten kolmansien osapuolten maksujen osalta.

~~4) asiakasvarojen säilyttämisestä sekä siihen liittyvistä riskeistä erityisesti tilanteissa, joissa asiakasvaroja säilytetään kolmannen osapuolen hallussa taikka arvopaperitileistä annetun lain 2 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettulla arvopaperitilillä tai arvo-osuustileistä annetun lain 5 a §:ssä tarkoitettulla omaisuudenhoitotilillä.~~

Tiedot kaikista kuluista ja veloituksista, mukaan lukien sijoituspalvelun ja rahoitusvälineen yhteydessä syntyvät kulut ja veloitukset, jotka eivät aiheudu markkinariskin toteutumisesta, on koottava siten, että asiakas saa käsityksen kokonaiskuluista sekä kumulatiivisesta vaikutuksesta sijoituksen tuottoon, ja asiakkaan pyynnöstä tiedot on eriteltävä. Tiedot on annettava asiakkaalle sijoituksen voimassaoloaikana säännöllisesti, vähintään vuosittain.

Tiedot on annettava siten, että tarjottavan sijoituspalvelun ja tietyn rahoitusvälineen luonne sekä siihen sisältyvät riskit ovat helposti ymmärrettävissä ja asiakas voi siten tehdä perusteltuja sijoituspäätöksiä.

Jos sijoituspalvelu tarjotaan osana rahoitustuotetta, johon jo sovelletaan muita luottolaitoksiin ja kulutusluottoihin liittyviä säännöksiä tiedonantovelvollisuudesta, edellä tässä pykälässä asetettuja velvoitteita ei sovelleta.

Jos sijoituspalvelu tarjotaan yhdistelmänä toisen palvelun tai tuotteen kanssa tai ehtona samalle sopimukselle tai sopimusyhdistelmälle, sijoituspalveluyrityksen on ilmoitettava asiakkaalle, voidaanko palvelut tai tuotteet ostaa erikseen, ja selvitettävä erikseen kunkin palvelun tai tuotteen kulut ja veloitukset. Jos tällaisesta ei-ammattimaiselle asiakkaalle tarjottavasta sopimuksesta tai palveluyhdistelmästä aiheutuvat riskit todennäköisesti poikkeavat erikseen tarjottaviin palveluihin tai tuotteisiin liittyvistä riskeistä, sijoituspalveluyrityksen on annettava riittävä kuvaus sopimukseen tai palveluyhdistelmään sisältyvistä palveluista tai tuotteista ja siitä, miten niiden vuorovaikutus muuttaa riskejä.

6 §

Kannustimet

Sijoituspalveluyritys ei saa maksaa kenellekään muulle osapuolelle kuin asiakkaalle tai asiakkaan lukuun toimivalle henkilölle, eikä vastaanottaa tällaiselta osapuolelta välityspalkkiota tai provisiota, taikka tarjota tai vastaanottaa ei-rahallisia etuja sijoitus- tai oheispalvelun tarjoamisen yhteydessä, paitsi jos maksu tai etu on tarkoitettu parantamaan asiakkaalle tarjottavan palvelun laatua eikä haittaa sen velvoitteen noudattamista, jonka mukaan sijoituspalveluyrityksen on toimittava rehellisesti, tasapuolisesti ja ammattimaisesti asiakkaan etujen mukaisesti.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu välityspalkkio, provisio tai ei-rahallinen etu on tarkoitettu parantamaan asiakkaalle tarjottavan palvelun laatua, jos se on perusteltavissa sellaisen lisäpalvelun tai korkeatasoisemman palvelun tarjoamisella asianomaiselle asiakkaalle, joka on oikeassa suhteessa vastaanotettuihin kannustimiin, eikä se suoranaisesti hyödytä vastaanottavaa yritystä, sen

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

osakkeenomistajia tai työntekijöitä ilman asianomaiselle asiakkaalle koituvaa aineellista etua ja on perusteltavissa jatkuvaan kannustimeen liittyvän jatkuvan edun tarjoamisella asianomaiselle asiakkaalle.

Asiakkaalle on ennen sijoitus- tai oheispalvelun tarjoamista annettava selkeässä muodossa katavat, paikkansa pitävät ja ymmärrettävät tiedot 1 momentissa tarkoitetun maksun tai edun olemassaolosta, sen luonteesta ja määrästä tai kun määrää ei pystytä määrittämään, sen laskentamenetelmästä. Jos asiakkaalle on etukäteen ilmoitettu ainoastaan maksun tai edun laskentamenetelmä, sijoituspalveluyrityksen on jälkikäteen ilmoitettava asiakkaalle saadun tai maksetun maksun tai edun tarkka määrä. Sijoituspalveluyrityksen on lisäksi vähintään vuosittain ilmoitettava asiakkaalleen saatujen tai maksettujen maksujen tai etujen todellinen määrä. Asiakkaalle on myös ilmoitettava miten sijoitus- tai oheispalvelun tarjoamisen yhteydessä vastaanotettu välityspalkkio, provisio tai rahallinen tai ei-rahallinen etu siirretään asiakkaalle.

Mitä edellä 1 momentissa säädetään, ei sovelleta maksuun tai etuun, joka mahdollistaa sijoituspalvelujen tarjoamisen tai on tarpeen niiden tarjoamiseksi, kuten säilytyskulut, toimitus- ja vaihtopalkkiot sekä säännöksiin tai lainsäädäntöön perustuvat verot ja maksut, ja joka luonteensa vuoksi ei haittaa sen velvoitteen noudattamista, jonka mukaan sijoituspalveluyrityksen on toimitettava rehellisesti, tasapuolisesti ja ammattimaisesti asiakkaan etujen mukaisesti.

Riippumatonta sijoitusneuvontaa tarjotessaan sijoituspalveluyrityksen on arvioitava riittävä valikoima markkinoilla saatavilla olevia rahoitusvälineitä, joiden on riittävän laajasti edustettava eri lajeja ja liikkeeseenlaskijoita tai tuotteiden tarjoajia sen varmistamiseksi, että asiakkaan sijoitustavoitteet voidaan asianmukaisesti saavuttaa. Arviointi ei saa rajoittua rahoitusvälineisiin, joita laskevat liikkeeseen tai tarjoavat sijoituspalveluyritys itse tai sellaiset yhteisöt, joilla on läheinen sidos sijoituspalveluyritykseen taikka muut yhteisöt, joihin sijoituspalveluyrityksellä on niin läheinen muu oikeudellinen tai taloudellinen suhde, kuten sopimussuhde, että se voi vaarantaa tarjotun neuvonnan riippumattomuuden.

Tarjotessaan omaisuudenhoitoa tai riippumatonta sijoitusneuvontaa sijoituspalveluyritys ei saa vastaanottaa ja pitää itsellään välityspalkkioita, provisioita tai muita rahallisia tai ei-rahallisia etuja, jotka kolmas osapuoli tai kolmannen osapuolen lukuun toimiva henkilö maksaa tai tarjoaa ja jotka liittyvät kyseisen palvelun tarjoamiseen asiakkaalle. Välityspalkkio, provisio tai muu rahallinen etu on täysimääräisenä palautettava asiakkaalle ilman aiheutonta viivytystä. Sijoituspalveluyrityksen on ilmoitettava asiakkaalle miten vastaanotettu välityspalkkio, provisio tai rahallinen tai ei-rahallinen etu siirretään asiakkaalle. Siirretystä palautuksesta on ilmoitettava asiakkaalle.

Edellä 6 momentissa säädetyn estämättä vähäiset ei-rahalliset edut, jotka ovat omiaan parantamaan asiakkaalle tarjottavan omaisuudenhoito- tai riippumattoman sijoitusneuvontapalvelun laatua ja jotka ovat laajuudeltaan ja luonteeltaan sellaisia, että niiden ei voida katsoa haittaavan sen velvoitteen noudattamista, jonka mukaan sijoituspalveluyrityksen on toimittava asiakkaan etujen mukaisesti, on ilmoitettava asiakkaalle selkeästi ennen palvelun tarjoamista, eikä niitä katsota tässä tarkoitetuiksi kannustimiksi.

Sijoituspalveluyrityksen on varmistettava, että se ei palkitse tai arvioi henkilöstöään tavalla, joka on ristiriitainen suhteessa sen velvoitteeseen toimia sijoituspalveluja tarjotessaan asiakkaidensa edun mukaisesti. Sijoituspalveluyrityksellä ei saa olla palkitsemista, myyntitavoitteita tai vastaavia muita järjestelyjä, jotka voisivat kannustaa sen henkilöstöä suositlemaan tiettyä rahoitusvälinettä ei-ammattimaiselle asiakkaalle, jos sijoituspalveluyritys voisi tarjota toista rahoitusvälinettä, joka paremmin vastaisi asiakkaan tarpeita.

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

7 §

Tietojen antaminen asiakkaille

Sijoituspalveluyrityksen on annettava asiakkaalle riittävät tiedot tarjotusta palvelusta pysyvällä tavalla. Näihin tietoihin on sisällytettävä säännölliset ilmoitukset asiakkaille ottaen huomioon kyseisten rahoitusvälineiden laji ja monimutkaisuus ja asiakkaalle tarjottavan palvelun luonne. Soveltuvin osin on annettava tiedot asiakkaan lukuun suoritettujen liiketoimien ja palvelujen kustannuksista.

Sijoituspalveluyrityksen on sijoitusneuvontaa tarjotessaan toimitettava asiakkaalle ennen toimeksiannon toteuttamista pysyvällä tavalla soveltuvuuslausunto, jossa täsmennetään, millaista neuvontaa on annettu ja miten se vastaa ei-ammattimaisen asiakkaan tarpeita, tavoitteita ja muita ominaisuuksia.

Kun rahoitusvälineestä tehdään osto- tai myyntitoimeksianto käyttäen etäviestintä, joka estää soveltuvuuslausunnon toimittamisen etukäteen, sijoituspalveluyritys voi toimittaa kirjallisen lausunnon pysyvällä tavalla heti sen jälkeen, kun sopimuksesta on tullut kyseistä asiakasta sitova, jos seuraavat edellytykset täyttyvät:

- 1) asiakas on antanut suostumuksensa siihen, että soveltuvuuslausunto toimitetaan ilman aiheutonta viivytystä toimeksiannon toteuttamisen jälkeen; ja
- 2) sijoituspalveluyritys on antanut asiakkaalle mahdollisuuden lykätä toimeksiantoa, jotta asiakkaalla olisi mahdollisuus saada soveltuvuuslausunto etukäteen.

Kun sijoituspalveluyritys tarjoaa omaisuudenhoitoa tai on sopinut asiakkaan kanssa säännöllisestä soveltuvuusarvioinnista, säännöllisesti annettaviin tietoihin on sisällytettävä ajan tasalle saatettu lausunto siitä, miten sijoitus vastaa ei-ammattimaisen asiakkaan tarpeita, tavoitteita ja muita ominaisuuksia.

Sijoittajien korvausrahastosuojaa koskevasta tiedonantovelvollisuudesta säädetään 11 luvun 12 ja 23 §:ssä.

8 §

Toimeksiantojen huolellinen toteuttaminen

Sijoituspalveluyrityksen, joka tarjoaa sijoituspalveluna toimeksiantojen toteuttamista, on toteutettava riittävät toimenpiteet, joilla saavutetaan asiakkaalle paras mahdollinen tulos ottaen huomioon toimeksiannon toteuttamisen kannalta olennaiset seikat, kuten hinnan, kustannukset, nopeuden, toteuttamisen ja toimituksen todennäköisyyden, suuruuden ja luonteen. Jos asiakas on antanut erityisiä ohjeita toimeksiannon hoitamisesta, sijoituspalveluyrityksen on noudatettava niitä. Paras mahdollinen tulos määräytyy ei-ammattimaisen asiakkaan osalta kokonaissuorituksen perusteella, joka muodostuu rahoitusvälineen hinnasta ja toimeksiannon toteuttamiseen liittyvistä kustannuksista, joiden on sisällettävä kaikki suoraan toimeksiannon toteuttamisesta asiakkaalle aiheutuvat kulut, myös toteuttamispaikan maksut, määritys- ja toimitusmaksut sekä kaikki muut toimeksiannon toteuttamiseen osallistuville kolmansille osapuolille suoritettavat maksut. Sijoituspalveluyrityksen on vertailtava toimeksiannon mahdollisia toteuttamispakkoja, jotta saavutetaan asiakkaan kannalta paras tulos. Arvioinnissa on otettava huomioon sijoituspalveluyrityksen omat provisiot ja kulut.

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

Sijoituspalveluyritys ei saa vastaanottaa toimeksiantojen ohjaamisesta tiettyyn kauppapaikkaan tai toteuttamispaikkaan sellaista palkkiota, alennusta tai ei-rahallista etua, joka on ristiriidassa tässä laissa säädettyjen eturistiriitoja tai kannustimia koskevien vaatimusten kanssa.

Sijoituspalveluyrityksen on laadittava ja otettava käyttöön toimeksiantojen toteuttamisperiaatteet, joilla päästään asiakastoimeksiantojen osalta parhaaseen mahdolliseen tulokseen 1 momentin mukaisesti. Toteuttamisperiaatteiden on sisällettävä kunkin rahoitusvälinelajin osalta tiedot niistä paikoista, joissa sijoituspalveluyritys toteuttaa asiakastoimeksiantonsa sekä toteuttamispaikan valintaan vaikuttavista tekijöistä. Niissä on mainittava ainakin ne paikat, joissa sijoituspalveluyrityksen on mahdollista päästä asiakastoimeksiantojen toteuttamisen kannalta jatkuvasti parhaaseen mahdolliseen tulokseen.

Sijoituspalveluyrityksen on annettava asiakkaalle riittävän yksityiskohtaiset tiedot selkeästi ja asiakkaiden kannalta helposti ymmärrettävällä tavalla toimeksiantojen toteuttamisperiaatteistaan ennen sijoituspalvelun tarjoamista. Sijoituspalveluyrityksen on ilmoitettava toteuttamisperiaatteidensa olennaisista muutoksista asiakkailleen. Sijoituspalveluyrityksen on hankittava asiakkailtaan etukäteen suostumus toimeksiantojen toteuttamisperiaatteelle.

Jos toimeksianto voidaan toimintaperiaatteiden mukaan toteuttaa kauppapaikan ulkopuolella, sijoituspalveluyrityksen on ilmoitettava tästä mahdollisuudesta asiakkailleen. Sijoituspalveluyrityksen on saatava tähän asiakkaan nimenomainen suostumus joko yleisenä suostumuksena tai erikseen kutakin liiketoimea varten.

Asiakkaiden toimeksiantoja toteuttavien sijoituspalveluyritysten on laadittava tiivistetyssä muodossa ja julkistettava vuosittain kunkin rahoitusvälinelajin osalta viisi kaupankäyntivolyymilla tärkeintä toteuttamispaikkaa edellisen vuoden osalta sekä tiedot toteutuksen laadusta.

Sijoituspalveluyrityksen on seurattava toimeksiantojen toteuttamista koskevien järjestelyjensä ja periaatteidensa toimivuutta todetakseen ja tarvittaessa korjatakseen mahdolliset puutteet. Sijoituspalveluyritysten on arvioitava säännöllisesti, ovatko toimeksiantojen toteuttamisperiaatteisiin sisältyvät toimeksiantojen toteuttamispaikat sellaisia, että niillä voidaan saavuttaa asiakkaan kannalta paras mahdollinen tulos ottaen huomioon momentissa 3 ja 6 tarkoitetut julkaistut tiedot. Sijoituspalveluyritysten on ilmoitettava asiakkailleen, joiden kansa niillä on jatkuva asiakassuhde, kaikista toimeksiantojen toteuttamista koskeviin järjestelyihin tai periaatteisiin tehtävistä olennaisista muutoksista.

Sijoituspalveluyrityksen on voitava pyynnöstä osoittaa asiakkailleen ja toimivaltaiselle viranomaiselle, että se on toteuttanut toimeksiannot toteuttamisperiaatteiden mukaisesti.

9 §

Toimeksiantojen käsittely

Sijoituspalveluyrityksen, joka tarjoaa sijoituspalveluna toimeksiantojen toteuttamista, on toteutettava asiakkaiden toimeksiannot ilman aiheutonta viivytystä. Sijoituspalveluyritys ei saa antaa toisen asiakkaan edun tai oman etunsa vaikuttaa asiakkaan toimeksiannon toteuttamiseen.

Sijoituspalveluyrityksen on toteutettava keskenään samankaltaiset asiakkaiden toimeksiannot niiden saapumisjärjestyksessä täsmällisesti, tasapuolisesti ja nopeasti.

Sijoituspalveluyrityksen velvollisuudesta julkistaa asiakkaan antama rajahintatoimeksianto säädetään kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 7 luvun 4 §:ssä.

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

10 §

Asiakkaan toimeksiannon saaminen toiselta sijoituspalveluyritykseltä

Sijoituspalveluyritys, joka vastaanottaa sijoituspalvelua tai oheispalvelua koskevan asiakkaan toimeksiannon toiselta sijoituspalveluyritykseltä, voi luottaa välittäjänä toimivalta sijoituspalveluyritykseltä saamiinsa asiakastietoihin. Toimeksiannon välittänyt sijoituspalveluyritys vastaa edelleen antamiensa tietojen täydellisyydestä ja oikeellisuudesta.

Samoin sijoituspalveluyritys voi luottaa palvelua tai liiketoimea koskeviin suosituksiin, jotka toinen sijoituspalveluyritys on antanut asiakkaalle. Toimeksiannon välittänyt sijoituspalveluyritys vastaa edelleen asiakkaalle antamiensa suositusten ja neuvojen soveltuvuudesta.

Toiselta sijoituspalveluyritykseltä toimeksiantoja tai asiakkaan ohjeita vastaanottava sijoituspalveluyritys vastaa toimeksiannon toteuttamisesta tämän luvun säännösten mukaisesti.

11 §

Liiketoimista ja palveluista säilytettävät tiedot

Sijoituspalveluyrityksen on säilytettävä tiedot asiakkaan antamista rahoitusvälineitä koskevista toimeksiannoista, omaan tai asiakkaan lukuun suorittamistaan rahoitusvälineitä koskevista liiketoimista sekä muista asiakkaalle tarjoamistaan palveluista viiden vuoden ajan ja Finanssivalvonnan pyynnöstä enintään seitsemän vuoden ajan.

12 §

Puhelujen ja sähköisten viestien tallentaminen

Sijoituspalveluyrityksen on säilytettävä tallenteet sellaisia liiketoimia koskevista puhelinkeskusteluista ja sähköisistä viesteistä, jotka liittyvät sen kaupankäyntiin omaan lukuun ja asiakastoimeksiantojen vastaanottamiseen, välittämiseen ja toteuttamiseen liittyvään palvelun tarjoamiseen. Tallentamis- ja säilyttämisvelvoite koskee myös sellaisia puhelinkeskusteluja ja sähköisiä viestejä, joiden tarkoitus on johtaa edellä tarkoitettuihin liiketoimiin.

Sijoituspalveluyrityksen on toteutettava kaikki kohtuulliset toimenpiteet tallentaakseen 1 momentissa tarkoitetuista puhelinkeskusteluista sekä lähetetyistä ja vastaanotetuista sähköisistä viesteistä laitteilla, jotka sijoituspalveluyritys on toimittanut työntekijälle tai sidonnaisasiamiehelle tai joiden käyttöön työntekijällä tai sidonnaisasiamiehellä on sijoituspalveluyrityksen hyväksyntä tai lupa. Sijoituspalveluyrityksen on toteutettava kaikki kohtuulliset toimenpiteet estääkseen työntekijää tai sidonnaisasiamiestä käyttämästä yksityisomistuksessa olevia laitteita puhelinkeskusteluihin tai sähköiseen viestintään, jos sijoituspalveluyritys ei pysty tallentamaan tai jäljentämään niitä.

Sijoituspalveluyrityksen on ilmoitettava uusille ja olemassa oleville asiakkailleen, että sijoituspalveluyrityksen ja sen asiakkaiden väliset puhelinviestintä ja keskustelut, jotka voivat johtaa liiketoimiin, tallennetaan. Tällainen ilmoitus voidaan tehdä kerran, ennen sijoituspalvelujen tarjoamista asiakkaalle. Sijoituspalveluyritys ei saa puhelimitse tarjota sijoituspalveluja tai harjoittaa sijoitustoimintaa, jos asiakkaalle ei ole etukäteen ilmoitettu asianomaisen puhelinviestinnän tai

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

keskustelujen tallentamisesta ja sijoituspalvelut ja sijoitustoiminta liittyvät toimeksiantojen vastaanottamiseen, välittämiseen ja toteuttamiseen.

Asiakkaat voivat antaa toimeksiantoja muita kuin 1 momentissa tarkoitettuja kanavia käyttäen siten, että ne toimitetaan sijoituspalveluyritykselle kirjallisesti tai muulla pysyvällä tavalla. Asiakkaan kanssa kasvokkain käytyjen keskustelujen sisältö on riittävän tarkasti ja kattavasti kirjattava tai muutoin tallennettava. Tällaisten toimeksiantojen katsotaan vastaavan puhelimitse vastaanotettuja toimeksiantoja.

Puhelu- ja viestintätallenteet on pyynnöstä toimitettava asiakkaalle. Tallenteet on säilytettävä viiden vuoden ajan tallentamisesta ja Finanssivalvonnan pyynnöstä enintään seitsemän vuoden ajan.

13 §

Liiketoimet hyväksyttävän vastapuolen kanssa

Sijoituspalveluyritys, joka tarjoaa sijoituspalveluna toimeksiantojen vastaanottamista, välittämistä tai toteuttamista, käy kauppaa omaan lukuun, voi tehdä liiketoimia hyväksyttävän vastapuolen kanssa ilman, että liiketoimeen tai siihen suoraan liittyvään oheispalveluun on sovellettava 1—9 §:ssä tarkoitettuja velvollisuuksia, lukuun ottamatta 5 §:n 1—3 momenttia sekä 7 §:n 1—4 momenttia. Sijoituspalveluyrityksen on toimittava suhteissaan hyväksyttäviin vastapuoliin rehellisesti, tasapuolisesti ja ammattimaisesti. Keskinäisen viestinnän on oltava tasapuolista ja selkeää eikä harhaanjohtavaa ottaen huomioon hyväksyttävän vastapuolen ja sen liiketoiminnan luonteen.

Asiakkaalla, joka on 1 luvun 24 §:n 1 kohdassa tarkoitettu hyväksytty vastapuoli, on oikeus pyytää tämän pykälän 1 momentissa mainittujen säännösten soveltamista sen kanssa tehtäviin liiketoimiin joko yleisesti tai yksittäisen liiketoimen osalta. Sijoituspalveluyrityksen on pyydettävä 1 luvun 24 §:n 2 kohdassa tarkoitettua aiotulta vastapuolelta nimenomainen vahvistus siitä, että tämä hyväksyy hyväksyttävän vastapuolen asemansa.

14 §

Liiketoimet säännellyllä markkinalla ja monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä

Kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitetun säännellyn markkinan kaupankäyntiosapuolten välisiin liiketoimiin ei sovelleta 1—9 §:ää silloin, kun liiketoimi toteutetaan säännellyllä markkinalla. Säännellyn markkinan kaupankäyntiosapuolten on kuitenkin täytettävä edellä viitatusi asiakkaisiinsa kohdistuvat velvoitteet silloin, kun ne toteuttavat toimeksiantoja asiakkaidensa lukuun säännellyllä markkinalla.

Mitä 1 momentissa säädetään, sovelletaan myös kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitetun monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän kaupankäyntiosapuolten välisiin sekä kaupankäynnin järjestäjän ja kaupankäyntiosapuolten välisiin liiketoimiin silloin, kun liiketoimi toteutetaan monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä.

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

15 §

Asiakasvalitusten käsittely

Sijoituspalveluyritysten on varmistettava, että niiden ei-ammattimaiset asiakkaat voivat saattaa tämän lain soveltamista koskevat yksittäiset erimielisyydet ratkaisusuosituksia antavan riippumattoman toimielimen käsiteltäväksi. Toimielimen sääntöjen tulee turvata erimielisyyksien puolueeton, asiantunteva, avoin, tehokas ja oikeudenmukainen käsittely.

Sijoituspalveluyrityksen on ilmoitettava Finanssivalvonnalle 1 momentissa tarkoitetun toimielimen nimi ja yhteystiedot. Finanssivalvonnan pyynnöstä sijoituspalveluyrityksen on toimitettava Finanssivalvonnalle toimielimen säännöt ja muut 1 momentin säännösten noudattamisen valvontaa varten tarvittavat Finanssivalvonnan määräämät selvitykset.

Finanssivalvonnan on ilmoitettava Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle 1 momentissa tarkoitetun toimielimen nimi ja yhteystiedot.

16 §

Finanssivalvonnan määräystenantovaltuus

Finanssivalvonta antaa komission delegoidun direktiivin täytäntöönpanon edellyttämät tarkemmat määräykset:

1) 6 §:n 1 ja 2 momentissa säädetystä edellytyksistä sille, että säännöksessä tarkoitettu maksu tai etu on tarkoitettu parantamaan asiakkaalle tarjottavan palvelun laatua ja, että se on asiakkaan etujen mukaista;

2) 6 §:n 3 ja 6 momentissa säädetystä edellytyksistä asiakkaalle annettavista tiedoista saaduista tai maksetuista maksuista tai eduista sekä niiden palauttamisesta asiakkaalle;

3) 6 §:n 7 momentissa tarkoitetuista vähäisistä ei-rahallisista eduista;

4) 6 §:ssä säädetystä kannustimista liittyen sijoitustutkimuksiin.

11 luku

Sijoittajien korvausrahasto

1 §

Korvausrahaston jäsenyys

Ensimmäisessä momentissa säädetty velvoite täyttyy strukturoitujen talletusten osalta, jos strukturoidun talletuksen liikkeeseen laskenut luottolaitos on talletusten vakuusjärjestelmistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/49/EU mukaisen talletussuojarahaston jäsen.

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

12 luku

Salassapito ja asiakkaan tunteminen

2 §

Salassa pidettävien tietojen luovuttaminen

Sijoituspalveluyrityksellä on oikeus antaa 1 §:n 1 momentissa tarkoitettuja tietoja kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitetulle pörssille, monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjälle ja organisoidun kaupankäynnin järjestäjälle, jos tiedot ovat välttämättömiä niille säädetyn valvontatehtävän tai tietojen säilytysvelvollisuuden turvaamiseksi. Sijoituspalveluyrityksellä on sama oikeus antaa tietoja ETA-valtiossa toimivalle pörssiin, monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjään ja organisoidun kaupankäynnin järjestäjään rinnastettavalle yhteisölle.

13 luku

Sivuliikkeen perustaminen ja palvelujen tarjoaminen ulkomaille

1 §

Sivuliikkeen perustaminen toiseen ETA-valtioon tai sidonnaisasiamiehen käyttäminen

Sijoituspalveluyrityksen, joka aikoo perustaa sivuliikkeen muuhun ETA-valtioon kuin Suomeen tai aikoo käyttää sellaiseen toiseen ETA-valtioon sijoittautunutta sidonnaisasiamiestä, jonka alueelle se ei ole perustanut sivuliikettä, on ilmoitettava siitä hyvissä ajoin etukäteen Finanssivalvonnalle. Oheispalveluja saa tarjota ainoastaan sijoituspalvelun tarjoamisen tai sijoitustoiminnan harjoittamisen yhteydessä. Ilmoituksen tulee sisältää:

- 1) ilmoitus ETA-valtiosta, jonka alueelle sivuliike aiotaan perustaa tai johon sijoittautuneita sidonnaisasiamiehiä aiotaan käyttää;
- 2) toimintaohjelma, jossa ilmoitetaan ainakin tiedot rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin liitteen I mukaisista tarjottavista sijoituspalveluista tai -toiminnasta sekä oheispalveluista;
- 3) kuvaus sivuliikkeen organisaatorakenteesta ja mahdollisen sidonnaisasiamiehen käyttämisestä sekä sidonnaisasiamiehen nimi;
- 4) kuvaus sidonnaisasiamiehen organisaatorakenteesta ja sidonnaisasiamiehen suunnitellusta käytöstä, kun sijoituspalveluyritys ei perusta sivuliikettä;
- 5) sivuliikkeen tai sidonnaisasiamiehen osoitetiedot, josta asiakirjat on mahdollista saada;
- 6) sivuliikkeen tai sidonnaisasiamiehen toiminnasta vastuussa olevien henkilöiden nimet.

Finanssivalvonnan on kolmen kuukauden kuluessa 1 momentissa tarkoitettun ilmoituksen vastaanottamisesta ilmoitettava kyseiset tiedot asianomaiselle ulkomaiselle ETA-valvontaviranomaiselle ja sijoituspalveluyritykselle sekä liitettävä ilmoitukseen tiedot sivuliikkeen sijoittajien suojaksi tarkoitettusta suojajärjestelmästä tai sen puuttumisesta. Finanssivalvonnan on kuitenkin päätettävä olla tekemättä tällaista ilmoitusta, jos sillä on syytä epäillä sijoituspalveluyrityksen taloudellisen tilanteen ja hallintorakenteen asianmukaisuutta suunniteltu toiminta huomioon ot-

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

taen. Toimintaa ei saa aloittaa, jos Finanssivalvonta on edellä mainitussa ajassa kieltäytynyt tekemästä ilmoitusta.

Sijoituspalveluyritys voi perustaa sivuliikkeen ETA-valtioon ja aloittaa liiketoiminnan sen jälkeen, kun ulkomaiselta ETA-valvontaviranomaiselta on saatu asiasta ilmoitus tai, jos ilmoitusta ei ole saatu, kahden kuukauden kuluttua siitä kun Finanssivalvonta teki 2 momentissa tarkoitetun ilmoituksen.

Sijoituspalveluyrityksen on ilmoitettava 1 momentissa tarkoitettujen tietojen muutoksista Finanssivalvonnalle viimeistään kuukautta ennen kuin muutokset on tarkoitus toteuttaa. Finanssivalvonnan on ilmoituksen saatuaan ryhdyttävä 2 momentissa tarkoitettuihin toimenpiteisiin.

Jos sijoituspalveluyritys aikoo käyttää sidonnaisasiamiestä, joka on sijoittautunut toiseen ETA-valtioon, sidonnaisasiamieheen sovelletaan soveltuvin osin tämän luvun sivuliikettä koskevia säännöksiä.

6§

Palvelujen tarjoaminen toiseen ETA-valtioon

Sijoituspalveluyrityksen, joka aikoo aloittaa rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin liitteen I mukaisten sijoituspalvelujen tai sijoitustoiminnan harjoittamisen sekä oheispalvelujen tarjoamisen muussa ETA-valtiossa kuin Suomessa perustamatta sivuliikettä, on ilmoitettava siitä hyvissä ajoin etukäteen Finanssivalvonnalle. Oheispalveluja saa tarjota ainoastaan sijoituspalvelun tarjoamisen tai sijoitustoiminnan harjoittamisen yhteydessä. Ilmoituksen tulee sisältää seuraavat tiedot:

- 1) ETA-valtio, jonka alueella sijoituspalveluyritys aikoo toimia;
- 2) toimintaohjelma, joka sisältää tiedot tarjottavista sijoituspalveluista tai harjoitettavasta sijoitus-toiminnasta ja tarjottavista oheispalveluista sekä, jos kyseisessä ETA-valtiossa aiotaan käyttää Suomeen sijoittautunutta yhtä tai useampaa sidonnaisasiamiestä, näiden sidonnaisasiamiesten nimet.

Finanssivalvonnan on kuukauden kuluessa 1 momentissa tarkoitetun ilmoituksen vastaanottamisesta ilmoitettava vastaanottavan ETA-valtion valvontaviranomaiselle kyseiset tiedot. Jos sijoituspalveluyritys aikoo käyttää toisessa ETA-valtiossa Suomeen sijoittautuneita sidonnaisasiamiehiä, Finanssivalvonnan on kuukauden kuluessa 1 momentissa tarkoitetun ilmoituksen vastaanottamisesta ilmoitettava vastaanottavan ETA-valtion valvontaviranomaiselle niiden sidonnaisasiamiesten nimet, joita sijoituspalveluyritys aikoo käyttää palvelujen tarjoamisessa ja toiminnan harjoittamisessa kyseisessä ETA-valtiossa. Sijoituspalveluyritys voi tämän jälkeen aloittaa sijoituspalvelujen tarjoamisen tai sijoitustoiminnan harjoittamisen ja oheispalvelujen tarjoamisen vastaanottavassa ETA-valtiossa.

Sijoituspalveluyrityksen on ilmoitettava 1 momentissa tarkoitettujen tietojen muutoksista Finanssivalvonnalle viimeistään kuukautta ennen kuin muutokset on tarkoitus toteuttaa. Finanssivalvonnan on ilmoituksen saatuaan ryhdyttävä 2 momentissa tarkoitettuihin toimenpiteisiin.

Sijoituspalveluyrityksen, joka aikoo tarjota toiseen ETA-valtioon sijoittautuneelle sijoituspalveluyritykselle, luottolaitokselle tai muulle henkilölle suoran mahdollisuuden käydä kauppaa monenkeskisessä tai organisoidussa kaupankäyntijärjestelmässä, on ilmoitettava tästä hyvissä ajoin etukäteen Finanssivalvonnalle. Ilmoituksesta on käytävä ilmi tarkemmat tiedot siitä, missä ja miten mahdollisuutta käydä kauppaa aiotaan tarjota. Finanssivalvonnan on kuukauden kuluessa ilmoituksen vastaanottamisesta toimitettava saamansa tiedot ulkomaiselle ETA-valvontavi-

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

ranomaiselle. Finanssivalvonnan on ulkomaisen ETA-valvontaviranomaisen pyynnöstä ilmoitettava ne kyseiseen ETA-valtioon sijoittautuneet sijoituspalveluyritykset, luottolaitokset ja muut henkilöt, joille sijoituspalveluyritys on myöntänyt monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä kaupankäyntiosapuolen oikeudet.

Sijoituspalveluyrityksen on ilmoitettava 4 momentissa tarkoitettun tiedon muutoksesta Finanssivalvonnan viimeistään kuukautta ennen kuin muutos on tarkoitus toteuttaa. Finanssivalvonnan on ilmoitettava näistä muutoksista ulkomaiselle ETA-valvontaviranomaiselle.

6 a §

Palvelujen tarjoaminen kolmanteen maahan

Sijoituspalveluyrityksen, joka aikoo aloittaa rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin liitteen I mukaisten sijoituspalvelujen tarjoamisen tai sijoitustoiminnan harjoittamisen ja oheispalvelujen tarjoamisen kolmannessa maassa perustamatta sivuliikettä, on ilmoitettava hyvissä ajoin etukäteen Finanssivalvonnan, mitä palveluja tai toimintaa sijoituspalveluyritys aikoo tarjota sekä missä valtiossa ja miten niitä tarjotaan. Ilmoitus on tehtävä myös, jos nämä tiedot muuttuvat.

14 luku

Ulkomaisia sijoituspalveluyrityksiä koskevat erityissäännökset

3 §

Ulkomaisen sijoituspalveluyrityksen ja sen sivuliikkeen johtajan vahingonkorvausvelvollisuus

Ulkomaisen sijoituspalveluyrityksen velvollisuudesta korvata sivuliikkeen asiakkaalle tai muulle henkilölle aiheutunut vahinko on voimassa, mitä 16 luvun 1 §:n 1 momentissa säädetään sijoituspalveluyrityksestä. Mitä tässä momentissa säädetään velvollisuudesta vahingon korvaamiseen, koskee myös sitä, jolle kolmannen maan sijoituspalveluyrityksen sivuliike on ulkoistanut 7 luvun 5 §:ssä tarkoitettun toiminnon.

Ulkomaisen sijoituspalveluyrityksen sivuliikkeen johtaja on velvollinen korvaamaan vahingon, jonka hän on toimeksaan tahallaan tai huolimattomuudesta aiheuttanut sivuliikkeen asiakkaalle tai muulle henkilölle rikkomalla tämän lain säännöksiä tai tämän lain nojalla annettuja säännöksiä. Mitä edellä tässä momentissa säädetään, ei koske vahinkoja siltä osin kuin ne on aiheutettu rikkomalla 7 luvun 9 §:n 1 tai 2 momentin, 9 luvun 2—4 §:n, 10 luvun 1 §:n 2—4 momenttia, 2—5 §:n, 8 §:n 1, 2, 4—8 momentin tai 9 §:n 2 momenttia ja 11—13 §:n säännöksiä.

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

15 luku

Hallinnolliset seuraamukset

1 §

Rikemaksu

Finanssivalvonnasta annetun lain 38 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuja säännöksiä, joiden laiminlyönnistä tai rikkomisesta määrätään rikemaksu, ovat tämän lain 7 luvun 12—14 §:n säännökset sisäpiiri-ilmoituksesta ja sisäpiirirekisteristä.

2 §

Seuraamusmaksu

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:ssä tarkoitettuja säännöksiä ja päätöksiä, joiden laiminlyönnistä tai rikkomisesta määrätään seuraamusmaksu, ovat:

1) tämän lain 2 luvun 4 §:n säännös "pankkiiri" tai "pankkiiriliike"-sanan käytöstä toiminimessä tai muutoin toiminnassa;

2) tämän lain 7 luvun 3 §:n säännös sijoituspalveluyrityksen omiin varoihin kuuluvien rahoitusvälineiden hankinnan rahoittamisesta ja pantiksi ottamisesta sekä Finanssivalvonnan Finanssivalvonnasta annetun lain 30 §:n nojalla antama päätös varojen jakamisen rajoittamisesta;

3) luottolaitostoiminnasta annetun lain 12 luvun säännökset tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja konsernitilinpäätöksen laatimisesta ja julkistamisesta.

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:ssä tarkoitettuja säännöksiä ja päätöksiä ovat 1 momentissa säädetyn lisäksi:

1) luottolaitostoiminnasta annetun lain 7 luvun 1—3 §:n säännökset hallinto- ja ohjausjärjestelmistä, 8 luvun 3—14 §:n säännökset palkitsemisesta, 9 luvun 2—21 §:n säännökset riskien hallinnasta sekä 11 luvun 8 §:n ja osakeyhtiölain säännökset varojen jakamista koskevista rajoituksista;

2) tämän lain 12 luvun 3 §:n säännös asiakkaan tuntemisesta;

3) luottolaitostoiminnasta annetun lain 8 a luvun 1—3, 8 ja 9 §:n säännökset luottolaitoksen ja konsolidointiryhmän velvollisuudesta laatia ja tarkastaa 3 §:n ja 4 §:n 1 momentin mukainen elvytysuunnitelma sekä konsolidointiryhmän elvytysuunnitelman hyväksymisestä, 9 a luvun 7 §:n 3 momentin säännös rahoitustuen tarjoamista koskevan aikomuksen ilmoittamisesta viranomaisille ja 11 luvun 5 a §:n 3 momentin säännös tietojen ilmoittamisesta viranomaisille.

Seuraamusmaksua ei voida määrätä 2 momentin 1 kohdassa mainittujen luottolaitostoiminnasta annetun lain säännösten nojalla tämän lain 6 luvun 1 §:n 5 ja 6 momentissa tarkoitettulle sijoituspalveluyritykselle.

Seuraamusmaksua ei voida määrätä 2 momentin 1 ja 3 kohdan nojalla muille, kuin sijoituspalveluyritykselle ja sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvalla yritykselle sekä sellaiselle kyseisen oikeushenkilön johtoon kuuluvalla henkilölle, jonka velvollisuuksien vastainen edellä tässä pykälässä säädetty teko tai laiminlyönti on.

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä ovat 1 ja 2 momentissa säädetyn lisäksi seuraavien EU:n vakavaraisuusasetuksen säännösten rikkominen tai laiminlyönti:

- 1) 99 artiklan 1 kohdan säännös omia varoja koskevien vaatimusten ilmoittamisesta;
- 2) 101 artiklan säännös kansallisia kiinteistömarkkinoita koskevien tietojen ilmoittamisesta;
- 3) 394 artiklan 1 kohdan säännös suuria asiakasriskejä koskevien tietojen ilmoittamisesta;
- 4) 395 artiklan 1 kohdan ja 3—8 kohdan säännökset suuria asiakasriskejä koskevista rajoituksista;
- 5) 405 artiklan säännös arvopaperistettuun omaisuuserään liittyvän luottoriskin siirtämisestä;
- 6) 412 artiklan säännös maksuvalmiutta koskevasta vaatimuksesta;
- 7) 415 artiklan 1 ja 2 kohdan säännökset maksuvalmiutta koskevien tietojen ilmoittamisesta;
- 8) 430 artiklan 1 kohdan säännös vähimmäisomavaraisuusastetta koskevien tietojen ilmoittamisesta;
- 9) 431 artiklan 1—3 kohdan ja 451 artiklan 1 kohdan säännökset julkistamisvaatimuksista.

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:ssä tarkoitettuja säännöksiä ja päätöksiä ovat 1, 2 ja 5 momentissa säädetyn lisäksi:

1) lain 2 luvun 1 ja 2 §:n säännös sijoituspalvelun tarjoamisen luvanvaraisuudesta, Finanssivalvonnasta annetun lain 26 §:n 1 momentin 1 kohdan säännös toimiluvan myöntämisen edellytyksistä ja 2 momentin 4 kohdan säännös toimilupaa haettaessa annetuista tiedoista sekä Finanssivalvonnasta annetun lain 26 ja 27 §:n nojalla tehty päätös toimiluvan peruuttamisesta tai sen rajoittamisesta;

2) 4 luvun säännökset ulkomaisen ETA-sijoituspalveluyrityksen sivuliikkeen perustamisesta ja palvelujen tarjoamisesta Suomeen, 5 luvun säännökset kolmannen maan yrityksen sivuliikkeen perustamisesta ja palvelujen tarjoamisesta Suomeen sekä 13 luvun säännökset sivuliikkeen perustamisesta ja palvelujen tarjoamisesta ulkomaille;

3) 6 a luvun ja 7 luvun 10 §:n säännökset osakkeiden hankintaa ja luovutusta koskevasta ilmoitusvelvollisuudesta ja Finanssivalvonnasta annetun lain 32 a §:n nojalla tehty päätös omistusosuuden hankinnan kieltämisestä ja 32 c §:n nojalla tehty päätös osakkeisiin perustuvien oikeuksien rajoittamisesta;

4) 6 b luvun säännökset hallinto- ja ohjausjärjestelmistä;

5) 7 luvun 2, 5—7 ja 9 §:n säännökset toiminnan järjestämisestä;

6) 7 a luvun 1—6 §:n säännökset algoritmista kaupankäynnistä ja suorasta sähköisestä markkinoillepääsystä;

7) 9 luvun 1—4 a §:n säännökset asiakasvarojen säilyttämisestä ja muusta käsittelystä;

8) 10 luvun 2—13 §:n säännökset menettelytavoista asiakassuhteessa;

9) luottolaitostoiminnasta annetun lain 7 luvun 6 §:n 1 momentin säännös rikkomuksista ilmoittamisesta;

10) Finanssivalvonnasta annetun lain 18 §:n 1 momentin, 19 §:n 1 ja 3 momentin, 23 §:n ja 24 §:n säännökset Finanssivalvonnan tietojensaanti- ja tarkastusoikeudesta.

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:ssä tarkoitettuja säännöksiä ja päätöksiä ovat 1, 2, 5 ja 6 momentissa säädetyn lisäksi seuraavien EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen säännösten rikkominen tai laiminlyönti:

1) 3 artiklan 1 ja 3 kohdan, 4 artiklan 3 kohdan ensimmäisen alakohdan, 6 artiklan, 7 artiklan 1 kohdan kolmannen alakohdan ensimmäisen virkkeen, 8 artiklan 1, 3 ja 4 kohdan, 10 artiklan sekä 11 artiklan 1 kohdan kolmannen alakohdan ensimmäisen virkkeen ja 3 kohdan kolmannen alakohdan säännökset rahoitusvälineitä koskevasta avoimuudesta;

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

2) 7 artiklan 1 kohdan ja 11 artiklan 1 kohdan säännökset luvan saamisesta tietojen julkistamisen lykkäämiselle;

3) 12 artiklan 1 kohdan ja 13 artiklan 1 kohdan säännökset velvollisuudesta kauppatietojen antamiseen erikseen ja kohtuullisin kaupallisin ehdoin;

4) 14 artiklan 1 kohdan, 2 kohdan ensimmäisen virkkeen, 3 kohdan toisen, kolmannen ja neljännen virkkeen, 15 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan, toisen alakohdan ensimmäisen ja kolmannen virkkeen, 2 kohdan ja 4 kohdan toisen virkkeen, 17 artiklan 1 kohdan toisen virkkeen, 18 artiklan 1 ja 2 kohdan, 4 kohdan ensimmäisen virkkeen, 5 kohdan ensimmäisen virkkeen, 6 kohdan ensimmäisen alakohdan sekä 8 ja 9 kohdan, 20 artiklan 1 kohdan, 2 kohdan ensimmäisen virkkeen, 21 artiklan 1, 2 ja 3 kohdan, 22 artiklan 2 kohdan sekä 23 artiklan 1 ja 2 kohdan säännökset OTC-kaupankäyntiä harjoittavien kauppojen sisäisten toteuttajien ja sijoituspalveluyritysten avoimuudesta;

5) 25 artiklan 1 ja 2 kohdan, 26 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan, 2—5 kohdan, 6 kohdan ensimmäisen alakohdan sekä 7 kohdan 1—5 ja 8 alakohdan sekä 27 artiklan 1 kohdan säännökset liiketoimista ilmoitettavista tiedoista;

6) 28 artiklan 1 kohdan ja 2 kohdan ensimmäisen alakohdan, 29 artiklan 1 ja 2 kohdan, 30 artiklan 1 kohdan ja 31 artiklan 2 ja 3 kohdan säännökset johdannaisista;

7) 35 artiklan 1—3 kohdan, 36 artiklan 1—3 kohdan sekä 37 artiklan 1 ja 3 kohdan säännökset syrjimättömästä pääsystä rahoitusvälineiden määrittelyjärjestelmiin;

8) 40—42 artiklan säännökset tuotteita koskevista valvonta- ja interventiotuimista.

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä ovat tämän pykälän 1, 2 ja 5—7 momentissa säädetyn lisäksi kyseisissä momenteissa tarkoitettuja säännöksiä koskevat tarkemmat säännökset, määräykset ja kriisinratkaisudirektiivin, luottolaitosdirektiivin, rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin sekä EU:n vakavaraisuusasetuksen ja EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen perusteella annettujen komission asetusten ja päätösten säännökset.

Seuraamusmaksua ei saa määrätä edellä 6 momentin 10 kohdan nojalla muulle kuin Finanssivalvonnan valvottavalle tai muulle henkilölle, joka on velvollinen noudattamaan tätä lakia tai EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetusta. Seuraamusmaksua ei saa määrätä luonnolliselle henkilölle ~~edellä 6 momentin 10 kohdassa tarkoitettujen säännösten rikkomisesta~~, kun henkilöä on aihetta epäillä rikoksesta ja tiedot liittyvät rikosepäilyn kohteena olevaan asiaan.

3 §

Hallinnollisten seuraamusten määrääminen ja täytäntöönpano

Hallinnollisten seuraamusten määräämisestä, julkistamisesta ja täytäntöönpanosta säädetään Finanssivalvonnasta annetun lain 4 luvussa.

Vahingonkorvaus- ja rangaistussäännökset

1 §

Vahingonkorvausvelvollisuus

Sijoituspalveluyritys ja korvausrahasto ovat velvolliset korvaamaan vahingon, jonka ne ovat tahallaan tai huolimattomuudesta aiheuttaneet sijoituspalveluyrityksen asiakkaalle tai muulle henkilölle tämän lain, sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten, EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen, EU:n vakavaraisuusasetuksen sekä EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen, EU:n vakavaraisuusasetuksen, rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin tai luottolaitosdirektiivin perusteella annettujen komission asetusten ja päätösten taikka korvausrahaston sääntöjen vastaisella menettelyllä.

Sijoituspalveluyrityksen hallituksen jäsen ja toimitusjohtaja ovat velvolliset korvaamaan vahingon, jonka he ovat tehtävässään tahallaan tai huolimattomuudesta aiheuttaneet sijoituspalveluyritykselle taikka osakkeenomistajalle tai muulle henkilölle rikkomalla tämän lain säännöksiä tai tämän lain nojalla annettuja säännöksiä, EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetusta, EU:n vakavaraisuusasetusta tai EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen, EU:n vakavaraisuusasetuksen, rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin tai luottolaitosdirektiivin perusteella annettuja komission asetuksia ja päätöksiä. Vahinko katsotaan aiheutetuksi huolimattomuudesta, jollei menettelystä vastuussa oleva osoita menetelleensä huolellisesti. Mitä edellä tässä momentissa säädetään, ei koske vahinkoja siltä osin kuin ne on aiheutettu rikkomalla 7 luvun 9 §:n 1 tai 2 momentin, 9 luvun 2—4 §:n, 10 luvun 1—7 §:n, 8 §:n 1, 2, 4—8 momentin tai 9—14 §:n taikka 12 luvun 1 tai 2 §:n taikka 3 §:n 1 tai 3 momentin säännöksiä.

Sijoituspalveluyrityksen osakkeenomistaja on velvollinen korvaamaan vahingon, jonka hän on myötävaikuttamalla tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten, EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen, EU:n vakavaraisuusasetuksen tai EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen, EU:n vakavaraisuusasetuksen, rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin tai luottolaitosdirektiivin perusteella annettujen komission asetusten ja päätösten rikkomiseen tahallaan tai huolimattomuudesta aiheuttanut sijoituspalveluyritykselle, osakkeenomistajalle tai muulle henkilölle. Mitä edellä tässä momentissa säädetään, ei koske vahinkoja siltä osin kuin ne on aiheutettu rikkomalla 7 luvun 9 §:n 1 tai 2 momentin, 9 luvun 2—4 §:n, 10 luvun 1—7 §:n, 8 §:n 1, 2, 4—8 momentin tai 9—14 §:n taikka 12 luvun 1 tai 2 §:n taikka 3 §:n 1 tai 3 momentin säännöksiä.

Mitä 1 momentissa säädetään velvollisuudesta vahingon korvaamiseen, koskee myös sitä, jolle sijoituspalveluyritys on ulkoistanut 7 luvun 5 §:ssä tarkoitetun toiminnon. Sijoituspalveluyrityksen vastuusta sidonnaisasiamiehen toiminnasta säädetään 7 luvun 6 §:n 1 momentissa. Tilintarkastajan vahingonkorvausvelvollisuudesta säädetään tilintarkastuslain (1141/2015) 10 luvun 9 §:ssä.

Vahingonkorvauksen sovittelusta ja korvausvastuun jakaantumisesta kahden tai useamman korvausvelvollisen kesken säädetään vahingonkorvauslain 2 ja 6 luvussa.

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

3 §

Salassapitovelvollisuuden rikkominen

Rangaistus 12 luvun 1, 2 ja 4 §:ssä säädetyn salassapitovelvollisuuden rikkomisesta tuomitaan rikoslain 38 luvun 1 tai 2 §:n mukaan, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Sijoituspalveluyrityksellä, jonka toimilupaan tämän lain voimaan tullessa sisältyy oikeus tarjota muutettavan lain 1 luvun 11 §:n 9 kohdassa tarkoitettua rahoitusvälineiden säilyttämistä koskevaa sijoituspalvelua säilyy oikeus tarjota rahoitusvälineiden säilyttämistä 2 luvun 3 §:n 1 momentin 7 kohdassa tarkoitettuna oheispalveluna. Finanssivalvonnan on tehtävä tästä oikeudesta merkintä 3 luvun 7 §:ssä tarkoitettuun sijoituspalvelurekisteriin kuuden kuukauden kuluessa tämän lain voimaantulosta. Finanssivalvonnan on varattava sijoituspalveluyritykselle tilaisuus tulla kuulluksi ennen merkinnän tekemistä.

Elinkeinonharjoittajan, joka tämän lain voimaan tullessa tarjoaa tai harjoittaa 2 luvun 1 §:ssä tarkoitettua toimilupaa edellyttävää sijoituspalvelua tai sijoitustoimintaa, on kuuden kuukauden kuluessa lain voimaan tulosta haettava toimilupaa, tai lopetettava toiminta.

Finanssivalvonta voi myöntää rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin liitteen I C osan 6 kohdassa tarkoitettuja hyödykejohdannaisia koskevan poikkeuksen OTC-johdannaisista, keskustavastapuolista ja kauppatietorekistereistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 648/2012 4 artiklassa ja 11 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua velvollisuuden noudattamisesta sijoituspalveluyritykselle, joka saa tämän lain mukaisen toimiluvan 4 päivänä tammikuuta 2018 tai sen jälkeen. Poikkeus voi olla voimassa enintään 3 päivään tammikuuta 2021. Finanssivalvonnan on viivytyksettä ilmoitettava Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle tämän pykälän nojalla antamistaan poikkeusluvista.

Tämän lain voimaan tullessa voimassa olleen 7 luvun 11 §:n 4 momentin ja 19 §:n 4 momentin mukaista vuosittaista selvitystä Finanssivalvonnalle ei tarvitse toimittaa enää vuodelta 2017.

2.

Laki

kaupankäynnistä rahoitusvälineillä

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

I OSA

YLEISET SÄÄNNÖKSET

1 luku

Soveltamisala ja määritelmät

1 §

Soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan kaupankäynnin järjestämiseen rahoitusvälineillä ja rahoitusvälineiden kaupankäyntiin liittyvien tietojen julkistamiseen.

Tätä lakia sovelletaan pörssiä ja muuta kauppapaikkaa ylläpitävään vastaavaan ulkomaiseen yhteisöön siten kuin 4 luvussa säädetään.

Lain 8 ja 9 lukua sovelletaan tässä laissa tarkoitettuun raportointipalvelun tarjoajaan.

Kaupankäynnin järjestämisestä rahoitusvälineillä ja rahoitusvälineiden kaupankäyntiin liittyvien tietojen julkistamisesta, kaupparaportoinnista ja kaupankäynnistä johdannaissopimuksilla säädetään lisäksi rahoitusvälineiden markkinoista sekä asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 600/2014, jäljempänä *EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetus*.

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *rahoitusvälineellä* sijoituspalvelulain (747/2012) 1 luvun 14 §:ssä tarkoitettua rahoitusvälinettä;

2) *arvopaperilla* arvopaperimarkkinalain (746/2012) 2 luvun 1 §:ssä tarkoitettua arvopaperia;

3) *johdannaissopimuksella* sijoituspalvelulain 1 luvun 14 §:n 1 momentin 3—9 kohdassa tarkoitettua rahoitusvälinettä;

4) *monenkeskisellä järjestelmällä* järjestelmää, jossa useiden kolmansien osapuolten rahoitusvälineitä koskevat osto- ja myynti-intressit voivat olla keskenään vuorovaikutuksessa;

5) *säännellyllä markkinalla* pörssin tai sitä muussa ETA-valtiossa vastaavan markkinoiden ylläpitäjän ylläpitämää monenkeskistä järjestelmää, jossa markkinan ylläpitäjän laatimien sääntöjen mukaisesti saatetaan yhteen rahoitusvälineitä koskevia osto- ja myyntitarjouksia tai tarjouskehotuksia siten, että tuloksena on rahoitusvälinettä koskeva sitova kauppa;

6) *markkinoiden ylläpitäjällä* yhtä tai useampaa henkilöä, joka hallinnoi tai ylläpitää säännellyn markkinan liiketoimintaa ja joka voi olla säännelty markkina itse;

7) *pörssillä* suomalaista osakeyhtiötä, joka ylläpitää säänneltyä markkinaa Suomessa;

8) *monenkeskisellä kaupankäyntijärjestelmällä* monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän tai sitä muussa ETA-valtiossa vastaavan kaupankäynnin järjestäjän ylläpitämää muuta kuin 5 tai 11 kohdassa tarkoitettua monenkeskistä järjestelmää, jossa kaupankäynnin järjestäjän laatimien

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

sääntöjen mukaisesti saatetaan yhteen rahoitusvälineitä koskevia osto- ja myyntitarjouksia tai tarjouskehoituksia järjestelmässä siten, että tuloksena on rahoitusvälinettä koskeva sitova kauppa;

9) *pk-yritysten kasvumarkkinalla* 6 luvussa tarkoitettua erityistä rekisteröityä monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää;

10) *pk-yrityksellä* yritystä, jonka keskimääräinen markkina-arvo oli alle 200 000 000 euroa kolmen edellisen kalenterivuoden lopun hintatarjousten perusteella;

11) *organisoidulla kaupankäyntijärjestelmällä* muuta kuin 5, 8 tai 9 kohdassa tarkoitettua monenkeskistä järjestelmää, jossa kaupankäynnin kohteena saa olla vain joukkovelkakirja-lainoja, strukturoituja rahoitustuotteita, päästöoikeuksia tai johdannaisia;

12) *monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjällä* 8 kohdassa ja *organisoidun kaupankäynnin järjestäjällä* pörssiä, 8 ja 11 kohdassa tarkoitettua järjestelmää Suomessa ylläpitävää pörssiä, sijoituspalvelulaissa tarkoitettua sijoituspalveluyritystä tai luottolaitosta ja kolmannen maan yrityksen sivuliikettä sekä luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (610/2014) tarkoitettua luottolaitosta;

13) *kauppapaikalla* säänneltyä markkinaa, monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää tai organisoitua kaupankäyntijärjestelmää;

14) *sijoituspalvelun tarjoajalla* sijoituspalvelulaissa tarkoitettua sijoituspalveluyritystä ja ulkomaista ETA-sijoituspalveluyritystä, sellaista luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (610/2014) tarkoitettua luottolaitosta ja ulkomaista ETA-luottolaitosta, joka tarjoaa sijoituspalvelua, sellaista sijoitusrahastolaissa (48/1999) tarkoitettua rahastoyhtiötä ja ulkomaista rahastoyhtiötä, joka tarjoaa sijoituspalvelua sekä sellaista vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa (162/2014) tarkoitettua vaihtoehtorahastojen hoitajaa ja ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajaa, joka tarjoaa sijoituspalvelua;

15) *kaupankäyntiosapuolella* sijoituspalvelun tarjoajaa tai muuta henkilöä, jolle pörssi tai monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjä on myöntänyt oikeuden käydä kauppaa asianomaisella kauppapaikalla;

16) *kauppojen sisäisellä toteuttajalla* sijoituspalvelun tarjoajaa, joka suunnitelmallisesti, toistuvasti, säännöllisesti, järjestelmällisesti ja merkittävässä määrin käy kauppaa omaan lukuunsa toteuttaessaan asiakkaiden toimeksiantoja kauppapaikan ulkopuolella ylläpitämättä monenkeskistä järjestelmää;

17) *algoritmisella kaupankäynnillä* rahoitusvälineillä tapahtuvaa kaupankäyntiä, jossa tietokonealgoritmi määrittää automaattisesti toimeksiantojen yksittäiset tekijät;

18) *päämiehen lukuun täsmäytetyllä kaupankäynnillä* liiketoimea, jossa kaupan mahdollistava taho toimii liiketoimen ostajan ja myyjän välillä siten, ettei siihen kohdistu markkinariskiä liiketoimen toteutuksen missään vaiheessa, ja jossa liiketoimen molemmat puolet toteutetaan samanaikaisesti ja liiketoimi toteutetaan hintaan, josta kaupan mahdollistavalle taholle ei koidu muuta voittoa tai tappiota kuin aiemmin ilmoitettu palkkio, maksu tai kulut liiketoimesta;

19) *raportointipalvelulla* hyväksytyn julkistamisjärjestelyn ylläpitoa, konsolidoitujen kaupankäyntitietojen ylläpitoa tai hyväksytyn ilmoitusjärjestelmän ylläpitoa;

20) *raportointipalvelun tarjoajalla* suomalaista osakeyhtiötä tai eurooppayhtiölaissa (742/2004) tarkoitettua eurooppayhtiötä, jolla on tämän lain mukainen toimilupa hyväksytyn julkistamisjärjestelyn, konsolidoitujen kaupankäyntitietojen tai hyväksytyn ilmoitusjärjestelmän tarjoamiseen;

21) *hyväksytyn julkistamisjärjestelyn tarjoajalla* edellä 20 kohdassa tarkoitettua yhtiötä, jolla on oikeus tarjota palvelua kauppooja koskevien tietojen julkistamiseksi sijoituspalveluyrityksen puolesta EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen 20 ja 21 artiklan mukaisesti;

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

22) *konsolidoitujen kaupankäyntitietojen tarjoajalla* edellä 20 kohdassa tarkoitettua yhtiötä, jolla on oikeus tarjota palvelua EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen 6, 7, 10, 12, 13, 20 ja 21 artiklassa tarkoitetuilla rahoitusvälineillä käytäviä kauppvoja koskevien ilmoitusten keräämiseksi tässä laissa tarkoitettulta pörssiltä, säännellyltä markkinalta, monenkeskiseltä kaupankäyntijärjestelmältä, organisoidulta kaupankäyntijärjestelmältä ja hyväksytyltä julkistamisjärjestelyltä sekä tietojen yhdistämiseksi sähköisesti ylläpidetyksi tietovirraksi, josta saa ajantasaisia hinta- ja määrätietoja rahoitusvälineestä;

23) *hyväksytyn ilmoitusjärjestelmän tarjoajalla* edellä 20 kohdassa tarkoitettua yhtiötä, jolla on oikeus tarjota palvelua liiketoimia koskevien ilmoitusten antamiseksi Finanssivalvonnalle, muulle ETA-valtion toimivaltaiselle viranomaiselle tai Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle sijoituspalveluyritysten puolesta;

24) *ulkomaisella ETA-raportointipalvelun tarjoajalla* ulkomaista yritystä, jolla on muun ETA-valtion kuin Suomen valvontaviranomaisen myöntämä 8 luvun mukaista toimilupaa vastaava lupa raportointipalvelun tarjoamiseen;

25) *ETA-valtiolla* Euroopan talousalueeseen kuuluvaa valtiota;

26) *kolmannella maalla* muuta valtiota kuin ETA-valtiota;

27) *ulkomaisella ETA-sijoituspalveluyrityksellä* sijoituspalvelulain 1 luvun 13 §:n 1 momentin 7 kohdassa tarkoitettua ulkomaista ETA-sijoituspalveluyritystä;

28) *ulkomaisella ETA-luottolaitoksella* luottolaitostoiminnasta annetun lain 1 luvun 7 §:n 3 momentissa tarkoitettua ulkomaista ETA-luottolaitosta, jolla on toimilupa tarjota sijoituspalveluja tai harjoittaa sijoitustoimintaa sekä tarjota oheispalveluja;

29) *kolmannen maan yrityksellä* sijoituspalvelulain 1 luvun 13 §:n 1 momentin 9 kohdassa tarkoitettua kolmannen maan yritystä;

30) *Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisella* Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/77/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 1095/2010 tarkoitettua Euroopan arvopaperimarkkinaviranomasta;

31) *johdolla* sijoituspalveluyrityksen, sijoituspalvelun tarjoajan, pörssin tai raportointipalvelun tarjoajan hallitusta ja, jos yrityksellä on hallintoneuvosto, hallintoneuvostoa, toimitusjohtajaa sekä kaikkia toimitusjohtajan välittömässä alaisuudessa toimivia, jotka ovat yrityksen ylimmissä johtotehtävissä tai tosiasiallisesti johtavat yrityksen toimintaa;

32) *toimivalla johdolla* yrityksen toimitusjohtajaa sekä kaikkia toimitusjohtajan välittömässä alaisuudessa toimivia, jotka ovat yrityksen ylimmissä johtotehtävissä tai tosiasiallisesti johtavat yrityksen toimintaa;

33) *rajahintoimeksiannolla* rahoitusvälineen osto- tai myyntitoimeksiantoa, joka annetaan toteutettavaksi sille määrättyyn rajahintaan tai tätä parempaan hintaan sekä tietyn suuruisena;

34) *likvideillä markkinoilla* rahoitusvälineen tai rahoitusvälinelajin markkinoita, joilla on jatkuvasti valmiita ja halukkaita ostajia ja myyjiä ja joita arvioidaan seuraavin perustein ottaen huomioon kyseisen rahoitusvälineen tai rahoitusvälinelajin erityiset markkinarakenteet:

a) liiketoimien keskimääräinen toteutustiheys ja keskikoko eri markkinaehtojen vallitessa ja ottaen huomioon rahoitusvälinelajiin kuuluvien tuotteiden luonne ja elinkaari;

b) markkinaosapuolten lukumäärä ja tyyppi, mukaan lukien markkinaosapuolten lukumäärä suhteessa kaupankäynnin kohteena olevien rahoitusvälineiden lukumäärään tietyn tuotteen markkinoilla;

c) osto- ja myyntihintojen keskimääräinen erotus, jos se on saatavilla.

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

Edellä 1 momentin 16 kohdassa tarkoitetun kauppohen sisäisen toteuttajan kaupankäynnin säännöllisyyttä ja järjestelmällisyyttä mitataan niiden OTC-kauppojen lukumäärällä, jotka **sijoituspalvelun tarjoaja** tekee rahoitusvälineessä omaan lukuunsa toteuttaessaan asiakastoimeksiantoja. Kaupankäynnin merkittävää määrää mitataan joko vertaamalla **sijoituspalvelun tarjoajan** OTC-kaupan suuruutta suhteessa sijoituspalveluyrityksen tietyn rahoitusvälineen kokonaiskauppaan taikka vertaamalla **sijoituspalvelun tarjoajan** OTC-kaupan suuruutta suhteessa tietyn rahoitusvälineen kokonaiskauppaan unionissa. Kauppojen sisäisen toteuttajan määritelmää sovelletaan ainoastaan, jos sekä kaupankäynnin säännöllisyyttä ja järjestelmällisyyttä että sen merkittävää määrää koskevat edellytykset täyttyvät tai jos **sijoituspalvelun tarjoaja** päättää osallistua kauppohen sisäisen toteuttajan järjestelmään.

Edellä 1 momentin 17 kohdassa tarkoitettuja yksittäisiä tekijöitä ovat toimeksiannon käynnistäminen, ajoitus, hinta tai määrä sekä toimeksiantojen hoito niiden jättämisen jälkeen siten, että ihmisen työpanosta tarvitaan vain vähän tai ei lainkaan. Tähän eivät kuulu järjestelmät, joita käytetään ainoastaan toimeksiantojen reitittämiseen yhteen tai useampaan kauppapaikkaan, sellaiseen toimeksiantojen käsittelyyn, johon ei sisälly kaupankäynnin tekijöiden määrittystä, toimeksiantojen vahvistamiseen tai kaupan jälkeen toteutettujen liiketoimien käsittelyyn.

3 §

Pörssiin sovellettava muu lainsäädäntö

Pörssiin sovelletaan osakeyhtiölain (624/2006) säännöksiä, jollei tästä laista tai muusta pörssiä koskevasta lainsäädännöstä muuta johdu.

Pörssin toiminnassa ja pörssissä toimittaessa ei saa menetellä arvopaperimarkkinalain 1 luvun 2 §:ssä säädetyn hyvän arvopaperimarkkinatavan vastaisesti.

4 §

Euroopan unionin lainsäädäntö

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *rahoitusvälineiden markkinat -direktiivillä* Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2014/65/EU rahoitusvälineiden markkinoista sekä direktiivin 2002/92/EY ja direktiivin 2011/61/EU muuttamisesta;

2) *EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksella* Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 600/2014 rahoitusvälineiden markkinoista sekä asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta;

3) *eurooppayhtiöasetuksella* eurooppayhtiön (SE) säännöistä annettua neuvoston asetusta (EY) N:o 2157/2001;

4) *pörssilistadirektiivillä* arvopaperien ottamisesta viralliselle pörssilistalle sekä siihen liittyvästä tiedonantovelvollisuudesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2001/34/EY;

5) *lyhyeksi myyntiasetuksella* lyhyeksi myynnistä ja tietyistä luottoriskinvaihtosopimuksiin liittyvistä kysymyksistä annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 236/2012;

6) *EU:n markkinoiden väärinkäyttöasetuksella* Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 596/2014, annettu 16 päivänä huhtikuuta 2014, markkinoiden väärinkäytöstä (markki-

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

noiden väärinkäyttöasetus) sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/6/EY ja komission direktiivien 2003/124/EY, 2003/125/EY ja 2004/72/EY kumoamisesta.

5 §

Monenkeskisen järjestelmän ylläpitäjän ja kauppojen sisäisen toteuttajan noudatettavat säännökset

Kaikkien monenkeskisten järjestelmien toiminnassa on noudatettava joko tämän lain säännellyä markkinaa, monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää tai organisoitua kaupankäyntijärjestelmää koskevia säännöksiä. Kauppojen sisäisen toteuttajan velvollisuudesta julkistaa kauppatietoja säädetään EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen III osastossa.

Rahoitusvälineitä koskevissa liiketoimissa, joita ei toteuteta monenkeskisessä järjestelmässä tai kauppojen sisäisessä toteuttajassa, on noudatettava EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen III osaston säännöksiä, sanotun kuitenkin rajoittamatta kyseisen asetuksen 23 ja 28 artiklan soveltamista.

II OSA

RAHOITUSVÄLINEIDEN MARKKINAPAIKAT

2 luku

Säännellyn markkinan ylläpitäminen

Pörssin toimilupa ja hallinto

1 §

Säännellyn markkinan ylläpitämisen luvanvaraisuus ja muu sallittu toiminta

Säänneltyä markkinaa ei saa ylläpitää ilman valtiovarainministeriön myöntämää toimilupaa.

Pörssi saa säännöllisen markkinan ylläpitämisen lisäksi ylläpitää monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää ja organisoitua kaupankäyntijärjestelmää, tarjota raportointipalveluja ja rahoitusvälineiden vaihdantaan ja säilytykseen liittyviä tietojenkäsittely- ja muita palveluja sekä arvopaperi-, johdannais- ja rahoitusmarkkinoiden kehittämiseen liittyviä koulutus- ja tiedotuspalveluja sekä harjoittaa muuta edellä tässä momentissa tarkoitettuun toimintaan läheisesti liittyvää toimintaa.

Pörssi saa toimia selvitysosapuolena sekä toimia tilinhoitajana sen mukaan kuin siitä säädetään arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetussa laissa (348/2017).

Pörssi ei saa harjoittaa muuta kuin tässä pykälässä tarkoitettua toimintaa.

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

2 §

Pörssin kotipaikka

Pörssin kotipaikan on sijaittava Suomessa.

3 §

Toiminimi

Muu kuin pörssin toimiluvan saanut yhteisö ei saa toiminimessään tai muutoin toimintaansa kuvaamaan käyttää sanaa tai yhdyssanaa arvopaperipörssi taikka johdannaispörssi.

4 §

Toimilupahakemus

Valtiovarainministeriö myöntää hakemuksesta pörssin toimiluvan suomalaiselle osakeyhtiölle. Toimilupaa voidaan hakea myös perustettavan yhtiön lukuun.

Toimilupahakemukseen on liitettävä pörssin toimintaa ja mahdollista 1 §:n 2 momentissa tarkoitettua muuta toimintaa koskeva suunnitelma sekä 3 luvun 7 §:ssä tarkoitettu hakemus pörssin sääntöjen vahvistamisesta. Hakemukseen on lisäksi liitettävä riittävät selvitykset pörssin:

- 1) omistuksesta;
- 2) johdosta ja tilintarkastajista;
- 3) sisäisestä valvonnasta ja riskien hallinnasta;
- 4) mahdollisten eturistiriitojen ja sidonnaisuuksien käsittelystä;
- 5) taloudellisista toimintaedellytyksistä;
- 6) valvontatehtävän hoitamisesta.

Jos toimilupaa haetaan perustettavan yhtiön lukuun, hakemukseen on lisäksi liitettävä riittävät selvitykset hakijasta.

Valtiovarainministeriön pyynnöstä hakijan on toimitettava ministeriölle toimiluvan myöntämiseksi tarvittavat lisäselvitykset.

5 §

Toimiluvan myöntämisen edellytykset

Valtiovarainministeriön on myönnettävä toimilupa, jos se voi saadun selvityksen perusteella varmistua, että:

1) hakija ja sen suunnittelema toiminta täyttävät tässä laissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä ja määräyksissä sekä EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksessa säännellyn markkinan ylläpitämiselle säädetyt ja määrätyt vaatimukset;

2) pörssin omistajat täyttävät 6 §:ssä säädetyt vaatimukset;

3) pörssin johto täyttää 16—18 §:ssä säädetyt vaatimukset, eikä ole perusteltua syytä epäillä johdon vaarantavan säännellyn markkinan tehokasta ja varovaista johtamista taikka markkinoita kohtaan tunnettua luottamusta;

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

4) pörssin omistus ei vaaranna pörssin varovaisten ja terveiden liiketoimintaperiaatteiden mukaista liiketoimintaa.

6§

Pörssin merkittävien omistajien luotettavuus

Henkilön, joka suoraan tai välillisesti omistaa vähintään kymmenen prosenttia pörssin osakepääomasta tai osuuden, joka tuottaa vähintään kymmenen prosenttia sen osakkeiden tuottamasta äänivallasta, on oltava luotettava.

Henkilöä ei pidetä luotettavana, jos:

1) hänet on viiden arviota edeltäneen vuoden aikana tuomittu vankeusrangaistukseen tai kolmen arviota edeltäneen vuoden aikana sakkorangaistukseen rikoksesta, jonka voidaan katsoa osoittavan hänen olevan ilmeisen sopimaton omistamaan pörssiä; taikka

2) hän on muutoin aikaisemmalla toiminnallaan osoittanut olevansa ilmeisen sopimaton omistamaan pörssiä.

Jos edellä 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettu tuomio ei ole saanut lainvoimaa, tuomittu voi kuitenkin jatkaa pörssin omistajalle kuuluvan päätösvallan käyttämistä pörssissä, jos sitä on hänen aikaisempi toimintansa, tuomioon johtaneet olosuhteet ja muut asiaan vaikuttavat seikat kokonaisuutena arvostellen pidettävä ilmeisen perusteltuna.

7§

Toimilupapäätös ja pörssin toiminnan aloittaminen

Toimilupaa koskeva hakemus on ratkaistava kuuden kuukauden kuluessa hakemuksen vastaanottamisesta tai, jos hakemus on ollut puutteellinen, siitä kun hakija on antanut asian ratkaisemista varten tarvittavat asiakirjat ja selvitykset. Toimilupaa koskeva päätös on kuitenkin aina tehtävä 12 kuukauden kuluessa hakemuksen vastaanottamisesta. Valituksen tekemisestä sillä perusteella, että päätöstä ei ole annettu säädetyssä määräajassa, säädetään 11 luvun 1 §:ssä.

Valtiovarainministeriön on ennen asian ratkaisemista pyydettävä hakemuksesta lausunto Suomen Pankilta ja Finanssivalvonnalta.

Valtiovarainministeriöllä on oikeus toimiluvan hakijaa kuultuaan asettaa toimilupa pörssin liiketoimintaa koskevia, valvonnan kannalta välttämättömiä rajoituksia ja ehtoja.

Pörssi voi aloittaa toimintansa, jollei toimiluvan ehdoista muuta johdu, välittömästi sen jälkeen, kun toimilupa on myönnetty ja 3 luvun 7 §:ssä tarkoitetut säännöt on vahvistettu. Jos toimilupa on myönnetty perustettavalle yhtiölle, toiminta voidaan aloittaa, kun pörssi on rekisteröity.

Mitä sijoituspalvelulain 3 luvun 1 §:n 4 momentissa säädetään toisessa ETA-valtiossa toimiluvan saaneen yhtiön toimilupahakemuksesta, sovelletaan myös markkinoiden ylläpitäjään.

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

8 §

Toimilupa eurooppayhtiölle

Toimilupa pörssin toiminnan harjoittamiseen on myönnettävä myös toisessa ETA-valtiossa vastaavan luvan saaneelle eurooppayhtiöasetuksessa tarkoitettulle eurooppayhtiölle, joka aikoo siirtää kotipaikkansa Suomeen mainitun asetuksen 8 artiklan mukaisesti. Valtiovarainministeriön on pyydettävä lupahakemuksesta kyseisen valtion arvopaperimarkkinoita valvovan viranomaisen lausunto. Kotipaikan siirtoa ei saa rekisteröidä ennen kuin toimilupa on annettu. Sama koskee eurooppayhtiön perustamista sulautumalla siten, että vastaanottava yhtiö, jonka kotipaikka on toisessa valtiossa, rekisteröidään eurooppayhtiönä Suomessa.

9 §

Toimiluvan rekisteröinti

Valtiovarainministeriön on ilmoitettava toimilupa rekisteröitäväksi kaupparekisteriin. Perustettavalle pörssille ja kotipaikan Suomeen siirtävälle eurooppayhtiölle myönnetty toimilupa rekisteröidään samalla, kun yritys rekisteröidään.

10 §

Taloudelliset toimintaedellytykset

Pörssillä pitää olla pörssin toiminnan laajuuteen ja laatuun nähden riittävät taloudelliset toimintaedellytykset.

Pörssin täysin maksetun osakepääoman on oltava vähintään 730 000 euroa.

11 §

Osakkeiden hankinnasta ilmoittaminen

Sen, joka aikoo suoraan tai välillisesti hankkia pörssin osakkeita, on ilmoitettava siitä etukäteen Finanssivalvonnalle, jos hänen omistuksensa hankinnan johdosta:

- 1) olisi vähintään kymmenen prosenttia pörssin osakepääomasta;
- 2) olisi niin suuri, että se vastaisi vähintään kymmentä prosenttia kaikkien osakkeiden tuottamasta äänivallasta; tai
- 3) muutoin oikeuttaisi käyttämään 2 kohdassa tarkoitettuun omistukseen rinnastettavaa tai muutoin merkittävää vaikutusvaltaa pörssin hallinnossa.

Jos omistusosuutta aiotaan lisätä vähintään 20, 30 tai 50 prosenttiin pörssin osakepääomasta tai sen osakkeiden tuottamasta äänivallasta, myös tästä hankinnasta on etukäteen ilmoitettava Finanssivalvonnalle. Vastaava ilmoitus on tehtävä myös, jos omistusosuus vähenisi alle tässä tai 1 momentissa säädetyn rajan.

Laskettaessa 1 ja 2 momentissa tarkoitettua omistus- ja ääniosuutta sovelletaan, mitä arvopaperimarkkinalain 2 luvun 4 §:ssä ja 9 luvun 4—6, 6 a, 6 b ja 7 §:ssä säädetään.

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

Pörssin on ilmoitettava Finanssivalvonnalle vähintään kerran vuodessa 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen osuuksien omistajat ja näiden osuus pörssin osakepääomasta ja sen osakkeiden tuotamasta äänivallasta, jos ne ovat pörssin tiedossa. Pörssin on välittömästi ilmoitettava Finanssivalvonnalle sen tietoon tulleet osuuksien omistuksessa tapahtuneet muutokset. Ilmoituksessa on annettava riittävät tiedot osuuden suuruudesta ja sen omistajasta sekä muut Finanssivalvonnan määräämät tiedot.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettusta ilmoituksesta on käytävä ilmi tarpeelliset tiedot ja selvitykset:

- 1) ilmoitusvelvollisesta sekä hänen luotettavuudestaan ja taloudellisesta tilanteestaan;
- 2) ilmoitusvelvollisen omistuksesta ja muista sidonnaisuuksista pörssissä;
- 3) hankintaa koskevista sopimuksista, hankinnan rahoituksesta ja, edellä 2 momentissa tarkoitettussa tapauksessa, omistuksen tavoitteista.

Mitä tässä pykälässä säädetään pörssistä hankittavan omistusosuuden ilmoittamisesta, koskee myös sellaista yhteisöä, jolla on arvopaperimarkkinalain 2 luvun 4 §:ssä tarkoitettulla tavalla määräysvalta pörssissä (*pörssin omistusyhteisö*).

12 §

Osakkeiden hankinnan kieltäminen

Finanssivalvonnan oikeudesta kieltää 11 §:ssä tarkoitettu omistusosuuden hankinta säädetään Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 32 a §:ssä.

Finanssivalvonnan on tehtävä 1 momentissa tarkoitettu päätös kolmen kuukauden kuluessa 11 §:ssä tarkoitettun ilmoituksen vastaanottamisesta.

Ennen 2 momentissa säädetyn määräajan päättymistä ilmoitusvelvollinen saa hankkia 11 §:ssä tarkoitettut osakkeet vain, jos Finanssivalvonta on antanut siihen suostumuksensa.

13 §

Pörssin sidonnaisuus

Pörssin ja muun oikeushenkilön tai luonnollisen henkilön välillä oleva merkittävä sidos ei saa estää pörssin tehokasta valvontaa. Tehokasta valvontaa eivät myöskään saa estää tällaisessa sidonnaisuussuhteessa olevaan luonnolliseen henkilöön tai oikeushenkilöön sovellettavat kolmannen maan säännökset ja hallinnolliset määräykset.

Toimiluvan myöntämisen jälkeen toimilupahakemuksessa ilmoitetuissa sidonnaisuutta koskevissa tiedoissa tapahtuneet muutokset on välittömästi ilmoitettava Finanssivalvonnalle.

Merkittävällä sidoksella tarkoitetaan tässä pykälässä luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 575/2013 4 artiklan 1 kohdan 38 alakohdassa tarkoitettua läheistä sidonnaisuutta.

14§

Toimiluvan peruuttaminen

Valtiovarainministeriö voi peruuttaa kokonaan tai osittain pörssin toimiluvan, jos:

1) pörssin toiminnassa on olennaisesti rikottu lakia tai sen nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä, EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetusta tai sen perusteella annettuja säännöksiä, toimiluvan ehtoja tai pörssin sääntöjä;

2) säännelty markkina ei ole toiminut kuuteen kuukauteen;

3) toimiluvan myöntämiselle säädettyjä olennaisia edellytyksiä ei enää ole olemassa;

4) säännellyn markkinan toimintaa tai osaa siitä ei ole aloitettu 12 kuukauden kuluessa toimiluvan myöntämisestä; tai

5) pörssin toimilupaa haettaessa on annettu olennaisesti vääriä tai puutteellisia tietoja säännellyn markkinan toiminnan kannalta keskeisistä seikoista.

Valtiovarainministeriön on ennen 1 momentissa tarkoitetun päätöksen tekemistä pyydettävä Suomen Pankin ja Finanssivalvonnan lausunto, jollei asian kiireellisyydestä muuta johdu. Ennen kuin valtiovarainministeriö peruuttaa pörssin toimiluvan 1 momentin 1 tai 3 kohdassa tarkoitetulla perusteella, sen on ennen päätöksen tekemistä asetettava pörssille kohtuullinen määräaika toiminnassa havaittujen puutteellisuuksien korjaamiseksi, jollei toimiluvan peruuttaminen välittömästi ole välttämätöntä asian kiireellisyyden tai arvopaperimarkkinoiden vakauden ja luotettavan toiminnan turvaamiseksi.

Valtiovarainministeriö voi pörssin hakemuksesta peruuttaa pörssin toimiluvan, jos pörssi on päättänyt lopettaa säännellyn markkinan ylläpitämisen. Ennen päätöksen tekemistä valtiovarainministeriön on pyydettävä Suomen Pankin ja Finanssivalvonnan lausunto.

Jos valtiovarainministeriö peruuttaa 1 tai 3 momentin nojalla pörssin toimiluvan, ministeriö voi samalla antaa määräyksiä siitä, miten toiminta lopetetaan. Valtiovarainministeriön on ilmoitettava toimiluvan peruuttamisesta rekisteriviranomaiselle ja Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle.

15§

Valtiovarainministeriön oikeus keskeyttää pörssin toiminta

Valtiovarainministeriö voi määrätä pörssin toiminnan keskeytettäväksi määräajaksi, jos säännellyn markkinan toiminnassa on todettu taitamattomuutta tai varomattomuutta taikka jos kaupankäynnin kohteena olevien rahoitusvälineiden vaihdanta on häiriintynyt, ja on ilmeistä, että toiminnan jatkaminen on omiaan vakavasti vahingoittamaan rahoitusmarkkinoiden luotettavuutta tai vakautta taikka sijoittajien asemaa.

Valtiovarainministeriön on ennen 1 momentissa tarkoitetun päätöksen tekemistä kuultava pörssiä sekä pyydettävä Suomen Pankin ja Finanssivalvonnan lausunto, jollei asian kiireellisyydestä muuta johdu.

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

16 §

Pörssin johdon luotettavuus- ja pätevyysvaatimukset

Pörssin hallituksen jäsenen ja toimivaan johtoon kuuluvan tulee olla luotettava ja hyvämaineinen henkilö, joka ei ole konkurssissa taikka liiketoimintakiellossa ja jonka toimintakelpoisuutta ei ole muutenkaan rajoitettu.

Luotettavana ja hyvämaineisena ei pidetä sitä, joka on:

1) viiden arviota edeltäneen vuoden aikana tuomittu vankeusrangaistukseen tai kolmen arviota edeltäneen vuoden aikana sakkorangaistukseen rikoksesta, jonka voidaan katsoa osoittavan hänen olevan ilmeisen sopimaton 1 momentissa tarkoitettuun tehtävään taikka

2) muutoin aikaisemmallalla toiminnallaan osoittanut olevansa ilmeisen sopimaton 1 momentissa tarkoitettuun tehtävään.

Edellä 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettu määräaika on laskettava tuomion lainvoimaiseksi tulosta tehtävän vastaanottohetkeen. Jos tuomio ei ole saanut lainvoimaa, tuomittu voi kuitenkin jatkaa pörssin johtoon kuuluvan päätösvallan käyttämistä, jos sitä on hänen aikaisempi toimintansa, tuomioon johtaneet olosuhteet ja muut asiaan vaikuttavat seikat kokonaisuutena arvostellen pidettävä ilmeisen perusteltuna.

Pörssin on ilmoitettava viipymättä Finanssivalvonnalle 1 momentissa tarkoitettuja henkilöitä koskevista muutoksista sekä muutkin pörssin johtoa koskevat uudet tiedot, jotka ovat tarpeen sen arvioimiseksi, täyttääkö johto 16—18 §:ssä tarkoitettuja vaatimukset. Mitä tässä pykälässä säädetään pörssistä, sovelletaan vastaavasti pörssin omistusyhteisöön.

17 §

Pörssin johdon ajankäyttö

Hallituksen jäsenen ja toimitusjohtajan on käytettävä riittävästi aikaa tehtäviensä hoitamiseen. Henkilön samaan aikaan hoitamien muiden johtotehtävien enimmäismäärää arvioitaessa on otettava huomioon henkilön yksilölliset olosuhteet sekä pörssin toiminnan laatu, laajuus ja monimuotoisuus.

18 §

Pörssin johdon kokoonpano ja työskentelyä koskevat vaatimukset

Pörssin johdolla on oltava tehtäviensä hoitamiseksi riittävä ja monipuolinen osaaminen ja kokemus. Hallituksella tulee olla riittävä tietämys, taidot ja kokemus pörssin liiketoiminnasta ja sen toimintaan liittyvistä keskeisistä riskeistä. Pörssin on käytettävä riittävästi voimavaroja hallituksen jäsenten perehdyttämiseen tehtäväänsä.

Hallituksen on hyväksyttävä pörssille toimintaperiaatteet, joilla edistetään hallituksen kokoonpanon monimuotoisuutta. Hallituksen on hyväksyttävä pörssille tavoite sukupuolten tasapuolisesta edustuksesta hallituksessa sekä laadittava toimintaperiaatteet, joilla tavoite saavutetaan ja ylläpidetään.

Hallituksen yksittäisen jäsenen on toimittava tehtävässään riippumattomasti siten, että hallitus voi tehokkaasti kyseenalaistaa toimivan johdon päätöksiä sekä valvoa ja seurata sen päätöksen-

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

tekoa. Hallituksen työ on järjestettävä siten, ettei hallituksen yksittäinen jäsen tai jäsenten vähemistö epäasianmukaisesti tai pörssin edun vastaisesti vallitse hallituksen päätöksentekoa.

Hallituksen on määriteltävä pörssille hallinto- ja ohjausjärjestelmät, joilla varmistetaan yrityksen tehokas ja vakaa hoito tavalla, joka edistää markkinoita kohtaan tunnettua luottamusta

Hallituksen ja toimitusjohtajan on valvottava 4 momentissa tarkoitettujen hallinto- ja ohjausjärjestelmien noudattamista, arvioitava säännöllisesti niiden tehokkuutta ja ryhdyttävä tarpeellisiin toimenpiteisiin puutteiden korjaamiseksi.

Hallituksen jäsenen tulee saada käyttöönsä tehtäviensä täyttämiseen riittävät tiedot ja asiakirjat.

19 §

Tilintarkastus ja velvollisuus toimittaa jäljennöksiä eräistä asiakirjoista

Pörssin tilintarkastajista vähintään yhden on oltava KHT-tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö, jonka päävastuullisen tilintarkastajan tulee olla KHT-tilintarkastaja.

Pörssin on ilman aiheutonta viivytystä lähetettävä Finanssivalvonnalle jäljennös:

- 1) tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta;
- 2) tilintarkastuskertomuksesta;
- 3) tilinpäätöstä käsitelleen yhtiökokouksen pöytäkirjasta.

Mitä Finanssivalvonnasta annetun lain 31 §:ssä säädetään toimilupavalvottavan ilmoitusvelvollisuudesta, sovelletaan myös pörssin tilintarkastajiin.

20 §

Pörssin kotipaikan siirto Euroopan talousalueella

Jos pörssi aikoo siirtää kotipaikkansa toiseen ETA-valtioon siten kuin eurooppayhtiöasetuksen 8 artiklassa säädetään, pörssin on lähetettävä Finanssivalvonnalle jäljennös eurooppayhtiöasetuksen 8 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua siirtosuunnitelmasta ja 3 kohdassa tarkoitettua selonteosta viipymättä sen jälkeen, kun pörssi on ilmoittanut suunnitelman rekisteröitäväksi.

Rekisteriviranomainen ei saa antaa eurooppayhtiölain 9 §:n 5 momentissa tarkoitettua todistusta, jos Finanssivalvonta on ilmoittanut rekisteriviranomaiselle ennen mainitun pykälän 2 momentissa tarkoitettua luvan myöntämistä, että pörssi ei ole noudattanut kotipaikan siirtoa tai Suomessa tapahtuvan toiminnan lopettamista koskevia säännöksiä. Todistuksen saa antaa ennen kuin kuukausi on kulunut osakeyhtiölain 16 luvun 6 §:n 2 momentissa tarkoitettua määräpäivästä vain, jos Finanssivalvonta on ilmoittanut, ettei se vastusta kotipaikan siirtoa.

21 §

Pörssin osallistuminen sulautumiseen tai jakautumiseen Euroopan talousalueella

Jos pörssi osallistuu rajat ylittävään sulautumiseen tai jakautumiseen Euroopan talousalueella, rekisteriviranomainen ei saa antaa tällaista sulautumista koskevaa eurooppayhtiölain 4 §:ssä taikka osakeyhtiölain 16 luvun 26 §:ssä tai osakeyhtiölain jakautumista koskevaa 17 luvun 25 §:ssä tarkoitettua todistusta, jos Finanssivalvonta on ilmoittanut rekisteriviranomaiselle ennen euroop-

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

payhtiölain 4 §:n 2 momentissa tarkoitetun luvan myöntämistä, että pörssi ei ole noudattanut sulautumista, jakautumista tai Suomessa tapahtuvan toiminnan lopettamista koskevia säännöksiä. Luvan saa antaa ennen kuin kuukausi on kulunut osakeyhtiölain 16 luvun 6 §:n 2 momentissa tai 17 luvun 6 §:n 2 momentissa tarkoitetusta määräpäivästä vain, jos Finanssivalvonta on ilmoittanut, ettei se vastusta sulautumista, jakautumista tai eurooppayhtiön perustamiseen liittyvää kotipaikan siirtoa.

3 luku

Säännellyn markkinan toiminnan järjestäminen

1 §

Säännellyn markkinan toiminnan järjestämistä koskevat vaatimukset

Pörssin toiminta on järjestettävä sen liiketoiminnan laatu ja laajuus huomioon ottaen luotettavalla tavalla. Pörssin on varmistettava toimintaansa liittyvien riskien hallinta ja toimintansa jatkuvuus kaikissa tilanteissa.

Pörssillä on oltava toimintaperiaatteet pörssin toimintaan liittyvien eturistiriitojen tunnistamiseksi, niiden ehkäisemiseksi ja hallitsemiseksi. Toimintaperiaatteissa on otettava erityisesti huomioon eturistiriitatilanteet, jotka voivat vaikuttaa pörssin toimintaan tai pörssille 2 §:ssä säädetyn valvontatehtävän luotettavaan hoitamiseen. Tehtäväkuvat on eriytettävä eturistiriitojen ehkäisemiseksi. Pörssillä on lisäksi oltava avoimet ja syrjimättömät säännöt ja menettelyt asianmukaisen ja hyvän kauppataivan mukaisen kaupankäynnin mahdollistamiseksi sekä puolueettomat perusteet toimeksiantojen tehokkaaksi toteuttamiseksi.

Pörssin on varmistettava, että sen käyttämät järjestelmät ja menettelytavat turvaavat kaupankäyntijärjestelmän toiminnan luotettavuuden ja jatkuvuuden myös häiriötilanteissa. Pörssin tulee voida varmistaa, että sillä on riittävä kaupankäyntijärjestelmien häiriönsietokyky, riittävä kapasiteetti toimeksiantojen ja viestien ruuhkahuippujen käsittelyyn ja varmistaa asianmukainen kaupankäynti markkinoiden vakavissa stressiolosuhteissa. Pörssin on testattava säännöllisesti kuormituskokein kaupankäyntijärjestelmän toimintaa edellä kuvattujen vaatimusten täyttämiseksi.

Pörssin hoitaessa sille tässä laissa säädettyjä tehtäviä sen toimintaan ei sovelleta hallintolakia, viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia (621/1999), kielilakia (423/2003) eikä saamen kielilakia (1086/2003). Pörssin hallintoelimen jäsenen tai pörssin palveluksessa olevaan ei tällöin myöskään sovelleta rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä.

Mitä 1 momentissa säädetään pörssistä, sovelletaan vastaavasti pörssin omistusyhteisöön.

Säännellyn markkinan ylläpitäjä ei saa toteuttaa asiakastoimeksiantoja omaa pääomaa vastaan tai harjoittaa päämiehen lukuun täsmäytettyä kaupankäyntiä millään ylläpitämällään säännellyllä markkinalla.

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

2 §

Pörssin valvontatehtävä

Pörssillä on oltava tehokkaat järjestelyt ja menettelyt sekä tarvittavat resurssit tämän lain ja arvopaperimarkkinalain sekä niiden nojalla annettujen säännösten ja määräysten, EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen, EU:n markkinoiden väärinkäyttöasetuksen ja niiden tai rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin perusteella annettujen komission asetusten tai päätösten sekä pörssin sääntöjen noudattamisen valvomiseksi pörssin toiminnassa.

Pörssin on ilmoitettava Finanssivalvonnalle ilman aiheetonta viivytystä:

1) menettelystä, joka ilmeisesti on vastoin 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä tai määräyksiä taikka merkittävästi rikkoo pörssin sääntöjä;

2) tavanomaisesta poikkeavista kaupankäyntiolosuhteista;

3) rahoitusvälineeseen liittyvistä järjestelmän toimintahäiriöstä tai

4) menettelystä, joka voi olla vastoin EU:n markkinoiden väärinkäyttöasetuksen säännöksiä.

Finanssivalvonnan on ilmoitettava 2 momentissa tarkoitettut tiedot muille Finanssivalvontaa vastaaville ETA-valtioiden viranomaisille ja Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle. Edellä 2 momentin 4 kohdassa tarkoitettua menettelystä ilmoitus on kuitenkin tehtävä vain, jos Finanssivalvonta on vakuuttunut siitä, että kyse on menettelystä, joka on EU:n markkinoiden väärinkäyttöasetuksen säännösten vastainen.

3 §

Rikkomuksista ilmoittaminen

Pörssillä on oltava menettelytavat, joita noudattamalla pörssin palveluksessa olevat voivat ilmoittaa pörssin sisällä riippumattoman kanavan kautta finanssimarkkinoita koskevien säännösten ja määräysten epäillystä rikkomisesta. Ilmoitusmenettelyn tulee sisältää asianmukaiset ja riittävät toimenpiteet, joilla järjestetään ilmoitusten asianmukainen käsittely sekä suojataan ilmoituksen tekijää ja turvataan ilmoituksen tekijän ja ilmoituksen kohteena olevan henkilötietojen suoja noudattaen henkilötietolakia (523/1999). Ilmoitusmenettelyn tulee lisäksi sisältää ohjeet, joilla turvataan ilmoituksen tekijän henkilöllisyyden suoja, jollei rikkomuksen selvittämiseksi tai muuten viranomaisen oikeudesta tietojen saamiseen laissa toisin säädetä.

Pörssin on säilytettävä 1 momentissa tarkoitettua ilmoitusta koskevat tarpeelliset tiedot. Tiedot on poistettava viiden vuoden kuluttua ilmoituksen tekemisestä, jollei tietojen edelleen säilyttäminen ole tarpeen rikostutkinnan, vireillä olevan oikeudenkäynnin, viranomaistutkinnan taikka ilmoituksen tekijän tai ilmoituksen kohteena olevan henkilön oikeuksien turvaamiseksi. Tietojen edelleen säilyttämisen tarpeellisuus on tutkittava viimeistään kolmen vuoden kuluttua edellisestä tarkistamisesta. Tarkistamisesta on tehtävä merkintä.

Sen lisäksi, mitä henkilötietolaissa säädetään, 1 momentissa tarkoitettua ilmoituksen kohteena olevalla rekisteröidyllä ei ole tarkastusoikeutta 1 ja 2 momentissa tarkoitettuihin tietoihin, jos tietojen antaminen voisi haitata epäiltyjen rikkomusten selvittämistä. Ilmoituksen kohteena olevan rekisteröidyn oikeuksista säädetään henkilötietolaissa.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä 1 momentissa tarkoitettujen ilmoitusten tekemisestä ja niiden käsittelystä pörssissä.

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

4§

Pörssin toiminnan ulkoistaminen

Ulkoistamisella tarkoitetaan pörssin toimintaan liittyvää järjestelyä, jonka perusteella muu palvelun tarjoaja tuottaa pörssille toiminnon tai palvelun, jonka pörssi olisi muutoin itse suorittanut.

Pörssi voi ulkoistaa toimintansa kannalta merkittävän muun toiminnon kuin säännellyn markkinan ylläpitämisen, jos ulkoistaminen ei haittaa pörssin riskien hallintaa, sisäistä valvontaa, liiketoiminnan tai toiminnan kannalta merkittävän muun toiminnon hoitamista eikä Finanssivalvonnan harjoittamaa valvontaa. Ulkoistamisesta huolimatta pörssi vastaa tästä laista, arvopaperimarkkina-laista, EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksesta, EU:n markkinoiden väärinkäytöasetuksesta sekä niiden tai rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin ja sen nojalla annetuista komission asetuksista ja päätöksistä johtuvien velvollisuuksiensa täyttämisestä. Pörssin on toimittava huolellisesti ulkoistaessaan toimintansa kannalta merkittävän toiminnon.

Toiminto on pörssin toiminnan kannalta merkittävä, jos virhe tai puute sen suorittamisessa voi haitata olennaisesti pörssin toimintaa koskevien lakien, niiden nojalla annettujen säännösten tai määräysten tai pörssin toimiluvan ehtojen noudattamista taikka pörssin taloudellista asemaa tai pörssin toiminnan jatkuvuutta.

Pörssin toiminnan kannalta merkittävän toiminnon ulkoistamisesta on tehtävä kirjallinen sopimus, josta käy ilmi toimeksiannon sisältö ja sopimuksen voimassaoloaika.

Pörssin on hankittava ulkoistettua toimintaa hoitavalta jatkuvasti pörssin viranomaisvalvonnan, riskien hallinnan ja sisäisen valvonnan edellyttämät tarpeelliset tiedot ja luovutettava tiedot edelleen Finanssivalvonnalle.

5§

Ulkoistamisesta ilmoittaminen

Pörssin, joka toimiluvan myöntämisen jälkeen aikoo ulkoistaa toimintansa kannalta merkittävän toiminnon, on ilmoitettava ulkoistamisesta etukäteen Finanssivalvonnalle. Pörssin ja ulkoistettua toimintaa hoitavan välisessä sopimussuhteessa tapahtuvista merkittävistä muutoksista on ilmoitettava Finanssivalvonnalle.

6§

Säännellyn markkinan sääntöjen vähimmäissisältö

Pörssin on laadittava ja pidettävä yleisön saatavilla säänneltyä markkinaa koskevat säännöt, jotka sisältävät määräykset vähintään seuraavista asioista:

- 1) miten kaupankäynti tapahtuu;
- 2) miten ja millä perusteilla rahoitusväline otetaan kaupankäynnin kohteeksi sekä miten ja millä perusteilla kaupankäynti rahoitusvälineellä voidaan keskeyttää tai lopettaa;
- 3) millaisia vaatimuksia, oikeuksia ja velvollisuuksia arvopaperien liikkeeseenlaskijoille sekä niiden hallinnolle ja hallinto- ja ohjausjärjestelmille tähän lakiin, arvopaperimarkkinalakiin ja niiden nojalla annettuihin säännöksiin ja määräyksiin sekä pörssin sääntöihin perustuvien velvollisuuksien täyttämiseksi tai muutoin asetetaan;

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

- 4) miten ja millä perusteilla kaupankäyntiosapuolen oikeudet myönnetään ja peruutetaan;
- 5) velvoitteet, jotka johtuvat markkinalla toimivien sijoituspalveluyritysten ja luottolaitosten henkilökunnalle asetettavista ammatillisista vaatimuksista;
- 6) millä ehdoilla kaupankäyntiosapuoleksi voidaan hyväksyä muita jäseniä kuin sijoituspalveluyrityksiä ja luottolaitoksia;
- 7) millaisia vaatimuksia, oikeuksia ja velvollisuuksia kaupankäyntiosapuolille tähän lakiin ja sen nojalla annettuihin säännöksiin ja määräyksiin sekä pörssin sääntöihin perustuvien velvollisuuksien täyttämiseksi tai muutoin asetetaan;
- 8) millaisia seuraamuksia arvopaperien liikkeeseenlaskijoille ja kaupankäyntiosapuolille voidaan pörssin sääntöjen rikkomisesta määrätä ja miten ne määrätään;
- 9) jos kaupankäynnin kohteena on johdannaissopimus, sen ehdot;
- 10) millaisia vaatimuksia, oikeuksia ja velvollisuuksia kauppohenkilöiden määrittämiseen ja toteuttamiseen liittyy.

Säännellyt markkinat voivat hyväksyä kaupankäyntiosapuoliksi sijoituspalveluyrityksiä, oikeudesta harjoittaa luottolaitostoimintaa ja luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonnasta, direktiivin 2002/87/EY muuttamisesta sekä direktiivien 2006/48/EY ja 2006/49/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2013/36/EU mukaisesti toimiluvan saaneita luottolaitoksia ja muita henkilöitä:

- 1) jotka ovat riittävän hyvämaineisia;
- 2) joilla on riittävät kaupankäyntivalmiudet ja -taidot ja riittävä kokemus;
- 3) joilla on tarvittaessa riittävät organisaatiojärjestelyt; ja
- 4) joilla on hoitamaansa tehtävään nähden riittävät resurssit ottaen huomioon eri rahoitusjärjestelyt, joita säännelty markkina on saattanut ottaa käyttöön liiketoimien asianmukaisen toimintuksen takaamiseksi.

7§

Pörssin sääntöjen vahvistaminen

Pörssin säännöt ja niiden muutokset vahvistaa hakemuksesta valtiovarainministeriö. Säännöt on vahvistettava, jos ne ovat tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten mukaiset ja jos saadun selvityksen perusteella voidaan pitää todennäköisenä, että ne turvaavat luotettavan ja tasapuolisen kaupankäynnin.

Hakemus on ratkaistava kolmen kuukauden kuluessa sen vastaanottamisesta tai, jos hakemus on puutteellinen, siitä kun hakija on antanut asian ratkaisemista varten tarvittavat asiakirjat ja selvitykset. Päätös on kuitenkin aina tehtävä kuuden kuukauden kuluessa hakemuksen vastaanottamisesta. Valtiovarainministeriön on ennen sääntöjen vahvistamista pyydettävä Finanssivalvonnan lausunto. Jos päätös koskee sähköön, maakaasuun tai päästöoikeuksiin perustuvaa johdannaissopimusta, lausunto on pyydettävä myös Energiavirastolta.

Valtiovarainministeriö voi kaupankäynnin luotettavuuden ja tasapuolisuuden turvaamiseksi määrätä vahvistamisensa säännöissä olevien määräysten sisältöä muutettavaksi tai täydennettäväksi. Valtiovarainministeriön on ennen määräyksen antamista kuultava pörssiä ja pyydettävä asiassa Finanssivalvonnan lausunto.

Mitä 1 momentissa säädetään sääntöjen muutosten vahvistamisesta, ei sovelleta, jos muutokset ovat merkitykseltään vähäisiä tai teknisiä. Pörssin on kuitenkin toimitettava sääntöjen muutokset valtiovarainministeriölle ja Finanssivalvonnalle tiedoksi ennen niiden voimaantuloa. Jos

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

syntyy erimielisyyttä siitä, ovatko pörssin sääntöjen muutokset merkitykseltään vähäisiä tai teknisiä, ratkaisee asian valtiovarainministeriö.

8 §

Rahoitusvälineen ottaminen kaupankäynnin kohteeksi säännellylle markkinalle

Pörssi saa ottaa liikkeeseenlaskijan hakemuksesta säännellylle markkinalle kaupankäynnin kohteeksi arvopaperin, johon todennäköisesti kohdistuu riittävästi kysyntää ja tarjontaa ja jonka hinnanmuodostuksen voidaan siten arvioida olevan luotettavaa.

Pörssi saa ottaa säännellylle markkinalle kaupankäynnin kohteeksi arvopaperin myös ilman liikkeeseenlaskijan suostumusta, jos 1 momentin mukaiset vaatimukset täyttyvät ja jos sama arvopaperi on jo otettu kaupankäynnin kohteeksi muulla säännellyllä markkinalla. Tällaiselle liikkeeseenlaskijalle ei saa asettaa tiedonantovelvollisuuksia pörssin säännöissä. Pörssin on ilmoitettava liikkeeseenlaskijalle arvopaperin kaupankäynnin kohteeksi ottamisesta ennen kaupankäynnin aloittamista.

Pörssi saa ottaa säännellylle markkinalle kaupankäynnin kohteeksi johdannaissopimuksen, jos sen hinnanmuodostus on luotettavaa, ja johdannaissopimus voidaan selvittää luotettavalla tavalla.

Muista edellytyksistä, joilla pörssi voi ottaa rahoitusvälineen säännellylle markkinalle kaupankäynnin kohteeksi, säädetään rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin nojalla annetun komission asetuksessa. Säännellylle markkinalle kaupankäynnin kohteeksi haettavista arvopapereista julkistettavista esitteistä säädetään arvopaperimarkkinalain 3—5 luvussa.

Pörssin velvollisuudesta tehdä ilmoitus Finanssivalvonnalle rahoitusvälineestä, jonka ottamista kaupankäynnin kohteeksi niiden kauppapaikassa on pyydetty tai joka on otettu kaupankäynnin kohteeksi taikka jolla on käyty kauppaa ensimmäistä kertaa, säädetään EU:n markkinoiden väärinkäyttöasetuksen 4 artiklassa. Jos kaupankäynnin kohteeksi otetaan osake, joka ei ole kaupankäynnin kohteena muulla säännellyllä markkinalla, pörssin on samalla ilmoitettava Finanssivalvonnalle EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen 2 artiklan 1 kohdan 17 alakohdan b alakohdassa edellytetyt arviot kyseisestä osakkeesta.

Finanssivalvonta voi määrätä, että rahoitusvälineen ottamista kaupankäynnin kohteeksi säännellylle markkinalle lykätään enintään kymmenellä perättäisellä pankkipäivällä kerrallaan. Lykäys voidaan määrätä, jos Finanssivalvonnalla on perusteltu syy epäillä, että rahoitusvälinettä kaupankäynnin kohteeksi hakeva taikka se, joka toimeksiannon nojalla huolehtii kaupankäynnin kohteeksi hakemisesta, toimii tämän lain, arvopaperimarkkinalain tai niiden nojalla annettujen säännösten tai määräysten vastaisesti. Ennen määräyksen antamista Finanssivalvonnan on varattava päätöksen kohteelle tilaisuus tulla kuulluksi, jollei asian kiireellisyydestä tai muusta erityisestä syystä muuta johdu.

9 §

Arvopaperin ottaminen pörssilistalle

Pörssi saa liikkeeseenlaskijan hakemuksesta ottaa pörssilistalle arvopaperin, joka täyttää 8 §:n 1 ja 4 momentin ja tämän pykälän vaatimukset. Pörssilistadirektiivin täytäntöön panemiseksi tar-

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

peellisista vaatimuksista, joilla pörssi saa ottaa arvopaperin pörssilistalle, sekä niistä myönnettävistä poikkeuksista säädetään tarkemmin valtiovarainministeriön asetuksella.

Osakkeeseen osakeyhtiölain mukaan oikeuttava arvopaperi voidaan ottaa pörssilistalle vain, jos kaupankäynnin kohteeksi pörssin ylläpitämälle säännellylle markkinalle on otettu tai samanaikaisesti otetaan samanlainen osake kuin se, johon arvopaperi oikeuttaa.

Osakkeen liikkeeseenlaskijan on haettava pörssilistalla olevien osakkeiden kanssa samanlaisien osakkeiden ottamista pörssilistalle vuoden kuluessa niiden liikkeeseenlaskusta, jollei liikkeeseenlaskija ole suostunut siihen, että pörssi ottaa ne pörssilistalle ilman eri hakemusta.

Liikkeeseenlaskijan on haettava samaan liikkeeseenlaskuun kuuluvat arvopaperimarkkinalain 2 luvun 1 §:n 1 momentin 2 ja 3 kohdassa tarkoitetut arvopaperit samanaikaisesti pörssilistalle.

Pörssi voi sijoittajien suojaamiseksi hylätä hakemuksen arvopaperin ottamisesta pörssilistalle.

Pörssin on ratkaistava hakemus arvopaperin ottamisesta pörssilistalle kuuden kuukauden kuluessa hakemuksen vastaanottamisesta. Jos pörssi pyytää tänä aikana hakijalta hakemuksesta lisäselvitystä, sanottu määräaika lasketaan siitä päivästä, jona pörssi vastaanottaa lisäselvityksen. Jos pörssi ei tee ratkaisua määräajassa, hakemus katsotaan hylätyksi.

Arvopaperin liikkeeseenlaskijalla on oikeus saattaa pörssin 5 ja 6 momentissa tarkoitettu päätös Finanssivalvonnan käsiteltäväksi 30 päivän kuluessa päätöksestä tai 6 momentissa tarkoitettun määräajan päättymisestä.

10 §

Pörssilistan pitäminen

Pörssi voi pitää pörssilistadirektiivissä tarkoitettua pörssilistaa säännellylle markkinalle kaupankäynnin kohteeksi ottamistaan arvopapereista.

11 §

Kaupankäynnin keskeyttäminen tai lopettaminen

Pörssi voi päättää keskeyttää tai lopettaa kaupankäynnin rahoitusvälineellä, jos rahoitusväline tai rahoitusvälineen arvopaperin liikkeeseenlaskija ei enää täytä pörssin sääntöjen vaatimuksia tai jos se on muutoin tarpeen pörssin toiminnasta annettujen säännösten ja määräysten, pörssin sääntöjen tai hyvän tavan vastaisen menettelyn vuoksi.

Pörssi voi keskeyttää tai lopettaa kaupankäynnin rahoitusvälineellä vastaavin edellytyksin myös rahoitusvälineen liikkeeseenlaskijan hakemuksesta.

Pörssi ei saa kuitenkaan keskeyttää tai lopettaa kaupankäyntiä rahoitusvälineellä, jos se aiheuttaisi merkittävää haittaa sijoittajille tai rahoitusmarkkinoiden asianmukaiselle toiminnalle.

Pörssin on keskeytettävä tai lopetettava kaupankäynti myös rahoitusvälineeseen liittyvällä johdannaissopimuksella, jos toimenpide on tarpeen 1 momentissa tarkoitettun päätöksen tavoitteiden tukemiseksi. **Pörssin on keskeytettävä sähköön tai maakaasuun perustuvan johdannaissopimuksen kaupankäynti myös, jos kaupankäynti vaarantaa sähkö- tai maakaasuhuoltoa tai on vahingoksi sähkö- tai maakaasumarkkinoille tai jos sähkö- tai maakaasujärjestelmän toiminta on muusta pörssin säännöissä mainitusta painavasta syystä häiriintynyt.**

Finanssivalvonnan on määrättävä kaupankäynti keskeytettäväksi tai lopetettavaksi muulla Suomessa toimivalla säännellyllä markkinalla, monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä ja

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

organisoidussa kaupankäyntijärjestelmässä tai määrättävä kauppojen sisäinen toteuttaja keskeyttämään tai lopettamaan kaupankäynti samalla rahoitusvälineellä tai siihen liittyvällä johdannais-sopimuksella, jos keskeyttämisen tai lopettamisen syynä on:

- 1) epäily markkinoiden väärinkäytöstä;
- 2) julkinen ostotarjous; tai
- 3) liikkeeseenlaskijasta tai rahoitusvälineestä ei ole julkistettu sisäpiirintietoa EU:n markkinoiden väärinkäyttöasetuksen 7 ja 17 artiklan mukaisesti.

Pörssi voi pyytää Finanssivalvontaa vahvistamaan 1, 2 tai 4 momentissa tarkoitetun kaupankäynnin keskeytyspäätöksen. Finanssivalvonnan on tällaisen pyynnön saatuaan ilman aiheetonta viivytystä päätettävä, vahvistaako se pörssin tekemän kaupankäynnin keskeytyspäätöksen. Jos Finanssivalvonta päättää olla vahvistamatta pörssin tekemää päätöstä, pörssin on ilman aiheetonta viivytystä jatkettava kaupankäyntiä rahoitusvälineellä.

Pörssissä kaupankäynnin kohteena olevan rahoitusvälineen liikkeeseenlaskijalla on oikeus saattaa pörssin 1 tai 4 momentissa tarkoitettu päätös Finanssivalvonnan käsiteltäväksi 30 päivän kuluessa päätöksestä. Sijoittajien etujen valvomiseksi toimivalla rekisteröidyllä yhdistyksellä samoin kuin joukkolainanhaltijoiden edustajasta annetussa laissa (574/2017) tarkoitetulla, kyseiseen joukkovelkakirjalainaan nimetyllä joukkolainanhaltijoiden edustajalla, jos joukkolainanhaltijoiden kokous on niin päättänyt, sekä sijoittajalla, joka omistaa kyseisiä rahoitusvälineitä tai niihin oikeuttavia rahoitusvälineitä, on oikeus saattaa 1 tai 2 momentissa tarkoitettu pörssin päätös Finanssivalvonnan käsiteltäväksi 30 päivän kuluessa päätöksestä. Finanssivalvonnan on ilmoitettava pörssille asian saattamisesta sen käsiteltäväksi. Pörssin päätös lopettaa kaupankäynti voidaan asian Finanssivalvonnan käsiteltäväksi saattamisesta huolimatta panna täytäntöön, jollei Finanssivalvonta tai muutoksenhakuviranomainen toisin päättä.

Pörssin on julkistettava välittömästi päätös kaupankäynnin keskeyttämisestä, lopettamisesta tai kaupankäynnin jatkamisesta rahoitusvälineellä. Lisäksi pörssin on ilmoitettava päätöksestä Finanssivalvonnalle ja, jos päätös koskee 4 momentin toisessa virkkeessä tarkoitettua johdannais-sopimusta, Energiavirastolle.

Pörssin velvollisuudesta ilmoittaa Finanssivalvonnalle, kun rahoitusvälineellä ei enää käydä kauppaa tai se ei ole enää otettuna kaupankäynnin kohteeksi, säädetään lisäksi EU:n markkinoiden väärinkäyttöasetuksen 4 artiklassa.

12 §

Finanssivalvonnan toimivaltuudet keskeyttää, lopettaa tai kieltää kaupankäynti rahoitusvälineillä

Sen estämättä mitä 11 §:ssä säädetään, Finanssivalvonta voi määrätä pörssin keskeyttämään tai lopettamaan kaupankäynnin tai kieltää pörssiä järjestämästä kaupankäyntiä rahoitusvälineillä, jos kaupankäynnissä, rahoitusvälinettä koskevassa tiedonantovelvollisuudessa tai kaupankäynnin kohteeksi ottamiseen liittyvää tiedonantovelvollisuutta täytettäessä toimitaan olennaisesti vastoin tätä lakia tai arvopaperimarkkinalakia taikka niiden nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä, EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetusta tai EU:n markkinoiden väärinkäyttöasetusta taikka niiden tai rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin perusteella annettuja komission asetuksia tai päätöksiä tai pörssin sääntöjä taikka jos siihen on muu erityisen painava syy.

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

Kieltoa ei voida kuitenkaan määrätä, jos siitä aiheutuu merkittävää haittaa sijoittajille tai rahoitusmarkkinoiden asianmukaiselle toiminnalle. Finanssivalvonnan on ennen päätöksen tekemistä kuultava pörssiä, jollei asian kiireellisyydestä tai muusta erityisestä syystä muuta johdu.

13 §

Finanssivalvonnan tehtävät ja ilmoitusvelvollisuus Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle

Finanssivalvonnan on julkistettava välittömästi 11 ja 12 §:ään perustuvat päätöksensä.

Finanssivalvonnan on ilmoitettava 11 tai 12 §:ään perustuvasta päätöksestä Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle ja muiden ETA-valtioiden Finanssivalvontaa vastaaville toimivaltaisille viranomaisille.

Jos kyse on 11 §:n 4 momentissa tarkoitetusta päätöksestä, Finanssivalvonnan on ilmoitettava päätöksestä tarvittaessa myös Energiavirastolle.

Jos ETA-valtion Finanssivalvontaa vastaava toimivaltainen viranomainen on ilmoittanut Finanssivalvonnalle keskeyttäneensä tai lopettaneensa säännellyllä markkinalla kaupankäynnin kohteena olevan rahoitusvälineen kaupankäynnin ja sama rahoitusväline tai siihen liittyvä johdannainen on kaupankäynnin kohteena pörssissä, monenkeskisessä tai organisoidussa kaupankäyntijärjestelmässä taikka sisäisellä toteuttajalla Suomessa, Finanssivalvonnan on kiellettävä kaupankäynti keskeytyksen ajan tai määrättävä se lopetettavaksi. Kieltoa ei voida kuitenkaan määrätä, jos siitä aiheutuu merkittävää haittaa sijoittajille tai rahoitusmarkkinoiden asianmukaiselle toiminnalle.

14 §

Arvopaperin poistaminen pörssilistalta

Arvopaperin poistamiseen pörssilistalta sovelletaan, mitä 11 §:ssä säädetään kaupankäynnin lopettamisesta.

Arvopaperin liikkeeseenlaskijalla on oikeus saattaa pörssin listalta poistamispäätös ja pörssin liikkeeseenlaskijan hakemuksen johdosta tekemä päätös olla poistamatta arvopaperia pörssilistalta Finanssivalvonnan käsiteltäväksi 30 päivän kuluessa päätöksestä. Sijoittajien etujen valvomiseksi toimivalla rekisteröidyllä yhdistyksellä ja kyseiseen joukkovelkakirjalainaan nimetyllä joukkolainanhaltijoiden edustajalla, jos joukkolainanhaltijoiden kokous on niin päättänyt, sekä sijoittajalla, joka omistaa tarkoitettuja arvopapereita tai niihin oikeuttavia arvopapereita, on oikeus saattaa pörssin listalta poistamispäätös Finanssivalvonnan käsiteltäväksi 30 päivän kuluessa päätöksestä. Finanssivalvonnan on ilmoitettava pörssille asian saattamisesta sen käsiteltäväksi.

15 §

Kaupankäyntiosapuolen oikeudet

Pörssin on myönnettävä kaupankäyntiosapuolen oikeudet suomalaiselle sijoituspalvelun tarjoajalle ja muussa ETA-valtiossa vastaavan toimiluvan saaneelle sijoituspalvelun tarjoajalle, joka täyttää laissa ja pörssin säännöissä asetetut vaatimukset.

Muulle henkilölle, jolla on kotipaikka ETA-valtiossa, on myönnettävä kaupankäyntiosapuolen oikeudet, jos henkilö täyttää pörssin säännöissä asetetut vaatimukset ja henkilön luotettavuudesta, hyvämaineisuudesta, kokemuksesta ja muusta sopivuudesta sekä toiminnan järjestämisestä saadun selvityksen perusteella tai muutoin on todennäköistä, ettei henkilön osallistuminen kaupankäyntiin vaaranna kaupankäynnin luotettavuutta. Henkilöllä on lisäksi oltava riittävät taloudelliset ja muut edellytykset täyttää rahoitusvälineiden kaupoista johtuvat velvollisuutensa.

Pörssi voi myöntää kaupankäyntiosapuolen oikeudet myös muulle kuin 1 ja 2 momentissa tarkoitettulle ulkomaiselle sijoituspalvelun tarjoajalle tai muulle henkilölle, jos hakija täyttää laissa, Finanssivalvonnan määräyksissä ja pörssin säännöissä asetetut vaatimukset.

Sen lisäksi, mitä 6 §:ssä tarkoitetuissa pörssin säännöissä määrätään kaupankäyntiosapuolen oikeuksien peruuttamisesta, pörssin on peruutettava määräajaksi tai toistaiseksi kaupankäyntiosapuolen oikeudet, jos Finanssivalvonta sitä päätöksellään painavasta syystä vaatii. Finanssivalvonnan on ennen päätöksen tekemistä kuultava pörssiä ja kaupankäyntiosapuolta, jollei asian kiireellisyydestä tai muusta erityisestä syystä muuta johdu.

Pörssin on ilmoitettava Finanssivalvonnalle kaupankäyntiosapuolen oikeuksien myöntämisestä ja peruuttamisesta sekä vuosittain lista kaupankäyntiosapuolista.

Edellä 1—3 momentissa tarkoitettulla henkilöllä, jonka kaupankäyntiosapuolen oikeudet on peruutettu, on oikeus saattaa pörssin 6 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettu päätös peruuttaa kaupankäyntiosapuolen oikeudet Finanssivalvonnan käsiteltäväksi 30 päivän kuluessa päätöksestä. Finanssivalvonnan on ilmoitettava pörssille asian saattamisesta sen käsiteltäväksi. Pörssin päätös peruuttaa kaupankäyntiosapuolen oikeudet voidaan asian Finanssivalvonnan käsiteltäväksi saattamisesta huolimatta panna täytäntöön, jollei Finanssivalvonta tai muutoksenhakuviranomainen toisin päättä.

16 §

Lyhyeksimyynnin rajoittaminen

Finanssivalvonnan oikeudesta määrätä tilapäisiä rajoituksia rahoitusvälineen lyhyeksimyynnille sen hinnan merkittävän alentumisen vuoksi säädetään lyhyeksimyyntiasetuksen 23 artiklassa.

17 §

Sopimus markkinatakauksesta

Pörssin on laadittava kirjallinen sopimus markkinatakauksesta markkinatakausstrategiaa säännellyllä markkinalla toteuttavan kaupankäyntiosapuolen kanssa. Pörssin on huolehdittava, että

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

riittävän monet kaupankäyntiosapuolet voivat tulla sopimuksen osapuoleksi, jos tämä on perusteltua kaupankäynnin luonne ja laajuus huomioon ottaen.

Edellä 1 momentissa tarkoitettussa sopimuksessa on sovittava ainakin:

- 1) sitovista hintatarjouksista;
- 2) likviditeetin tarjoamisesta ja muista pörssin järjestelmään osallistumiseen liittyvistä velvoitteista;
- 3) mahdollisista hinnanalennuksesta tai muista kannustimista likviditeetin tarjoamiseksi sekä muista pörssin järjestelmään osallistumiseen liittyvistä oikeuksista.

Pörssin on valvottava, että sijoituspalveluyritys noudattaa tässä pykälässä tarkoitettua sopimusta.

Pörssin on toimitettava tieto sopimuksen sisällöstä ja tarvittavat muut tiedot Finanssivalvonnalle ilman aiheetonta viivytystä.

18 §

Algoritminen kaupankäynti

Pörssillä on oltava käytössään tehokkaat järjestelmät ja sisäiset menettelytavat, joilla:

- 1) varmistetaan, että pörssin kaupankäyntiosapuolet testaavat algoritmista kaupankäyntiä;
- 2) ehkäistään ja hallinnoidaan algoritmisten kaupankäyntijärjestelmien aiheuttamaa tavanomaisesta poikkeavaa kaupankäyntiä.

Pörssin on varmistettava, että säännöt sen konosalipalveluista ovat avoimia, tasapuolisia ja syrjimättömiä.

Pörssin on huolehdittava siitä, että se pystyy tunnistamaan kaupankäyntiosapuolten algoritmisella kaupankäynnillä tuotetut toimeksiannot, niiden luomiseen käytetyt algoritmit ja toimeksiantoista asianmukaisesti vastaavat henkilöt. Pörssin on annettava tiedot Finanssivalvonnalle pyynnöstä ilman aiheetonta viivytystä.

19 §

Suora sähköinen pääsy markkinapaikalle

Pörssi voi sallia, että kaupankäyntiosapuolena oleva sijoituspalveluyritys tai luottolaitos tarjoaa suoran sähköisen pääsyn asiakkaalle. Suoralla sähköisellä markkinoillepääsyllä tarkoitetaan järjestelyä, jossa kaupankäyntiosapuoli antaa asiakkaalle luvan käyttää sen kaupankäyntikoodia siten, että asiakas voi välittää rahoitusvälineeseen liittyviä toimeksiantoja sähköisesti suoraan kauppapaikkaan.

Pörssin on huolehdittava siitä, että asiakkaisiin, joilla on suora sähköinen pääsy sen järjestelmiin, sovelletaan asianmukaisia vaatimuksia.

Pörssin kaupankäyntiosapuoli vastaa suoraa sähköistä pääsyä käyttäneen asiakkaansa toimeksiannosta ja kaupasta.

Pörssillä on oltava järjestelmä ja sisäiset menettelytavat, joilla se pystyy erottamaan ja tarvittaessa lopettamaan suoraa sähköistä pääsyä käyttävän henkilön toimeksiannot tai kaupankäynnin ja joilla se keskeyttää tai lopettaa kaupankäyntiosapuolen tarjoaman suoran sähköisen pääsyn, jos kaupankäyntiosapuoli tai sen asiakas ei noudata, mitä tässä pykälässä säädetään.

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

20 §

Hinnanmuutosvälit

Pörssillä on oltava asianmukaiset järjestelyt rahoitusvälineiden hinnanmuutosväleiksi. Pörssin on otettava järjestelyssä huomioon rahoitusvälineen likviditeettiluonne eri markkinoilla ja ostaja myyntitarjousten erojen keskiarvo sekä mukautettava hinnanmuutosväli rahoitusvälineittäin.

21 §

Liiketoimintakellojen yhdenmukaistaminen

Kaikkien kauppapaikkojen ja niiden kaupankäyntiosapuolten on tahdistettava yhdenmukaiseksi liiketoimintakellot, joita käyttämällä tallennetaan raportoitavien tapahtumien päiväys ja kellonaika.

22 §

Kaupankäynnin lyhytaikainen keskeyttäminen

Pörssillä on oltava järjestelmä ja sisäiset menettelytavat kaupankäynnin merkittävien toimintahäiriöiden välttämiseksi, jotka ovat riittävät:

- 1) kaupankäynnin pysäyttämiseen tai rajoittamiseen väliaikaisesti, jos rahoitusvälineen hinta muuttuu merkittävästi lyhyessä ajassa säännellyllä markkinalla tai siihen liittyvällä markkinalla;
- 2) kaupankäynnin tai muun liiketoimen peruuttamiseen, muuttamiseen tai korjaamiseen.

Pörssin on varmistettava, että kaupankäynnin pysäyttämisen tekijät luokitellaan tavalla, jossa otetaan huomioon:

- 1) omaisuuserien likviditeetti;
- 2) markkinamallin luonne;
- 3) markkinamallin käyttäjien laji.

Pörssin on ilmoitettava pysäyttämisen tekijät ja niiden olennaiset muutokset Finanssivalvonnalle ilman aiheutonta viivytystä. Finanssivalvonnan on ilmoitettava tiedot edelleen Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle.

Pörssin on ilmoitettava kaupankäynnin keskeytyksestä Finanssivalvonnalle, jos pörssi on likviditeetillä mitattuna olennainen säännelty markkina kyseiselle rahoitusvälineelle. Finanssivalvonnan tulee ilmoittaa keskeytyksestä toimivaltaisille viranomaisille.

23 §

Tarjousten hylkääminen

Pörssillä on oltava järjestelmät ja menettelytavat hylätä tarjous, joka ylittää ennalta määritellyt kauppohen määrät ja hintojen raja-arvot tai on selvästi virheellinen.

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

24§

Kauppojen selvitys

Pörssin on järjestettävä asianmukaisesti säännellyllä markkinalla tehtyjen kauppojen selvitys. Pörssin osapuolilla on oltava tosiasiallinen ja syrjimätön pääsy kauppojen selvitysjärjestelmiin.

Jos pörssi käyttää kauppojen selvitykseen arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetussa laissa tarkoitettua keskusvastapuolta, pörssin, mainitussa laissa tarkoitetun arvopaperikeskuksen ja keskusvastapuolen on järjestettävä yhteistoimintansa siten, ettei kaupankäynnin luotettavuus tai rahoitusmarkkinoiden vakaus vaarannu.

Pörssin on ilmoitettava kauppojen selvitystä koskevissa järjestelyissä tapahtuvista muutoksista hyvissä ajoin etukäteen valtiovarainministeriölle, Suomen Pankille ja Finanssivalvonnalle. Finanssivalvonta voi kieltää pörssiä käyttämästä kauppojen selvityksessä muussa ETA-valtiossa sijaitsevaa keskusvastapuolta tai arvopaperikeskusta, jos sen käyttäminen todennäköisesti vaarantaa kaupankäynnin luotettavuuden tai rahoitusmarkkinoiden vakauden.

Pörssin velvollisuudesta käyttää keskusvastapuolta johdannaiskauppojen selvitykseen säädetään EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen 29 artiklassa.

25§

Kaupankäyntiosapuolen oikeus valita arvopaperikeskus

Kaupankäyntiosapuolella on oikeus käyttää kauppojen selvitykseen myös muuta arvopaperikeskusta kuin pörssin käyttämää arvopaperikeskusta säännellyllä markkinalla tehdyistä kaupoista johtuvien velvollisuuksiensa toteuttamiseksi, jos pörssin ja mainittujen arvopaperikeskusten yhteistoiminta on järjestetty siten, ettei kaupankäynnin luotettavuus tai rahoitusmarkkinoiden vakaus vaarannu.

Jos kaupankäyntiosapuoli aikoo käyttää 1 momentin mukaista oikeutta, siitä on ilmoitettava etukäteen asianomaiselle pörssille, Suomen Pankille ja Finanssivalvonnalle. Ilmoituksessa tulee esittää selvitys yhteistoimintajärjestelyistä, joilla turvataan kaupankäynnin luotettavuus ja rahoitusmarkkinoiden vakaus.

Finanssivalvonta voi kieltää kaupankäyntiosapuolta käyttämästä kauppojen selvitykseen 1 momentissa tarkoitettua muuta arvopaperikeskusta, jos sen käyttäminen todennäköisesti vaarantaa kaupankäynnin luotettavuuden tai rahoitusmarkkinoiden vakauden.

26 §

Positiolimiitit ja hyödykejohdannaispositioiden hoidon valvonta

Pörssillä on oltava asianmukaiset järjestelmät ja järjestelyt, jotka mahdollistavat hyödykejohdannaisilla sekä päästöoikeuksilla ja niiden johdannaisilla tapahtuvan kaupankäynnin rajoittamisen ja tällaista kaupankäyntiä koskevien tietojen saannin kaupankäyntiosapuolilta sekä kaupankäynnin hoidon valvonnan avoimilla ja syrjimättömillä perusteilla.

Pörssi voi vaatia kaupankäyntiosapuolta vähentämään positioita kaupankäynnin kohteena olevassa rahoitusvälineessä tilapäisesti tai pysyvästi sekä sulkemaan positioita rahoitusvälineissä

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

taikka myymään rahoitusvälineitä etukäteen sovitulla hinnalla ja etukäteen sovitun määrän likviditeetin lisäämiseksi markkinalle.

Jos kaupankäyntiosapuoli ei noudata edellä 2 momentissa tarkoitettua pörssin vaatimusta, voi pörssi toteuttaa momentissa tarkoitettut välttämättömät toimenpiteet kaupankäyntiosapuolen lukuun.

Pörssin on toimitettava Finanssivalvonnalle 1 momentissa tarkoitettuja järjestelmiä ja järjestelyjä koskevat riittävät tiedot.

27 §

Tarjouskirjan tietojen toimittaminen Finanssivalvonnalle

Pörssin on toimitettava ilman aiheetonta viivytystä Finanssivalvonnalle sen pyynnöstä tiedot tarjouskirjasta.

28 §

Kaupankäyntimaksut

Pörssin perimien maksujen on oltava tasapuolisia ja syrjimättömiä. Pörssin on huolehdittava, että tiedot maksujen määräytymisperusteista ovat julkisesti saatavilla.

Pörssi voi periä korkeampia maksuja:

- 1) toimeksiannoista, jotka myöhemmin perutaan;
- 2) kaupankäyntiosapuolilta, joiden toimeksiannoista suuri osa perutaan;
- 3) kaupankäyntiosapuolilta, jotka käyttävät huippunopeaa algoritmista kaupankäyntiä.

Jos pörssi myöntää kaupankäyntialennuksia, sen on vastineeksi asetettava markkinatakausvelvoitteita kyseiselle osakkeelle tai soveltuvalle osakekorille.

Maksut eivät saa luoda kannustimia toimeksiantojen tai liiketoimien toteuttamiseen siten, että se lisää tavanomaisesta poikkeavaa kaupankäyntiä tai edellytyksiä markkinoiden väärinkäytölle.

29 §

Velvollisuus tehdä sisäpiiri-ilmoitus

Pörssin sisäpiiriläisen on ilmoitettava säännellyllä markkinalla tai monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä kaupankäynnin kohteena Suomessa olevia osakkeita ja sellaisia rahoitusvälineitä, joiden arvo määräytyy kyseisten osakkeiden perusteella, koskevat tiedot 31 §:ssä tarkoitettuun pörssin sisäpiirirekisteriin siten kuin 30 §:ssä säädetään, jäljempänä *sisäpiiri-ilmoitus*.

Pörssin sisäpiiriläisellä tarkoitetaan:

1) pörssin hallituksen ja hallintoneuvoston jäsentä ja varajäsentä, toimitusjohtajaa ja toimitusjohtajan varamiestä sekä tilintarkastajaa, varatilintarkastajaa ja tilintarkastusyhteisön toimihenkilöä, jolla on päävastuu yhtiön tilintarkastuksesta;

2) pörssin palveluksessa olevaa muuta henkilöä, joka asemansa tai tehtäviensä johdosta saa säännöllisesti haltuunsa 1 momentissa tarkoitettuja osakkeita tai rahoitusvälineitä koskevaa sisäpiiritietoa.

30 §

Sisäpiiri-ilmoitus

Pörssin sisäpiiriläisen on tehtävä sisäpiiri-ilmoitus neljäntoista päivän kuluessa siitä, kun hänet on nimitetty 29 §:n 2 momentissa tarkoitettuun tehtäväänsä.

Sisäpiiri-ilmoituksessa on mainittava:

- 1) vajaavaltainen, jonka edunvalvoja sisäpiiriläinen on;
- 2) yhteisö tai säätiö, jossa sisäpiiriläisellä tai 1 kohdassa tarkoitettulla vajaavaltaisella on suoraan tai välillisesti määräysvalta;
- 3) omistamansa sekä 1 kohdassa tarkoitettun vajaavaltaisen ja 2 kohdassa tarkoitettun yhteisön tai säätiön omistamat säännellyllä markkinalla tai monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä kaupankäynnin kohteena Suomessa olevat osakkeet ja sellaiset rahoitusvälineet, joiden arvo määräytyy kyseisten osakkeiden perusteella.

Sisäpiiriläisen on tehtävässä ollessaan seitsemän päivän kuluessa ilmoitettava pörssille:

- 1) 2 momentin 3 kohdassa tarkoitetuilla osakkeilla ja rahoitusvälineillä tehdyt hankinnat ja luovutukset, kun omistuksen muutos on vähintään 5 000 euroa;
- 2) muut tässä pykälässä tarkoitetuissa tiedoissa tapahtuvat muutokset.

Edellä 2 momentin 2 ja 3 kohdassa tarkoitettuja tietoja ei tarvitse ilmoittaa siltä osin kuin ne koskevat asunto-osakeyhtiötä, asunto-osakeyhtiölain (1599/2009) 28 luvun 2 §:ssä tarkoitettua keskinäistä kiinteistöosakeyhtiötä, aatteellista tai taloudellista yhdistystä taikka voittoa tavoittelematonta yhteisöä. Jos yhteisö käy säännöllisesti kauppaa rahoitusvälineellä, sitä koskevat tiedot on kuitenkin ilmoitettava.

Ilmoitukseen on sisällytettävä asianomaisen henkilön, yhteisön tai säätiön yksilöimiseksi tarvittavat tiedot sekä osakkeita ja muita rahoitusvälineitä koskevat tiedot.

Jos 2 momentin 3 kohdassa tarkoitettut osakkeet tai rahoitusvälineet on liitetty arvo-osuusjärjestelmään, pörssi voi järjestää menettelyn, jossa tiedot saadaan arvo-osuusjärjestelmästä. Tällöin ei erillisiä ilmoituksia ole tehtävä.

31 §

Pörssin sisäpiirirekisteri

Pörssin on pidettävä 30 §:ssä tarkoitetuista sisäpiiri-ilmoituksista rekisteriä (*pörssin sisäpiirirekisteri*), josta ilmenevät kunkin sisäpiiriläisen kohdalla sisäpiiriläisen, 29 §:n 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettun vajaavaltaisen ja 2 kohdassa tarkoitettun yhteisön tai säätiön omistamat sanotussa momentissa tarkoitettut osakkeet ja rahoitusvälineet sekä eriteltyinä hankinnat ja luovutukset.

Jos ilmoitukset tehdään 30 §:n 6 momentin mukaisesti, pörssin sisäpiirirekisteri voidaan tältä osin muodostaa arvo-osuusjärjestelmästä saatavista tiedoista.

Pörssin sisäpiirirekisterin ylläpito on järjestettävä luotettavalla tavalla. Rekisteriin merkityt tiedot on säilytettävä viisi vuotta tiedon merkitsemisestä. Jokaisella on oikeus saada kulujen korvaamista vastaan otteita ja jäljennöksiä rekisterin tiedoista. Luonnollisen henkilön henkilötunnus ja osoite sekä muun luonnollisen henkilön kuin sisäpiiriläisen nimi eivät kuitenkaan ole julkisia.

32 §

Pörssin toiminta toisessa ETA-valtiossa

Pörssin, joka aikoo tarjota toiseen ETA-valtioon sijoittautuneelle sijoituspalvelun tarjoajalle tai muulle henkilölle suoran mahdollisuuden käydä kauppaa säännellyllä markkinalla, on ilmoitettava tästä hyvissä ajoin etukäteen Finanssivalvonnalle. Ilmoituksesta on käytävä ilmi tarkemmat tiedot siitä, missä ja miten mahdollisuutta käydä kauppaa aiotaan tarjota.

Finanssivalvonnan on kuukauden kuluessa ilmoituksen vastaanottamisesta toimitettava saamansa tiedot sen ETA-valtion Finanssivalvontaa vastaavalle toimivaltaiselle viranomaiselle, johon sijoittautuneille sijoituspalvelun tarjoajille tai muille henkilöille pörssi aikoo tarjota suora mahdollisuutta käydä kauppaa.

Finanssivalvonnan on ETA-valtion Finanssivalvontaa vastaavan toimivaltaisen viranomaisen pyynnöstä ilmoitettava tälle viranomaiselle, mille siihen valtioon sijoittautuneelle sijoituspalvelun tarjoajalle tai muulle henkilölle pörssi on myöntänyt kaupankäyntiosapuolen oikeudet.

Mitä 1—3 momentissa säädetään, sovelletaan myös pörssin ylläpitämään monenkeskiseen ja organisoituun kaupankäyntijärjestelmään.

33 §

Ilmoitukset muille ETA-valtioille ja Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle

Valtiovarainministeriön on ylläpidettävä rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin mukaisesti luetteloa säännellyistä markkinoista, joille on tämän lain mukaisesti vahvistettu säännöt. Valtiovarainministeriön on annettava luettelo tiedoksi muille ETA-valtioille ja Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle, jos sääntöjä vahvistettaessa on voitu varmistua siitä, että kaupankäynti säännellyllä markkinalla täyttää tiedoksiannolle asetetut vaatimukset. Samalla tavalla on ilmoitettava luetteloon tehdyistä muutoksista.

Finanssivalvonnan on vähintään kerran vuodessa toimitettava rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin mukaisesti säännellyllä markkinalla kaupankäynnin kohteena olevia osakkeita koskevat laskelmat ja tiedot Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle.

34 §

Markkinointi

Säänneltyä markkinaa ei saa markkinoida antamalla totuudenvastaisia tai harhaanjohtavia tietoja taikka käyttämällä hyvän tavan vastaista tai muutoin sopimatonta menettelyä.

Tieto, jonka totuudenvastaisuus tai harhaanjohtavuus käy ilmi tiedon esittämisen jälkeen ja jolla saattaa olla olennaista merkitystä sijoittajalle, on viivytyksettä oikaistava tai täydennettävä riittävällä tavalla.

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

35 §

Kaupankäyntikalenteri

Finanssivalvonnan on julkaistava internetsivuillaan kalenteri pörssin ylläpitämän säännellyn markkinan kaupankäyntipäivistä.

36 §

Finanssivalvonnan määräyksenantovaltuus

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä:

- 1) 1 §:ssä tarkoitettua riskienhallinnasta pörssin operatiivisten riskien osalta;
- 2) 4 §:n mukaisista pörssin toiminnan ulkoistamisen edellytyksistä ja 5 §:ssä tarkoitettua ilmoituksen sisällöstä;
- 3) 30 §:ssä tarkoitettua sisäpiiri-ilmoituksen sisällöstä ja tekotavasta;
- 4) 31 §:ssä tarkoitettua pörssin sisäpiirirekisterin sisällöstä ja tietojen merkintätavasta.

Finanssivalvonta antaa tarkemmat määräykset edellytyksistä, joiden mukaisesti pörssi voi myöntää kaupankäyntiosapuolen oikeudet 15 §:n 3 momentissa tarkoitettua ulkomaiselle sijoituspalvelun tarjoajalle tai muulle henkilölle. Määräysten on turvattava Finanssivalvonnalle riittävä tietojensaantioikeus kaupankäyntiosapuolen asiakkaita.

4 luku

Ulkomaisen pörssin toiminta Suomessa

1 §

Toisen ETA-valtion pörssi

Ennen kuin toisessa ETA-valtiossa toimiluvan saanut pörssiä vastaava markkinoiden ylläpitäjä voi tarjota Suomeen sijoittuneelle sijoituspalvelun tarjoajalle tai muulle henkilölle suoran mahdollisuuden käydä kauppaa säännellyllä markkinalla, on sille toimiluvan myöntäneen valtion toimivaltaisen viranomaisen tehtävä asiasta ilmoitus Finanssivalvonnalle.

Mitä 1 momentissa säädetään, sovelletaan myös kaupankäynnin järjestäjän ylläpitämään monikeskiseen ja organisoituun kaupankäyntijärjestelmään.

2 §

Kolmannen maan pörssi

Kolmannessa maassa toimiluvan saanut pörssiä vastaava markkinoiden ylläpitäjä, jäljempänä *kolmannen maan pörssi*, saa valtiovarainministeriön luvalla tarjota Suomeen sijoittuneelle sijoituspalvelun tarjoajalle tai muulle henkilölle suoran mahdollisuuden osallistua säänneltyä markkinaa vastaavaan kaupankäyntiin.

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

3 §

Kolmannen maan pörssin lupahakemus

Edellä 2 §:ssä tarkoitettua lupaa koskevaan hakemukseen on liitettävä toimitasuunnitelma ja riittävät selvitykset kolmannen maan pörssin:

- 1) omistuksesta;
- 2) johdosta ja tilintarkastajista;
- 3) sisäisestä valvonnasta ja riskien hallinnasta;
- 4) mahdollisten eturistiriitojen ja sidonnaisuuksien käsittelystä;
- 5) taloudellisista toimintaedellytyksistä;
- 6) kotivaltion lainsäädännöstä ja arvopaperimarkkinoiden valvonnasta.

4 §

Luvan myöntäminen kolmannen maan pörssille

Valtiovarainministeriö voi myöntää 2 §:ssä tarkoitetun luvan kolmannen maan pörssille, jos:

1) kolmannen maan pörssiin sen kotivaltiossa sovellettava lainsäädäntö vastaa kansainvälisesti hyväksyttyjä arvopaperimarkkinoiden valvontaa ja rahoitusjärjestelmän rikollisen hyväksikäytön estämistä koskevia suosituksia;

2) kolmannen maan pörssin taloudelliset toimintaedellytykset, sisäinen valvonta ja riskien hallinta, mahdollisten eturistiriitojen ja sidonnaisuuksien käsittely sekä omistajien ja johdon sopivuus ja luotettavuus eivät olennaisesti poikkea tämän lain vaatimuksista;

3) kolmannen maan pörssiä valvotaan sen kotivaltiossa riittävän tehokkaasti;

4) toiminnan harjoittamisesta ei aiheudu Suomessa vaaraa sijoittajien eduille.

Ennen luvan myöntämistä tulee kolmannen maan pörssin toiminnan valvonnasta sen kotivaltiossa vastaavan viranomaisen ja Finanssivalvonnan välillä olla allekirjoitettu kolmannen maan pörssin valvontaa koskeva Finanssivalvonnasta annetun lain 66 §:ssä tarkoitettu valvontapöytäkirja.

Valtiovarainministeriö voi lupaa myöntäessään luvan hakijaa kuultuaan asettaa toiminnan harjoittamista koskevia kaupankäynnin luotettavuuden tai rahoitusmarkkinoiden vakauden kannalta tarpeellisia rajoituksia ja ehtoja.

Valtiovarainministeriön on ennen asian ratkaisemista pyydettävä hakemuksesta lausunto kolmannen maan pörssin toimintaa sen kotivaltiossa valvovalta viranomaiselta, Suomen Pankilta ja Finanssivalvonnalta.

5 §

Luvan peruuttaminen sekä toiminnan keskeyttäminen

Kolmannen maan pörssille myönnetyn luvan peruuttamiseen ja sanotun pörssin Suomessa harjoittaman toiminnan keskeyttämiseen sovelletaan vastaavasti, mitä 2 luvun 14 §:ssä säädetään pörssin toimiluvan peruuttamisesta ja 2 luvun 15 §:ssä pörssin toiminnan keskeyttämisestä.

Sen lisäksi, mitä 2 luvun 14 §:n 2 momentissa ja 2 luvun 15 §:n 2 momentissa säädetään, valtiovarainministeriön on ennen 1 momentissa tarkoitetun päätöksen tekemistä varattava kolman-

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

nen maan pörssin toimintaa sen kotivaltiossa valvovalle viranomaiselle tilaisuus tulla kuulluksi, jollei asian kiireellisyydestä muuta johdu.

6 §

Kaupankäynnin järjestäjä, joka ylläpitää monenkeskistä tai organisoitua kaupankäyntijärjestelmää vastaavaa kaupankäyntiä kolmannessa maassa

Mitä 2—5 §:ssä säädetään kolmannen maan pörssistä, kolmannen maan pörssin lupahakemuksesta, luvan myöntämisestä kolmannen maan pörssille sekä luvan peruuttamisesta ja toiminnan keskeyttämisestä, sovelletaan vastaavasti kaupankäynnin järjestäjään, joka ylläpitää monenkeskistä tai organisoitua kaupankäyntijärjestelmää vastaavaa kaupankäyntiä kolmannessa maassa.

5 luku

Monenkeskiseen ja organisoituun kaupankäyntijärjestelmään sovellettavat vaatimukset

Monenkeskiseen ja organisoituun kaupankäyntijärjestelmään sovellettavat yleiset vaatimukset

1 §

Oikeus ylläpitää monenkeskistä ja organisoitua kaupankäyntijärjestelmää

Monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää ja organisoitua kaupankäyntijärjestelmää voivat ylläpitää tämän luvun mukaisesti vain pörssi, sijoituspalvelulaissa tarkoitettu sijoituspalveluyritys ja kolmannen maan yrityksen sivuliike sekä luottolaitostoiminnasta annetussa laissa tarkoitettua luottolaitos ja kolmannen maan luottolaitoksen sivuliike, joka ylläpitää Suomessa monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää.

Mitä 3 luvun 12—14, 16, 22, 26 ja 27 §:ssä säädetään pörssistä tai säännelystä markkinasta, koskee myös monenkeskistä ja organisoitua kaupankäyntijärjestelmää sekä niiden ylläpitäjiä.

Mitä 2 luvun 15—18 §:ssä säädetään pörssistä sekä sen hallintoelimen jäsenestä ja palveluksessa olevasta, koskee vastaavasti monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjää sekä sen hallintoelimen jäsentä ja palveluksessa olevaa monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän hoitaessa sille tässä laissa säädettyjä tehtäviä.

Mitä 3 luvun 3 §:ssä säädetään rikkomuksista ilmoittamisesta, koskee myös monenkeskisen ja organisoidun kaupankäynnin järjestäjää.

Sen lisäksi, mitä sijoituspalvelulain 7 luvun 2 §:n 2—5 momenteissa, 5 §:n 1 momentissa, 7 §:n 1, 3 ja 4 momenteissa, 10 §:n 3 momentissa, 7 a luvun ja 9 luvun 1, 4 ja 4 a §:n 3 momentissa sekä 10 luvun 11 ja 12 §:ssä säädetään sijoituspalveluyrityksen toiminnan järjestämisestä, koskee myös monenkeskisen ja organisoidun kaupankäynnin järjestäjää.

Monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän toiminnassa ja monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä toimittaessa ei saa menetellä arvopaperimarkkinalain 1 luvun 2 §:ssä säädetyn hyvän arvopaperimarkkinatavan vastaisesti.

2§

Monenkeskisen tai organisoidun kaupankäyntijärjestelmän säännöt

Monenkeskistä ja organisoitua kaupankäyntijärjestelmää varten on oltava läpinäkyvät säännöt niiden rahoitusvälineiden määrittämisestä koskevista perusteista, joilla voidaan käydä kauppaa niiden järjestelmissä ja menettelytavat, joilla varmistetaan tasapuolinen ja asianmukainen kaupankäynti. Kaupankäyntijärjestelmässä on noudatettava objektiivisia perusteita toimeksiantojen toteuttamiseksi tehokkaasti. Järjestelmän moitteeton tekninen toimivuus on pystyttävä varmistamaan ja järjestelmässä on oltava tehokkaat varajärjestelmät varsinaisen järjestelmän toimintahäiriöihin ja niistä aiheutuviin riskeihin varautumiseksi.

Monenkeskisen tai organisoidun kaupankäynnin järjestäjän on laadittava ja pidettävä yleisön saatavilla säännöt, jotka sisältävät määräykset ainakin seuraavista asioista:

- 1) miten ja millä perusteilla rahoitusväline otetaan kaupankäynnin kohteeksi;
- 2) miten kaupankäynti tapahtuu;
- 3) miten ja millä perusteilla kaupankäyntiosapuolen oikeudet myönnetään ja peruutetaan;
- 4) mitä oikeuksia ja velvoitteita kaupankäyntiosapuolille asetetaan;
- 5) millaisia seuraamuksia kaupankäyntiosapuolille voidaan määrätä sääntöjen rikkomisesta ja miten ne määrätään.

Jos monenkeskisen tai organisoidun kaupankäynnin järjestäjä ylläpitää monenkeskistä tai organisoitua kaupankäyntijärjestelmää, johon arvopaperi otetaan kaupankäynnin kohteeksi arvopaperin liikkeeseenlaskijan hakemuksesta, on säännöissä määrättävä sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään:

- 1) millaisia vaatimuksia, oikeuksia ja velvollisuuksia arvopaperien liikkeeseenlaskijoille ja niiden hallinnolle tähän lakiin ja sen nojalla annettuihin säännöksiin ja määräyksiin sekä monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän sääntöihin perustuvien velvollisuuksien täyttämiseksi tai muutoin asetetaan;
- 2) miten ja missä menettelyssä arvopaperia ja sen liikkeeseenlaskijaa koskevat tiedot julkistetaan;
- 3) miten arvopaperia ja sen liikkeeseenlaskijaa koskevat tiedot laaditaan ja julkistetaan, jos arvopaperista ei ole julkistettava arvopaperimarkkinalain 3—5 luvuissa tarkoitettua esitettä;
- 4) millaisia seuraamuksia arvopaperien liikkeeseenlaskijoille voidaan määrätä sääntöjen rikkomisesta ja miten ne määrätään.

Monenkeskisen tai organisoidun kaupankäynnin järjestäjän on toimitettava säännöt ja niiden muutokset Finanssivalvonnalle hyvissä ajoin ennen niiden voimaantuloa. Finanssivalvonnan on valvottava, että säännöt täyttävät 1 ja 2 momentissa säädetty vaatimukset.

3§

Kaupankäynnin järjestäjän tiedonantovelvollisuus

Monenkeskisen ja organisoidun kaupankäynnin järjestäjän on annettava kaupankäynnin kohteena olevasta rahoitusvälineestä riittävästi tietoa tai muutoin varmistettava tiedon julkinen saatavuus, jotta kaupankäyntiosapuolet voivat tehdä perustellun arvion rahoitusvälineestä. Tietojen antamisessa on otettava huomioon tiedon käyttäjät ja kaupankäynnin kohteena olevan rahoitusvälineen erityispiirteet.

4 §

Eturistiriitojen hallinta ja järjestelmien luotettavuus

Monenkeskisen ja organisoidun kaupankäynnin järjestäjällä on oltava riittävät järjestelmät ja menettelytavat, joilla se voi tunnistaa ja hallita eturistiriitoja, jotka voivat aiheuttaa vahinkoa kaupankäyntijärjestelmän, kaupankäyntiosapuolten ja käyttäjien asianmukaiselle toiminnalle ja vaarantaa järjestelmän jatkuvuuden.

Monenkeskisen tai organisoidun kaupankäynnin järjestäjän on noudatettava mitä tämän lain 3 luvun 1 §:n 4 momentissa sekä 11, 17—20, 23 ja 28 §:ssä säädetään toiminnan järjestämisestä, järjestelmien häiriönsietokyvystä, kauppojen hintavaihtelurajoista ja sähköisestä kaupankäynnistä ja sillä on oltava sitä varten käytössään kaikki tarvittavat tehokkaat järjestelmät, menettelyt ja järjestelyt.

5 §

Rahoitusvälineen ottaminen kaupankäynnin kohteeksi

Monenkeskisen tai organisoidun kaupankäynnin järjestäjä voi ottaa kaupankäynnin kohteeksi rahoitusvälineen, jota koskevien tietojen saatavuus voidaan turvata 3 §:ssä säädetyllä tavalla. Arvopaperia ei voida ottaa kaupankäynnin kohteeksi liikkeeseenlaskijan hakemuksesta, ellei arvopaperista ja sen liikkeeseenlaskijasta ole luotettavan kaupankäynnin järjestämiseksi saatavissa riittävästi tietoa.

Säännellyllä markkinalla kaupankäynnin kohteeksi otettu arvopaperi voidaan ottaa kaupankäynnin kohteeksi muulla markkinalla arvopaperin liikkeeseenlaskijan hakemuksesta tai ilman liikkeeseenlaskijan suostumusta.

Arvopaperin liikkeeseenlaskijan on tehtävä monenkeskisen tai organisoidun kaupankäynnin järjestäjän kanssa arvopaperin kaupankäynnin kohteeksi ottamista koskeva kirjallinen sopimus, jossa liikkeeseenlaskija sitoutuu noudattamaan 2 §:n 2 momentissa tarkoitettuja sääntöjä.

Jos arvopaperi on otettu kaupankäynnin kohteeksi ilman arvopaperin liikkeeseenlaskijan suostumusta, liikkeeseenlaskijalle ei saa asettaa tiedonantovelvollisuutta monenkeskisen tai organisoidun kaupankäyntijärjestelmän säännöissä. Kun kaupankäynnin kohteeksi säännellyllä markkinalla otetulla arvopaperilla käydään kauppaa myös monenkeskisessä tai organisoidussa kaupankäyntijärjestelmässä ilman liikkeeseenlaskijan suostumusta, liikkeeseenlaskijalla ei ole velvoitetta julkistaa sitä koskevia taloudellisia tietoja ensimarkkinoilla, jatkuvasti eikä tapauskohtaisesti kyseisessä monenkeskisessä tai organisoidussa kaupankäyntijärjestelmässä.

Monenkeskisen ja organisoidun kaupankäynnin järjestäjän velvollisuudesta tehdä ilmoitus Finanssivalvonnalle rahoitusvälineestä, jonka ottamista kaupankäynnin kohteeksi niiden kaupapaikassa on pyydetty tai joka on otettu kaupankäynnin kohteeksi taikka jolla on käyty kauppaa ensimmäistä kertaa, säädetään EU:n markkinoiden väärinkäyttöasetuksen 4 artiklassa.

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

6 §

Kaupankäyntiosapuoleksi ottaminen

Monenkeskisen ja organisoidun kaupankäynnin järjestäjän on otettava käyttöön, julkistettava ja pidettävä voimassa sekä pantava täytäntöön objektiivisiin perusteisiin perustuvat avoimet ja syrjimättömät säännöt, jotka koskevat pääsyä niiden järjestelmiin.

7 §

Kaupankäyntijärjestelmän moitteettoman ja jatkuvan toimivuuden varmistaminen

Monenkeskistä ja organisoitua kaupankäyntijärjestelmää varten on ylläpidettävä riittävät järjestelyt, joilla varmistetaan kaupankäyntijärjestelmän virheetön toiminta, sekä tehokkaat varajärjestelmät, joilla voidaan varmistaa kaupankäyntijärjestelmän jatkuvuus häiriötilanteissa ja hallita toimintahäiriöihin liittyviä riskejä.

8 §

Kauppojen selvitys

Monenkeskisen ja organisoidun kaupankäynnin järjestäjän on järjestettävä asianmukaisesti monenkeskisessä ja organisoidussa kaupankäyntijärjestelmässä tehtyjen kauppojen selvitys ja tiedotettava kaupankäyntiosapuolille näiden velvoitteista kaupankäyntijärjestelmässä toteutettujen liiketoimien selvityksessä.

Jos monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjä käyttää kauppojen selvitykseen arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun laissa tarkoitettua keskusvastapuolta, kaupankäynnin järjestäjän ja mainitussa laissa tarkoitetun arvopaperikeskuksen ja keskusvastapuolen on järjestettävä yhteistoimintansa siten, ettei kaupankäynnin luotettavuus tai rahoitusmarkkinoiden vakaus vaarannu.

Monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän on ilmoitettava kauppojen selvitystä koskevista järjestelyissä tapahtuvista muutoksista hyvissä ajoin etukäteen valtiovarainministeriölle, Suomen Pankille ja Finanssivalvonnalle. Finanssivalvonta voi kieltää monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjää käyttämästä kauppojen selvityksessä muussa ETA-valtiossa sijaitsevaa keskusvastapuolta, muuta selvitysyhteisöä ja arvopaperikeskusta, jos sen käyttäminen todennäköisesti vaarantaa kaupankäynnin luotettavuuden tai rahoitusmarkkinoiden vakauden.

9 §

Kaupankäyntiosapuolten vähimmäismäärä

Monenkeskisessä ja organisoidussa kaupankäyntijärjestelmässä on oltava vähintään kolme aktiivista kaupankäyntiosapuolta, joista jokaisen on voitava vaikuttaa muiden kanssa rahoitusväliineen hinnanmuodostukseen.

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

10 §

Positiolimiitit ja hyödykejohtannaispositioiden hoidon valvonta

Mitä 3 luvun 26 §:ssä säädetään positiolimiiteistä ja hyödykejohtannaispositioiden hoidon valvonnasta, sovelletaan myös monenkeskisen tai organisoidun kaupankäynnin järjestäjään.

11 §

Kaupankäynnin keskeyttäminen, lopettaminen ja kieltäminen

Mitä 3 luvun 11—13 §:ssä säädetään kaupankäynnin keskeyttämisestä, lopettamisesta ja kieltämisestä säännellyllä markkinalla, sovelletaan myös monenkeskiseen ja organisoituun kaupankäyntijärjestelmään.

Monenkeskistä tai organisoitua kaupankäyntijärjestelmää ylläpitävän sijoituspalveluyrityksen ja markkinoiden ylläpitäjän on noudatettava viipymättä Finanssivalvonnan tämän lain 3 luvun 13 §:n mukaisesti antamia ohjeita rahoitusvälineen kaupankäynnin keskeyttämisestä tai lopettamisesta.

12 §

Lyhyeksimyynnin rajoittaminen

Finanssivalvonnan oikeudesta määrätä tilapäisiä rajoituksia rahoitusvälineen lyhyeksimyynille sen hinnan merkittävän alentumisen vuoksi säädetään lyhyeksimyntiasetuksen 23 artiklassa.

13 §

Kaupankäynnin järjestäjän valvontatehtävät

Monenkeskisen ja organisoidun kaupankäyntijärjestelmän ylläpitäjän on järjestettävä riittävin voimavaroin luotettava valvonta varmistamaan tämän lain, arvopaperimarkkinalain ja niiden nojalla annettujen säännösten ja määräysten, EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen, EU:n markkinoiden väärinkäyttöasetuksen ja niiden tai rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin perusteella annettujen komission asetusten tai päätösten sekä monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän sääntöjen noudattamisen turvaamiseksi kaupankäynnissä. Sen on seurattava riittävän tehokkaasti annettuja, peruutettuja ja toteutettuja kauppatoimeksiantoja.

Monenkeskisen ja organisoidun kaupankäynnin ylläpitäjän on viipymättä saatettava Finanssivalvonnan tietoon menettely, joka rikkoo merkittävästi 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä tai määräyksiä taikka monenkeskisen tai organisoidun kaupankäyntijärjestelmän sääntöjä, tavanomaisesta poikkeavista kaupankäyntiolosuhteista, rahoitusvälineeseen liittyvistä järjestelmähäiriöistä tai menettelystä, jonka voidaan epäillä olevan EU:n markkinoiden väärinkäyttöasetuksen vastainen tai aiheuttavan rahoitusvälinettä tai koko markkinaa koskevia häiriöitä.

Finanssivalvonnan on ilmoitettava Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle ja muiden ETA-valtioiden toimivaltaisille viranomaisille 2 momentin perusteella saamansa tiedot. Ilmoitus

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

menettelyistä, joihin saattaa liittyä markkinoiden väärinkäyttöasetuksen vastaista menettelyä, on kuitenkin tehtävä vain, jos Finanssivalvonta on vakuuttunut siitä, että menettely on EU:n markkinoiden väärinkäyttöasetuksen säännösten vastainen.

Markkinoiden väärinkäytön estämisestä ja havaitsemisesta säädetään EU:n markkinoiden väärinkäyttöasetuksen 16 artiklan 1 kohdassa.

14 §

Ilmoitusvelvollisuus Finanssivalvonnalle

Monenkeskisen tai organisoidun kaupankäyntijärjestelmän ylläpitäjän on ilmoitettava Finanssivalvonnalle riittävät tiedot kaupankäyntijärjestelmän toiminnasta, mahdollisista sidoksista muuhun monenkeskiseen järjestelmään tai saman ylläpitäjän omistamaan kauppohen sisäiseen toteuttajaan sekä tiedot kaupankäyntijärjestelmän omistajista, osapuolista ja käyttäjistä.

15 §

Finanssivalvonnan ilmoitusvelvollisuus Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle

Finanssivalvonnan on ilmoitettava Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle antamansa toimilupa monenkeskisen tai organisoidun kaupankäyntijärjestelmän ylläpitämiseen ja Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen pyynnöstä 3 luvun 3 §:n perusteella valvonnassaan saamansa tiedot.

16 §

Toiminnan keskeyttäminen

Valtiovarainministeriö voi määrätä monenkeskisen tai organisoidun kaupankäynnin järjestäjän keskeyttämään monenkeskisen ja organisoidun kaupankäyntijärjestelmän toiminnan määräajaksi, jos monenkeskisen tai organisoidun kaupankäynnin järjestäjän toiminnassa on todettu tai tamattomuutta tai varomattomuutta taikka jos kaupankäynnin kohteena olevien rahoitusvälineiden vaihdanta on häiriintynyt, ja on ilmeistä, että toiminnan jatkaminen on omiaan vakavasti vahingoittamaan rahoitusmarkkinoiden luotettavuutta tai vakautta taikka sijoittajien asemaa.

Valtiovarainministeriön on ennen 1 momentissa tarkoitetun päätöksen tekemistä kuultava monenkeskisen tai organisoidun kaupankäynnin järjestäjää ja pyydettävä Suomen Pankilta ja Finanssivalvonnalta lausunto, jollei asian kiireellisyydestä muuta johdu.

17 §

Markkinointi

Monenkeskistä tai organisoitua kaupankäyntijärjestelmää ei saa markkinoida antamalla totuudenvastaisia tai harhaanjohtavia tietoja taikka käyttämällä hyvän tavan vastaista tai muutoin sopimatonta menettelyä.

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

Tieto, jonka totuudenvastaisuus tai harhaanjohtavuus käy ilmi tiedon esittämisen jälkeen ja jolla saattaa olla olennaista merkitystä sijoittajalle, on viivytyksettä oikaistava tai täydennettävä riittävällä tavalla.

18 §

Finanssivalvonnan määräystenantovaltuus

Finanssivalvonta antaa tarkemmat määräykset edellytyksistä, joiden mukaisesti monenkeskisen tai organisoidun kaupankäynnin järjestäjä voi myöntää kaupankäyntiosapuolen oikeudet 3 luvun 6 §:n 2 momentissa tarkoitetulle henkilölle. Määräysten on turvattava Finanssivalvonnalle riittävä tietojensaantioikeus kaupankäyntiosapuolen asiakkaista.

Monenkeskiseen kaupankäyntijärjestelmään sovellettavat erityiset vaatimukset

19 §

Monenkeskisen kaupankäynnin järjestäminen

Monenkeskistä kaupankäyntiä järjestävän sijoituspalveluyrityksen ja markkinoiden ylläpitäjän on sijoituspalvelulain 7 luvun 2 §:n 2—5 momentissa, 5 §:n 1 momentissa, 7 §:n 1, 3 ja 4 momentissa, 10 §:n 3 momentissa, 7 a luvun ja 9 luvun 1, 4 ja 4 a §:n 3 momentissa sekä 10 luvun 11 ja 12 §:ssä säädetyn ja tässä laissa säädettyjen vaatimusten täyttämisen lisäksi otettava käyttöön ja pantava täytäntöön syrjimättömät säännöt järjestelmässä tapahtuvaa toimeksiantojen toteuttamista varten.

Monenkeskiseen kaupankäyntijärjestelmään pääsyä koskevien sääntöjen tulee täyttää tämän lain 3 luvun 15 §:ssä edellytetyt vaatimukset.

20 §

Toiminnan luotettavuus

Monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää ylläpitävällä sijoituspalveluyrityksen ja markkinoiden ylläpitäjän tulee varmistua siitä, että sillä on:

1) riittävät valmiudet hallita siihen kohdistuvia riskejä, panna täytäntöön asianmukaiset järjestelyt ja järjestelmät kaikkien sen ylläpitoon kohdistuvien merkittävien riskien havaitsemiseksi ja toteuttaa tehokkaita toimenpiteitä tällaisten riskien lieventämiseksi;

2) toimivat järjestelyt, joilla helpotetaan sen järjestelmien välityksellä toteutettujen liiketoimien tehokasta ja oikea-aikaista loppuunsaattamista; ja

3) käytettävissään toimitilapaa myönnettäessä ja sen jälkeen jatkuvasti riittävät taloudelliset resurssit, joilla helpotetaan sen asianmukaista toimintaa, ottaen huomioon markkinoilla toteutettujen liiketoimien luonne ja suuruus sekä siihen kohdistuvien riskien lajit ja suuruus.

Monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää koskevien sääntöjen mukaisesti toteutettuihin jäsenten tai osapuolten välisiin liiketoimiin tai monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän ja sen jäsenten tai osapuolten välisiin liiketoimiin ei sovelleta sijoituspalvelulain 10 luvun 2 ja 4—9 §:n mukaisia menettelytapoja. Monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän jäsenten tai osapuolten on kui-

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

tenkin täytettävä asiakkaitaan kohtaan edellä viitatus sijoituspalvelulain 10 luvun 2 ja 4—9 §:n mukaiset velvoitteensa silloin, kun ne toteuttavat asiakkaiden toimeksiantoja niiden lukuun monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän järjestelmien välityksellä.

21 §

Asiakastoimeksiannot

Monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää ylläpitävä sijoituspalveluyritys tai markkinoiden ylläpitäjä ei saa toteuttaa asiakastoimeksiantoja omaa pääomaa vastaan tai harjoittaa päämiehen lukuun täsmäytettyä kaupankäyntiä.

Organisoitua kaupankäyntijärjestelmää koskevat erityiset vaatimukset

22 §

Kielto toteuttaa kauppvoja omaan tai samaan konserniin kuuluvan yhteisön lukuun

Organisoidun kaupankäynnin järjestäjän on estettävä asiakkaiden toimeksiantojen toteuttaminen organisoidussa kaupankäyntijärjestelmässä ylläpitäjän tai sen kanssa samaan konserniin kuuluvan yhteisön omaan lukuun tai sen omaa pääomaa vastaan.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei koske kuitenkaan kauppaa omaan lukuun, päämiesten toimeksiantoja vastaan täsmäytettynä kauppana, jos siihen on päämiehen suostumus eikä kaupan kohteena ole johdannainen, jota koskee OTC-johdannaisista, keskusvastapuolista ja kauppatietorekistereistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 648/2012 5 artiklassa tarkoitettu selvitysvelvollisuus.

Organisoidun kaupankäynnin järjestäjä saa muutoin tehdä kaupan omaan lukuunsa muulla tavalla kuin 2 momentissa tarkoitettuna täsmäytettynä kauppana vain valtion liikkeeseen laskemilla joukkovelkakirjalainoilla, joille ei ole likvidejä markkinoita.

23 §

Päämiesten toimeksiantoja vastaan täsmäytettyjen kauppvojen sallimista koskeva rajoitus

Organisoidun kaupankäyntijärjestelmän ylläpitäjä saa toteuttaa kaupan täsmäytettynä kauppana päämiesten toimeksiantoja vastaan vain rahoitusvälineillä, jotka voivat tämän lain 1 luvun 2 §:n 1 momentin 11 kohdan määritelmän mukaan olla kaupankäynnin kohteena organisoidussa kaupankäyntijärjestelmässä ja ainoastaan toimeksiannon antaneen päämiehen suostumuksella.

24 §

Organisoidun kaupankäynnin ja kaupan sisäisen toteuttamisen erillisyyys

Sama oikeushenkilö ei saa toimia sekä organisoidun kaupankäyntijärjestelmän ylläpitäjänä että kauppvojen sisäisenä toteuttajana. Organisoidulla kaupankäyntijärjestelmällä ei saa olla kauppvojen sisäiseen toteuttajaan yhteyttä, joka mahdollistaa organisoidun kaupankäyntijärjestelmän

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

toimeksiantojen ja kauppohen sisäisen toteuttajan toimeksiantojen tai hintatarjousten vuorovaikutuksen. Organisoidulla kaupankäyntijärjestelmällä ei saa olla toiseen organisoituun kaupankäyntijärjestelmään yhteyttä, joka mahdollistaa eri organisoitujen kaupankäyntijärjestelmien toimeksiantojen vuorovaikutuksen.

25 §

Itsenäisen markkinatakaajan käyttäminen

Organisoidun kaupankäynnin järjestäjä saa käyttää muuta sijoituspalvelun tarjoajaa kaupankäyntijärjestelmässä kaupankäynnin kohteena olevan rahoitusvälineen itsenäisenä markkinatakaajana. Itsenäisenä ei pidetä sellaista sijoituspalvelun tarjoajaa, jolla on läheiset yhteydet kaupankäynnin järjestäjään.

26 §

Toimeksiantojen toteuttamisen harkinnanvaraisuus

Ottaen huomioon, mitä 1—18 §:ssä ja sijoituspalvelulain 10 luvun 8 §:ssä säädetään kaupankäynnistä monenkeskisessä järjestelmässä ja kauppohen huolellisesta toteuttamisesta, organisoidussa kaupankäynnissä toimeksiannot on toteutettava harkinnanvaraisesti. Organisoidun kaupankäynnin järjestäjä voi käyttää harkintaa vain jommassakummassa tai molemmissa seuraavista tilanteista:

1) kun se päättää antaa tai peruuttaa toimeksiannon ylläpitämässään organisoidussa kaupankäyntijärjestelmässä;

2) kun se päättää olla täsmäyttämättä tiettyä asiakastoimeksiantoa muiden järjestelmässä tietynä ajankohtana olevien toimeksiantojen kanssa edellyttäen, että se noudattaa asiakkaalta saamiaan nimenomaisia ohjeita ja täyttää sijoituspalvelulain 10 luvun 8 §:n mukaiset velvoitteensa.

Organisoitua kaupankäyntijärjestelmää ylläpitävä sijoituspalveluyritys tai markkinoiden ylläpitäjä voi asiakastoimeksiantoja täsmäyttävän järjestelmän osalta päättää, haluaako se täsmäyttää järjestelmässä vähintään kaksi toimeksiantoa ja milloin ja kuinka suuren määrän se täsmäyttää niitä. Edellä olevien 22—25 §:n mukaisesti organisoitua kaupankäyntijärjestelmää ylläpitävä sijoituspalveluyritys tai markkinoiden ylläpitäjä voi muilla kuin oman pääoman ehtoisilla rahoitusvälineillä liiketoimia järjestävän järjestelmän osalta helpottaa asiakkaiden välisiä neuvotteluja saattaakseen yhteen vähintään kaksi mahdollisesti yhteensopivaa liiketoimeen kohdistuvaa kaupankäynti-intressiä, sanotun kuitenkin rajoittamatta 22 §:n 3 momentin soveltamista.

27 §

Ilmoitusvelvollisuus Finanssivalvonnalle

Organisoidun kaupankäynnin järjestäjän on ilmoitettava Finanssivalvonnalle riittävät tiedot siitä, miten harkintaa käytetään kauppatoimeksiantojen toteutuksessa ja miten useammat toimeksiannot täsmäytetään kaupankäynnissä.

Toimivaltainen viranomainen voi edellyttää, että joko silloin, kun sijoituspalveluyritys tai markkinoiden ylläpitäjä hakee toimilupaa organisoidun kaupankäyntijärjestelmän ylläpitämi-

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

seen, tai tapauskohtaisesti annetaan yksityiskohtainen selvitys siitä, miksi järjestelmä ei vastaa säänneltyä markkinaa, monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää tai kauppajien sisäistä toteuttajaa eikä voi toimia sellaisena, sekä yksityiskohtainen kuvaus siitä, miten harkintavaltaa käytetään erityisesti silloin, kun organisoidussa kaupankäyntijärjestelmässä annettu toimeksianto voidaan peruuttaa, ja milloin ja miten organisoidussa kaupankäyntijärjestelmässä täsmäytetään vähintään kaksi asiakastoimeksiantoa. Lisäksi organisoitua kaupankäyntijärjestelmää ylläpitävän sijoituspalveluyrityksen tai markkinoiden ylläpitäjän on annettava toimivaltaiselle viranomaiselle tiedot, joissa selvitetään sen päämiehen lukuun täsmäytetyn kaupankäynnin käyttö. Toimivaltaisen viranomaisen on valvottava, miten sijoituspalveluyritys tai markkinoiden ylläpitäjä harjoittaa päämiehen lukuun täsmäytettyä kaupankäyntiä, varmistaakseen, että se täyttää edelleen tällaisen kaupankäynnin määritelmän ja että sen harjoittama päämiehen lukuun täsmäytetty kaupankäynti ei aiheuta eturistiriitoja sijoituspalveluyrityksen tai markkinoiden ylläpitäjän ja sen asiakkaiden välillä.

28 §

Sijoituspalvelulain asiakkaansuojasäännösten soveltaminen organisoituun kaupankäyntiin

Organisoidun kaupankäynnin järjestäjän on varmistettava, että sen kaupankäyntijärjestelmässä toteutettaviin liiketoimiin sovelletaan vastaavasti, mitä sijoituspalvelulain 10 luvun 2 ja 4—9 §:ssä säädetään.

6 luku

Pk-yritysten kasvumarkkina

1 §

Pk-yritysten kasvumarkkinan rekisteröinti

Monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjä voi pyytää Finanssivalvonnalta monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän ~~tai sen osan~~ rekisteröimistä pk-yritysten kasvumarkkinaksi.

Finanssivalvonnan on suostuttava pyyntöön, jos Finanssivalvonta arvioi, että hakemus täyttää tässä luvussa säädetty vaatimukset.

2 §

Pk-yritysten kasvumarkkinaa koskevat vaatimukset

Pk-yritysten kasvumarkkinan ylläpitäjällä on oltava riittävät ja tehokkaat järjestelmät ja säännöt, jotta se voi varmistua siitä, että seuraavat vaatimukset täyttyvät:

1) vähintään puolet liikkeeseenlaskijoista, joiden arvopapereilla käydään kauppaa pk-yritysten kasvumarkkinalla, ovat pk-yrityksiä. Osuuden on täyttyvä hakemuksen tekohetkellä ja sen jälkeen vuosittain kalenterivuoden päättyessä;

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

2) kaupankäynnin aloittamista ja jatkumista rahoitusvälineellä koskevat riittävät ja asianmukaiset vaatimukset;

3) otettaessa rahoitusvälinettä kaupankäynnin kohteeksi siitä julkaistaan riittävät tiedot, jotta sijoittaja voi tehdä perustellun päätöksen siitä, sijoittaako rahoitusvälineeseen vai ei; ellei arvopaperimarkkinain 3—5 luvusta muuta johdu tai muualla laissa toisin säädetä, rahoitusvälineistä on julkaistava esite;

4) liikkeeseenlaskijaa koskee riittävä ja asianmukainen säännöllinen tiedonantovelvollisuus ja tietojen julkistamisvelvollisuus;

5) liikkeeseenlaskijaan, sen johtoon ja lähipiiriin sovelletaan EU:n markkinoiden väärinkäytöasetusta;

6) liikkeeseenlaskijan säännöllisen tai muun laissa säädetyn tai kaupankäyntijärjestelmän sääntöihin perustuvan tiedonantovelvollisuuden perusteella julkaisemat tiedot tallennetaan;

7) kaupankäyntijärjestelmää varten ylläpidetään riittäviä ja tehokkaita valvontajärjestelmiä, jotta voidaan havaita ja estää ennalta kaupankäyntijärjestelmässä EU:n markkinoiden väärinkäytöasetuksessa tarkoitettua markkinoiden väärinkäyttöä.

Pk-yritysten kasvumarkkinan ylläpitämisessä on muutoin noudatettava, mitä muualla tässä laissa säädetään monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän ylläpitämisestä.

3 §

Finanssivalvonnan velvollisuus perua pk-yritysten kasvumarkkinan rekisteröinti

Finanssivalvonta on peruttava pk-yritysten kasvumarkkinan rekisteröinti kaupankäyntijärjestelmän ylläpitäjän hakemuksesta tai jos ylläpitäjä tai pk-yritysten kasvumarkkina eivät enää täytä 2 §:n vaatimuksia.

4 §

Finanssivalvonnan ilmoitusvelvollisuus Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle.

Finanssivalvonnan on viipymättä ilmoitettava Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle pk-yritysten kasvumarkkinaa koskevasta rekisteröintipäätöksestä sekä rekisteröinnin perumisesta

5 §

Kaupankäynti muulla pk-yritysten kasvumarkkinalla

Yhdellä pk-yritysten kasvumarkkinalla kaupankäynnin kohteena oleva rahoitusväline voidaan ottaa kaupankäynnin kohteeksi toiselle pk-yritysten kasvumarkkinalle, jos liikkeeseenlaskijalle on tästä ilmoitettu eikä se ole sitä vastustanut. Liikkeeseenlaskijalle ei voida asettaa jälkimmäisestä tiedonantovaatimuksia tai hallinnointia koskevia vaatimuksia.

III OSA

KAUPANKÄYNNIN LÄPINÄKYVYYS JA RAPORTOINTIPALVELUT

7 luku

Rahoitusvälineiden kaupankäynnin läpinäkyvyysvaatimukset

1 §

EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetus

Tämän luvun säännösten ohella rahoitusvälineiden läpinäkyvyysvaatimuksista säädetään EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen II—IV osastoissa.

2 §

Kauppojen sisäisen toteuttajan ilmoitusvelvollisuus

Sijoituspalvelun tarjoajan, joka aikoo aloittaa tai lopettaa toiminnan kauppojen sisäisenä toteuttajana rahoitusvälineellä, joka on kaupankäynnin kohteena kauppapaikalla, on ilmoitettava siitä kirjallisesti hyvissä ajoin etukäteen Finanssivalvonnalle.

Mitä 1 momentissa säädetään sijoituspalvelun tarjoajasta, sovelletaan myös ulkomaiseen ETA-sivuliikkeeseen.

3 §

Kauppojen sisäisen toteuttamisen keskeyttäminen ja kieltäminen

Finanssivalvonta voi määrätä kauppojen sisäisen toteuttajan keskeyttämään sisäisen toteuttamisen rahoitusvälineellä enintään kymmeneksi perättäiseksi pankkipäiväksi kerrallaan. Keskeytys voidaan määrätä, jos Finanssivalvonnalla on perusteltu syy epäillä, että kaupankäynnissä tai rahoitusvälinettä koskevaa tiedonantovelvollisuutta täytettäessä toimitaan vastoin tätä lakia, arvopaperimarkkinalakia tai niiden nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä taikka jos siihen on muu erityisen painava syy.

Finanssivalvonta voi kieltää kauppojen sisäistä toteuttajaa järjestämästä sisäistä toteuttamista rahoitusvälineellä, jos kaupankäynnissä tai rahoitusvälinettä koskevassa tiedonantovelvollisuudessa toimitaan olennaisesti vastoin tätä lakia, arvopaperimarkkinalakia tai niiden nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä taikka jos siihen on muu erityisen painava syy.

Jos Finanssivalvonta on vahvistanut 3 luvun 11 §:n 6 momentin mukaisesti pörssin tekemän rahoitusvälinettä koskevan kaupankäynnin keskeytyspäätöksen tai määrännyt 2 luvun 31 §:n 6 momentin mukaisesti pörssin keskeyttämään kaupankäynnin rahoitusvälineellä ja rahoitusväline on sisäisen toteuttamisen kohteena, sisäisen toteuttajan on keskeytettävä sisäinen toteuttaminen kyseisellä rahoitusvälineellä.

Mitä edellä tässä pykälässä säädetään kaupankäynnin keskeyttämisestä ja lopettamisesta rahoitusvälineellä, sovelletaan myös rahoitusvälineeseen liittyvään johdannaissopimukseen, kun se on

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

tarpeen 1 momentissa tarkoitetun rahoitusvälineellä käytävän kaupankäynnin keskeyttämisen tai lopettamisen tavoitteiden tukemiseksi.

4 §

Rajahintatoimeksiantojen julkistamisvelvollisuus

Sijoituspalvelun tarjoajan, joka ei markkinaolosuhteiden vuoksi voi välittömästi toteuttaa asiakkaan toimeksiantoa ostaa tai myydä säännellyllä markkinalla kaupankäynnin kohteena oleva osake asiakkaan määräämään rajahintaan tai sitä parempaan hintaan, on toimeksiannon mahdollisimman pikaiseksi toteuttamiseksi julkistettava toimeksianto välittömästi tavalla, jolla se on helposti muiden markkinaosapuolten saatavilla. Sijoituspalvelun tarjoajalla ei kuitenkaan ole julkistamisvelvollisuutta, jos asiakas antaa tästä nimenomaan poikkeavan ohjeen.

Sijoituspalvelun tarjoajan voidaan katsoa julkistaneen toimeksiannon 1 momentissa tarkoitetulla tavalla ainakin, jos sijoituspalvelun tarjoaja on välittänyt sen julkistettavaksi kauppapaikalla.

Finanssivalvonnalla on oikeus myöntää lupa poiketa velvoitteesta julkistaa rajahintatoimeksianto silloin, kun se on kooltaan suuri EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen 4 artiklan mukaisesti määritettyyn markkinakokoon verrattuna.

Tätä pykälää ei sovelleta pörssin kaupankäyntiosapuolten välisiin liiketoimiin, kun liiketoimi toteutetaan säännellyllä markkinalla. Tätä pykälää ei myöskään sovelleta monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän kaupankäyntiosapuolten välisiin eikä monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän ja kaupankäyntiosapuolten välisiin liiketoimiin, kun liiketoimi toteutetaan monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä.

5 §

Kauppapaikan toimeksiannon toteutus

EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen 23 ja 28 artiklassa säädetyn kaupankäyntivollisuuden piiriin kuuluvien rahoitusvälineiden osalta kauppapaikkojen ja kauppojen sisäisten toteuttajien on asetettava vähintään vuosittain maksutta yleisön käyttöön tiedot liiketoimien toteuttamisen laadusta kyseisessä kauppapaikassa.

Mitä 1 momentissa säädetään kauppapaikasta, sovelletaan muiden kuin 1 momentissa tarkoitettujen rahoitusvälineiden osalta liiketoimen toteuttamispaikkaan.

Sen jälkeen, kun toimeksianto on toteutettu asiakkaan lukuun, sijoituspalveluyrityksen on ilmoitettava asiakkaalle, missä toimeksianto toteutettiin. Säännönmukaisesti annettaviin tietoihin on sisällyttävä yksityiskohtaiset tiedot toteuttamisen hinnasta, kustannuksista, nopeudesta ja todennäköisyydestä yksittäisten rahoitusvälineiden osalta.

6 §

Hyödykejohdannaisia ja päästöoikeuksia koskevat tiedot

Pörssin, monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän ja organisoidun kaupankäynnin järjestäjän on 7 §:ssä säädetyn luokittelun mukaisesti julkistettava yleisölle viikoittain tiedot ylläpitämänsä

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

kaupankäynnin kohteena olevien hyödykejohdannaisten tai päästöoikeuksien ja niiden johdannaisten kokonaispositioista. Tässä momentissa tarkoitettut tiedot on lisäksi toimitettava Finanssi-
valvonnalle ja Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle.

Edellä 1 momentissa luetellut tiedot on julkistettava ja annettava viranomaisille tiedoksi ainoastaan, jos sekä henkilöiden määrä että heidän avoimet positionsa ylittävät komission delegoidussa asetuksessa säädetyt vähimmäiskynnyksarvot.

Pörssin, monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän ja organisoidun kaupankäynnin järjestäjän on toimitettava Finanssi-
valvonnalle päivittäin täydellinen erittely ylläpitämänsä kaupankäynnin kohteena olevien hyödykejohdannaisten, päästöoikeuksien ja niiden johdannaisten positioista, joita kullakin jäsenellä, kaupankäyntiosapuolella, asiakkaalla ja näiden asiakkaalla on kyseisessä kauppapaikassa.

Säänneltyjen markkinoiden ja monenkeskisten kaupankäyntijärjestelmien jäsenten tai kaupankäyntiosapuolten ja organisoitujen kaupankäyntijärjestelmien asiakkaiden tulee ilmoittaa kauppapaikkaa ylläpitävälle sijoituspalveluyritykselle tai markkinoiden ylläpitäjälle vähintään päivittäin yksityiskohtaiset tiedot positioista, jotka ovat niiden hallussa kyseisessä kauppapaikassa kaupankäynnin kohteena olevien sopimusten kautta, sekä positioista, joita pitävät hallussaan niiden asiakkaat ja näiden asiakkaiden asiakkaat aina loppuasiakkaaseen saakka.

Sijoituspalveluyrityksen, joka käy kauppaa hyödykejohdannaisilla, päästöoikeuksilla tai niiden johdannaisilla kauppapaikan ulkopuolella, on toimitettava kauppapaikan toimivaltaiselle viranomaiselle tai toimivaltaiselle keskusviranomaiselle päivittäin täydellinen erittely omista hyödykejohdannaispositioistaan, päästöoikeuspositioistaan sekä niiden johdannaisiin ja niitä taloudelliselta kannalta vastaaviin OTC-sopimuksiin liittyvistä positioistaan, kuten myös positioista, joita pitävät hallussaan niiden asiakkaat ja näiden asiakkaiden asiakkaat aina loppuasiakkaaseen saakka.

7 §

Osapuolten luokittelu

Pörssin, monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän ja organisoidun kaupankäynnin järjestäjän on jaettava luokkiin ne, joilla on hyödykejohdannaisen tai päästöoikeuden taikka niiden johdannaisten positioita, seuraavasti:

- 1) sijoituspalveluyritys tai luottolaitos;
- 2) sijoitusrahasto, joko siirtokelpoisiin arvopapereihin kohdistuvaa yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavia yrityksiä (yhteissijoitusyritykset) koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2009/65/EY määriteltynä siirtokelpoisiin arvopapereihin kohdistuvaa yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavana yrityksenä (yhteissijoitusyritys) tai vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen hoitajista ja direktiivin 2003/41/EY ja 2009/65/EY sekä asetuksen (EY) N:o 1060/2009 ja (EU) N:o 1095/2010 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2011/61/EY määriteltynä vaihtoehtorahastona;
- 3) muu rahoituslaitos;
- 4) muu kaupallinen yritys;
- 5) päästökauppalaan (311/2011) mukainen toiminnanharjoittaja.

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

8 §

Finanssivalvonnan määräystenantovaltuus

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä 2 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen sisällöstä sekä 6 §:ssä tarkoitettujen hyödykejohdannaisia, päästöoikeuksia ja niiden johdannaisia koskevien tietojen laadusta, laajuudesta ja julkistamistavasta sekä saatavilla pidosta.

8 luku

Oikeus tarjota raportointipalveluja

1 §

Raportointipalvelun tarjoamisen luvanvaraisuus

Raportointipalvelun tarjoajana saa toimia vain tässä luvussa tarkoitetun toimiluvan saanut yritys sekä ulkomainen ETA-raportointipalvelun tarjoaja.

2 §

Raportointipalvelun tarjoaminen muun luvan nojalla

Sen estämättä, mitä 1 §:ssä säädetään, raportointipalvelua saa tarjota pörssi sekä kauppapaikkaa ylläpitävä sijoituspalveluyritys siten, kuin sijoituspalvelulain 2 luvun 3 §:ssä säädetään, edellyttäen, että palvelun tarjoaja täyttää kyseisen toiminnan järjestämiselle 14—16 §:ssä ja 9 luvussa säädetyt vaatimukset.

Finanssivalvonnan on varmistettava ennen 1 momentissa tarkoitetun palvelun tarjoamisen aloittamista, että palvelun tarjoaja täyttää palvelun tarjoamiselle 1 momentissa säädetyt vaatimukset. Oikeus raportointipalvelun tarjoamiseen on sisällytettävä palvelun tarjoajan toimilupaan.

3 §

Toimilupahakemus

Finanssivalvonta myöntää hakemuksesta toimiluvan raportointipalvelun tarjoamiseen.

Hakemukseen on liitettävä raportointipalvelun tarjoajan yhteystiedot sekä:

- 1) tiedot hakijasta ja raportointipalvelun tarjoajan omistuksesta;
- 2) tiedot johdosta ja tilintarkastajista;
- 3) kuvaus sisäisestä valvonnasta ja riskien hallinnasta;
- 4) tiedot taloudellisista toimintaedellytyksistä;
- 5) tiedot toiminnan järjestämistä koskevien tässä laissa säädettyjen vaatimusten täyttämisestä sekä toimintasuunnitelma, josta ilmenevät ainakin suunnitellut palvelumuodot ja organisaatiorakenne.

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

4 §

Toimilupapäätös

Toimilupaa koskevan päätöksen tekemiseen ja sitä koskevaan muutoksenhakuun sovelletaan mitä sijoituspalvelulain 3 luvun 2 §:n 1 momentissa säädetään sijoituspalveluyrityksen toimilupapäätöksestä.

Toimiluvassa on mainittava ne raportointipalvelut, joita raportointipalvelun tarjoajalla on oikeus tarjota. Finanssivalvonta voi toimiluvan myöntämisen jälkeen raportointipalvelun tarjoajan hakemuksesta muuttaa toimilupaa siinä mainittujen palvelujen osalta.

Finanssivalvonnalla on oikeus toimiluvan hakijaa kuultuaan asettaa toimilupaan raportointipalvelun tarjoamista koskevia, valvonnan kannalta välttämättömiä rajoituksia ja ehtoja.

5 §

Toimiluvan myöntämisen edellytykset

Toimilupa raportointipalvelun tarjoamiseen on myönnettävä suomalaiselle osakeyhtiölle, jos saadun selvityksen perusteella voidaan varmistua, että yhtiön omistajat täyttävät 6 §:ssä säädetty vaatimukset ja yhtiö toiminnalle 13—16 §:ssä ja 9 luvussa säädetty vaatimukset.

Toimilupa raportointipalvelun tarjoamiseen voidaan myöntää myös perustettavalle yhtiölle ennen sen rekisteröimistä.

6 §

Raportointipalvelun tarjoajan merkittävien omistajien luotettavuus

Sen, joka suoraan tai välillisesti omistaa vähintään kymmenen prosenttia raportointipalvelun tarjoajan osakepääomasta tai osuuden, joka tuottaa vähintään kymmenen prosenttia sen osakkeiden tuottamasta äänivallasta, on oltava luotettava.

Luotettavana ei pidetä sitä, joka on:

- 1) viiden arviota edeltäneen vuoden aikana tuomittu vankeusrangaistukseen tai kolmen arviota edeltäneen vuoden aikana sakkorangaistukseen rikoksesta, jonka voidaan katsoa osoittavan hänen olevan ilmeisen sopimaton omistamaan raportointipalvelun tarjoajaa; taikka
- 2) muutoin aikaisemmalla toiminnallaan osoittanut olevansa ilmeisen sopimaton omistamaan raportointipalvelun tarjoajaa.

Edellä 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettu määräaika on laskettava tuomion lainvoimaiseksi tulosta tehtävän vastaanottohetkeen. Jos 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettu tuomio ei ole saanut lainvoimaa, tuomittu voi kuitenkin jatkaa raportointipalvelun tarjoajan omistajalle kuuluvan päätösvallan käyttämistä palvelun tarjoajassa, jos sitä on hänen aikaisempi toimintansa, tuomioon johtaneet olosuhteet ja muut asiaan vaikuttavat seikat kokonaisuutena arvioiden pidettävä ilmeisen perusteltuna.

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

7 §

Olennaisista muutoksista ilmoittaminen

Raportointipalvelun tarjoajan on ilmoitettava Finanssivalvonnalle olennaisista muutoksista 4 §:n mukaisiin toimiluvan myöntämisen edellytyksiin ennen niiden täytäntöönpanoa.

8 §

Toimilupa eurooppayhtiölle

Toimilupa on myönnettävä myös toisessa ETA-valtiossa vastaavan luvan saaneelle eurooppayhtiöasetuksessa tarkoitettulle eurooppayhtiölle, joka aikoo siirtää kotipaikkansa Suomeen asetuksen 8 artiklan mukaisesti. Finanssivalvonnan on pyydettävä lupahakemuksesta eurooppayhtiön kotivaltion arvopaperimarkkinoita valvovan Finanssivalvontaa vastaavan viranomaisen lausunto. Sama koskee eurooppayhtiön perustamista sulautumalla siten, että vastaanottava yhtiö, jonka kotipaikka on toisessa valtiossa, rekisteröidään eurooppayhtiönä Suomessa.

9 §

Toimiluvan rekisteröinti

Finanssivalvonnan on ilmoitettava raportointipalvelun tarjoajan toimilupa rekisteröitäväksi kaupparekisteriin sekä tiedoksi Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle.

Perustettavalle raportointipalvelun tarjoajalle ja kotipaikan Suomeen siirtävälle eurooppayhtiölle myönnetty toimilupa rekisteröidään samalla, kun yritys rekisteröidään.

10 §

Raportointipalvelurekisteri

Finanssivalvonta pitää raportointipalvelujen tarjoajista julkista rekisteriä, johon merkitään tiedot niistä palveluista, joiden tarjoamiseen raportointipalvelun tarjoajalla on toimilupa.

11 §

Toiminnan aloittaminen

Raportointipalvelun tarjoaja voi aloittaa toimintansa, jollei toimiluvan ehdoista muuta johdu, välittömästi sen jälkeen, kun toimilupa on myönnetty ja, jos toimilupa on myönnetty perustettavalle yritykselle, raportointipalvelun tarjoaja on rekisteröity.

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

12 §

Toimiluvan peruuttaminen ja toiminnan rajoittaminen

Toimiluvan peruuttamisesta ja toiminnan rajoittamisesta säädetään Finanssivalvonnasta annetun lain 26 ja 27 §:ssä. Finanssivalvonnan on ilmoitettava toimiluvan peruuttaminen rekisteröitäväksi sekä tiedoksi Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle.

13 §

Vähimmäispääoma

Raportointipalvelun tarjoajalla on oltava:

1) vähintään 50 000 euron osakepääoma;
2) kaikissa ETA-valtioissa voimassa oleva vastuuvakuutus niiden vahinkojen korvaamiseksi, joista raportointipalvelun tarjoaja on tämän lain mukaan vastuussa, jolloin vakuutuksen määrän on oltava vähintään 1 000 000 euroa vahinkoa kohti ja yhteensä 1 500 000 euroa kaikkien vahinkojen osalta vuotta kohti; tai

3) 1 kohdan mukaisen osakepääoman ja 2 kohdan mukaisen vastuuvakuutuksen yhdistelmä siten, että se kattaa 1 tai 2 kohdassa edellytetyn vastuun tason.

Osakepääoman on oltava kokonaan merkitty toimilupaa myönnettäessä.

14 §

Raportointipalvelun tarjoajan ja sen omistusyhteisön johdon luotettavuus- ja pätevyysvaatimukset

Raportointipalvelun tarjoajan johtoon kuuluvien tulee olla luotettavia ja hyvämaineisia henkilöitä, jotka eivät ole konkurssissa taikka liiketoimintakiellossa ja joiden toimikelpoisuutta ei ole muutenkaan rajoitettu.

Mitä 6 §:n 2 ja 3 momentissa säädetään merkittävien omistajien luotettavuudesta, sovelletaan vastaavasti raportointipalvelun tarjoajan johtoon kuuluvaan henkilöön.

Raportointipalvelun tarjoajan johdolla on oltava tehtäviensä hoitamiseksi riittävä ja monipuolinen osaaminen ja kokemus. Hallituksella kokonaisuutena on oltava riittävä tietämys, taidot ja kokemus raportointipalvelun tarjoajan liiketoiminnasta.

Jos pörssi haluaa tarjota raportointipalvelua ja jos raportointipalvelun tarjoajan hallituksen jäsen on myös pörssin hallituksen jäsen, joka täyttää 2 luvun 16 §:ssä säädetty vaatimukset, kyseisen jäsenen katsotaan täyttävän 1 momentissa säädetty vaatimukset.

Raportointipalvelun tarjoajan on ilmoitettava viipymättä Finanssivalvonnalle 1 momentissa tarkoitettuja henkilöitä ja heille asetettuja vaatimuksia koskevista muutoksista.

Mitä tässä pykälässä säädetään raportointipalvelun tarjoajasta, sovelletaan vastaavasti myös sen omistusyhteisöön.

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

15 §

Raportointipalvelun tarjoajan hallituksen työskentelyä koskevat vaatimukset

Hallituksen jäsenen ja toimitusjohtajan on käytettävä riittävästi aikaa tässä laissa säädettyjen ja muiden tehtävään kuuluvien velvollisuuksiensa hoitamiseen.

Hallituksen jäsenen on toimittava tehtävässään riippumattomasti siten, että hallitus voi tehokkaasti kyseenalaistaa toimivan johdon päätökset sekä valvoa ja seurata sen päätöksentekoa.

Hallituksen on määriteltävä raportointipalvelun tarjoajalle hallinto- ja ohjausjärjestelmät, kuten tehtävien eriyttäminen organisaatiossa ja eturistiriitojen ehkäiseminen, joilla varmistetaan yrityksen tehokas ja vakaa hoito tavalla, joka edistää markkinoita kohtaan tunnettua luottamusta ja asiakkaiden etuja. Hallituksen on valvottava hallinto- ja ohjausjärjestelmien noudattamista.

16 §

Raportointipalvelun tarjoajan sidonnaisuus

Raportointipalvelun tarjoajan ja muun oikeushenkilön tai luonnollisen henkilön välillä oleva merkittävä sidos ei saa estää raportointipalvelun tarjoajan tehokasta valvontaa. Tehokasta valvontaa eivät myöskään saa estää tällaisessa sidonnaisuussuhteessa olevaan luonnolliseen henkilöön tai oikeushenkilöön sovellettavat kolmannen maan säännökset ja hallinnolliset määräykset.

Toimiluvan myöntämisen jälkeen toimilupahakemuksessa ilmoitetuissa sidonnaisuutta koskevissa tiedoissa tapahtuneet muutokset on välittömästi ilmoitettava Finanssivalvonnalle.

Edellä 1 momentissa mainitulla merkittävällä sidoksella tarkoitetaan, mitä sijoituspalvelulain 7 luvun 4 §:ssä säädetään.

17 §

Tilintarkastus

Raportointipalvelujen tarjoajaan sovelletaan sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 12 luvun 13 §:n 1, 3 ja 4 momentissa, 14 §:ssä ja 15 §:n 1 momentissa säädetään luottolaitoksen tilintarkastuksesta ja tilintarkastajista sekä erityisen tarkastuksen ja tarkastajan määräämisestä.

Vastaavasti, mitä Finanssivalvonnasta annetun lain 31 §:ssä säädetään toimilupavalvottavan ilmoitusvelvollisuudesta, soveltuu myös raportointipalvelujen tarjoajan tilintarkastajiin.

18 § (Uusi)

Osakkeiden hankinnasta ilmoittaminen

Sen, joka aikoo suoraan tai välillisesti hankkia raportointipalvelun tarjoajan osakkeita, on ilmoitettava siitä etukäteen Finanssivalvonnalle, jos hänen omistuksensa hankinnan johdosta:

- 1) olisi vähintään kymmenen prosenttia raportointipalvelun tarjoajan osakepääomasta;
- 2) olisi niin suuri, että se vastaisi vähintään kymmentä prosenttia kaikkien osakkeiden tuotomasta äänivallasta; tai

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

3) muutoin oikeuttaisi käyttämään 2 kohdassa tarkoitettuun omistukseen rinnastettavaa tai muutoin merkittävää vaikutusvaltaa raportointipalvelun tarjoajan hallinnossa.

Jos omistusosuutta aiotaan lisätä vähintään 20, 30 tai 50 prosenttiin raportointipalvelun tarjoajan osakepääomasta tai sen osakkeiden tuottamasta äänivallasta, myös tästä hankinnasta on etukäteen ilmoitettava Finanssivalvonnalle. Vastaava ilmoitus on tehtävä myös, jos omistusosuus vähenisi alle tässä tai 1 momentissa säädetyn rajan.

Laskettaessa 1 ja 2 momentissa tarkoitettua omistus- ja ääniosuutta sovelletaan, mitä arvopaperimarkkinalain 2 luvun 4 §:ssä ja 9 luvun 4-6, 6 a, 6 b ja 7 §:ssä säädetään.

Raportointipalvelun tarjoajan on ilmoitettava Finanssivalvonnalle vähintään kerran vuodessa 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen osuuksien omistajat ja näiden osuus raportointipalvelun tarjoajan osakepääomasta ja sen osakkeiden tuottamasta äänivallasta, jos ne ovat raportointipalvelun tarjoajan tiedossa. Raportointipalvelun tarjoajan on välittömästi ilmoitettava Finanssivalvonnalle sen tietoon tulleet osuuksien omistuksessa tapahtuneet muutokset. Ilmoituksessa on annettava riittävät tiedot osuuden suuruudesta ja sen omistajasta sekä muut Finanssivalvonnan määräämät tiedot.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettua ilmoituksesta on käytävä ilmi tarpeelliset tiedot ja selvitykset:

- 1) ilmoitusvelvollisesta sekä hänen luotettavuudestaan ja taloudellisesta tilanteestaan;
- 2) ilmoitusvelvollisen omistuksesta ja muista sidonnaisuuksista raportointipalvelun tarjoajassa;
- 3) hankintaa koskevista sopimuksista, hankinnan rahoituksesta ja, edellä 2 momentissa tarkoitettua tapauksessa, omistuksen tavoitteista.

Mitä tässä pykälässä säädetään raportointipalvelun tarjoajasta hankittavan omistusosuuden ilmoittamisesta, koskee myös sellaista yhteisöä, jolla on arvopaperimarkkinalain 2 luvun 4 §:ssä tarkoitettulla tavalla määräysvalta raportointipalvelun tarjoajassa (raportointipalvelun tarjoajan omistusyhteisö).

19 § (Uusi)

Osakkeiden hankinnan kieltäminen

Finanssivalvonnan oikeudesta kieltää 18 §:ssä tarkoitettu omistusosuuden hankinta säädetään Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 32 a §:ssä.

Finanssivalvonnan on tehtävä 1 momentissa tarkoitettu päätös kolmen kuukauden kuluessa 11 §:ssä tarkoitettua ilmoituksen vastaanottamisesta.

Ennen 2 momentissa säädetyn määräajan päättymistä ilmoitusvelvollinen saa hankkia 11 §:ssä tarkoitettua osakkeita vain, jos Finanssivalvonta on antanut siihen suostumuksensa.

9 luku

Raportointipalvelun tarjoajan toiminnan järjestämistä koskevat vaatimukset

1 §

Hyväksytyn julkistamisjärjestelyn tarjoajan toiminnan järjestäminen

Hyväksytyn julkistamisjärjestelyn tarjoajan on järjestettävä toimintansa siten, että se voi julkistaa EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen 20 ja 21 artiklassa tarkoitetut tiedot niin reaaliaikaisesti kuin se on teknisesti mahdollista kohtuullisin kaupallisin ehdoin. Tiedot on annettava maksutta käyttöön 15 minuuttia julkistamisen jälkeen. Tiedot on annettava siten, että ne saatetaan käyttöön nopeasti ja syrjimättömästi ja tietojen on oltava yhdisteltävissä toisilta tarjoajilta saataviin, vastaaviin tietoihin.

Hyväksytyn julkistamisjärjestelyn tarjoajan on julkaistava vähintään:

- 1) rahoitusvälineen tunniste;
- 2) hinta, jolla liiketoimi toteutettiin;
- 3) liiketoimen volyymi;
- 4) liiketoimen toteuttamisajankohta;
- 5) liiketoimen ilmoittamisajankohta;
- 6) liiketoimen hinnan merkintätapa;
- 7) kauppapaikan tunnustekoodi tai kauppojen sisäisen toteuttajan tunnustekoodi ("SI") tai muu toin tunnustekoodi ("OTC"); sekä
- 8) soveltuvin osin maininta siitä, että liiketoimeen sovellettiin erityisehtoja.

Hyväksytyn julkistamisjärjestelyn tarjoajalla on oltava käytössään järjestelmät, joiden avulla se voi tehokkaasti tarkistaa kaupankäynti-ilmoitusten täydellisyyden, havaita puutteet ja ilmeiset virheet sekä pyytää uudelleenlähettämistä virheellisten ilmoitusten tapauksessa.

2 §

Järjestelyt eturistiriitojen välttämiseksi hyväksytyn julkistamisjärjestelyn tarjoamisessa

Hyväksytyn julkistamisjärjestelyn tarjoajalla on oltava hallintojärjestelyt, joiden avulla se voi välttää eturistiriitatilanteiden syntymisen asiakkaidensa kanssa. Jos hyväksytyn julkistamisjärjestelyn tarjoaja on sijoituspalveluyritys tai pörssi, sen on käsiteltävä kaikkia keräämiään kaupankäyntitietoja syrjimättömästi sekä pidettävä liiketoiminnot erillään toisistaan.

3 §

Turvajärjestelmät hyväksytyssä julkistamisjärjestelyssä

Hyväksytyn julkistamisjärjestelyn tarjoajalla on oltava käytössään järjestelmät, joiden avulla voidaan varmistaa tiedonsiirtovälineiden suojaus ja ehkäistä julkistettavien tietojen turmeltuminen ja luvaton käyttö sekä estää tietojen vuotaminen ennen julkistamista. Hyväksytyn julkistamisjärjestelyn tarjoajalla on lisäksi oltava riittävät resurssit ja varajärjestelyt, joilla se voi varmistaa toimintansa jatkuvuuden.

Konsolidoitujen kaupankäyntitietojen tarjoajan toiminnan järjestäminen

Konsolidoitujen kaupankäyntitietojen tarjoajan on järjestettävä toimintansa siten, että se voi kerätä ja konsolidoida jatkuvaksi sähköiseksi tietovirraksi EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen 6 ja 20 artiklassa tarkoitetut tiedot sekä asettaa ne yleisön saataville niin reaaliaikaisesti kuin on teknisesti mahdollista kohtuullisin kaupallisin ehdoin. Tiedot on annettava maksutta käyttöön 15 minuuttia julkistamisen jälkeen. Tiedot on annettava siten, että ne saadaan käyttöön nopeasti ja syrjimättömästi ja sellaisessa muodossa, että markkinaosapuolet voivat käyttää niitä helposti.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun konsolidoitujen kaupankäyntitietojen tarjoajan on julkaistava vähintään:

- 1) rahoitusvälineen tunnistetunnus;
- 2) hinta, jolla liiketoimi toteutettiin;
- 3) liiketoimen volyymi;
- 4) liiketoimen toteuttamisajankohta;
- 5) liiketoimen ilmoittamisajankohta;
- 6) liiketoimen hinnan merkintätapa;
- 7) kauppapaikan tunnistekoodi tai kauppojen sisäisen toteuttajan tunnistekoodi ("SI") taikka muutoin tunnistekoodi ("OTC");
- 8) soveltuvin osin maininta siitä, että sijoituspalveluyrityksessä sijoituspäätöksestä ja liiketoimen toteuttamisesta toteutti tietokonealgoritmi;
- 9) soveltuvin osin maininta siitä, että kauppaan sovellettiin erityisehtoja; sekä
- 10) soveltuvin osin merkintä, jolla voidaan osoittaa EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen 4 artiklan 1 kohdan a ja b alakohdassa tarkoitettu vapautus kyseisen asetuksen 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen tietojen julkistamisvelvoitteesta.

Konsolidoitujen kaupankäyntitietojen tarjoajan on järjestettävä toimintansa siten, että se voi kerätä ja konsolidoida jatkuvaksi sähköiseksi tietovirraksi EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen 10 ja 21 artiklassa tarkoitetut tiedot sekä asettaa ne yleisön saataville niin reaaliaikaisesti kuin on teknisesti mahdollista kohtuullisin kaupallisin ehdoin. Tiedot on annettava maksutta käyttöön 15 minuuttia julkistamisen jälkeen. Tiedot on annettava siten, että ne saadaan käyttöön nopeasti ja syrjimättömästi. Tietojen on oltava yhteensopivia ja sellaisessa muodossa, että markkinaosapuolet voivat käyttää niitä helposti.

Edellä 3 momentissa tarkoitetun konsolidoitujen kaupankäyntitietojen tarjoajan on julkaistava vähintään 2 momentin 1—7 kohdassa mainitut tiedot sekä soveltuvin osin maininta siitä, että kauppaan sovellettiin erityisehtoja.

Konsolidoitujen kaupankäyntitietojen tarjoajan on koottava tiedot kauppapaikoilta sekä hyväksytyjen julkistamisjärjestelyjen tarjoajilta. Tiedot on koottava rahoitusvälineistä, jotka määrittellään rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin 65 artiklan 3 kohdassa tarkoitetuissa Euroopan komission asetuksella tai päätöksellä annetuissa teknisissä standardeissa.

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

5 §

Järjestelyt eturistiriitojen välttämiseksi konsolidoitujen kaupankäyntitietojen tarjoamisessa

Konsolidoitujen kaupankäyntitietojen tarjoajalla on oltava hallintojärjestelyt, joiden avulla se voi välttää eturistiriitatilanteiden syntymisen. Jos markkinoiden ylläpitäjä tai hyväksytyn julkistamisjärjestelyjen tarjoaja tarjoaa myös konsolidoituja kaupankäyntitietoja, sen on käsiteltävä kaikkia keräämiään tietoja syrjimättömästi sekä pidettävä liiketoiminnot erillään toisistaan.

6 §

Turvajärjestelmät konsolidoiduissa kaupankäyntitiedoissa

Konsolidoitujen kaupankäyntitietojen tarjoajalla on oltava käytössään järjestelmät, joiden avulla voidaan varmistaa tiedonsiirtovälineiden suojaus ja ehkäistä julkistettavien tietojen turmeltuminen sekä luvaton käyttö. Konsolidoitujen kaupankäyntitietojen tarjoajalla on lisäksi oltava riittävät resurssit ja varajärjestelyt, joilla se voi varmistaa toimintansa jatkuvuuden.

7 §

Hyväksytyn ilmoitusjärjestelmän tarjoajan toiminnan järjestäminen

Hyväksytyn ilmoitusjärjestelmän tarjoajan on järjestettävä toimintansa siten, että EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen 26 artiklassa tarkoitetut tiedot voidaan ilmoittaa mahdollisimman nopeasti ja viimeistään liiketoimen toteuttamispäivää seuraavan työpäivän aikana.

Hyväksytyn ilmoitusjärjestelmän tarjoajalla on oltava käytössään järjestelmät, joiden avulla se voi tehokkaasti tarkistaa liiketoimia koskevien ilmoitusten täydellisyyden, todeta sijoituspalveluyrityksen aiheuttamat puutteet tai ilmeiset virheet, ilmoittaa virheen tai puutteen ilmetessä sitä koskevat yksityiskohtaiset tiedot sijoituspalveluyritykselle sekä pyytää uudelleen lähettämistä virheellisten ilmoitusten tapauksessa.

Hyväksytyllä ilmoitusjärjestelmän tarjoajalla on lisäksi oltava käytössään järjestelmät, joiden avulla se voi havaita ja korjata itse aiheuttamansa virheet tai puutteet ja joiden avulla se voi lähettää Finanssivalvonnalle paikkansapitävät ja täydelliset ilmoitukset liiketoimista.

8 §

Järjestelyt eturistiriitojen välttämiseksi hyväksytyn ilmoitusjärjestelmän tarjoamisessa

Hyväksytyn ilmoitusjärjestelmän tarjoajalla on oltava hallintojärjestelyt, joiden avulla se voi välttää eturistiriitatilanteiden syntymisen asiakkaidensa kanssa. Jos hyväksytyn ilmoitusjärjestelyn tarjoaja on sijoituspalveluyritys tai markkinoiden ylläpitäjä, sen on käsiteltävä kaikkia keräämiään kauppätietoja syrjimättömästi sekä pidettävä liiketoiminnot erillään toisistaan.

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

9 §

Turvajärjestelmät hyväksytyssä ilmoitusjärjestelyssä

Hyväksytyn ilmoitusjärjestelyn tarjoajalla on oltava käytössään järjestelmät, joiden avulla voidaan varmistaa tiedonsiirtovälineiden suojaus ja todentaminen ja ehkäistä julkistettavien tietojen turmeltuminen ja luvaton käyttö sekä estää tietojen vuotaminen tai tiedon luottamuksellisuuden vaarantuminen kaikissa vaiheissa. Hyväksytyn ilmoitusjärjestelyn tarjoajalla on lisäksi oltava riittävät resurssit ja varajärjestelyt, joilla se voi varmistaa toimintansa jatkuvuuden.

10 §

Rikkomuksista ilmoittaminen

Mitä 3 luvun 3 §:ssä säädetään rikkomuksista ilmoittamisesta, sovelletaan vastaavasti raportointipalvelun tarjoajaan.

IV OSA

ERINÄISET SÄÄNNÖKSET

10 luku

Valvonta, salassapitovelvollisuus ja erityiset toimivaltuudet

1 §

Valvonta

Tämän lain, sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten sekä tämän lain nojalla vahvistettujen pörssin sääntöjen noudattamista valvoo Finanssivalvonta.

2 §

Salassapitovelvollisuus

Joka tässä laissa tarkoitettuja tehtäviä suorittaessaan tai pörssin toimielimen jäsenenä tai varajäsenenä tai toimihenkilönä on saanut tietää arvopaperin liikkeeseenlaskijan tai muun henkilön taloudellista asemaa tai yksityistä olosuhdetta koskevan julkistamattoman seikan tai liike- tai ammattisalaisuuden, ei saa sitä ilmaista tai muutoin paljastaa eikä käyttää hyväksi, jos sitä ei ole säädetty tai asianmukaisessa järjestyksessä määrätty ilmaistaivaksi tai ellei se, jonka hyväksi vaittovelvollisuus on säädetty, anna suostumustaan sen ilmaisemiseen.

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

Pörssin toimielimen jäsen, varajäsen tai toimihenkilö voi 1 momentin estämättä ilmaista säännöksessä tarkoitettun tiedon henkilölle, joka on muussa valtiossa toimivan pörssiä vastaavaa kaupankäyntiä järjestävän ja viranomaisen valvonnassa olevan yhteisön palveluksessa tai toimielimen jäsen, jos tiedon ilmaiseminen on tarpeen arvopaperimarkkinoiden tehokkaan valvonnan turvaamiseksi. Edellytyksenä on lisäksi, että henkilöä koskee 1 momenttia vastaava vaitiolovelvollisuus.

Finanssivalvonnan oikeudesta luovuttaa tietoja säädetään Finanssivalvonnasta annetussa laissa.

3 §

Hyödykejohdannaisia koskevat erityiset toimivaltuudet

Finanssivalvonta asettaa positiolimiitit (raja-arvot) hyödykejohdannaisille, jotka ovat kaupankäynnin kohteena säännellyllä markkinalla, monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä, organisoidussa kaupankäyntijärjestelmässä tai tällaisia hyödykejohdannaisia taloudelliselta kannalta vastaaville johdannaisille ja voi vaatia Finanssivalvonnasta annetun lain 4 §:ssä tarkoitettua valvottavaa, 5 §:ssä tarkoitettua muuta finanssimarkkinoilla toimivaa ja muuta henkilöä noudattamaan positiolimiittiä, vähentämään omistustaan tai positioitaan tässä pykälässä tarkoitetuissa rahoitusvälineissä sekä kieltämään näiden hankkimisen.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu positiolimiitti asetetaan jokaiselle hyödykejohdannaispositioliikelle suurimpana sallittuna nettomääräisenä arvona Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/65/EU täydentämisestä positiolimiittien hyödykejohdannaisiin soveltamista koskevilla teknisillä sääntelystandardeilla annetussa komission delegoidussa asetuksessa (EU) 2017/591 määritettyä laskentamenetelmää noudattaen. Finanssivalvonnan on säännöllisesti arvioitava positiolimiittejä sekä tarvittaessa asetettava uusi markkinakehityksen huomioon ottava positiolimiitti.

Mitä tässä pykälässä säädetään positiolimiiteistä, ei sovelleta edellä 2 momentissa mainitussa asetuksessa määritellyn finanssialan ulkopuolisen yhteisön positioihin tai tällaisen yhteisön lukuun pidettyihin positioihin, jotka vähentävät kyseisen yhteisön kaupalliseen toimintaan välittömästi liittyviä riskejä.

Finanssivalvonnan on ilmoitettava Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle ja muille toimivaltaisille viranomaisille tämän pykälän nojalla asetettavia positiolimiittejä ja niiden muutoksia sekä 1 momentin nojalla annettavia määräyksiä ja kieltoja koskevat riittävät tiedot. Jos Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen positiolimiitin asettamisesta tiedon saatuaan edellyttää positiolimiittiä muutettavaksi, Finanssivalvonnan on noudatettava Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen ohjetta, ellei Finanssivalvonta pidä sitä perusteettomana.

Jos 1 momentissa tarkoitettulla rahoitusvälineellä käydään kauppaa useammassa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa ja kaupankäynnin määrä Suomessa on suurin, on Finanssivalvonnan määrättävä yhteinen positiolimiitti kyseisen rahoitusvälineen kaupankäynnille. Ennen tässä momentissa tarkoitettua päätöksen tekemistä Finanssivalvonnan on kuultava ja toimittava yhteistyössä niiden valtioiden toimivaltaisten viranomaisten kanssa, joiden toimivaltaan kuuluvilla markkinapaikoilla momentissa tarkoitettulla rahoitusvälineellä käydään kauppaa.

Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen ratkaisee 5 momentissa tarkoitettun yhteisen positiolimiitin asettamisesta johtuvan erimielisyyden toimivaltaisten viranomaisten välillä Euroopan valvontaviranomaisesta (Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/77/EY kumoamisesta an-

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

netun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1095/2010 19 artiklan mukaisten valtuuksiensa mukaisesti.

4 §

Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen erityiset toimivaltuudet

Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen oikeudesta saada hyödykejohdannaisia koskevia tietoja sekä toimivallasta asettaa rajoitteita niiden kaupankäynnille, säädetään EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen 45 artiklassa.

11 luku

Muutoksenhaku

1 §

Muutoksenhaku valtiovarainministeriön päätökseen

Valtiovarainministeriön tämän lain nojalla antamaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen. Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Jos 2 luvun 4 §:ssä tarkoitettua päätöstä pörssin toiminnan harjoittamiseen oikeuttavan toimiluvan myöntämisestä tai 3 luvun 7 §:n 1 momentissa tarkoitettua päätöstä pörssin sääntöjen tai niiden muutosten vahvistamisesta ei ole annettu niiden antamiselle säädetyssä määräajassa, hakija voi tehdä valituksen. Valituksen katsotaan tällöin kohdistuvan hakemuksen hylkäävään päätökseen. Tällaisen valituksen voi tehdä, kunnes päätös on annettu. Valtiovarainministeriön on ilmoitettava päätöksen antamisesta valitusviranomaiselle, jos päätös on annettu valituksen tekemisen jälkeen. Muilta osin valituksen tekemisestä ja käsittelystä säädetään hallintolainkäyttölaissa.

2 §

Muutoksenhaku Finanssivalvonnan päätökseen

Muutoksenhausta Finanssivalvonnan tämän lain nojalla antamaan päätökseen säädetään hallintolainkäyttölaissa ja Finanssivalvonnasta annetun lain 73 §:ssä. Hallinto-oikeuden on käsiteltävä tämän lain 3 luvun 8, 9 ja 11—15 §:ssä, 5 luvun 6 ja 11 ja 19 §:ssä sekä 7 luvun 3 §:ssä tarkoitettu asia kiireellisenä.

Rahoitusvälineen liikkeeseenlaskija ja pörssi saavat hakea muutosta Finanssivalvonnan päätökseen 3 luvun 9 §:n 7 momentissa, 11 §:n 6 ja 7 momentissa, 12 §:n 1 momentissa, 13 §:n 4 momentissa ja 14 §:n 2 momentissa tarkoitettussa asiassa. Rahoitusvälineen liikkeeseenlaskija, monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjä ja organisoidun kaupankäynnin järjestäjä saavat hakea muutosta Finanssivalvonnan päätökseen 5 luvun 11 §:ssä tarkoitettussa asiassa. Sijoittajien etujen valvomiseksi toimiva rekisteröity yhdistys sekä sijoittaja, joka omistaa Finanssivalvonnan päätöksen kohteena olevia tai niihin oikeuttavia rahoitusvälineitä, saavat hakea muutosta Finanssi-

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

valvonnan päätökseen 3 luvun 11 §:n 7 momentissa ja 14 §:n 2 momentissa tarkoitettussa asiassa. Kaupankäyntiosapuoli, jonka oikeudet on peruutettu, saa hakea muutosta Finanssivalvonnan päätökseen 3 luvun 15 §:n 6 momentissa ja 5 luvun 19 §:n 2 momentissa tarkoitettussa asiassa.

12 luku

Hallinnolliset seuraamukset

1 §

Rikemaksu

Finanssivalvonnasta annetun lain 38 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuja säännöksiä, joiden laiminlyönnistä tai rikkomisesta määrätään rikemaksu, ovat:

- 1) 3 luvun 29—31 §:n säännökset sisäpiiri-ilmoituksesta ja sisäpiirirekisteristä;
- 2) 7 luvun 4 §:n säännökset rajahintatoimeksiantojen julkistamisvelvollisuudesta.

Finanssivalvonnasta annetun lain 38 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuja säännöksiä ovat edellä 1 momentissa säädetyn lisäksi myös momentin 1—2 kohdassa tarkoitettuja säännöksiä koskevat tarkemmat säännökset ja määräykset.

2 §

Seuraamusmaksu

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä, joiden laiminlyönnistä tai rikkomisesta määrätään seuraamusmaksu, ovat:

- 1) 3 luvun 24 §:n ja 5 luvun 8 §:n säännökset kauppojen selvityksestä;
- 2) 3 luvun 34 §:n ja 5 luvun 17 §:n säännökset säännellyn markkinan sekä monenkeskisen ja organisoidun kaupankäyntijärjestelmän kielletystä markkinoinnista.

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä ja päätöksiä olisivat 1 momentissa säädetyn lisäksi seuraavien säännösten ja päätösten rikkominen tai laiminlyönti:

- 1) 2 luvun 1, 4, 14 §:n 1 momentin 5 kohdan, 16—18 §:n säännökset säännellyn markkinan ylläpitämisestä sekä valtiovarainministeriön 2 luvun 14 ja 15 §:n perusteella tekemä päätös toimiluvan peruuttamisesta ja pörssin toiminnan keskeyttämisestä;
- 2) 2 luvun 11 §:n ja 12 §:n 3 momentin säännökset osakkeiden hankinnan ilmoittamisesta ja kieltämisestä sekä Finanssivalvonnasta annetun lain 32 a §:n nojalla tehty päätös omistusosuu- den hankinnan kieltämisestä ja 32 c §:n nojalla tehty päätös osakkeisiin perustuvien oikeuksien rajoittamisesta;
- 3) 3 luvun 1, 2, 3 §:n 1 momentin, 8, 11, 15, 17—23, 25, 27, 28 ja 34 §:n 1 momentin säännökset säännellyn markkinan toiminnan järjestämisestä;
- 4) 5 luvun 1—7, 9—14 sekä 19—28 §:n säännökset monenkeskiseen ja organisoituun kaupankäyntijärjestelmään sovellettavista vaatimuksista ja erityisistä vaatimuksista;
- 5) 6 luvun 2 §:n 1 momentin säännös pk-yritysten kasvumarkkinaa koskevista vaatimuksista;

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

6) 7 luvun 6 ja 7 §:n säännökset pörssin ja monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän velvollisuudesta julkistaa hyödykejohdannaisia ja päästöoikeuksia koskevia tietoja sekä osapuolten luokittelusta;

7) 8 luvun 1, 14 ja 15 §:n säännökset oikeudesta tarjota raportointipalveluita;

8) 9 luvun 1—10 §:n säännökset raportointipalvelun tarjoajan toiminnan järjestämistä koskevista vaatimuksista;

9) Finanssivalvonnasta annetun lain 18 §:n 1 momentin, 19 §:n 1 ja 3 momentin, 23 §:n ja 24 §:n säännökset Finanssivalvonnan tietojensaanti- ja tarkastusoikeudesta.

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä olisivat 1 ja 2 momentissa säädetyn lisäksi seuraavien EU:n rahoitusvälineiden markkinat asetuksen säännösten rikkominen tai laiminlyönti:

1) 3 artiklan 1 ja 3 kohdan, 4 artiklan 3 kohdan ensimmäisen alakohdan, 6 artiklan, 7 artiklan 1 kohdan kolmannen alakohdan ensimmäisen virkkeen, 8 artiklan 1, 3 ja 4 kohdan, 10 artiklan sekä 11 artiklan 1 kohdan kolmannen alakohdan ensimmäisen virkkeen ja 3 kohdan kolmannen alakohdan säännökset rahoitusvälineitä koskevasta avoimuudesta;

2) 7 artiklan 1 kohdan ja 11 artiklan 1 kohdan säännökset luvan saamisesta tietojen julkistamisesta lykkäämiselle;

3) 12 artiklan 1 kohdan ja 13 artiklan 1 kohdan säännökset velvollisuudesta kauppatietojen antamiseen erikseen ja kohtuullisin kaupallisin ehdoin;

4) 14 artiklan 1 kohdan, 2 kohdan ensimmäisen virkkeen, 3 kohdan toisen, kolmannen ja neljännen virkkeen, 15 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan, toisen alakohdan ensimmäisen virkkeen ja kolmannen alakohdan, 2 kohdan ja 4 kohdan toisen virkkeen, 17 artiklan 1 kohdan toisen virkkeen, 18 artiklan 1 ja 2 kohdan, 4 kohdan ensimmäisen virkkeen, 5 kohdan ensimmäisen virkkeen, 6 kohdan ensimmäisen alakohdan sekä 8 ja 9 kohdan, 20 artiklan 1 kohdan, 2 kohdan ensimmäisen virkkeen, 21 artiklan 1, 2 ja 3 kohdan, 22 artiklan 2 kohdan sekä 23 artiklan 1 ja 2 kohdan säännökset OTC-kaupankäyntiä harjoittavien kauppajien sisäisten toteuttajien ja sijoituspalveluyritysten avoimuudesta;

5) 25 artiklan 1 ja 2 kohdan, 26 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan, 2—5 kohdan, 6 kohdan ensimmäisen alakohdan sekä 7 kohdan 1—5 ja 8 alakohdan sekä 27 artiklan 1 kohdan säännökset liiketoimista ilmoitettavista tiedoista;

6) 28 artiklan 1 kohdan ja 2 kohdan ensimmäisen alakohdan, 29 artiklan 1 ja 2 kohdan, 30 artiklan 1 kohdan ja 31 artiklan 2 ja 3 kohdan säännökset johdannaisista;

7) 35 artiklan 1—3 kohdan, 36 artiklan 1—3 kohdan sekä 37 artiklan 1 ja 3 kohdan säännökset syrjimättömästä pääsystä rahoitusvälineiden määrittelyjärjestelmiin;

8) 40—42 artiklan säännökset tuotteita koskevista valvonta- ja interventiotuotoista.

Edellä 1—3 momentissa säädetyn lisäksi Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:ssä tarkoitettuja säännöksiä ovat myös mainituissa momenteissa tarkoitettuja säännöksiä koskevat tarkemmat säännökset, määräykset ja rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin sekä EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen perusteella annettujen komission asetusten ja päätösten säännökset.

Seuraamusmaksua ei saa määrätä edellä 2 momentin 9 kohdan nojalla muulle kuin Finanssivalvonnan valvottavalle tai muulle henkilölle, joka on velvollinen noudattamaan tätä lakia tai EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetusta. Seuraamusmaksua ei saa määrätä luonnolliselle henkilölle edellä 2 momentin 9 kohdassa tarkoitettujen säännösten rikkomisesta, kun henkilöä on aihetta epäillä rikoksesta ja tiedot liittyvät rikosepäilyn kohteena olevaan asiaan.

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

3 §

Hallinnollisten seuraamusten määrääminen ja täytäntöönpano

Hallinnollisten seuraamusten määräämisestä, julkistamisesta ja täytäntöönpanosta säädetään Finanssivalvonnasta annetun lain 4 luvussa.

13 luku

Vahingonkorvaus- ja rangaistussäännökset

1 §

Vahingonkorvaus

Joka tahallaan tai huolimattomuudesta aiheuttaa toiselle vahinkoa tämän lain, sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten, EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen taikka rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin tai EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen perusteella annettujen komission asetusten ja päätösten vastaisella menettelyllä, on velvollinen korvaamaan aiheuttamansa vahingon.

Vahingonkorvauksen sovittelusta ja korvausvastuun jakaantumisesta kahden tai useamman korvausvelvollisen kesken säädetään vahingonkorvauslain (412/1974) 2 ja 6 luvussa.

2 §

Luvaton kaupankäynnin järjestäminen rahoitusvälineillä, organisoidun kaupankäyntijärjestelmän ylläpitäminen sekä raportointipalvelun tarjoaminen rahoitusvälineillä

Joka tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta harjoittaa pörssin toimintaa vastoin 2 luvun 1 §:ää taikka ylläpitää monenkeskistä tai organisoitua kaupankäyntijärjestelmää vastoin 5 luvun 1 §:n 1 momenttia taikka tarjoaa raportointipalvelua vastoin 8 luvun 1 tai 2 §:ää, on tuomittava, jollei teko ole vähäinen tai siitä muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *luvattomasta kaupankäynnin järjestämisestä rahoitusvälineillä* sakkoon tai vankeuteen enintään yhdeksi vuodeksi.

3 §

Salassapitovelvollisuuden rikkominen

Rangaistus 10 luvun 2 §:ssä säädetyn salassapitovelvollisuuden rikkomisesta tuomitaan rikoslain (39/1889) 38 luvun 1 tai 2 §:n mukaan, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta.

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

14 luku

Voimaantulo

1 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tällä lailla kumotaan kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annettu laki (748/2012), jäljempänä *kumottava laki*.

Jos muualla lainsäädännössä viitataan kumottavaan lakiin tai muutoin tarkoitetaan kumottavan lain säännöstä, sen sijasta sovelletaan sen tilalle tullutta tämän lain säännöstä.

2 §

Siirtymäsäännökset

Pörssin, jolle on ennen tämän lain voimaantuloa myönnetty toimilupa, ei tarvitse hakea uutta toimilupaa.

Pörssin on saatettava sääntönsä vastaamaan tämän lain vaatimuksia ja haettava muutoksille valtiovarainministeriön vahvistus kuuden kuukauden kuluessa tämän lain voimaantulosta.

Monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän on saatettava sääntönsä vastaamaan tämän lain vaatimuksia kuuden kuukauden kuluessa tämän lain voimaantulosta.

Edellä 8 ja 9 luvussa tarkoitettujen raportointipalveluja ylläpitävien on haettava toimilupaa tai saatettava toimintansa vastaamaan 8 ja 9 luvun vaatimuksia kuuden kuukauden kuluessa tämän lain voimaantulosta. Raportointipalvelua ylläpitävä, joka harjoitti lain 8 ja 9 luvuissa tarkoitettua raportointipalvelun tarjoamista tämän lain voimaan tullessa, saa kuitenkin jatkaa toimintaansa, mikäli tämä on jättänyt toimilupaa koskevan hakemuksen mainitussa määräajassa, siihen asti kunnes Finanssivalvonta on antanut toimilupaa koskevan päätöksensä.

Edellä 9 luvun 4:ssä tarkoitetun konsolidoitujen kaupankäyntitietojen tarjoajan on noudatettava mainitun pykälän 3 ja 4 momentissa tarkoitettuja toiminnan järjestämistä koskevia vaatimuksia 3 päivästä syyskuuta 2019 lukien.

Kumottavan lain 2 luvun 21 §:n 2 momentin ja 43 §:n 4 momentin mukaista vuosittaista selvitystä Finanssivalvonnalle ei tarvitse toimittaa enää vuodelta 2017.

3.

Laki

Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 43 b ja 44 §, sellaisina kuin ne ovat, 43 b § laissa 752/2012 ja 44 § laeissa 752/2012 ja 138/2013,

muutetaan 4 §:n 2 momentin 6 kohta ja 4 momentin 9 kohta, 5 §:n 3, 6, 10 ja 31 kohta, 6 §:n 12, 18 ja 19 kohta, 21 §:n otsikko ja 4 momentti, 24 §:n 2 momentti, 28 §:n 4 momentti, 31 §:n 1 momentin 3 kohta, 32 a §:n 1 ja 2 momentti, 32 b §:n otsikko sekä 3 ja 4 momentti, 32 c §:n 1 momentin 1 kohta, 33 §, 33 a §:n 1 momentti, 38 §:n 1 momentin 2 kohta, 40 §:n 1 ja 2 momentti, 41 §:n 1 ja 2 momentti, 41 a §:n 3 ja 9 momentti, 42 a §:n 2 momentti, 43 §:n 1 momentti, 43 a ja 50 §, 53 §:n 1 momentin 2 kohta, 61 §:n 7 momentti, 62 §:n 2 momentin 2 kohta, 71 §:n 1 momentin 11 a kohta ja 73 §,

sellaisina kuin ne ovat, 4 §:n 2 momentin 6 kohta ja 4 momentin 9 kohta, 5 §:n 3 kohta, 6 §:n 18 ja 19 kohta, 21 §:n otsikko, 24 §:n 2 momentti, 33 a §:n 1 momentti, 43 a § ja 61 §:n 7 momentti laissa 752/2012, 5 §:n 6 kohta ja 21 §:n 4 momentti laissa 520/2016, 5 §:n 10 kohta laissa /2017, 5 §:n 31 kohta, 40 §:n 2 momentti ja 41 a §:n 9 momentti laissa 228/2017, 6 §:n 12 kohta laissa 311/2015, 28 §:n 4 momentti, 32 a §:n 2 momentti, 32 c §:n 1 momentin 1 kohta, 38 §:n 1 momentin 2 kohta ja 40 §:n 1 momentti laissa 352/2017, 31 §:n 1 momentin 3 kohta laissa 1145/2015, 32 a §:n 1 momentti laeissa 1442/2016 ja 352/2017, 32 b §:n otsikko laissa 207/2009, 32 b §:n 3 ja 4 momentti, 41 §:n 1 momentti, 42 a §:n 2 momentti ja 62 §:n 2 momentin 2 kohta laissa 611/2014, 33 § osaksi laeissa 1279/2015 ja 228/2017, 41 §:n 2 momentti, 41 a §:n 3 momentti, 43 §:n 1 momentti ja 53 §:n 1 momentin 2 kohta laissa 176/2016, 50 § osaksi laeissa 1360/2010 ja 1242/2011, 71 §:n 1 momentin 11 a kohta laissa 651/2014 ja 73 § laeissa 752/2012 ja 176/2016, sekä

lisätään lakiin uusi 3 e §, 4 §:n 4 momenttiin, sellaisena kuin se on laeissa 752/2012, 1198/2014 ja 352/2017, uusi 10 kohta, 5 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 752/2012, 902/2012, 254/2013, 170/2014, 198/2015, 520/2016, 737/2016, 855/2016, 1442/2016, 228/2017 ja 575/2017, uusi 32 ja 33 kohta, 20 a §:ään, sellaisena kuin se on laissa 352/2017, uusi 2 momentti, 21 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 752/2012 ja 520/2016, uusi 5 momentti, 28 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 352/2017, uusi 6 momentti, lakiin uusi 28 b ja 37 d §, 40 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 752/2012, 611/2014, 1279/2015, 228/2017 ja 352/2017, uusi 5 momentti, 41 a §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 1279/2015, 176/2016, 520/2016, 228/2017 ja 352/2017, uusi 9 ja 10 momentti, jolloin muutettu 9 momentti ja nykyinen 10 momentti siirtyvät 11 ja 12 momentiksi, lakiin uusi 41 b, 41 c ja 50 o §, 71 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 752/2012, 611/2014, 651/2014, 1198/2014, 505/2015, 520/2016, 1442/2016 ja 446/2017, uusi 11 e kohta seuraavasti:

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

3 e §

Yhteistyö Energiaviraston kanssa

Finanssivalvonta toimii yhteistyössä Energiaviraston kanssa päästöoikeus-, sähkö- ja maakaasumarkkinoiden sekä niiden johdannaismarkkinoiden tehokkaaksi valvomiseksi.

Finanssivalvonnan on ennen ryhtymistä sähköön tai maakaasuun perustuvien johdannaissopimusten kaupankäyntiä koskeviin valvontatoimenpiteisiin kuultava Energiavirastoa, jos toimenpiteellä olisi ilmeisesti olennaista vaikutusta sähkö- tai maakaasumarkkinoiden toimintaan, sähkön tai maakaasun toimitusvarmuuteen taikka sähkömarkkinalain (588/2013) tai maakaasumarkkinalain (587/2017) nojalla järjestelmävastuuseen määrätyn yhteisön toimintaan, jollei asian kiireellisyydestä muuta johdu.

4 §

Valvottavat

Toimilupavalvottavalla tarkoitetaan tässä laissa:

6) kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa (/) tarkoitettua pörssiä ja raportointipalvelun tarjoajaa;

Muulla valvottavalla tarkoitetaan tässä laissa:

9) työttömyysetuuksien rahoituksesta annetussa laissa (555/1998) tarkoitettua työttömyysvakuutusrahastoa;

10) sellaista vertailuarvon hallinnoijaa, joka ei ole 4 §:n 2 momentissa tarkoitettu toimilupavalvottava, jolle Finanssivalvonta on myöntänyt toimiluvan rahoitusvälineissä ja rahoitussopimuksissa vertailuarvoina tai sijoitusrahastojen arvonkehityksen mittaamisessa käytettävistä indekseistä ja direktiivien 2008/48/EY ja 2014/17/EU sekä asetuksen (EU) N:o 596/2014 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/1011 (*viitearvoasetus*) 34 artiklan perusteella.

5 §

Muut finanssimarkkinoilla toimivat

Muulla finanssimarkkinoilla toimivalla tarkoitetaan tässä laissa:

3) kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 1 luvun 2 §:n 1 momentin 15 kohdassa tarkoitettua muuta kaupankäyntiosapuolta kuin sijoituspalvelun tarjoajaa;

6) sijoituspalvelulain 7 luvun 12 §:ssä, kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 3 luvun 29 §:ssä, arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 2 luvun 17 §:ssä ja si-

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

joitusrahastolain 99 §:ssä tarkoitettua sisäpiiriläistä sekä sijoitusrahastolain 101 §:ssä tarkoitettua ilmoitusvelvollista ja markkinoiden väärinkäytöstä (markkinoiden väärinkäyttöasetus) sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/6/EY ja komission direktiivien 2003/124/EY, 2003/125/EY ja 2004/72/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 596/2014, jäljempänä *markkinoiden väärinkäyttöasetus*, 3 artiklan 1 kohdan 25 alakohdassa tarkoitettua johtotehtävissä toimivaa henkilöä sekä 26 alakohdassa tarkoitettua lähipiiriin kuuluvaa henkilöä;

10) sitä, joka kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 2 luvun 11 §:n ja 8 luvun 18 §:n, arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 2 luvun 8 §:n, sijoitusrahastolain 16 §:n, vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 1 luvun 2 §:n, luottolaitostoiminnasta annetun lain 3 luvun 142 §:n, sijoituspalvelulain 6 a luvun 1 §:n, rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 11 §:n tai vakuutusyhtiölain 4 luvun 5 §:n nojalla on velvollinen tekemään Finanssivalvonnalle ilmoituksen osakkeiden tai osuuksien hankinnasta ja luovutuksesta;

31) muuta kuin 4 §:ssä tarkoitettua valvottavaa, joka on velvollinen noudattamaan vähittäismarkkinoille tarkoitettuja paketoituja ja vakuutusmuotoisia sijoitustuotteita (PRIIP-tuotteita) koskevista avaintietoasiakirjoista annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 1286/2014, jäljempänä *paketoitujen sijoitustuotteiden avaintietoasetus*;

32) sellaista vertailuarvon hallinnoijaa, jonka Finanssivalvonta on rekisteröinyt viitearvoasetuksen 34 artiklan perusteella;

33) muuta henkilöä kuin 4 §:ssä tarkoitettua valvottavaa tai edellä 32 kohdassa tarkoitettua rekisteröityntä vertailuarvon hallinnoijaa, joka on velvollinen noudattamaan viitearvoasetusta.

6 §

Muut määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

12) *ryhmittymällä* luottolaitostoiminnasta annetun lain 1 luvun 16 §:ssä ja sijoituspalvelulain 1 luvun 21 §:ssä tarkoitettua konsolidointiryhmää, vakuutusyhtiölain 26 luvun 2 §:n 2 momentissa tarkoitettua vakuutusyritysryhmää ja rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 3 §:ssä tarkoitettua rahoitus- ja vakuutusryhmittymää;

18) *säännellyllä markkinalla ja monenkeskisellä kaupankäyntijärjestelmällä* kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 1 luvun 2 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettua säänneltyä markkinaa ja 8 kohdassa tarkoitettua monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää;

19) *rahoitusvälineellä* sijoituspalvelulain 1 luvun 14 §:ssä tarkoitettua rahoitusvälinettä.

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

20 a §

Oikeus saada tietoja esitutkinta- ja syyttäväviranomaiselta

Finanssivalvonnalla on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin 79 artiklan 1 kohdan 2 alakohdassa säädettyjen yhteistyövelvoitteiden täyttämiseksi välttämättömiä tietoja esitutkinta- ja syyttäväviranomaiselta sijoituspalvelulain 15 luvun 2 §:ssä ja kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 12 luvun 2 §:ssä säädettyjen rikosten esitutkinnasta ja oikeudenkäyntimenettelystä.

21 §

Markkinoiden väärinkäyttöön ja viitearvoasetuksen valvontaan liittyvä erityinen tietojensaantioikeus

Finanssivalvonnalla on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada markkinoiden väärinkäyttöasetuksen ja viitearvoasetuksen valvonnan kannalta tarpeellisia vakiomuotoisia tietoja hyödykejohtannaisiin liittyvillä spot-markkinoilla toimivilta markkinaosapuolilta, raportteja liiketoimista sekä päästä suoraan kaupankävijöiden järjestelmiin.

Finanssivalvonnalla on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada tietoja kaikilta henkilöiltä, jotka osallistuvat vertailuarvon tarjontaan ja tietojen toimittamiseen sitä varten, myös palveluntarjoajilta, joille vertailuarvon tarjoamista koskevat tehtävät, palvelut tai toiminta on ulkoistettu viitearvoasetuksen 10 artiklassa säädetyllä tavalla, sekä heidän päämiehiltään, ja tarvittaessa kutsua tällainen henkilö kuultavaksi.

24 §

Tarkastusoikeus

Mitä 1 momentissa säädetään valvottavasta ja muusta finanssimarkkinoilla toimivasta, koskee myös yritystä, joka valvottavan tai muun finanssimarkkinoilla toimivan asiamiehenä tai sijoituspalvelulain 7 luvun 6 §:ssä tarkoitettuna sidonnaisasiamiehenä taikka muuten valvottavan tai muun finanssimarkkinoilla toimivan toimeksiannosta hoitaa tämän liiketoimintaan, kirjanpitoon, tietojärjestelmään, riskienhallintaan tai sisäiseen valvontaan liittyviä tehtäviä.

28 §

Johdon toiminnan rajoittaminen

Finanssivalvonta voi pysyvästi kieltää henkilöä toimimasta sijoituspalveluita tarjoavassa toimilupavalvottavassa 1 momentissa tarkoitettussa tehtävässä, jos tämä on toistuvasti rikkonut

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

markkinoiden väärinkäyttöasetuksen 14 tai 15 artiklan säännöksiä tai toistuvasti ja vakavasti rikkonut sijoituspalvelulain 15 luvun 2 §:n 6 tai 7 momentissa mainittuja säännöksiä.

Finanssivalvonta voi määrääjäksi, enintään viideksi vuodeksi, kieltää henkilöä toimimasta viitearvoasetuksessa tarkoitetun hallinnoijan tai valvotun tietolähteen hallituksen jäsenenä tai varajäsenenä, toimitusjohtajana tai toimitusjohtajan sijaisena taikka muuna ylimpään johtoon kuuluvana, jos tämä on rikkonut tai laiminlyönyt viitearvoasetuksen 42 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja säännöksiä.

28 b §

Määräaikainen kieltö toimia kaupankäyntiosapuolena tai asiakkaana

Finanssivalvonta voi määrääjäksi, enintään viideksi vuodeksi, kieltää sijoituspalveluita tarjoavaa toimituspalveluttavaa tai sivuliikettä toimimasta kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 1 luvun 2 §:n 1 momentin 15 kohdassa tarkoitettuna kaupankäyntiosapuolena tai 1 luvun 2 §:n 1 momentin 11 kohdassa tarkoitetun organisoidun kaupankäyntijärjestelmän asiakkaana, jos tämä on rikkonut sijoituspalvelulain 15 luvun 2 §:n 6 tai 7 momentissa mainittuja säännöksiä.

31 §

Tilintarkastajan ilmoitusvelvollisuus

Toimituspalveluttavan tilintarkastajan on viipymättä ilmoitettava Finanssivalvonnalle valvottavaa koskevasta seikasta tai päätöksestä, jonka hän on saanut tietoonsa tehtävänsä suorittaessaan ja jonka voidaan katsoa:

3) johtavan tilintarkastuskertomuksessa muun kuin tilintarkastuslaissa tarkoitetun vakiomuotoisen lausunnon tai tilintarkastuslain 3 luvun 5 §:n 5 momentissa tarkoitetun huomautuksen esittämiseen.

32 a §

Omistusosuuden hankinnan kieltäminen

Finanssivalvonta voi saatuaan luottolaitostoiminnasta annetun lain 3 luvun 1 §:ssä, sijoituspalvelulain 6 a luvun 1 §:ssä, sijoitusrahastolain 16 §:ssä, vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 7 luvun 9 §:ssä tai 14 luvun 9 §:ssä, rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 11 §:ssä, maksulaitoslain 21 a tai 21 c §:ssä, kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 2 luvun 11 §:ssä tai 8 luvun 18 §:ssä, EU:n arvopaperikeskusasetuksessa tai vakuutusyhtiölain 4 luvun 5 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen kieltää mainituissa lainkohdissa tarkoitetun omistusosuuden hankkimisen luottolaitoksesta, sijoituspalveluyrityksestä, rahastoyhtiöstä, vaihtoehtorahastojen hoitajasta, säilytisyhteisöstä, erityisestä säilytisyhteisöstä, vakuutusyhtiöstä sekä niiden omistusyhteisöistä, rahoitus- ja vakuutusryhmittymän omistusyhteisöstä, sähkörahayhteisöstä, maksulaitoksesta, pörssistä, pörssin omistusyhteisöstä, raportointipalvelun tarjoajasta, raportoin-

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

tipalvelun tarjoajan omistusyhteisöstä, arvopaperikeskuksesta ja arvopaperikeskuksen omistusyhteisöstä ja raportointipalvelun tarjoajasta, jos osuuden omistus vaarantaisi hankinnan kohteena olevan yrityksen tai yhteisön terveiden ja huolellisten liiketapaperiaatteiden mukaisen toiminnan tai, jos hankinnan kohteena on vakuutusyhtiö, vakuutetut edut sillä perusteella, että on perusteltua aihetta epäillä:

- 1) ilmoitusvelvollisen mainetta tai taloudellisen aseman riittävyttä;
- 2) hankinnan kohteena olevan yrityksen tai yhteisön johdon luotettavuuden tai sopivuuden taikka muiden toimilupaedellytysten vaarantumista hankinnan johdosta;
- 3) hankinnan kohteena olevan yrityksen tai yhteisön vakavaraisuuden, valvonnan ja siihen liittyvän viranomaisten tietojenvaihdon edellytysten vaarantumista hankinnan johdosta; tai
- 4) hankinnan liittymistä rahanpesuun tai terrorismin rahoitukseen.

Finanssivalvonta voi kieltää 1 momentissa tarkoitettun hankinnan myös, jos se ei ole saanut 32 b §:n 2 momentin mukaisen käsittelyajan kuluessa sanotussa momentissa tarkoitettuja lisätietoja taikka luottolaitostoinnista annetun lain 3 luvun 1 §:n 6 momentissa, sijoituspalvelulain 6 a luvun 1 §:n 6 momentissa, sijoitusrahastolain 16 §:n 6 momentissa, vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 7 luvun 9 §:n 5 momentissa, rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 11 §:n 6 momentissa, maksulaitoslain 21 a §:n 6 momentissa tai 21 c §:ssä tai vakuutusyhtiölain 4 luvun 5 §:n 6 momentissa tarkoitettuja tietoja tai selvityksiä. Finanssivalvonta voi niin ikään kieltää 1 momentissa tarkoitettun hankinnan, jos se ei ole saanut kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 2 luvun 11 §:n 5 momentissa tai 8 luvun 18 §:n 5 momentissa taikka EU:n arvopaperikeskusasetuksessa tarkoitettuja selvityksiä kahden kuukauden kuluessa omistussuuden hankintaa koskevan ilmoituksen vastaanottamisesta. Finanssivalvonta voi lisäksi kieltää hankinnan, jos se ei ole saanut 32 b §:n 1 momentissa tarkoitettuja vaadittavia selvityksiä 60 arkipäivän kuluessa siitä, kun se lähetti ilmoitusvelvolliselle tiedon puuttuvista selvityksistä.

— — — — —

32 b §

Omistussuuden hankinnan arvioinnissa noudatettava menettely

Päätös hankinnan vastustamisesta on annettava tiedoksi ilmoitusvelvolliselle viimeistään toisena arkipäivänä päätöksen tekemisestä ylittämättä käsittelyaikaa. Jos Finanssivalvonta ei tässä pykälässä tarkoitettuna käsittelyaikana ole tehnyt 32 a §:ssä tarkoitettua päätöstä tai päätösesitystä, sen katsotaan hyväksyneen hankinnan.

Jos ilmoitusvelvollinen on ulkomainen ETA-valvottava tai tämän emoyritys taikka luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, jolla on kirjanpitolain 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettu määräysvalta ulkomaisessa ETA-valvottavassa tai sen emoyrityksessä, Finanssivalvonnan on päätöstä tai päätösesitystä tehdessään viivytyksettä ilmoitettava ulkomaisen ETA-valvottavan valvonnasta vastaavalle ETA-valvontaviranomaiselle kaikki arvioinnin kannalta olennaiset tiedot ja pyynnöstä kaikki asiaan vaikuttavat tiedot sekä, jos hankinnan kohteena on rahoitus- ja vakuutusryhmittymän omistusyhteisö, oltava yhteistyössä rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annettussa laissa tarkoitettujen muiden keskeisten valvontaviranomaisten kanssa. Päätöksestä on käytävä ilmi tässä momentissa tarkoitettujen ulkomaisten valvontaviranomaisten kanta hankintaan.

— — — — —

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

32 c §

Osakkeisiin ja osuuksiin perustuvien oikeuksien rajoittaminen

Finanssivalvonta voi kieltää osakkeiden tai osuuksien omistajalta oikeuden äänivallan käyttöön luottolaitoksessa, sijoituspalveluyrityksessä, rahastoyhtiössä, vaihtoehtorahastojen hoitajasessa, säilytisyhteisössä, erityisessä säilytisyhteisössä, rahoitus- ja vakuutusryhmittymän omistusyhteisössä, sähkörahayhteisössä, vakuutusyhtiössä sekä niiden omistusyhteisöissä, pörssissä, pörssin omistusyhteisössä, arvopaperikeskuksessa, arvopaperikeskuksen omistusyhteisössä, enintään yhden vuoden ajaksi kerrallaan, jos:

1) osakkeiden tai osuuksien hankinnasta ei ole tehty luottolaitostoiminnasta annetun lain 3 luvun 1 §:ssä, sijoituspalvelulain 6 a luvun 1 §:ssä, sijoitusrahastolain 16 §:ssä, vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 7 luvun 9 §:ssä tai 14 luvun 9 §:ssä, rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 11 §:ssä, maksulaitoslain 21 a §:ssä, kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 2 luvun 11 §:ssä **tai 8 luvun 18 §:ssä**, EU:n arvopaperikeskusasetuksessa tai vakuutusyhtiölain 4 luvun 5 §:ssä tarkoitettua ilmoitusta;

— — — — —

33 §

Toimeenpanokielto ja oikaisukehotus

Finanssivalvonta voi kieltää valvottavan tai muun finanssimarkkinoilla toimivan tekemän päätöksen täytäntöönpanon tai valvottavan tai muun finanssimarkkinoilla toimivan suunnitteleman toimenpiteen toteutuksen, jos päätös tai toimenpide on ristiriidassa valvottavaan tai muuhun finanssimarkkinoilla toimivaan sovellettavien finanssimarkkinoita koskevien säännösten tai niiden nojalla annettujen määräysten, toimiluvan ehtojen taikka valvottavan tai muun finanssimarkkinoilla toimivan toimintaa koskevien sääntöjen kanssa.

Jos valvottava tai muu finanssimarkkinoilla toimiva on pannut 1 momentissa tarkoitetun päätöksen täytäntöön tai toteuttanut 1 momentissa tarkoitetun muun toimenpiteen, Finanssivalvonta voi velvoittaa valvottavan tai muun finanssimarkkinoilla toimivan ryhtymään toimenpiteisiin päätöksen täytäntöönpanon tai toteutetun toimenpiteen peruuttamiseksi tai oikaisun aikaansaamiseksi. Finanssivalvonnan on varattava valvottavalle tai muulle finanssimarkkinoilla toimivalle kohtuullinen määräaika päätöksen täytäntöönpanon tai toteutetun toimenpiteen peruuttamiseksi tai oikaisun aikaansaamiseksi, jollei se vaaranna vakavasti finanssimarkkinoiden valvonnalle 1 §:ssä säädettyjen tavoitteiden toteutumista. Jos tässä momentissa tarkoitettu Finanssivalvonnan päätös vaikuttaa merkittävästi valvottavan tai muun finanssimarkkinoilla toimivan sopimuspuolen taikka muun ulkopuolisen henkilön asemaan, tämän momentin soveltamisen edellytyksenä on, että päätös tai toimenpide voi vaarantaa vakavasti finanssimarkkinoiden valvonnalle 1 §:ssä säädettyjen tavoitteiden toteutumisen.

Finanssivalvonta voi velvoittaa valvottavan tai muun finanssimarkkinoilla toimivan lopettamaan toiminnassaan soveltamansa menettelyn ja kieltää menettelyn uudistamisen, jos menettely on ristiriidassa 1 momentissa tarkoitettujen säännösten, määräysten, toimiluvan ehtojen taikka sääntöjen kanssa. Finanssivalvonnan on varattava valvottavalle tai muulle finanssimarkkinoilla toimivalle kohtuullinen määräaika menettelyn korjaamiseksi, jollei se vaaranna vakavasti finanssimarkkinoiden valvonnalle 1 §:ssä säädettyjen tavoitteiden toteutumista.

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

Mitä tässä pykälässä säädetään valvottavan tekemästä päätöksestä, sovelletaan vastaavasti sijoitusrahastolaissa tarkoitetun rahasto-osuuden omistajien ja edustajiston kokouksen tekemään päätökseen.

Edellä tässä pykälässä tarkoitettu kielto tai oikaisukehotus voidaan, jos siihen on erityistä syytä, kohdistaa myös valvottavan tai muun finanssimarkkinoilla toimivan palveluksessa olevaan tai muuhun, joka toimii hänen lukuunsa.

33 a §

Uhkasakko

Jos valvottava tai muu finanssimarkkinoilla toimiva toiminnassaan laiminlyö noudattaa finanssimarkkinoita koskevia säännöksiä tai niiden nojalla annettuja määräyksiä, Finanssivalvonnan 33 §:n nojalla antamaa toimeenpanokieltoa tai oikaisukehotusta taikka muuta Finanssivalvonnan lain nojalla antamaa määräystä tai kieltoa, toimilupansa ehtoja tai toimintaansa koskevia sääntöjä, Finanssivalvonta voi uhkasakolla velvoittaa valvottavan tai muun finanssimarkkinoilla toimivan täyttämään velvollisuutensa, jos laiminlyönti ei ole vähäinen. Uhkasakko voidaan, jos siihen on erityistä syytä, kohdistaa myös valvottavan tai muun finanssimarkkinoilla toimivan palveluksessa olevaan tai muuhun, joka toimii hänen lukuunsa. Mitä tässä momentissa säädetään, sovelletaan lisäksi rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa tarkoitettuun ryhmittymään kuuluvaan muuhun yritykseen, joka laiminlyö noudattaa, mitä sen velvollisuudeksi mainitussa laissa tai sen nojalla annetuissa määräyksissä säädetään.

— — — — —

37 d §

Hyödykejohdannaispositioiden valvonta

Finanssivalvonnalla on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 10 luvun 3 §:n noudattamisen valvontaan liittyviä tietoja keneltä tahansa henkilöltä. Finanssivalvonta voi velvoittaa kyseisessä säännöksessä tarkoitettua henkilöä toteuttamaan toimenpiteitä position tai vastuun koon pienentämiseksi tai rajoittaa henkilön mahdollisuutta tehdä hyödykejohdannaispimuksia.

38 §

Rikemaksu

Finanssivalvonta määrää rikemaksun sille, joka tahallaan tai huolimattomuudesta:

— — — — —

2) laiminlyö tai rikkoo arvopaperimarkkinalain 15 luvun 1 §:ssä, sijoituspalvelulain 15 luvun 1 §:ssä, kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 12 luvun 1 §:ssä, arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 8 luvun 5 §:ssä, joukkorahoituslain 15 §:n 1 momentissa tai vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 22 luvun 1 §:ssä taikka sijoitusrahastolain 144 a §:ssä tarkoitettuja säännöksiä;

— — — — —

40 §

Seuraamusmaksu

Seuraamusmaksu määrätään sille, joka tahallaan tai huolimattomuudesta laiminlyö tai rikkoo arvopaperimarkkinalain 15 luvun 2 §:ssä, sijoituspalvelulain 15 luvun 2 §:ssä, kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 12 luvun 2 §:ssä, arvopaperitileistä annetun lain 15 §:ssä, arvosuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 8 luvun 6 §:ssä, maksulaitoslain 48 a §:ssä, vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 22 luvun 2 §:ssä, sijoitusrahastolain 144 b §:ssä, joukkorahoituslain 15 §:n 2 momentissa, luottolaitostoiminnasta annetun lain 20 luvun 1 §:ssä tai kriisinratkaisulain 18 luvun 1 §:ssä tarkoitettuja säännöksiä tai päätöksiä.

Seuraamusmaksu määrätään myös sille, joka tahallaan tai huolimattomuudesta laiminlyö tai rikkoo:

1) markkinarakennetoimija-asetuksen 4 artiklan 1 tai 3 kohdan säännöstä finanssimarkkinoilla toimivan vastapuolen tekemien OTC-johdannaisten määräysvelvollisuudesta taikka 10 artiklan 1 kohdan säännöstä finanssialan ulkopuolisen vastapuolen tekemien OTC-johdannaisten määräysvelvollisuudesta ja ilmoitusvelvollisuudesta;

2) Finanssivalvonnan lyhyeksimyyntiasetuksen 20 artiklan 2 kohdan, 21 artiklan 1 kohdan tai 23 artiklan 1 kohdan taikka Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen 28 artiklan 1 kohdan nojalla tekemää päätöstä;

3) huutokauppa-asetuksen 38, 39 ja 40 artiklan säännöksiä sisäpiirintiedon kielletystä käytöstä, 41 artiklan säännöksiä markkinoiden manipulointia koskevasta kiellosta tai 42 artiklan 1, 3 tai 5 kohdan säännöksiä markkinoiden väärinkäytön vähentämistä koskevista erityisvaatimuksista;

4) paketoitujen sijoitustuotteiden avaintietoasetuksen 5 artiklan 1 kohdan säännöstä avaintietoasiakirjan laatimisesta, 6, 7 ja 8 artiklan 1—3 kohdan säännöstä avaintietoasiakirjan muodosta ja sisällöstä, 9 artiklan säännöstä markkinointiviestinnän sisällöstä, 10 artiklan 1 kohdan säännöstä avaintietoasiakirjan säännöllisestä tarkastelemisesta, 13 artiklan 1, 3 ja 4 kohdan sekä 14 artiklan säännöstä avaintietoasiakirjan toimittamisesta tai 19 artiklan säännöstä asiakasvalitusten käsittelystä;

5) korttipohjaisista maksutapahtumista veloitettavista siirtohinnoista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2015/751, jäljempänä *korttimaksujen siirtohintoja koskeva asetus*, 3 artiklan 1 kohdassa säädettyä 0,2 prosentin tapahtumakohtaisen siirtohinnan enimmäismäärää, joka on asetettu pankkikorttitapahtumista veloitettaville siirtohinnoille tai 4 artiklassa säädettyä 0,3 prosentin tapahtumakohtaisen siirtohinnan enimmäismäärää, joka on asetettu luotokorttitapahtumista veloitettaville siirtohinnoille; tai

6) viitearvoasetuksen 4—16 artiklan säännöksiä vertailuarvojen koskemattomuudesta ja luotettavuudesta, 21—26 artiklan säännöksiä kriittisistä, merkittävistä sekä muista kuin merkittävistä vertailuarvoista, 27 artiklan säännöksiä vertailuarvoselvityksestä, 28 artiklan säännöksiä vertailuarvon muutoksista ja lakkaamisesta, 29 artiklan säännöksiä vertailuarvon käytöstä sekä 34 artiklan säännöksiä hallinnoijan toimiluvasta ja rekisteröinnistä.

Seuraamusmaksu määrätään myös sille, joka rikkoo tai laiminlyö **tämän lain** 18 §:n 1 momentin, 19 §:n 1 momentin taikka 23 tai 24 §:n säännöksiä Finanssivalvonnan tietojensaanti- tai tarkastusoikeudesta edellä 2 momentin 6 kohdassa tarkoitettujen säännösten valvonta- tai tarkastustehtävän hoitamisen yhteydessä. Seuraamusmaksua ei kuitenkaan saa määrätä luonnolliselle hen-

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

kilölle kyseisten tämän lain säännösten rikkomisesta, kun henkilöä on aihetta epäillä rikoksesta ja tiedot liittyvät rikosepäilyä kohteena olevaan asiaan.

41 §

Seuraamusmaksun määrääminen

Seuraamusmaksun määrää Finanssivalvonta.

Seuraamusmaksun määrä perustuu kokonaisarviointiin. Seuraamusmaksun määrää arvioitaessa on otettava huomioon menettelyn laatu, laajuus ja kestoaika sekä tekijän taloudellinen asema. Lisäksi arvioinnissa on otettava huomioon menettelyllä saavutettu hyöty ja sillä aiheutettu vahinko, jos ne ovat määritettävissä, tekijän yhteistyö Finanssivalvonnan kanssa asian selvittämiseksi ja toimenpiteet rikkomisen toistumisen estämiseksi, muut ja aiemmat finanssimarkkinoita koskeviin säännöksiin kohdistuneet rikkomukset ja laiminlyönnit sekä menettelyn mahdolliset vaikutukset rahoitusjärjestelmän vakaudelle. Jos kyse on viitearvoasetuksen rikkomisesta, seuraamusmaksun määrää arvioitaessa on otettava huomioon myös menettelyn vaikutus reaalitalouteen.

— — — — —

41 a §

Seuraamusmaksun enimmäismäärä eräissä tapauksissa

— — — — —

Jos seuraamusmaksu koskee sijoitusrahastolain 144 b §:n 2 momentissa, sijoituspalvelulain 15 luvun 2 §:n 6 tai 7 momentissa taikka kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 12 luvun 2 §:n 2 tai 3 momentissa mainittujen säännösten rikkomista, oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla, sen mukaan, kumpi on suurempi, enintään joko 10 prosenttia oikeushenkilön tekoa tai laiminlyöntiä edeltävän vuoden liikevaihdosta tai enintään viisi miljoonaa euroa, sekä luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu enintään viisi miljoonaa euroa.

— — — — —

Jos seuraamusmaksu koskee 40 §:n 2 momentin 6 kohdassa tarkoitetun säännöksen rikkomista tai noudattamisen laiminlyöntiä, oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla enintään joko kymmenen prosenttia oikeushenkilön tekoa tai laiminlyöntiä edeltävän vuoden liikevaihdosta tai enintään miljoona euroa sen mukaan, kumpi on suurempi. Luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla enintään 500 000 euroa.

Jos edellä 9 momentissa tarkoitettu seuraamusmaksu koskee kyseisessä säännöksessä tarkoitettua asetuksen 11 artiklan 1 kohdan d alakohdan tai 4 kohdan rikkomista, oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla enintään joko kaksi prosenttia oikeushenkilön tekoa tai laiminlyöntiä edeltävän vuoden liikevaihdosta tai enintään 250 000 euroa sen mukaan, kumpi on suurempi. Luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla enintään 100 000 euroa.

Edellä 6—10 momentissa säädetyn estämättä seuraamusmaksu saa kuitenkin olla enintään kolme kertaa niin suuri kuin teolla tai laiminlyönnillä saatu hyöty, jos hyödyn suuruus on määriteltävissä.

— — — — —

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

41 b §

Yhteinen seuraamusmaksu

Jos rikemaksu tai seuraamusmaksu määrätään samalla kertaa kahdesta tai useammasta 38, 40 tai 41 a §:ssä tarkoitettusta laiminlyönnistä tai rikkomuksesta, määrätään yhteinen seuraamusmaksu.

Yhteinen seuraamusmaksu saa olla enintään rikemaksujen tai seuraamusmaksujen yhteenlasketun enimmäismäärän suuruinen.

41 c §

Hallinnollisen seuraamuksen määrääminen yritysjärjestelytilanteessa

Rikemaksu, julkinen varoitus tai seuraamusmaksu voidaan määrätä myös sellaiselle elinkeinonharjoittajalle, jolle elinkeinotoiminta, jossa laiminlyönti tai rikkomus on tapahtunut, on siirtynyt yrityskaupan tai muun yritysjärjestelyn seurauksena.

42 a §

Hallinnollisten seuraamusten määräämisoikeuden vanhentuminen

Finanssivalvonta ei saa määrätä seuraamusmaksua, jos sitä ei ole tehty kymmenen vuoden kuluessa siitä päivästä, jona rikkomus tai laiminlyönti tapahtui, tai jatkettun rikkomuksen taikka laiminlyönnin osalta viiden vuoden kuluessa siitä päivästä, jona rikkomus tai laiminlyönti päättyi.

43 §

Hallinnollisen seuraamuksen ja muun päätöksen julkistaminen

Finanssivalvonnan on julkistettava päätös, jossa määrätään rikemaksu, julkinen varoitus tai seuraamusmaksu viipymättä sen jälkeen, kun päätöksestä on ilmoitettu sen kohteena olevalle henkilölle. Julkistamisesta on käytävä ilmi, onko seuraamuksen antamista tai määräämistä koskeva päätös lainvoimainen, rikkomisen luonne ja tyyppi sekä rikkomisesta vastuussa olevan henkilöllisyys. Jos muutoksenhakuviranomainen kumoaa päätöksen kokonaan tai osittain, Finanssivalvonnan on julkistettava tieto muutoksenhakuviranomaisen päätöksestä vastaavalla tavalla kuin seuraamuksen antaminen tai määrääminen on julkistettu. Seuraamusta koskevat tiedot on pidettävä Finanssivalvonnan internetsivuilla viiden vuoden ajan.

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

43 a §

Rikemaksun ja seuraamusmaksun täytäntöönpano ja palauttaminen

Rikemaksun ja seuraamusmaksun täytäntöönpanosta huolehtii Oikeusrekisterikeskus. Tämän lain nojalla maksettavaksi määrätty rikemaksu ja seuraamusmaksu pannaan täytäntöön siinä järjestyksessä kuin sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa säädetään.

50 §

Yleinen yhteistyövelvoite

Finanssivalvonnan on toimittava yhteistyössä ulkomaisten ETA-valvontaviranomaisten kanssa. Finanssivalvonnan on kiinnitettävä asianmukaista huomiota myös päätöstensä mahdolliseen vaikutukseen rahoitusjärjestelmän vakauteen muissa ETA-valtioissa erityisesti kriisitilanteissa.

50 o §

Toiminta rahoitusvälineiden markkinat -direktiivissä ja EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksessa tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena

Finanssivalvonta toimii rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin 67 artiklassa ja EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksessa tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena. Valtiovarainministeriö toimii rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin 44 artiklassa tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena.

Finanssivalvonta toimii rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin 79 artiklan 1 kohdan 5 alakohdassa tarkoitettuna yhteysviranomaisena. Finanssivalvonta tekee mainitun direktiivin mukaiset ilmoitukset Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle, Euroopan komissiolle ja ulkomaisille ETA-valvontaviranomaisille, jollei muualla laissa toisin säädetä.

53 §

Valvontayhteistyöstä kieltäytyminen

Finanssivalvonta voi kieltäytyä valvontayhteistyöstä ulkomaisen ETA-valvontaviranomaisen kanssa vain, jos:

2) yhteistyöpyyntö koskee henkilöä, jota koskeva yhteistyöpyynnössä tarkoitettua asiaa koskeva oikeudenkäynti tai hallinnollinen menettely on vireillä Suomessa;

61 §

Ulkomaiseen ETA-sivuliikkeeseen ja muuhun ulkomaiseen ETA-valvottavaan ja toisen ETA-valtion valvonnassa olevaan säänneltyyn markkinaan kohdistuvasta toimenpiteestä ilmoittaminen

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

sekä ulkomaisen ETA-sivuliikkeen ja muun ulkomaisen ETA-valvottavan toiminnan rajoittaminen ja kieltäminen

— — — — —
Mitä tässä pykälässä säädetään ulkomaisesta valvottavasta, sovelletaan myös toisen ETA-valtion viranomaisen valvonnassa olevaan Suomessa toimivaan kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 3 luvun 1 §:ssä tarkoitettuun pörssiä vastaavaan markkinoiden ylläpitäjään sekä kaupankäynnin järjestäjän ylläpitämään monenkeskiseen tai organisoituun kaupankäyntijärjestelmään.

62 §

Toimiluvan myöntämiseen ja perumiseen sekä omistajavalvontaan liittyvä tietojenvaihto

— — — — —
Kun Finanssivalvonta vastaa valvottavan ryhmävalvonnasta, Finanssivalvonnan on saatuaan ulkomaan viranomaiselta tiedon toimiluvan myöntämisestä ryhmävalvonnan piiriin kuuluvalla ulkomaisella valvottavalla taikka tällaista toimilupaa koskevasta hakemuksesta, viivytyksettä ilmoitettava toimiluvan myöntämisestä vastaavalle viranomaiselle sekä asianomaiselle EU-valvontaviranomaiselle tiedot:

— — — — —
2) emoyrityksen omistajista, joilla on valvottavassa vähintään luottolaitostoiminnasta annetun lain 3 luvun 1 §:ssä, sijoituspalvelulain 1 luvun 26 §:n 14 kohdassa, rahoitus- ja vakuutusryhmitymien valvonnasta annetun lain 11 §:ssä, maksulaitoslain 21 a §:ssä, sijoitusrahastolain 16 §:ssä, vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 7 luvun 9 §:ssä tai 14 luvun 9 §:ssä taikka vakuutusyhtiölain 4 luvun 5 §:ssä tarkoitettu merkittävä tai huomattava omistusosuus; sekä
— — — — —

71 §

Oikeus ja velvollisuus luovuttaa tietoja

Sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetään, Finanssivalvonnalla on oikeus luovuttaa salassapitosäännösten estämättä tietoja:

— — — — —
11 a) Energiavirastolle sen tehtävien hoitamista varten;

— — — — —
11 e) Suomen tai muun ETA-valtion viranomaiselle tai muulle julkiselle elimelle, jonka tehtäviin kuuluu fyysisten maatalousmarkkinoiden valvonta, hallinnointi ja sääntely maataloustuotteiden yhteisestä markkinajärjestelystä ja neuvoston asetusten (ETY) N:o 992/72, (ETY) N:o 234/79, (EY) N:o 1037/2001 ja (EY) N:o 1234/2007 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1308/2013 nojalla, sen tehtävien hoitamista varten;
— — — — —

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

73 §

Muutoksenhaku

Finanssivalvonnan päätökseen haetaan muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään, jollei muualla laissa toisin säädetä.

Tässä laissa tarkoitettuun Helsingin hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Finanssivalvonnan päätös voidaan panna täytäntöön lainvoimaa vailla olevana. Jos päätöksestä valitetaan, päätöstä noudatetaan toistaiseksi, jollei muutoksenhakuviranomainen toisin päättä tai asiasta muualla laissa toisin säädetä.

Muutoksenhausta päätökseen, joka koskee Finanssivalvonnan johtokunnan jäsentä tai varajäsentä taikka virkamiehen virkasuhdetta, säädetään erikseen.

Finanssivalvonnalla on oikeus hakea valittamalla muutosta hallinto-oikeuden päätökseen, jolla hallinto-oikeus on muuttanut tai kumonnut Finanssivalvonnan tekemän päätöksen.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Valitukseen, joka tehdään ennen tämän lain voimaantuloa annetusta päätöksestä, sekä tällaisen asian käsittelyyn valituksen johdosta ylemmässä valitusviranomaisessa sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Tekoon tai laiminlyöntiin, joka on tehty ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan teon tai laiminlyönnin aikana voimassa olleita säännöksiä.

4.

Laki

joukkorahoituslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan joukkorahoituslain (734/2016) 1 ja 2 §, 3 §:n 1 momentti, 9 ja 10 § sekä 15 §:n 2 ja 3 momentti, sellaisena kuin niistä on 1 § osaksi laissa 580/2017, seuraavasti:

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

1 §

Sovelletamisala

Tässä laissa säädetään vastikkeellisen laina- ja sijoitusmuotoisen joukkorahoituksen hankkimisesta, tarjoamisesta ja ammattimaisesta välittämisestä elinkeinotoiminnan rahoittamiseksi.

Mitä tässä laissa säädetään joukkorahoituksen välittäjästä, sovelletaan 3—8 §:ää, 10 §:n 7 momenttia, 14 §:n 1 momentin 1 kohtaa sekä 15 ja 17 §:ää lukuun ottamatta myös toimiluvalliseen joukkorahoituksen välittäjään.

Sen estämättä, mitä edellä 2 momentissa säädetään, toimiluvalliseen joukkorahoituksen välittäjään sovelletaan laina- ja sijoitusmuotoisen joukkorahoituksen välittämisessä muilla kuin rahoitusvälineillä lain 9 §:n 3 momenttia, 10 §:n 1, 5 ja 6 momenttia sekä 15 §:ää.

Tämän lain säännöksiä ei sovelleta sellaiseen lainamuotoiseen joukkorahoitukseen, jossa velallisena on kuluttaja.

Joukkorahoituksen saajan tiedonantovelvollisuudesta säädetään lisäksi arvopaperimarkkina-laissa (746/2012), jos sijoitusmuotoisessa joukkorahoituksessa tarjotaan ja välitetään arvopaperimarkkina-laissa tarkoitettuja arvopapereita.

Rahankeräyksestä säädetään rahankeräyslaissa (255/2006).

Sijoituspalvelun tarjoamisesta rahoitusvälineillä säädetään sijoituspalvelulaissa (747/2012).

Kaupankäynnistä rahoitusvälineillä säädetään laissa kaupankäynnistä rahoitusvälineillä (/). Maksupalvelusta säädetään maksupalvelulaissa (290/2010) ja maksulaitoslaissa (297/2010).

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *lainamuotoisella joukkorahoituksella* vastiketta vastaan harjoitettavaa luoton hankkimista, tarjoamista tai luotonvälitystä muulla kuin rahoitusvälineellä, jossa velkasuhde syntyy joukkorahoituksen saajan ja joukkorahoituksen välittäjän asiakkaan välille;

2) *sijoitusmuotoisella joukkorahoituksella* oman tai vieraan pääoman ehtoista sijoitusta, rahoitusvälinettä tai muuta kuin arvopaperimarkkina-laissa tarkoitettua arvopaperia koskevassa merkintä- tai sijoitussopimuksessa taikka niihin rinnastettavassa sopimuksessa määritellyn suuruisen omistus- tai velkaosuuden taikka muun vastikkeellisen osuuden hankkimiseksi, tarjoamiseksi tai välittämiseksi joukkorahoituksen saajasta;

3) *rekisteröidyllä joukkorahoituksen välittäjällä* elinkeinonharjoittajaa, joka ei ole luottolaitos, maksulaitos, sijoituspalveluyritys, arvopaperikeskus tai sijoituspalvelulain 1 luvun 3 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettu henkilö, eikä vaihtoehtorahastojen hoitaja ja joka ammattimaisesti välittää laina- tai sijoitusmuotoista joukkorahoitusta muilla kuin rahoitusvälineillä;

4) *toimiluvallisella joukkorahoituksen välittäjällä* sijoituspalveluyritystä, luottolaitosta, maksulaitosta, arvopaperikeskusta, vaihtoehtorahastojen hoitajaa ja sijoituspalvelulain 1 luvun 3 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua henkilöä;

5) *joukkorahoituksen saajalla* sellaista joukkorahoituksella varoja hankkivaa yritystä, joka ei ole pörssiyhtiö, tai muuta yhteisöä tai säätiötä;

6) *arvopaperilla* arvopaperimarkkinalain 2 luvun 1 §:ssä tarkoitettua arvopaperia;

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

7) *rahoitusvälineellä* sijoituspalvelulain (747/2012) 1 luvun 14 §:ssä tarkoitettua rahoitusvälinettä;

8) *luottolaitoksella* luottolaitostoiminnasta annetun lain (610/2014) 1 luvun 7 §:ssä tarkoitettua luottolaitosta ja ETA-luottolaitosta;

9) *maksulaitoksella* maksulaitoslain (297/2010) 5 §:n 2 kohdassa tarkoitettua maksulaitosta ja ulkomaisen maksulaitoksen toiminnasta Suomessa annetun lain (298/2010) 2 §:n 1 kohdassa tarkoitettua ulkomaista maksulaitosta;

10) *rahastoyhtiöllä* sijoitusrahastolain (48/1999) 2 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettua rahastoyhtiötä ja mainitun momentin 10 b kohdassa tarkoitettua ulkomaista ETA-rahastoyhtiötä;

11) *sijoituspalveluyrityksellä* sijoituspalvelulain 1 luvun 13 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua sijoituspalveluyritystä ja mainitun momentin 7 kohdassa tarkoitettua ulkomaista ETA-sijoituspalveluyritystä;

12) *vaihtoehtorahastojen hoitajalla* vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain (162/2014) 2 luvun 2 §:n 1 momentissa tarkoitettua vaihtoehtorahastojen hoitajaa ja mainitun pykälän 2 momentissa tarkoitettua ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajaa.

3 §

Rekisteröitymisvelvollisuus

Muu kuin toimiluvallinen joukkorahoituksen välittäjä saa välittää joukkorahoitusta muilla kuin rahoitusvälineillä, jos se on rekisteröitynyt tämän luvun mukaisesti Finanssivalvonnan ylläpitämään joukkorahoituksen välittäjien rekisteriin.

9 §

Toimiluvallisen joukkorahoituksen välittäjän oikeus välittää laina- tai sijoitusmuotoista joukkorahoitusta

Toimiluvallinen joukkorahoituksen välittäjä voi toimilupansa puitteissa tarjota laina- tai sijoitusmuotoista joukkorahoitusta.

Joukkorahoituksen välitystä sijoituspalvelulain 1 luvun 14 §:n 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuilla rahoitusvälineillä voi tarjota myös sijoituspalvelulain 2 luvun 1 §:n nojalla toimiluvan saanut sijoituspalvelulain 1 luvun 3 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettu henkilö, joka sijoituspalvelulain 1 luvun 15 §:n 1 kohdassa tarkoitettulla tavalla ainoastaan vastaanottaa ja välittää edellä mainittuja rahoitusvälineitä.

Toimiluvallisen joukkorahoituksen välittäjän on ilmoitettava Finanssivalvonnalle, kun se aloittaa tai lopettaa joukkorahoituksen välittäjänä toimimisen.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuja palveluja saa tarjota Suomesta ETA-alueelle, jollei sitä ole toisessa ETA-valtiossa kielletty tai rajoitettu. Kolmansista maista säädetään erikseen.

Sijoituspalvelun tarjoajan oikeudesta käyttää sidonnaisasiamiestä sovelletaan, mitä sijoituspalvelulain 7 luvun 6 §:ssä säädetään.

10 §

Joukkorahoituksen välittäjän menettelytavat sekä velvollisuudet sijoittajaa kohtaan

Joukkorahoituksen välittäjän on toimittava rehellisesti, tasapuolisesti, ammattimaisesti ja asiakkaan edun mukaisesti.

Sijoitusmuotoisen joukkorahoituksen välittämisessä rahoitusvälineillä on noudatettava sijoituspalvelulain säännöksiä soveltuvin osin.

Sijoituspalvelulain 2 luvun 1 §:n nojalla toimiluvan saaneen sijoituspalvelulain 1 luvun 3 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetun henkilön on joukkorahoituksen välittämisessä noudatettava seuraavia sijoituspalvelulain säännöksiä:

- 1) 2 luvun 1 §:n säännöksiä sijoituspalvelun tarjoamisen luvanvaraisuudesta;
- 2) 3 luvun säännöksiä sijoituspalveluyrityksen toimiluvan myöntämisestä ja peruuttamisesta ja merkittävien omistajien luotettavuudesta;
- 3) 6 b luvun säännöksiä hallinto- ja ohjausjärjestelmistä;
- 4) 7 luvun 7 §:n 4 momentin säännöksiä rahoitusvälineen jakelijan velvollisuuksista ja 9 §:n säännöksiä eturistiriitilanteiden hallinnasta;
- 5) 10 luvun 2 §:n säännöksiä yleisistä periaatteista sijoituspalvelun ja oheispalvelun tarjoamisessa ja markkinoinnissa, 3 §:n säännöksiä sopimuksen tekemisestä sijoituspalveluyrityksen palveluista, 4 §:n 1 momentin säännöksiä soveltuvuuden arvioinnista ja 2 momentin säännöksiä asianmukaisuuden arvioinnista, jos sijoitus ylittää 2 000 euroa, 5 §:n 1—3 momentin säännöksiä sijoituspalveluyrityksen tiedonantovelvollisuudesta, 6 §:n 5—8 momentin säännöksiä kannustimista, 7 §:n säännöksiä tietojen antamisesta asiakkaalle, 11 §:n säännöksiä liiketoimista ja palveluista säilytettävistä tiedoista, 12 §:n säännöksiä puhelujen ja sähköisten viestien tallentamisesta, 15 §:n säännöksiä asiakasvalitusten käsittelystä, 15 luvun säännöksiä hallinnollisista seuraamuksista, 16 luvun vahingonkorvaus- ja rangaistussäännöksiä sekä 16 a luvun säännöksiä valvontavaltuuksista.

Edellä 3 momentissa tarkoitettuihin henkilöihin sovelletaan, mitä sijoituspalvelulain 1 luvun 3 §:n 3 momentissa säädetään asiakasvarojen hallussapidosta ja ammatillisesta vastuuvakuutuksesta.

Rekisteröityneen joukkorahoituksen välittäjän on noudatettava:

- 1) 18 §:n 1 momentissa tarkoitettua hyvää joukkorahoitustapaa;
- 2) sijoituspalvelulain 7 luvun 9 §:n säännöksiä eturistiriitilanteiden hallinnasta;
- 3) sijoituspalvelulain 10 luvun 4 §:n säännöksiä asiakasta koskevien tietojen hankkimisesta, jos sijoitus ylittää 2 000 euroa, 5 §:n 1—3 momentin säännöksiä tiedonantovelvollisuudesta, 11 §:n säännöksiä liiketoimista ja palveluista säilytettävistä tiedoista, 12 §:n säännöksiä puhelujen ja sähköisten viestien tallentamisesta ja 15 §:n säännöksiä asiakasvalitusten käsittelystä.

Jos rekisteröitynyt joukkorahoituksen välittäjä hallinnoi asiakasvaroja, sen on järjestettävä sen haltuun luovutettujen asiakasvarojen säilyttäminen ja käsittely luotettavalla tavalla. Joukkorahoituksen välittäjän on erityisesti huolehdittava siitä, että:

- 1) asiakasvarat pidetään erillään sen omista varoista;
- 2) asiakasvaroista pidetään kirjaa siten, että kunkin asiakkaan asiakasvarat on eritelty muiden asiakkaiden varoista;
- 3) asiakasvarat talletetaan Suomessa tai muussa ETA-valtiossa toimiluvan saaneessa talletuspankissa olevalle pankkitilille.

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

Joukkorahoituksen välittäjän, joka on rekisteröitynyt 2 luvun mukaisesti, ei tarvitse liittyä sijoituspalvelulain 11 luvussa tarkoitettuun sijoittajien korvausrahastoon.

15 §

Rikemaksu ja seuraamusmaksu

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä ja päätöksiä, joiden laiminlyönnistä tai rikkomisesta määrätään seuraamusmaksu, ovat:

1) tämän lain 10 §:n 5 momentin 2 ja 3 kohdassa tarkoitettut sijoituspalvelulain 7 luvun 9 §:n säännökset eturistiriitojen hallinnasta, 10 luvun 4 §:n säännökset asiakasta koskevien tietojen hankkimisesta sijoituksen ylittäessä 2 000 euroa, 5 §:n säännökset tiedonantovelvollisuudesta, 11 §:n säännökset liiketoimista ja palveluista säilytettävistä tiedoista, 12 §:n säännökset puhelujen tallentamisesta ja 15 §:n säännökset asiakasvalitusten käsittelystä;

2) tämän lain 10 §:n 6 momentissa tarkoitettut säännökset asiakasvarojen hallinnasta ja hallussapidosta, 11 §:n säännökset tiedonantovelvollisuudesta sekä 12 §:n säännökset asiakkaan tuntemisvelvollisuudesta.

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä ovat tämän pykälän 2 momentissa säädetyn lisäksi kyseisessä 2 momentissa tarkoitettuja säännöksiä koskevat tarkemmat säännökset ja määräykset.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

5.

Laki

luottolaitostoiminnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan luottolaitostoiminnasta annetun lain (610/2014) 1 luvun 2 §:n 6 momentti, 3 luvun 1 §:n 5 momentti, 5 luvun 1 §:n 3 momentti, 2 §:n 2 momentti ja 6 §:n 2 momentti, 8 luvun 12 §:n 1 momentti, 9 luvun 5 §:n 1 momentti, 12 luvun otsikko, 5§, 6 §:n otsikko ja 1 ja 2 momentti, 12 § ja 15 §:n 2 momentti, 15 luvun 14 §:n 3 momentti, 18 luvun 1 ja 2 § ja 20 luvun 2 §, sellaisina kuin niistä ovat 12 luvun 6 §:n otsikko ja 1 ja 2 momentti laissa 1624/2015 ja 15 §:n 2 momentti laissa 1197/2015, sekä

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

lisätään 1 luvun 2 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 1199/2014, uusi 8 momentti **ja 17 lukuun uusi 8 §** seuraavasti:

1 luku

Yleiset säännökset

2 §

Muu luottolaitostoimintaa koskeva lainsäädäntö

Sijoituspalvelulain soveltamisesta sijoituspalveluja tarjoavaan tai sijoitustoimintaa harjoittavaan luottolaitokseen säädetään sijoituspalvelulain 1 luvun 4 §:ssä.

Sijoituspalvelulain soveltamisesta strukturoituja talletuksia myyvään ja niitä koskevaa sijoitusneuvontaa tarjoavaan luottolaitokseen säädetään sijoituspalvelulain 1 luvun 8 §:n 1 momentissa.

3 luku

Oikeus omistaa luottolaitoksen osakkeita tai osuuksia

1 §

Osakkeiden ja osuuksien hankintaa ja luovutusta koskeva ilmoitusvelvollisuus

Luottolaitoksen ja sen omistusyhteisön on ilmoitettava Finanssivalvonnalle vähintään kerran vuodessa 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen omistusosuuksien omistajat ja omistusten suuruudet sekä ilmoitettava viivytyksettä tietoonsa tulleet omistusosuuksien muutokset. Sellaisesta yrityksestä, jonka arvopaperit ovat kaupankäynnin kohteena kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annettun lain (/) 1 luvun 2 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettulla säännellyllä markkinalla, on lisäksi ilmoitettava tässä momentissa tarkoitettut tiedot arvopaperimarkkinalain 2 luvun 13 §:ssä tarkoitettulle Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle.

5 luku

Liiketoimintaa koskevat yleiset edellytykset

Sallittu liiketoiminta

1 §

Talletuspankille sallittu liiketoiminta

Talletuspankin yhtiöjärjestyksessä tai säännöissä on mainittava, tarjoaako tai harjoittaako talletuspankki sijoituspalvelulain 1 luvun 15 §:ssä tarkoitettuja sijoituspalveluja tai sijoitustoimintaa. Talletuspankin on ilmoitettava Finanssivalvonnalle hallituksen päätös sijoituspalvelulain 1 luvun 15 §:ssä tarkoitetun sijoituspalvelun tarjoamisen ja sijoitustoiminnan harjoittamisen aloittamisesta sekä sijoituspalvelulain 2 luvun 3 §:ssä tarkoitetun oheispalvelun tarjoamisen aloittamisesta sekä selvitys siitä, miten kyseisiin palveluihin tai sijoitustoimintaan liittyvistä sijoituspalvelulain toiminnan järjestämis- ja menettelytapavaatimuksista sekä asiakkaansuojasta huolehditaan. Talletuspankin on myös ilmoitettava Finanssivalvonnalle päätöksestään luopua ilmoitetun sijoitus- tai oheispalvelun tarjoamisesta tai harjoittamisesta. Ilmoituksen tulee sisältää tarpeelliset selvitykset siitä, miten asiakkaansuojasta huolehditaan palveluntarjonnan tai sijoitustoiminnan harjoittamisen lopettamisen yhteydessä.

2 §

Luottoyhteisölle sallittu liiketoiminta

Luottoyhteisön yhtiöjärjestyksessä tai säännöissä on mainittava, tarjoaako tai harjoittaako luottoyhteisö sijoituspalvelulain 1 luvun 15 §:ssä tarkoitettuja sijoituspalveluja tai sijoitustoimintaa. Luottoyhteisön on ilmoitettava Finanssivalvonnalle hallituksen päätös sijoituspalvelulain 1 luvun 15 §:ssä tarkoitetun sijoituspalvelun tarjoamisen ja sijoitustoiminnan harjoittamisen aloittamisesta sekä sijoituspalvelulain 2 luvun 3 §:ssä tarkoitetun oheispalvelun tarjoamisen aloittamisesta sekä selvitys siitä, miten kyseisiin palveluihin tai sijoitustoimintaan liittyvistä sijoituspalvelulain toiminnan järjestämis- ja menettelytapavaatimuksista sekä asiakkaansuojasta huolehditaan. Luottoyhteisön on myös ilmoitettava Finanssivalvonnalle päätöksestään luopua ilmoitetun sijoitus- tai oheispalvelun tarjoamisesta tai harjoittamisesta. Ilmoituksen tulee sisältää tarpeelliset selvitykset siitä, miten asiakkaansuojasta huolehditaan palveluntarjonnan tai sijoitustoiminnan harjoittamisen lopettamisen yhteydessä.

6 §

Omien ja konserniyritysten osakkeiden, osuuksien, pääomalainojen ja debentuurien hankinnan rahoittaminen ja pantiksi ottaminen

Luottolaitos ja sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluva rahoituslaitos saa, jollei 3 momentista muuta johdu, osakeyhtiölain (624/2006) 13 luvun 10 §:n 1 momentin, osuuskuntalain 16 luvun 11 §:n 1 momentin sekä velkakirjalain (622/1947) 34 §:n 3 momentin estämättä antaa lainaa omien tai emoyrityksen osakkeiden ja osuuksien hankkimiseksi ja ottaa niitä pantiksi, jos ne ovat kaupankäynnin kohteena kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 1 luvun 2 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitetulla säännellyllä markkinalla, jos lainan antaminen tai pantin ottaminen kuuluu luottolaitoksen tai sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvan rahoituslaitoksen tavanomaiseen liiketoimintaan ja jos laina on annettu taikka pantti otettu luotto- tai rahoituslaitoksen toiminnassa noudatetuin tavanomaisin ehdoin.

8 luku

Palkitseminen

12 §

Muuttuvien palkkioiden maksaminen muuna kuin rahana ja odotusajan asettaminen

Vähintään puolet määritellystä muuttuvasta palkkiosta on maksettava muuna kuin käteissuorituksena. Siihen on käytettävä tasapainoisesti osakkeita tai, jos luottolaitoksen osakkeet eivät ole kaupankäynnin kohteena kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 1 luvun 2 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitetulla säännellyllä markkinalla, muita niihin rinnastettavia luottolaitoksen liikkeeseen laskemia EU:n vakavaraisuusasetuksen 52 ja 63 artiklassa tarkoitettuja rahoitusvälineitä, jotka ovat vaihdettavissa ydinpääomaksi tai joiden kirjanpitoarvoa voidaan alentaa. Käytettyjen rahoitusvälineiden arvon on heijastettava luottolaitoksen tai sen konsolidointiryhmään kuuluvan yrityksen oman pääoman tai luottokelpoisuuden muutoksia.

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

9 luku

Riskien hallinta

5 §

Tarkastusvaliokunta

Luottolaitoksella, joka on 10 luvun 7 tai 8 §:ssä tarkoitettulla tavalla rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävä, on oltava hallituksen jäsenistä koostuva tarkastusvaliokunta, joka raportoi koko hallitukselle. Jos luottolaitos kuuluu konsolidointiryhmään tai talletuspankkien yhteenliittymään, joka on edellä mainitulla tavalla merkittävä, vain konsolidointiryhmän emoyrityksellä ja talletuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisöllä on oltava tarkastusvaliokunta. Mitä edellä säädetään, ei koske luottolaitosta, jonka osakkeet eivät ole kaupankäynnin kohteena kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 1 luvun 2 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettulla säännellyllä markkinalla ja joka on laskenut liikkeeseen ainoastaan velkasitoumuksia, joiden yhteenlaskettu nimellisarvo on alle 100 000 000 euroa, julkaisematta arvopapereista arvopapereiden yleisölle tarjoamisen tai kaupankäynnin kohteeksi ottamisen yhteydessä julkistettavasta esitteestä ja direktiivin 2001/34/EY muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/71/EY mukaista esitettä.

12 luku

Tilinpäätös, puolivuosisikatsaus ja tilintarkastus

5 §

Toimintakertomus

Toimintakertomuksessa on annettava oikean kuvan antava selostus kirjanpitovelvollisen toiminnan kehittymistä koskevista tärkeistä seikoista. Toimintakertomukseen on sisällytettävä vakavaraisuuslaskelma, jossa annetaan tiedot kirjanpitovelvollisen 10 luvun 1—3 §:ssä tarkoitettua omien varojen määrästä ja omien varojen vähimmäismäärästä.

6 §

Rahoitusvälineen kirjaaminen, arvostaminen ja esittäminen sekä käyvän arvon rahasto

Johdannaissopimusten ja muiden rahoitusvälineiden kirjaamisessa, arvostamisessa ja esittämisessä tilinpäätöksessä noudatetaan kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja.

Muutokset rahoitusvälineen käyvässä arvossa mukaan lukien rahoitusvelan luottoriskissä esitetään käyvän arvon rahastossa silloin, kun 1 momentissa tarkoitettu kansainvälinen tilinpäätösstandardi edellyttää sen esittämistä muun laajan tuloksen erissä.

12 §

Puolivuosikatsaus

Talletuspankin on laadittava puolivuosisikatsaus tilikauden kuudelta ensimmäiseltä kuukaudesta, jollei arvopaperimarkkinalain 7 luvun 10 §:n 1 momentista muuta johdu. Puolivuosikatsauksen sovelletaan muuten 2 ja 3 momenttia sekä arvopaperimarkkinalain 7 luvun 10 §:n 2 ja 3 momenttia. Jollei tästä pykälästä muuta johdu, sellaisen talletuspankin puolivuosisikatsauksesta, johon sovelletaan arvopaperimarkkinalain 7 luvun 10 §:ää, sovelletaan lisäksi, mitä mainitussa laissa muuten säädetään puolivuosisikatsauksesta. Talletuspankin puolivuosisikatsauksen tulee sisältää puolivuositulolaskelma ja -tase tai, jos talletuspankki on konsernin emoyritys, konsernitulolaskelma ja -tase sekä selostus pankin tai konsernin tuloskehityksestä samoin kuin varojen, velkojen ja taseen ulkopuolisten sitoumusten sekä toimintaympäristön merkittävistä muutoksista katsauskautena, tuloskehitykseen vaikuttaneista poikkeuksellisista seikoista, olennaisista katsauskauden jälkeisistä tapahtumista sekä pankin tai konsernin todennäköisestä kehityksestä tilikautena. Puolivuosikatsauksessa esitettävien tietojen on oltava vertailukelpoisia edellisen tilikauden vastaavan katsauskauden tietoihin.

Puolivuosikatsaus on julkistettava kahden kuukauden kuluessa katsauskauden päättymisestä. Katsauksen julkistamisessa on noudatettava soveltuvin osin 11 §:n 2 ja 4 momenttia sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään puolivuosisikatsauksen julkistamisesta.

Talletuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisön velvollisuudesta laatia ja julkistaa yhteenliittymän puolivuosisikatsaus ja vuosikatsaus säädetään talletuspankkien yhteenliittymästä annetussa laissa.

Omistusyhteisön, joka on talletuspankin emoyritys, puolivuosisikatsaukseen sovelletaan 1—3 momenttia. Talletuspankkiin, jonka emoyritys julkistaa tämän pykälän mukaisesti puolivuosisikatsauksen, ei sovelleta, mitä edellä tässä pykälässä säädetään, ellei muualla laissa toisin säädetä.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä, ohjeita ja lausuntoja edellä tässä pykälässä tarkoitetun puolivuosisikatsauksen laatimisesta sekä myöntää luvan erityisestä syystä määrääjäksi poiketa tämän pykälän säännöksistä, jos poikkeus ei vaaranna sijoittajan tai tallettajan asemaa. Määräysten, ohjeiden ja lausuntojen antamisessa sekä poikkeuslupien myöntämisessä noudatetaan soveltuvin osin, mitä 2 §:n 2—4 momentissa säädetään. Poikkeusluvan myöntämisestä on mainittava puolivuosisikatsauksessa.

15 §

Finanssivalvonnan velvollisuus määrätä tilintarkastaja sekä erityinen tarkastus ja tarkastaja

Sijoituspalveluja tarjoavan luottolaitoksen tilintarkastajan tulee toimittaa Finanssivalvonnalle vähintään kerran vuodessa tilintarkastajan antama lausunto siitä, vastaavatko luottolaitoksen asiakasvarojen säilyttämistä ja käsittelyä koskevat järjestelyt sijoituspalvelulain 9 luvun säännöksiä ja niiden nojalla annettuja määräyksiä.

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

15 luku

Menettelytavat asiakasliiketoiminnassa

14 §

Salassapitovelvollisuus

Luottolaitoksella on oikeus antaa 1 momentissa tarkoitettuja tietoja kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettulle pörssille, monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjälle ja organisoidun kaupankäynnin järjestäjälle, jos tiedot ovat välttämättömiä niille säädetyn valvontatehtävän tai tietojen säilytysvelvollisuuden turvaamiseksi. Luottolaitoksella on sama oikeus antaa tietoja toisessa ETA-valtiossa toimivalle kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 3 luvun 1 §:ssä tarkoitettulle pörssiä vastaavalle markkinoiden ylläpitäjälle.

17 luku

Kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeen perustaminen ja edustuston avaaminen Suomeen

8 § (Uusi)

Soveltamisala

Kolmannen maan luottolaitokseen, joka aikoo tarjota Suomessa sivuliikkeen kautta sijoituspalveluja tai harjoittaa sijoitustoimintaa, sovelletaan tämän luvun sijaan mitä sijoituspalvelulaisesta ja EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen VIII osastossa säädetään.

18 luku

Ulkomaisia luottolaitoksia koskevat erityissäännökset

1 §

Ulkomaiseen ETA-luottolaitoksen sijoituspalveluiden tarjoaminen

Sijoituspalvelulain soveltamisesta sijoituspalveluja tarjoavaan tai sijoitustoimintaa harjoittavaan ulkomaiseen ETA-luottolaitokseen säädetään sijoituspalvelulain 1 luvun 5 §:n 2—5 momentissa ja 8 §:n 2 momentissa.

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

2 §

Kolmannen maan luottolaitoksen sijoituspalveluiden tarjoaminen

Sijoituspalvelulain soveltamisesta sijoituspalveluja tarjoavaan tai sijoitustoimintaa harjoittavaan kolmannen maan luottolaitokseen säädetään sijoituspalvelulain 1 luvun 7 §:ssä ja 8 §:n 3 momentissa.

20 luku

Hallinnolliset seuraamukset

2 §

Hallinnollisten seuraamusten määrääminen, julkistaminen ja täytäntöönpano

Hallinnollisten seuraamusten määräämisestä, julkistamisesta ja täytäntöönpanosta säädetään Finanssivalvonnasta annetun lain 4 luvussa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Luottolaitoksen on ilmoitettava Finanssivalvonnalle ne sijoituspalvelulain 1 luvun 15 §:ssä tarkoitetut sijoituspalvelut ja sijoitustoiminta sekä 2 luvun 3 §:ssä tarkoitetut oheispalvelut, joita se tarjoaa tai harjoittaa tämän lain tullessa voimaan. Hallituksen hyväksymä ilmoitus on jätettävä viimeistään 29 päivänä kesäkuuta 2018. Luottolaitoksen on toimitettava 5 luvun 1 §:n 3 momentissa ja 2 §:n 2 momentissa tarkoitettu selvitys Finanssivalvonnalle tämän lain voimaantulon jälkeen aloitetuista palveluista. Lain 12 luvun 5, 6 ja 12 §:ää sovelletaan ensimmäisen kerran tilikaudelta 2017 laadittavaan toimintakertomukseen, tilinpäätökseen ja puolivuosisikatsaukseen.

6.

Laki

arvopaperimarkkinalain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan arvopaperimarkkinalain (746/2012) 12 luvun 2 §, sellaisena kuin se on laissa 519/2016, ja

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

muutetaan 1 luvun 5 §:n 1 momentin 5—7 kohta, 2 luvun 2, 5, 6 ja 9 §, 10 §:n 2 kohta, 3 luvun 5 §, 8 luvun 8 §, 9 luvun 8 §:n 3 kohta, 12 luvun 6 § ja 15 luvun 3 §, sellaisina kuin niistä ovat 1 luvun 5 §:n 1 momentin 7 kohta ja 12 luvun 6 § laissa 519/2016, 2 luvun 10 §:n 2 kohta laissa 165/2014 ja 9 luvun 8 §:n 3 kohta laissa 1278/2015, seuraavasti:

1 luku

Yleiset säännökset

5 §

Euroopan unionin lainsäädäntö

Tässä laissa tarkoitetaan:

5) *rahoitusvälineiden markkinat -direktiivillä* Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2014/65/EU rahoitusvälineiden markkinoista sekä direktiivin 2002/92/EY ja direktiivin 2011/61/EU muuttamisesta;

6) *EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksella* Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 600/2014 rahoitusvälineiden markkinoista sekä asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta;

7) *komission esiteasetuksella* Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/71/EY täytäntöönpanosta esitteiden sisältämien tietojen, esitteiden muodon, viittauksina esitettävien tietojen, julkistamisen ja mainonnan osalta annettua komission asetusta (EY) N:o 809/2004;

2 luku

Määritelmät

2 §

Rahoitusväline

Rahoitusvälineellä tarkoitetaan tässä laissa arvopaperia ja muuta sijoituspalvelulain (747/2012) 1 luvun 14 §:n mukaista rahoitusvälinettä.

5 §

Säännelty markkina ja säännellyn markkinan ylläpitäjä

Säännellyllä markkinalla tarkoitetaan tässä laissa kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain (/) 1 luvun 2 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettua kaupankäyntimenettelyä ja *säännel-*

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

lyn markkinan ylläpitäjällä pörssiä tai sitä muussa ETA-valtiossa vastaavaa yhteisöä, jolla on toimivaltaisen viranomaisen myöntämä lupa säännellyn markkinan ylläpitämiseen.

6§

Pörssi

Pörssillä tarkoitetaan tässä laissa kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 1 luvun 2 §:n 1 momentin 7 kohdassa tarkoitettua säännellyn markkinan ylläpitäjää Suomessa.

9§

Monenkeskinen kaupankäyntijärjestelmä ja monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjä

Monenkeskisellä kaupankäyntijärjestelmällä tarkoitetaan tässä laissa kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 1 luvun 2 §:n 1 momentin 8 kohdassa tarkoitettua monenkeskistä kaupankäynninjärjestelmää ja *monenkeskisellä kaupankäynnin järjestäjällä* tarkoitetaan tässä laissa kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 1 luvun 2 §:n 1 momentin 12 kohdassa tarkoitettua monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjää.

10§

Sijoituspalvelun tarjoaja

Sijoituspalvelun tarjoajalla tarkoitetaan tässä laissa:

2) sellaista luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (610/2014) tarkoitettua luottolaitosta ja ulkomaista luottolaitosta, joka tarjoaa sijoituspalvelua;

3 luku

Soveltamisala ja määritelmät

5 §

Kokenut sijoittaja

Kokeneella sijoittajalla tarkoitetaan tämän lain 3—5 luvussa sijoituspalvelulain 1 luvun 23 §:n mukaista ammattimaista asiakasta tai saman lain 1 luvun 24 §:n mukaista hyväksyttävää vastaapuolta.

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

8 luku

Muita tiedonanto- ja erityisiä velvollisuuksia

8 §

Liikkeeseenlaskijan oikeus saada tietoja osakkaistaan

Arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetussa laissa (348/2017) tarkoitetulla hallintarekisteröinnin hoitajalla ja arvopaperitileistä annetussa laissa (750/2012) tarkoitetulla säilyttäjällä on velvollisuus antaa liikkeeseenlaskijalle sen osakkaita koskevat tiedot.

9 luku

Huomattavien omistus- ja ääniosuuksien ilmoittaminen

8 §

Poikkeukset ilmoitusvelvollisuudesta

Tämän luvun säännökset eivät koske:

3) omistus- ja ääniosuuksia, jotka on hankittu arvopaperien tarjoamiseen liittyvässä vakauttamistarkoituksessa markkinoiden väärinkäyttöasetuksen mukaisesti, jos osakkeisiin liittyvää ääni-oikeutta ei käytetä eikä niillä muutenkaan vaikuteta liikkeeseenlaskijan johtamiseen.

12 luku

Markkinoiden väärinkäyttö

6 §

Finanssivalvonnan määräystenantovaltuus

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä 3 §:n 1 momentissa tarkoitettujen ilmoitusten tekemisestä ja niiden käsittelystä liikkeeseenlaskijassa sekä markkinoiden väärinkäyttöasetuksen sallimissa rajoissa markkinoiden väärinkäyttöasetuksen 3 artiklan 1 kohdan 26 alakohdassa tarkoitetun lähipiiriin kuuluvan henkilön määritelmästä ja markkinoiden väärinkäyttöasetuksen 19 artiklan 9 kohdassa tarkoitetun raja-arvon nostamisesta.

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

15 luku

Hallinnolliset seuraamukset

3 §

Hallinnollisten seuraamusten määrääminen ja täytäntöönpano

Hallinnollisten seuraamusten määräämisestä, julkistamisesta ja täytäntöönpanosta säädetään Finanssivalvonnasta annetun lain 4 luvussa.

Tämä laki tulee voimaan _____
päivänä _____ kuuta 20 ____.

7.

Laki

rikoslain 51 luvun 6 ja 6 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rikoslain (39/1889) 51 luvun 6 § ja 6 a §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 521/2016, ja
lisätään 51 luvun 6 a §:ään, sellaisena kuin se on laissa 521/2016, uusi 3 momentti, jolloin nykyinen 3 ja 4 momentti siirtyvät 4 ja 5 momentiksi, seuraavasti:

51 luku

Arvopaperimarkkinarikoksista

6 §

Määritelmät

Tässä luvussa tarkoitetaan:
1) *arvopaperilla* arvopaperimarkkinalain 2 luvun 1 §:ssä tarkoitettua arvopaperia;
2) *rahoitusvälineellä* sijoituspalvelulain (747/2012) 1 luvun 14 §:ssä tarkoitettua rahoitusvälinettä;

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

3) *sisäpiirintiedolla* markkinoiden väärinkäyttöasetuksen 7 artiklan 1—4 kohdassa tarkoitettua tietoa;

4) *säännellyllä markkinalla* kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain (/) 1 luvun 2 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettua säänneltyä markkinaa;

5) *monenkeskisellä kaupankäyntijärjestelmällä* kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 1 luvun 2 §:n 1 momentin 8 kohdassa tarkoitettua monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää;

6) *organisoidulla kaupankäyntijärjestelmällä* kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 1 luvun 2 §:n 1 momentin 11 kohdassa tarkoitettua organisoitua kaupankäyntijärjestelmää;

7) *hyödykettä koskevalla spot-sopimuksella* markkinoiden väärinkäyttöasetuksen 3 artiklan 1 kohdan 15 alakohdassa määriteltyä hyödykettä koskevaa spot-sopimusta;

8) *takaisinosto-ohjelmalla* osakeyhtiölain (624/2006) 15 luvun mukaista kaupankäyntiä omilla osakkeilla;

9) *viitearvolla* markkinoiden väärinkäyttöasetuksen 3 artiklan 1 kohdan 29 alakohdassa määriteltyä viitearvoa;

10) *hyväksytyllä markkinakäytännöllä* markkinakäytäntöä, jonka jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen hyväksyy markkinoiden väärinkäyttöasetuksen 13 artiklan mukaisesti;

11) *vakauttamisella* markkinoiden väärinkäyttöasetuksen 3 artiklan 2 kohdan d alakohdassa määriteltyä vakauttamista;

12) *kauppapaikalla* kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 1 luvun 2 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettua säänneltyä markkinaa, 8 kohdassa tarkoitettua monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää ja 11 kohdassa tarkoitettua organisoitua kaupankäyntijärjestelmää;

13) *tukkutason energiatuotteella* energian tukkumarkkinoiden eheydestä ja tarkasteltavuudesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1227/2011 2 artiklan 4 kohdassa määriteltyä tukkutason energiatuotetta;

14) *liikkeeseenlaskijalla* markkinoiden väärinkäyttöasetuksen 3 artiklan 1 kohdan 21 alakohdassa määriteltyä liikkeeseenlaskijaa;

15) *päästöoikeudella* sijoituspalvelulain 1 luvun 14 §:n 10 kohdassa tarkoitettua päästöoikeutta.

Mitä tässä luvussa säädetään rahoitusvälineen luovuttamisesta tai hankkimisesta, sovelletaan myös johdannaissopimuksen tekemiseen. Edellä 1 ja 2 §:ää sovelletaan johdannaissopimukseen siitä riippumatta, onko sovittu johdannaissopimuksen kohde-etuuden luovutuksesta vai suorituksen korvaavasta hyvityksestä.

6 a §

Soveltamisala

Tämän luvun 1, 2, 2 a, 3 ja 4 §:n säännöksiä sovelletaan vain rahoitusvälineeseen:

1) joka on otettu kaupankäynnin kohteeksi säännellyllä markkinalla tai jonka ottamista kaupankäynnin kohteeksi on haettu;

2) jolla käydään kauppaa monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä tai joka on otettu kaupankäynnin kohteeksi monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä tai jonka ottamista kaupankäynnin kohteeksi on haettu;

3) jolla käydään kauppaa organisoidussa kaupankäyntijärjestelmässä; tai

4) joka on kasvihuonekaasujen päästöoikeuksien kaupan järjestelmän toteuttamisesta yhteisössä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/87/EY mukaisen kasvihuone-

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

kaasujen päästöoikeuksien huutokaupan ajoituksesta, hallinnoinnista ja muista näkökohdista annetun komission asetuksen (EU) N:o 1031/2010 mukainen päästöoikeus ja jolla käydään huutokauppaa huutokauppapaikassa, jolle on annettu säännellyn markkinan toimilupa.

Sovellettaessa 1, 2, 2 a, 3 ja 4 §:n säännöksiä rahoitusvälineeseen rinnastetaan 1 momentin 4 kohdassa mainitun asetuksen mukaiseen päästöoikeuteen perustuva huutokauppatuote.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

8.

Laki

Finanssivalvonnan valvontamaksusta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Finanssivalvonnan valvontamaksusta annetun lain (879/2008) 1 §:n 1 momentin 4 ja 22 kohta, 4 §:n 1 momentti, 5 §:n 1 momentti ja 6 §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 1 §:n 1 momentin 4 kohta laissa 758/2012, 1 §:n 1 momentin 22 kohta ja ~~6 §:n 1 momentti~~ laissa 576/2017, 4 §:n 1 momentti laissa 359/2017, 5 §:n 1 momentti laissa 1443/2016 ja 6 §:n 1 momentti laissa / , ja
lisätään 1 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on laeissa 758/2012, 255/2013, 171/2014, 738/2016, 856/2016, 1443/2016, 359/2017 ja 576/2017, uusi 23 kohta seuraavasti:

1 §

Maksuvelvollinen

Finanssivalvonnan valvontamaksun on velvollinen suorittamaan:

4) kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa (/) tarkoitettulla säännellyllä markkinalla kaupankäynnin kohteeksi Suomessa hakemuksesta otetun arvopaperin liikkeeseenlaskija;

22) joukkolainanhaltijoiden edustajasta annetussa laissa (574/2017) tarkoitettu rekisteröity edustaja;

23) Finanssivalvonnasta annetun lain 5 §:n 32 kohdassa tarkoitettu vertailuarvon hallinnoija.

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

4 §

Suhteellinen valvontamaksu

Suhteellisen valvontamaksun maksuperuste ja maksun määrä prosentteina maksuperusteesta sekä maksun suorittamiseen velvolliset määräytyvät seuraavasti:

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

Maksuvelvollinen	Maksuperuste	Maksun määrä prosentteina maksuperusteesta
luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (610/2014) tarkoitettu talletuspankki	taseen loppusumma	0,0027
luottolaitostoiminnasta annetussa laissa tarkoitettu luottoyhteisö	taseen loppusumma	0,0027
maksulaitoslaissa tarkoitettu muu maksulaitos kuin sähkörahayhteisö	liikevaihto	0,24
maksulaitoslaissa tarkoitettu sähkörahayhteisö	taseen loppusumma	0,0027
vakuutusyhtiölaissa (521/2008) tarkoitettu vahinkovakuutusyhtiö	taseen loppusumma x 4	0,0027
vakuutusyhtiölaissa tarkoitettu henkivakuutusyhtiö	taseen loppusumma	0,0027
vakuutusyhtiölaissa tarkoitettu erillisyhtiö	taseen loppusumma	0,0027
työeläkevakuutusyhtiöistä annetussa laissa (354/1997) tarkoitettu työeläkevakuutusyhtiö	taseen loppusumma	0,0027
vakuutusyhdistyslaissa (1250/1987) tarkoitettu vakuutusyhdistys	taseen loppusumma x 4	0,0027
eläkesäätiölaissa tarkoitettu eläkesäätiö	taseen loppusumma	0,0027
vakuutuskassalaissa tarkoitettu eläkekassa	taseen loppusumma	0,0027
vakuutuskassalaissa tarkoitettu sairauskassa	taseen loppusumma x 4	0,0027
vakuutuskassalaissa tarkoitettu muu vakuutuskassa kuin eläkekassa tai sairauskassa	taseen loppusumma	0,0027
maatalousyrittäjän eläkelaislaissa (1280/2006) tarkoitettu Maatalousyrittäjien eläkelaitos	taseen loppusumma	0,0027
merimieseläkelaislaissa (1290/2006) tarkoitettu Merimieseläkekassa	taseen loppusumma x 0,4	0,0027
työttömyysetuuksien rahoituksesta annetussa laissa (555/1998) tarkoitettu työttömyysvakuutusrahasto sekä Koulutusrahasto	taseen loppusumma	0,0027
Tapaturmavakuutuskeskus, Liikennevakuutuskeskus, Potilasvakuutuskeskus, Ympäristövakuutuskeskus ja työttömyyskassalaissa (603/1984) tarkoitettu työttömyyskassojen tukikassa	taseen loppusumma x 4	0,0027
valtion eläkerahastosta annetussa laissa (1297/2006) tarkoitettu valtion eläkerahasto, Kevasta annetussa laissa (66/2016) tarkoitettu Keva-niminen eläkelaitos ja kirkkolaissa (1054/1993) tarkoitettu kirkon eläkerahasto	taseen loppusumma x 0,4	0,0027

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

ulkomaisen ETA-luottolaitoksen luokan I sivuliike	ETA-luottolaitoksen sivuliikkeen laskennallisen taseen loppusumma	0,0009
ulkomaisen ETA-luottolaitoksen luokan II sivuliike	ETA-luottolaitoksen sivuliikkeen laskennallisen taseen loppusumma	0,0014
ulkomaisen ETA-luottolaitoksen luokan III sivuliike	ETA-luottolaitoksen sivuliikkeen laskennallisen taseen loppusumma	0,0018
kolmannen maan luottolaitoksen sivuliike	kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeen laskennallisen taseen loppusumma	0,0027
muun kuin sähkörahayhteisöä vastaavan ulkomaisen maksulaitoksen sivuliike, jonka kotivaltio kuuluu Euroopan talousalueeseen	liikevaihto	0,10
sellaisen sähkörahayhteisöä vastaavan ulkomaisen maksulaitoksen sivuliike, jonka kotivaltio kuuluu Euroopan talousalueeseen	taseen loppusumma	0,0009
sijoitusrahastolaissa tarkoitettu rahastoyhtiö	rahastoyhtiön Suomessa hallinnoimien sijoitusrahastojen varojen yhteismäärä	0,0021
lisämaksu rahastoyhtiölle, joka tarjoaa omaisuudenhoitoa tai sijoitusneuvontaa	omaisuudenhoidon ja sijoitusneuvonnan liikevaihto	0,32
vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa tarkoitetun toimiluvan saanut vaihtoehtorahastojen hoitaja	vaihtoehtorahastojen hoitajan Suomessa hoitamien vaihtoehtorahastojen varojen yhteismäärä	0,0021
lisämaksu vaihtoehtorahastojen hoitajalle, joka tarjoaa vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 3 luvun 2 §:n 2 momentissa tarkoitettua palvelua tai 3 luvun 3 §:ssä tarkoitettua liitännäispalvelua	näiden palvelutoimintojen liikevaihto	0,32

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

yhteisö, joka Suomessa toimiluvan nojalla sekä hallinnoi sijoitusrahastoa että hoitaa vaihtoehtorahastoa	Suomessa hallinto- tujen sijoitusrahasto- jen ja hoidettujen vaihtoehtorahastojen varojen yhteismäärä	0,0021
kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettu pörssi	liikevaihto	1,24 ja vähintään 50 000 euroa
sijoituspalvelulaissa (747/2012) tarkoitettu muu sijoituspalveluyritys kuin mainitun lain 6 luvun 1 §:n 3—6 momentissa tarkoitettu sijoituspalveluyritys	liikevaihto	0,32
sijoituspalvelulain 6 luvun 1 §:n 3—5 momentissa tarkoitettu sijoituspalveluyritys	liikevaihto	0,10
työttömyyskassalaissa tarkoitettu työttömyyskassa	jäsenmaksutulo	0,63
ulkomaisen ETA-sijoituspalveluyrityksen sivuliike	liikevaihto	0,14
kolmannen maan sijoituspalveluyrityksen sivuliike	liikevaihto	0,32
sellaisen ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön sivuliike, joka ei hallinnoi Suomessa sijoitusrahastoa	liikevaihto	0,14
sellaisen ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön sivuliike, joka hallinnoi Suomessa sijoitusrahastoa	ulkomaisen rahastoyhtiön Suomessa hallinnoimien sijoitusrahastojen varojen yhteismäärä	0,0017
ulkomainen ETA-rahastoyhtiö, jolla ei ole Suomessa sivuliikettä ja joka hallinnoi Suomessa sijoitusrahastoa	ulkomaisen rahastoyhtiön Suomessa hallinnoimien sijoitusrahastojen varojen yhteismäärä	0,0017
lisämaksu vaihtoehtorahastojen hoitajalle, jonka hoitama vaihtoehtorahasto on sijoittautunut ETA-valtioon tai kolmanteen maahan	vaihtoehtorahastojen hoitajan ulkomailla hoitamien vaihtoehtorahastojen varojen yhteismäärä	0,0010
sellaisen ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajan sivuliike, joka ei hoida Suomessa vaihtoehtorahastoa	liikevaihto	0,14
sellaisen ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajan sivuliike, joka hoitaa Suomessa vaihtoehtorahastoa	ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajan Suomessa hoitamien vaihtoehtorahastojen varojen yhteismäärä	0,0017

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

ETA-vaihtoehtorahastojen hoitaja, jolla ei ole Suomessa sivuliikettä ja joka hoitaa Suomessa vaihtoehtorahastoa	ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajan Suomessa hoitamien vaihtoehtorahastojen varojen yhteismäärä	0,0017
kolmanteen maahan sijoittautuneen vaihtoehtorahastojen hoitajan sivuliike	liikevaihto	0,32
kolmannen maan vakuutusyhtiön sivuliike	vakuutusmaksutulo	0,029

5 §

Suhteellista valvontamaksua maksavan perusmaksu

Edellä 4 §:ssä tarkoitetun suhteellisen valvontamaksun lisäksi maksettavan perusmaksun määrä euroina sekä maksun suorittamiseen velvolliset määräytyvät seuraavasti:

Maksuvelvollinen	Perusmaksu euroina
liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annetussa laissa (1501/2001) tarkoitettu liikepankki, säästöpankkilaissa (1502/2001) tarkoitettu säästöpankkiosakeyhtiö sekä osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetussa laissa (423/2013) tarkoitettu osuuspankkiosakeyhtiö	6 420
muu luottolaitos	2 140
lisämaksu luottolaitokselle, jonka palkkiotuottojen määrä on suurempi kuin rahoituskate	9 630
maksulaitos	2 140
vakuutusyhtiö	6 420
vakuutusyhtiölaissa tarkoitettu erillisyyhtiö	2 140
vakuutusyhdistys	1 070
eläkesäätiö ja eläkekassa	1 284
muu vakuutuskassa kuin eläkekassa	856
työttömyyskassa	6 420
Maatalousyrittäjien eläkelaitos, Merimieseläkekassa, työttömyysvakuutusrahasto ja Koulutusrahasto	6 420
Tapaturmavakuutuskeskus, Liikennevakuutuskeskus, Potilasvakuutuskeskus, Ympäristövakuutuskeskus ja työttömyyskassojen tukikassa	1 284

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

valtion eläkerahasto, Keva-niminen eläkelaitos ja kirkon eläkerahasto	16 050
kolmannen maan luottolaitoksen sivuliike	3 210
ulkomaisen ETA-luottolaitoksen luokan I sivuliike	2 140
ulkomaisen ETA-luottolaitoksen luokan II sivuliike	3 210
ulkomaisen ETA-luottolaitoksen luokan III sivuliike	4 301
rahastoyhtiö	4 280
vaihtoehtorahastojen hoitajan toimiluvan saanut yhteisö	4 280
yhteisö, jolla on vaihtoehtorahastojen hoitajan ja rahastoyhtiön toimiluvat	6 420
yhteisö, jolla on rahastoyhtiön toimilupa ja joka on rekisteröitymisvelvollinen vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain nojalla	4 815
muu sijoituspalveluyritys kuin sijoituspalvelulain 6 luvun 1 §:n 3—5 momentissa tarkoitettu sijoituspalveluyritys	6 420
sijoituspalvelulain 6 luvun 1 §:n 3—6 momentissa tarkoitettu sijoituspalveluyritys	1 070
ulkomaisen ETA-sijoituspalveluyrityksen sivuliike	2 140
kolmannen maan sijoituspalveluyrityksen sivuliike	3 210
ulkomaisen maksulaitoksen sivuliike, jonka kotivaltio kuuluu Euroopan talousalueeseen	1 070
ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön sivuliike	2 140
ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajan sivuliike	2 140
kolmanteen maahan sijoittautuneen vaihtoehtorahastojen hoitajan sivuliike	3 210
kolmannen maan vakuutusyhtiön sivuliike	3 210
kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettu raportointipalvelujen tarjoaja	10 700

6 §

Muun maksuvelvollisen perusmaksu

Muun kuin 4 §:ssä tarkoitetun maksuvelvollisen perusmaksun määrä euroina sekä maksun suorittamiseen velvolliset määräytyvät seuraavasti:

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

Maksuvelvollinen	Perusmaksu euroina
arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetussa laissa tarkoitettu arvo-paperikeskus	278 200
luottolaitostoiminnasta annetun lain muuttamisesta annetussa laissa (1199/2014) tarkoitettu vanha talletussuojarahasto	12 840
luottolaitostoiminnasta annetussa laissa tarkoitettu vakuusrahasto	2 140
maksulaitoslain 7, 7 a ja 7 b §:ssä tarkoitettuja palveluja tarjoava oikeushenkilö	1 070
maksulaitoslain 7, 7 a ja 7 b §:ssä tarkoitettuja palveluja tarjoava luonnollinen henkilö	214
sijoituspalvelulaissa tarkoitettu sijoittajien korvausrahasto	3 210
vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain mukaisesti rekisteröitymisvelvollinen vaihtoehtorahastojen hoitaja, jolla ei ole rahastoyhtiön toimilupaa	1 070
vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 10 luvun 2 §:n 3 momentin mukaisella poikkeusluvalla toimiva	2 140
sijoitusrahastolaissa tarkoitettu säilytisyhteisö	3 210
vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa tarkoitettu säilytisyhteisö	3 210
yhteisö, joka on sijoitusrahastolain ja vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain mukainen säilytisyhteisö	5 350
vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa tarkoitettu erityinen säilytisyhteisö	2 140
talletuspankkien yhteenliittymästä annetussa laissa (599/2010) tarkoitettu talletuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisö	6 420
luottolaitoksen ja vakuutusyhtiön omistusyhteisö sekä rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa (699/2004) tarkoitettun ryhmittymän omistusyhteisö	10 700
pörssin ja arvopaperikeskuksen omistusyhteisö	10 700
sijoituspalveluyrityksen ja vakuutusyhdistyksen omistusyhteisö	1 070

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

vakuutusedustuksesta annetussa laissa tarkoitettu vakuutusmeklari	1 070 ja 193 euron korotus jokaista vakuutusmeklariyrityksen tai yksityisen elinkeinonharjoittajan palveluksessa olevaa valvontamaksun määräämisvuotta edeltävän vuoden päättyessä rekisteröityä vakuutusmeklaria kohden.
arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetussa laissa tarkoitettu tilinhoitaja	6 420
arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetussa laissa tarkoitettu keskusvastapuoli	160 500
arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetussa laissa tarkoitettu selvitysosaapuoli	12 840
arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 3 luvun 3 §:n 4 momentissa tarkoitettu selvityssrahasto ja 6 luvun 9 §:ssä tarkoitettu kirjausrahasto	2 140
kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettulla säännellyllä markkinalla Suomessa kaupankäynnin kohteena olevan osakkeen liikkeeseenlaskija	16 585 ja 17 120 euron korotus, jos osakkeelle on EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen 2 artiklan 17 kohdassa tarkoitettua likviditeettiä markkinat.
suomalainen yhtiö, jonka liikkeeseenlaskema osake on otettu hakemuksesta kaupankäynnin kohteeksi kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettulla säännellyllä markkinalla yksinomaan muussa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa kuin Suomessa	13 375

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettulla säännellyllä markkinalla Suomessa kaupankäynnin kohteena olevan osakkeen liikkeeseenlaskija, jos kysymyksessä on tämän lain 4 §:ssä tarkoitettu maksuvelvollinen tai jos liikkeeseenlaskijan kotipaikka ei ole Suomessa	11 235 ja 11 770 euron korotus, jos osakkeelle on kaupankäynnistä EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen 2 §:n 17 kohdassa tarkoitettut likvidit markkinat.
kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettulla säännellyllä markkinalla Suomessa kaupankäynnin kohteena olevan muun arvopaperin kuin osakkeen liikkeeseenlaskija	3 210
suomalainen yhtiö, jonka liikkeeseenlaskema muu arvopaperi kuin osake on otettu hakemuksesta kaupankäynnin kohteeksi kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettulla säännellyllä markkinalla yksinomaan muussa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa kuin Suomessa	3 210
kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettussa monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä kaupankäynnin kohteena Suomessa hakemuksesta olevan osakkeen liikkeeseenlaskija	4 280
kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettussa monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä kaupankäynnin kohteena Suomessa hakemuksesta olevan muun arvopaperin kuin osakkeen liikkeeseenlaskija	1 070
asunto-omaisuuteen liittyvien kuluttajaluottojen välittäjistä annetun lain 6 §:n mukaisesti rekisteröity suomalainen luotonvälittäjä, joka ei toimi minkään luotonantajan asiamiehenä	1 200
Eläketurvakeskus	10 700
liikennevahinkolautakunta ja potilasvahinkolautakunta	1 070
Finanssivalvonnasta annetun lain 5 §:n 26 kohdassa tarkoitettu toimintayksikkö	19 260
ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetussa laissa (398/1995) tarkoitettun ulkomaisen ETA-vakuutusyhtiön sivuliike	1 070
eläkesäätiölaissa ja vakuutuskassalaissa tarkoitettu sellainen ulkomainen ETAlisäeläkelaitos, jolla on Suomessa sivuliike	1 070
kolmannen maan luottolaitoksen edustusto	1 070
vakuutusedustuksesta annetussa laissa tarkoitettu vakuutusedustaja, joka on rekisteröity muussa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa kuin Suomessa ja jolla on Suomessa sivuliike	321
markkinarakennetoimija-asetuksen 2 artiklan 8 kohdassa tarkoitettu finanssialalla toimiva vastapuoli, 9 kohdassa tarkoitettu finanssialan ulkopuolinen vastapuoli ja 10 kohdassa tarkoitettu eläkejärjestelmä, jonka kotivaltio on Suomessa	10 700

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

asunto-omaisuuteen liittyvien kuluttajaluottojen välittäjästä annetun lain 2 §:n 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettu ulkomainen luotonvälittäjä, jolla on Suomessa sivuliike	400
joukkorahoituslaissa tarkoitettu joukkorahoituksen välittäjä	2 140
joukkolainanhaltijoiden edustajasta annetussa laissa tarkoitettu rekisteröity edustaja	2 140
kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettu raportointipalvelujen tarjoaja	10 700
Finanssivalvonnasta annetun lain 5 §:n 32 kohdassa tarkoitettu vertailuarvon hallinnoija	3 000
Finanssivalvonnasta annetun lain 4 §:n momentin 10 kohdassa tarkoitettu vertailuarvon hallinnoija	5 000

Tämä laki tulee voimaan _____
päivänä _____ kuuta 20 _____.

9.

Laki

sijoitusrahastolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan sijoitusrahastolain (48/1999) 101 a §:n 4 momentti, sellaisena kuin se on laissa 765/2012, ja

muutetaan 2 §:n 1 momentin 12, 14, 21 ja 22 kohta, 5 §:n 2 momentti, 8 b §, 8 c §:n 1 momentti, 57 b, 101 b ja 144 c §,

sellaisina kuin ne ovat, 2 §:n 1 momentin 12 ja 14 kohta, 5 §:n 2 momentti, 8 c §:n 1 momentti ja 101 b § laissa 765/2012, 2 §:n 1 momentin 21 ja 22 kohta ja 144 c § laissa 163/2014, 8 b § laissa 1490/2011, 765/2012, 163/2014, 175/2016 ja 57 b § laissa 355/2017, seuraavasti:

2 §

Tässä laissa tarkoitetaan:

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

12) *rahoitusvälineellä* sijoituspalvelulain 1 luvun 14 §:ssä tarkoitettuja rahoitusvälineitä, rahamarkkinavälineitä ja talletuksia luottolaitoksissa;

14) *OTC-johdannaissopimuksella* muuta kuin sellaista johdannaissopimusta, jolla käydään kauppaa kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa (/) tarkoitettulla säännellyllä markkinalla tai muulla säännellyllä, säännöllisesti toimivalla, tunnustetulla ja yleisölle avoimella markkinapaikalla;

21) *ammattimaisella sijoittajalla* sijoituspalvelulain 1 luvun 23 §:n 1 momentin 1—4 kohdassa tarkoitettua yhteisöä, 5 kohdassa tarkoitettua yhteissijoittajaa sekä muuta sijoittajaa, jos tämä on kirjallisesti ilmoittanut rahastoyhtiölle tai yhteissijoitusyritykselle tai sen asiamiehelle olevansa ammattitaitonsa ja sijoituskokemuksensa perusteella ammattimainen sijoittaja ja sijoittaja täyttää vähintään kaksi seuraavista vaatimuksista:

a) sijoittaja on tehnyt huomattavan suuria liiketoimia kyseisillä markkinoilla keskimäärin kymmenen kertaa neljännesvuodessa neljän viimeksi kuluneen vuosineljänneksen aikana;

b) sijoittajan sijoitusvarallisuuden arvo on yli 500 000 euroa;

c) sijoittaja työskentelee tai on työskennellyt rahoitusalaalla ammattimaisesti vähintään vuoden tehtävässä, joka edellyttää tietämystä suunnitelluista liiketoimista;

22) *ei-ammattimaisella asiakkaalla* sijoituspalvelulain 1 luvun 23 §:n 3 momentissa tarkoitettua ei-ammattimaista asiakasta;

5 §

Rahastoyhtiö saa lisäksi tarjota:

1) sijoituspalvelulain 1 luvun 15 §:n 4 kohdassa tarkoitettua omaisuudenhoitoa;

2) sijoituspalvelulain 1 luvun 15 §:n 5 kohdassa tarkoitettua sijoitusneuvontaa;

3) sijoituspalvelulain 2 luvun 3 §:n 1 momentin 7 kohdassa tarkoitettua rahoitusvälineiden säilyttämistä sijoitusrahastojen ja yhteissijoitusyritysten osuuksien osalta.

8 b §

Rahastoyhtiön on riittävin toimenpitein pyrittävä estämään vaikuttavassa asemassa olevan ryhtymisen henkilökohtaisiin liiketoimiin, jos siitä voi aiheutua eturistiriita sellaisen liiketoimen tai palvelun kanssa, johon hän osallistuu asemansa vuoksi, tai jos hänellä on arvopaperimarkkinalaissa tarkoitettua sisäpiirintietoa taikka jos hänellä on sijoitusrahastoja tai niiden lukuun toteutettuja liiketoimia koskevia luottamuksellisia tietoja. Tällaisen tiedon luottamuksellisuus on pyrittävä muutoinkin turvaamaan.

Vaikuttavassa asemassa olevalla tarkoitetaan tässä laissa:

1) rahastoyhtiön johtoon kuuluvaa sekä työntekijää ja muuta luonnollista henkilöä, jonka tarjoamat palvelut ovat rahastoyhtiön valvonnassa tai joka osallistuu rahastoyhtiön harjoittamaan sijoitusrahastotoimintaan;

2) luonnollista henkilöä, joka osallistuu rahastoyhtiön ulkoistaman sijoitusrahastotoimintaan kuuluvan palvelun tarjoamiseen.

Finanssivalvonta antaa komission riskienhallintadirektiivin täytäntöön panemiseksi tarvittavat tarkemmat määräykset henkilökohtaisista liiketoimista.

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

8 c §

Rahastoyhtiön on säilytettävä tiedot jokaisesta liiketoimesta, jossa sijoitusrahasto tai erikoissijoitusrahasto on osallisena, vähintään viiden vuoden ajan. Edellä 5 §:n 2 momentissa tarkoitettuun toimintaan kuuluvien liiketoimia ja palveluja koskevien tietojen säilyttämisestä säädetään sijoituspalvelulain 10 luvun 12 §:ssä.

— — — — —

57 b §

Rahasto-osuuden hoitajana voi toimia sellainen rahastoyhtiö, luottolaitostoiminnasta annetussa laissa tarkoitettu luottolaitos tai sijoituspalvelulaissa tarkoitettu sijoituspalveluyritys, jolla on oikeus tarjota sijoituspalvelulain 2 luvun 3 §:n 1 momentin 7 kohdassa tarkoitettua rahoitusvälineiden säilyttämistä, sekä toisessa ETA-valtiossa vastaavan toimiluvan saanut yhteisö. Rahasto-osuuden hoitajana voi toimia myös arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain (348/2017) 1 luvun 3 §:n 5 kohdassa tarkoitettu arvopaperikeskus sekä sellainen 6 kohdassa tarkoitettu ulkomainen arvopaperikeskus, joka on saanut arvopaperitoimituksen parantamisesta Euroopan unionissa sekä arvopaperikeskuksista ja direktiivien 98/26/EY ja 2014/65/EU sekä asetuksen (EU) N:o 236/2012 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 909/2014 mukaisen toimiluvan hoitaa arvopaperikeskuksen tehtäviä ETA-valtiossa tai kolmannessa maassa.

101 b §

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä 100 ja 101 §:ssä tarkoitettujen ilmoitusten sisällöstä ja tekotavasta sekä 101 a §:ssä tarkoitetun rahastoyhtiön sisäpiirirekisterin sisällöstä ja tietojen merkintätavasta.

144 c §

Hallinnollisten seuraamusten määrittämisestä, julkistamisesta ja täytäntöönpanosta säädetään Finanssivalvonnasta annetun lain 4 luvussa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tämän lain voimaan tullessa voimassa olleen 8 b §:n 3 momentin ja 101 a §:n 4 momentin mukaista vuosittaista selvitystä Finanssivalvonnalle ei tarvitse toimittaa enää vuodelta 2017.

— — — — —

10.

Laki

vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain (162/2014) 7 luvun 8 §:n 2 momentti ja 19 luvun 6 §, sellaisena kuin niistä on 19 luvun 6 § osaksi laissa 739/2016,

muutetaan 2 luvun 4 §:n 19 kohta, 5 §:n 2 momentin 10 kohta, 6 §:n 2 ja 3 momentti ja 7 §:n 1 momentin 2 kohta, 3 luvun 2 §:n 2 momentti ja 3 §, 6 luvun 2 §:n 6 momentti, 7 luvun 5 §:n 2 momentti, 12 luvun 8 §:n 4 momentti, 13 luvun 2 §:n 2 momentti, 14 luvun 1 §:n 1 momentin 2 kohta, 19 luvun 1 ja 2 §, 5 §:n 3 momentti ja 7 §, 21 luvun 3 §:n otsikko ja 1 momentti sekä 6 §:n otsikko ja 4 momentti ja 22 luvun 3 §, sellaisena kuin niistä on 14 luvun 1 §:n 1 momentin 2 kohta laissa 627/2014, ja

lisätään 14 luvun 1 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on osaksi laissa 627/2017, uusi 2 a kohta seuraavasti:

2 luku

Määritelmät

4 §

Vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen hoitajista annettuun direktiiviin liittyvät määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

19) *vaihtoehtorahastojen hoitajan vastaanottavalla jäsenvaltiolla* ETA-valtiota, joka ei ole kotijäsenvaltio ja jossa ETA-valtioon sijoittautunut vaihtoehtorahastojen hoitaja:

- a) hoitaa ETA-valtioon sijoittautuneita vaihtoehtorahastoja;
- b) markkinoi ETA-valtioon sijoittautuneen vaihtoehtorahaston osuuksia;
- c) markkinoi kolmanteen maahan sijoittautuneen vaihtoehtorahaston osuuksia; ja
- d) tarjoaa 3 luvun 2 §:n 2 momentissa ja 3 §:ssä tarkoitettuja palveluja;

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

5 §

EU-säätelyyn liittyvät määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

10) *rahoitusvälineiden markkinat -direktiivillä* rahoitusvälineiden markkinoista sekä direktiivin 2002/92/EY ja direktiivin 2011/61/EU muuttamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2014/65/EU;

6 §

Rahoitusmarkkinalainsäädäntöön liittyvät määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *ammattimaisella asiakkaalla* ja *ei-ammattimaisella asiakkaalla*, mitä sijoituspalvelulain 1 luvun 23 §:ssä säädetään;

2) *rahoitusvälineellä*, mitä sijoituspalvelulain 1 luvun 14 §:ssä säädetään;

3) *sijoituspalveluyrityksen sivuliikkeellä*, mitä sijoituspalvelulain 1 luvun 13 §:ssä säädetään;

4) *sijoituspalvelulla*, mitä sijoituspalvelulain 1 luvun 15 §:ssä säädetään;

5) *ulkomaisella ETA-sijoituspalveluyrityksellä*, mitä sijoituspalvelulain 1 luvun 13 §:ssä säädetään;

6) *ulkomaisella ETA-vakuutusyhtiöllä*, mitä ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetun lain (398/1995) 1 luvun 2 §:ssä säädetään.

Mitä tässä laissa säädetään ulkomaisen ETA-sijoituspalveluyrityksen sivuliikkeestä, sovelletaan sijoituspalvelulain 4 luvun 1 §:ssä tarkoitettuun Suomeen sijoittautuneeseen ulkomaisen ETA-sijoituspalveluyrityksen sidonnaisasiamieheen.

7 §

Muut määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

2) *listaamattomalla yhtiöllä yhtiötä*, jolla on sääntömääräinen kotipaikka ETA-valtiossa ja jonka osakkeita ei ole otettu kaupankäynnin kohteeksi kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain (/) 1 luvun 2 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettulla säännellyllä markkinalla.

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

3 luku

Vaihtoehtorahastojen hoitajana toimiminen

2 §

Muut sallitut palvelut

Ulkoisesti hoidetun vaihtoehtorahaston vaihtoehtorahastojen hoitaja, jolla on 1 §:n mukainen toimilupa, saa lisäksi tarjota sijoituspalvelulain 1 luvun 15 §:n 4 kohdassa tarkoitettua omaisuudenhoitoa.

3 §

Liitännäispalvelut

Edellä 2 §:n 2 momentissa tarkoitetun luvan saanut vaihtoehtorahastojen hoitaja saa, myöntynyt toimiluvan mukaisesti, lisäksi tarjota liitännäispalveluna:

- 1) sijoituspalvelulain 1 luvun 15 §:n 5 kohdassa tarkoitettua sijoitusneuvontaa;
- 2) sijoituspalvelulain 2 luvun 3 §:n 1 momentin 7 ja 8 kohdassa tarkoitettua rahoitusvälineiden säilyttämistä sijoitusrahastojen ja vaihtoehtorahastojen osuuksien osalta;
- 3) sijoituspalvelulain 1 luvun 15 §:n 1 kohdassa tarkoitettua toimeksiantojen vastaanottamista ja välittämistä.

6 luku

Toimintaedellytykset

2 §

Vähimmäispääoma

Sen estämättä, mitä 1—4 momentissa säädetään, vaihtoehtorahastojen hoitajan, joka tarjoaa 3 luvun 2 §:n 2 momentissa ja 3 luvun 3 §:ssä tarkoitettuja palveluja, on aina täytettävä sijoituspalvelulain 6 luvun 2 §:n 1 momentissa säädetty vaatimukset.

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

7 luku

Toiminnan järjestäminen

5 §

Asiakkaansuoja sijoituspalveluissa

Vaihtoehtorahastojen hoitajalla on oltava tehokkaat menettelytavat ei-ammattimaisten asiakkaiden tekemien omaisuudenhoito- tai liitännäispalveluja koskevien valitusten käsittelyä varten asianmukaisesti ja mahdollisimman nopeasti. Asiakasvalituksen käsittelyssä on noudatettava, mitä sijoituspalvelulain 10 luvun 15 §:ssä säädetään.

12 luku

Osuuksien tarjoaminen

8 §

Asiakkaan tunteminen

Edellä 1 momentissa säädettyä ei sovelleta vaihtoehtorahastojen hoitajaan, jolla on sääntömääräinen kotipaikka ETA-valtiossa ja jonka osakkeet on otettu kaupankäynnin kohteeksi kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 1 luvun 2 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitetulla säännellyllä markkinalla.

13 luku

Markkinointi ei-ammattimaiselle asiakkaalle

2 §

Toimilupaedellytys

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, rekisteröitymisvelvollisen vaihtoehtorahastojen hoitajan tai ETA-rekisteröitymisvelvollisen vaihtoehtorahastojen hoitajan, joka on sisäisesti hoidettu vaihtoehtorahasto ja jonka osakkeet on otettu kaupankäynnin kohteeksi kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 1 luvun 2 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitetulla säännellyllä markkinalla, osuuksia voi aina markkinoida ei-ammattimaiselle asiakkaalle Suomessa.

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

14 luku

Lupa toimia säilytysyhteisönä

1 §

Säilytysyhteisö

Vaihtoehtorahaston säilytysyhteisönä voi toimia:

2) sijoituspalvelulain mukainen sijoituspalveluyritys, jonka omien varojen määrän on aina oltava vähintään luottolaitosdirektiivin 28 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu perustamispääoman määrä ja joka tarjoaa sijoituspalvelulain 2 luvun 3 §:n 1 momentin 7 kohdassa tarkoitettua rahoitusvälineiden säilyttämistä;

2 a) ulkomaisen ETA-sijoituspalveluyrityksen sivuliike, joka on saanut sijoituspalvelulain 3 luvun 1 §:ssä tarkoitettua toimilupaa vastaavan toimiluvan muussa valtiossa kuin Suomessa ja joka täyttää edellä 2 kohdassa sijoituspalveluyritykselle säädetyt edellytykset;

19 luku

ETA-valtiot

1 §

Oikeus hoitaa toiseen ETA-valtioon sijoittautunutta vaihtoehtorahastoa ja tarjota sijoituspalvelua toisessa ETA-valtiossa

Toimiluvan saanut vaihtoehtorahastojen hoitaja voi hoitaa toiseen ETA-valtioon sijoittautunutta vaihtoehtorahastoa tai tarjota toisessa ETA-valtiossa 3 luvun 2 §:n 2 momentin mukaista omaisuudenhoitoa ja 3 §:n mukaisia liitännäispalveluja toimitettuaan Finanssivalvonnalle ilmoituksen, joka sisältää:

1) tiedon ETA-valtioista, joissa se aikoo hoitaa rahastoja tai tarjota omaisuudenhoito- ja liitännäispalveluja;

2) toimintaohjelman, josta käy ilmi vaihtoehtorahasto, jota se aikoo hoitaa, sekä palvelut, joita se aikoo tarjota.

Jos 1 momentin mukaista toimintaa harjoitetaan perustamalla sivuliike, Finanssivalvonnalle tulee ennen sivuliikkeen toiminnan aloittamista toimittaa lisäksi:

1) tieto sivuliikkeen organisaatorakenteesta;

2) osoitetiedot asiaan liittyvien asiakirjojen saamiseksi vaihtoehtorahastojen kotijäsenvaltioissa;

3) tiedot sivuliikkeen johtamisesta vastuussa olevien nimistä ja yhteystiedoista.

Vaihtoehtorahastojen hoitaja voi aloittaa 1 momentin mukaisen toiminnan saatuaan Finanssivalvonnalta sitä koskevan ilmoituksen.

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

Vaihtoehtorahastojen hoitajan on ilmoitettava muutoksesta tämän pykälän mukaisiin tietoihin kirjallisesti Finanssivalvonnalle viimeistään kuukautta ennen suunnitellun muutoksen toteutumista tai välittömästi ennakoimattoman muutoksen toteuduttua.

2 §

ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajan oikeus hoitaa vaihtoehtorahastoa ja tarjota sijoituspalvelua Suomessa

ETA-vaihtoehtorahastojen hoitaja voi perustamatta tytäryritystä tai sivuliikettä hoitaa vaihtoehtorahastoja tai tarjota 3 luvun 2 §:n 2 momentissa tarkoitettua omaisuudenhoitoa ja 3 §:ssä tarkoitettuja liitännäispalveluja Suomessa samoin edellytyksin kuin tämän lain mukaisen toimiluvan saaneet vaihtoehtorahastojen hoitajat.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu vaihtoehtorahastojen hoitaja voi aloittaa vaihtoehtorahaston hoidon ja omaisuudenhoito- ja liitännäispalvelujen tarjoamisen Suomessa saatuaan sitä koskevan ilmoituksen kotijäsenvaltionsa ulkomaiselta ETA-valvontaviranomaiselta.

5 §

Toiseen ETA-valtioon sijoittautuneen vaihtoehtorahastojen hoitajan oikeus markkinoida vaihtoehtorahastoa Suomessa

Se, jolla on oikeus harjoittaa sijoituspalvelulain 1 luvun 15 §:ssä tarkoitettua toimeksiantojen välittämistä Suomessa, voi markkinoida ETA-valtioon sijoittautuneen vaihtoehtorahaston osuuksia Suomessa vain, jos kyseisen vaihtoehtorahaston hoitaja on saanut 1 momentissa tarkoitettun ETA-valvontaviranomaisen ilmoituksen.

7 §

Asetuksenantovaltuus

Valtiovarainministeriön asetuksella voidaan, jollei komission delegoidusta asetuksesta muuta johdu, vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen hoitajista annetun direktiivin täytäntöönpanemiseksi antaa tarkemmat säännökset 4 §:n 1 momentissa tarkoitetuista asiakirjoista ja tiedoista.

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

21 luku

Finanssivalvontaa koskevat säännökset

3 §

Vaihtoehtorahastojen hoitaminen ja sijoituspalvelun tarjoaminen ETA-valtiossa

Finanssivalvonnan on saatuaan 19 luvun 1 §:n mukaisen ilmoituksen varmistuttava, noudattaa-ko vaihtoehtorahastojen hoitaja tätä lakia hoitaessaan vaihtoehtorahastoa ja tarjotessaan omaisuudenhoito- ja liitännäispalveluja. Lisäksi Finanssivalvonnan on varmistettava, kattaako vaihtoehtorahastojen hoitajan toimilupa sen ilmoitukseen liitetyn toimintaohjelman mukaisen vaihtoehtorahastojen hoidon ja omaisuudenhoito- ja liitännäispalvelujen tarjoamisen. Finanssivalvonnan on kuukauden kuluessa täydellisen ilmoituksen saamisesta toimitettava kaikki asiakirjat vaihtoehtorahastojen hoitajan vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaisille viranomaisille. Samassa yhteydessä on toimitettava lausunto siitä, että ilmoittajalla on tämän lain mukainen vaihtoehtorahastojen hoitajan toimilupa.

6 §

Hoitoa, sijoituspalvelun tarjoamista tai markkinointia koskevien tietojen muuttuminen

Jos suunniteltu muutos toteutetaan kiellosta huolimatta tai jos on ilmennyt muu seikka, jonka takia vaihtoehtorahastojen hoitaja ei enää noudata tätä lakia tai sen nojalla annettuja säännöksiä ja määräyksiä, Finanssivalvonnan on ryhdyttävä asiaankuuluviin Finanssivalvonnasta annetun lain 3 luvun mukaisiin toimenpiteisiin ja tarvittaessa kieltävä vaihtoehtorahastojen hoitaminen, omaisuudenhoito- ja liitännäispalvelujen tarjoaminen sekä osuuksien tarjoaminen kaikissa ETA-valtioissa.

22 luku

Seuraamukset, muutoksenhaku ja rikkomuksista ilmoittaminen

3 §

Hallinnollisten seuraamusten määrääminen ja täytäntöönpano

Hallinnollisten seuraamusten määräämisestä, julkistamisesta ja täytäntöönpanosta säädetään Finanssivalvonnasta annetun lain 4 luvussa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

Tämän lain voimaan tullessa voimassa olleen 7 luvun 8 §:n 2 momentin mukaista vuosittaista selvitystä Finanssivalvonnalle ei tarvitse toimittaa enää vuodelta 2017.

11.

Laki

arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain (348/2017) 2 luvun 19 §:n 4 momentti,
muutetaan 1 luvun 3 §:n 1 momentin 1 kohta, 2 luvun 16 § ja 21 §:n 2 momentti, 3 luvun 1 §:n 4 momentti, 5 §:n 4 momentti, 6 §:n 1 momentti ja 11 §:n 1 momentti sekä 8 luvun 1 §:n 3 momentti, ja
lisätään 6 lukuun uusi 8 § seuraavasti:

1 luku

Yleiset säännökset

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *arvo-osuudella* sellaista arvopaperimarkkinalain (746/2012) 2 luvun 1 §:ssä mainittua osaketta, osuutta tai muuta oikeutta, sijoituspalvelulain (747/2012) 1 luvun 14 §:ssä tarkoitettua muuta rahoitusvälinettä tai siihen rinnastettavaa oikeutta taikka muuta arvopaperia, joka on liitetty arvo-osuusjärjestelmään;

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

2 luku

Arvopaperikeskuksen toimilupa, omistajat, hallinto ja toiminta sekä keskusvastapuoli

16 §

Henkilökohtaiset liiketoimet

Jos arvopaperikeskus tarjoaa EU:n arvopaperikeskusasetuksen 73 artiklassa tarkoitetulla tavalla sijoituspalvelua, sovelletaan arvopaperikeskuksen johdon ja työntekijöiden henkilökohtaisiin liiketoimiin, mitä sijoituspalvelulain 7 luvun 2 §:n 2 momentissa säädetään sijoituspalveluyrityksen toimivan johdon, työntekijöiden ja sidonnaisasiamiesten henkilökohtaisista liiketoimista.

21 §

Finanssivalvonnan määräyksenantovaltuudet

Finanssivalvonta voi antaa lisäksi tarkempia määräyksiä 18 §:ssä tarkoitetun sisäpiiri-ilmoituksen sisällöstä ja tekotavasta, 19 §:ssä tarkoitetun arvopaperikeskuksen sisäpiirirekisterin sisällöstä ja tietojen merkintätavasta sekä 22 §:n 1 momentissa tarkoitettujen ilmoitusten tekemisestä ja niiden käsittelystä arvopaperikeskuksessa.

3 luku

Selvitysosapuoli ja tilinhoitaja

1 §

Selvitysosapuolen oikeuksien myöntäminen

Arvopaperikeskus voi valtiovarainministeriön määräämin ehdoin myöntää selvitysosapuolen oikeudet myös muulle 2 momentin 2—4 kohdan edellytykset täyttävälle riittävän vakavaraiselle ja riskit hallitsevalle suomalaiselle tai ulkomaiselle yhteisölle. Valtiovarainministeriön määräämissä ehdoissa on edellytettävä, että hakijana oleva yhteisö toimittaa arvopaperikeskukselle niitä selvityksiä soveltuvien osin vastaavat selvitykset, jotka on sijoituspalvelulain 3 luvun 1 §:n mukaan liitettävä sijoituspalveluyrityksen toimilupaa koskevaan hakemukseen.

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

5 §

Arvopaperikeskuksen ja selvitysosapuolen panttioikeus

— — — — —
Jos panttina olevaa omaisuutta koskeva 1 tai 2 momentissa tarkoitettu velvoite laiminlyödään, pantinhaltija saa selvityksen toteuttamiseksi muuttaa panttiomaisuuden rahaksi. Jos panttina on kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain (/) 1 luvun 2 §:n 1 momentin 13 kohdassa tarkoitettulla kauppapaikalla kaupankäynnin kohteena oleva arvopaperi tai rahoitusväline, arvopaperi tai rahoitusväline voidaan muuttaa rahaksi kauppapaikalla. Rahaksi muuttamisessa voidaan myös muutoin poiketa pantinhaltijan oikeutta rajoittavista lainsäädännöksistä, jos poikkeaminen ei kohtuuttomasti vaaranna pantinomistajan, velallisen tai muiden velkojien etua. Rahaksimuuttamisoikeus on selvitysosapuolella myös, jos sijoituspalvelun tarjoaja, joka ei toimi selvitysosapuolena, jättää täyttämättä selvitettävästä kaupasta johtuvat velvoitteensa.
— — — — —

6 §

Tilinhoitajan oikeuksien myöntäminen

Arvopaperikeskuksen on myönnettävä tilinhoitajan oikeudet Suomen valtiolle, Suomen Pankille, toisen ETA-valtion keskuspankille, kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettulle pörssille, keskusvastapuolelle, ulkomaiselle arvopaperikeskukselle sekä sellaiselle sijoituspalvelun tarjoajalle ja selvitysosapuolelle:

- 1) jonka suunnittelema toiminta täyttää toiminnan edellyttämät tekniset vaatimukset;
 - 2) jonka voidaan aikaisemman toimintansa perusteella tai muutoin perustellusti katsoa täyttävän tehtävässä tarvittavaa oikeudellista asiantuntemusta ja eettistä tasoa koskevat vaatimukset;
 - 3) jonka suunnittelema toiminta ei vaaranna arvo-osuusjärjestelmän ja arvo-osuusrekisterin luotettavaa ja tarkoituksenmukaista toimintaa;
 - 4) jonka osakepääoma, osuuspääoma tai muu vastaava pääoma on vähintään 730 000 euroa; ja
 - 5) joka täyttää muut arvopaperikeskuksen säännöissä asetetut vaatimukset.
- — — — —

11 §

Sijoituspalvelutoiminnan menettelytapasäännösten soveltaminen selvitysosapuoleen ja tilinhoitajaan.

Mitä sijoituspalvelulain 7 luvun 2 §:n 2 momentissa säädetään henkilökohtaisista liiketoimista ja 9 §:ssä eturistiriitatilanteiden hallinnasta, 9 luvun 1 §:ssä sijoituspalveluyrityksen velvollisuudesta pitää asiakasvarat erillään sekä 10 luvun 9 §:ssä toimeksiantojen käsittelystä, sovelletaan myös selvitysosapuoleen ja tilinhoitajaan.
— — — — —

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

6 luku

Arvo-osuusjärjestelmään kuuluvat osakkeet ja osuudet

8 §

Yhtiöt, joiden osakkeella ei käydä kauppaa kauppapaikalla

Jos edellä 1 §:ssä tarkoitetun osakeyhtiön osakkeilla ei käydä kauppaa rahoitusvälineiden kaupankäynnistä annetun lain 1 luvun 2 §:n 1 momentin 13 kohdassa tarkoitetulla kauppapaikalla, ei osakkeita saa liittää ulkomaiseen arvo-osuusjärjestelmään.

8 luku

Erinäiset säännökset

1 §

Salassapitovelvollisuus.

Arvopaperikeskuksella on oikeus salassapitosäännösten estämättä luovuttaa arvo-osuusjärjestelmästä tietoja sisäpiirin omistusta koskeviin rekistereihin ja sijoituspalvelulain 7 luvun 2 §:n 2 momentissa tarkoitettujen vaikuttavassa asemassa olevien henkilöiden tekemistä henkilökohtaisista liiketoimista pidettäviin rekistereihin.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tämän lain voimaan tullessa voimassa olleen 2 luvun 16 §:n 2 momentin mukaista vuosittaista selvitystä Finanssivalvonnalle ei tarvitse toimittaa enää vuodelta 2017.

12.

Laki

eräistä arvopaperi- ja valuuttakaupan sekä selvitysjärjestelmän ehdoista annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan eräistä arvopaperi- ja valuuttakaupan sekä selvitysjärjestelmän ehdoista annetun lain (1084/1999) 1 §:n 1 momentin 1 kohta, sellaisena kuin se on laissa 768/2012, seuraavasti:

1 §

Soveltamisala

Tämä laki koskee selvitysjärjestelmässä toteutettavaa maksujen nettouttamista ja muuta selvittämistä sekä sellaisten toimitusvelvoitteiden nettouttamista ja muuta selvittämistä, jotka liittyvät:

1) sijoituspalvelulain (747/2012) 1 luvun 14 §:ssä tarkoitettujen rahoitusvälineiden sekä muiden niihin rinnastettavien arvopaperien ja johdannaissopimusten kauppaan; tai

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____.

13.

Laki

rahoitusvakuuslain 3 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rahoitusvakuuslain (11/2004) 3 §:n 2 momentin 3 kohta, sellaisena kuin se on laissa 632/2014, seuraavasti:

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

3 §

Määritelmiä

Tässä laissa tarkoitetaan *laitoksella*:

3) luottolaitostoiminnasta annetun lain 1 luvun 7 §:ssä tarkoitettua luottolaitosta ja 1 luvun 11 §:ssä tarkoitettua rahoituslaitosta, sijoituspalvelulain (747/2012) 1 luvun 13 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua sijoituspalveluyritystä, sijoitusrahastolain (48/1999) 2 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettua rahastoyhtiötä ja 5 kohdassa tarkoitettua säilytysyhteisöä, vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain (162/2014) 2 luvun 2 §:ssä tarkoitettua vaihtoehtorahastojen hoitajaa, 14 luvun 1 §:ssä tarkoitettua säilytysyhteisöä ja 3 §:ssä tarkoitettua erityistä säilytysyhteisöä, vakuutusyhtiölain (521/2008) 1 luvun 1 §:ssä tarkoitettua vakuutusyhtiötä, työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain (354/1997) 1 §:ssä tarkoitettua työeläkevakuutusyhtiötä ja vakuutusyhdistyslain (1250/1987) 1 luvun 1 §:n 2 momentissa tarkoitettua vakuutusyhdistystä;

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

14.

Laki

arvo-osuustileistä annetun lain 5 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan arvo-osuustileistä annetun lain (827/1991) 5a §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 350/2017, seuraavasti:

Omaisuuksienhoitotili

5 a §

Omaisuuksienhoitotilin tilinhaltijana voi toimia arvopaperikeskus, keskuspankki tai tilinhoitaja. Arvopaperikeskus voi hyväksyä tilinhaltijaksi myös sellaisen luottolaitoksen tai sijoituspalveluyrityksen, jolla on oikeus tarjota sijoituspalvelulaissa (747/2012) tarkoitettua rahoitusvälineiden säilyttämistä, arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 2 luvun 17 §:ssä tar-

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

koitetun ulkomaisen yhteistyötahon taikka sellaisen muun ulkomaisen yhteisön, joka on riittävän julkisen valvonnan alainen ja jonka taloudelliset toimintaedellytykset ja hallinto täyttävät tehtävän luotettavalle hoidolle asetettavat vaatimukset.

Tämä laki tulee voimaan _____
päivänä _____
kuuta 20 _____.

15.

Laki

arvopaperitileistä annetun lain 1 ja 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan arvopaperitileistä annetun lain (750/2012) 1 luvun 1 §:n 2 momentti ja 2 §:n 1 momentin 2 kohta, sellaisena kuin niistä on 2 §:n 1 momentin 2 kohta laissa 351/2017, seuraavasti:

1 §

Soveltaisala

Mitä tässä laissa säädetään arvopaperista, sovelletaan arvopaperimarkkina-laissa (746/2012) tarkoitettuun arvopaperiin ja soveltuvin osin muuhun sijoituspalvelulain (747/2012) 1 luvun 14 §:ssä tarkoitettuun rahoitusvälineeseen.

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

2) *säilyttäjällä* sijoituspalvelulain (747/2012) 2 luvun 1 §:n 1 momentissa taikka 2 §:n 1 tai 4 momentissa tarkoitettua yritystä, joka harjoittaa säilyttämistä laissa sallittuna oheis- tai liitännäis-palveluna, taikka arvo-osuustileistä annetun lain (827/1991) 5 a §:ssä tarkoitettua omaisuudenhoi-totilin tilinhaltijaa;

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

16.

Laki

luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta annetun lain (1194/2014) 1 luvun 3 §:n 1 momentin 18 kohta ja 6 §:n 3 momentin 6 kohta, 7 luvun 6 §:n 1 ja 3 momentti, 12 luvun 2 §:n 1 momentin 3 kohta ja 18 luvun 2 § seuraavasti:

1 luku

Yleiset säännökset

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

18) kolmannen maan sijoituspalveluyrityksellä sijoituspalvelulain 1 luvun 13 §:ssä tarkoitettua ulkomaista sijoituspalveluyritystä;

6 §

Lain tavoitteet ja yleiset soveltamisperiaatteet

Viraston on tätä lakia soveltaessaan otettava huomioon muun ohessa laitoksen ja 1 §:n 2 momentissa tarkoitetun yrityksen:

6) harjoittama sijoituspalvelulain 1 luvun 15 §:ssä tarkoitettujen sijoituspalvelujen tarjoaminen.

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

7 luku

Kriisinratkaisuvälineitä koskevat yleiset periaatteet

6 §

Omistajavalvontaa koskevien säännösten soveltaminen

Muunnettaessa velkoja osakkeiksi tai osuuksiksi 8 luvun nojalla tai luovutettaessa osakkeita tai osuuksia 9 luvun nojalla sovelletaan luottolaitostoiminnasta annetun lain 3 lukua, sijoituspalvelulain 6 a luvun 1 §:ää ja Finanssivalvonnasta annetun lain 32 a—32 c §:ää, jollei jäljempänä tässä pykälässä toisin säädetä.

Poiketen siitä, mitä luottolaitostoiminnasta annetussa laissa ja sijoituspalvelulaissa säädetään, virasto voi luovuttaa osakkeet ja osuudet tämän lain 8 ja 9 luvun säännösten nojalla ennen kuin Euroopan keskuspankki on tehnyt luottolaitostoiminnasta annetun lain 3 luvun 2 §:n 2 momentissa tarkoitetun päätöksen tai Finanssivalvonta on myöntänyt sijoituspalvelulain 6 a luvun 2 §:n 2 momentissa tarkoitetun luvan. Virastolla on kuitenkin yksinomainen oikeus käyttää osakkeisiin ja osuuksiin perustuvia oikeuksia siihen saakka, kunnes Euroopan keskuspankki on tehnyt mainitun päätöksen tai Finanssivalvonta on myöntänyt mainitun luvan tai tehnyt päätöksen, kieltäkö se osakkeiden tai osuuksien luovutuksen taikka kun Finanssivalvonnasta annetun lain 32 b §:n mukainen määräaika on päättynyt.

12 luku

Viraston toimivaltuudet

2 §

Liitännäisvaltuudet

Virastolla on käyttäessään 8—11 luvussa säädettyjä kriisinratkaisuvaltuuksia oikeus:

3) vaatia, että Finanssivalvonta keskeyttää kriisihallintoon asetetun laitoksen rahoitusvälineellä tapahtuvan kaupankäynnin tai lykkää rahoitusvälineen ottamista kaupankäynnin kohteeksi kaupankäynnistä rahoitusvälineellä annetun lain (/) 1 luvun 2 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitetulle säännellylle markkinalle;

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

18 luku

Hallinnolliset seuraamukset

2 §

Hallinnollisten seuraamusten määrääminen ja täytäntöönpano

Hallinnollisten seuraamusten määräämisestä, julkistamisesta ja täytäntöönpanosta säädetään Finanssivalvonnasta annetun lain 4 luvussa.

Tämä laki tulee voimaan _____
päivänä _____ kuuta 20 ____.

17.

Laki

rahoitusvakausviranomaisesta annetun lain 7 luvun 10 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan rahoitusvakausviranomaisesta annetun lain (1195/2014) 7 luvun 10 § seuraavasti:

7 luku

Erinäiset säännökset

10 §

Hallinnollisten seuraamusten määrääminen ja täytäntöönpano

Hallinnollisten seuraamusten määräämisestä, julkistamisesta ja täytäntöönpanosta säädetään Finanssivalvonnasta annetun lain 4 luvussa.

Tämä laki tulee voimaan _____
päivänä _____ kuuta 20 ____.

18.

Laki

rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 2 ja 3 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain (699/2004) 2 §:n 1 momentin 2 kohta ja 3 §:n 3 momentin 1 kohta, sellaisina kuin ne ovat, 2 §:n 1 momentin 2 kohta laissa 763/2012 ja 3 §:n 3 momentin 1 kohta laissa 622/2014, seuraavasti:

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

2) *sijoituspalveluyrityksellä* sijoituspalvelulain (747/2012) 1 luvun 13 §:ssä tarkoitettua sijoituspalveluyritystä ja sitä vastaavaa ulkomaista sijoituspalveluyritystä;

3 §

Rahoitus- ja vakuutusryhmittymä

Sen lisäksi, mitä edellä tässä pykälässä säädetään, ryhmittymän muodostavat:

1) säännellyt yritykset, joiden välillä vallitsee luottolaitostoiminnasta annetun lain 5 luvun 12 §:ssä, sijoituspalvelulain 1 luvun 26 §:n 15 kohdassa tai vakuutusyhtiölain 1 luvun 10 §:ssä tarkoitettu muu kuin edellä tässä pykälässä tarkoitettu merkittävä sidos sekä tällaisten yritysten tytäryritykset ja omistusyhteisyrietykset edellyttäen, että vähintään yksi säännellyistä yrityksistä on rahoitusalan yritys, vähintään yksi on vakuutusalan yritys ja rahoitus- ja vakuutusalan yritysten yhteenlaskettu osuus sekä kummankin toimialan yritysten osuus erikseen ovat merkittäviä 4 §:n mukaisesti lasketulla tavalla;

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

19.

Laki

maksupalvelulain 3 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maksupalvelulain (290/2010) 3 §:n 4 kohta, sellaisena kuin se on laissa /, seuraavasti:

3 §

Soveltamisalaan kuulumattomat maksutapahtumat

Tätä lakia ei sovelleta seuraaviin maksutapahtumiin:

4) sijoituspalveluyritysten, luottolaitosten, sellaisten yhteissijoitusyritysten, rahastoyhtiöiden ja vaihtoehtorahastojen hoitajien, jotka tarjoavat sijoituspalvelulain (747/2012) 1 luvun 15 §:ssä tarkoitettua sijoituspalvelua, ja 3 kohdassa tarkoitettujen tai sellaisten muiden yritysten, jotka voivat säilyttää arvopapereita, omaisuudenhoitoon taikka arvopaperien lunastukseen tai myyntiin liittyvät maksutapahtumat;

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

20.

Laki

maksulaitoslain 3 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maksulaitoslain (297/2010) 3 §:n 4 kohta, sellaisena kuin se on laissa 180/2014, seuraavasti:

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

3 §

Soveltamisalaan kuulumattomat maksutapahtumat

Tätä lakia ei sovelleta seuraaviin maksutapahtumiin:

4) sijoituspalveluyritysten, luottolaitosten, sellaisten yhteissijoitusyritysten, rahastoyhtiöiden ja vaihtoehtorahastojen hoitajien, jotka tarjoavat sijoituspalvelulain (747/2012) 1 luvun 15 §:ssä tarkoitettua sijoituspalvelua, ja 3 kohdassa tarkoitettujen henkilöiden tai sellaisten muiden yritysten, jotka voivat säilyttää arvopapereita, omaisuudenhoitoon taikka arvopaperien lunastukseen tai myyntiin liittyvät maksutapahtumat;

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

21.

Laki

rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain (444/2017) 1 luvun 2 §:n 1 momentin 16 kohta ja 4 §:n 16 kohdan a alakohta sekä
lisätään 9 luvun 4 §:ään uusi 4 momentti seuraavasti:

1 luku

Yleiset säännökset

2 §

Soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan:

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

16) sijoituspalvelulain (747/2012) 2 luvun 3 §:n 1 momentin 1—8 kohdassa tarkoitettua palvelua liike- tai ammattitoimintana tarjoavaan;

4 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

16) *rahoituslaitoksella*:

a) sijoituspalvelulain 1 luvun 13 §:ssä tarkoitettua sijoituspalveluyritystä;

9 luku

Erinäiset säännökset

4 §

Muutoksenhaku

Finanssivalvonnan päätökseen haetaan muutosta valittamalla siten kuin Finanssivalvonnasta annetun lain 73 §:ssä säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tämän lain voimaan tullessa vireillä olevaan valitukseen sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

22.

Laki

kiinteistörahastolain 3 ja 19 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

muutetaan kiinteistörahastolain (1173/1997) 3 §:n 1 momentin 4 kohta ja 19 §, sellaisina kuin ne ovat, 3 §:n 1 momentin 4 kohta laissa 766/2012 ja 19 § laissa 164/2014, seuraavasti:

3 §

Muut määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

4) *johdannaisopimuksella* sellaista johdannaisopimusta, jolla käydään kauppaa kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa (/) tarkoitetulla säännellyllä markkinalla tai muulla säännellyllä, säännöllisesti toimivalla, tunnustetulla ja yleisölle avoimella markkinapaikalla, sekä muuta johdannaisopimusta, jonka kohteena on arvopaperi, valuutta, korko, johdannaisopimus, kiinteistö, kiinteistöarvopaperi, muu varallisuus tai tällaisen kohde-etuuden hinnan kehitystä kuvaava tunnusluku;

19 §

Arvopaperimarkkinalain soveltaminen

Kiinteistörahastoon ja sen osakkeenomistajaan sovelletaan arvopaperimarkkinalain 3—10 lukuja, jollei tässä luvussa, 2 tai 11 §:ssä, vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 7, 12 ja 13 luvussa tai kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 5 luvussa toisin säädetä.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____.

23.

Laki

sidotusta pitkäaikaissäästämisestä annetun lain 6 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan sidotusta pitkäaikaissäästämisestä annetun lain (1183/2009) 6 §:n 1 momentin 2 kohta, sellaisena kuin se on laissa 767/2012, seuraavasti:

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

6 §

Säästövarojen sijoittaminen

Säästövarat on sijoitettava, siltä osin kuin niitä ei ole sovittu jätettäväksi säästämistilille, säästövaroihin oikeutetun nimissä säästämissopimuksessa tarkemmin sovitulla tavalla yhteen tai useampaan seuraavista sijoituskohteista:

2) arvopaperimarkkinalain (746/2012) 2 luvun 1 §:ssä tarkoitettu arvopaperi, joka on kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa (/) tarkoitettulla säännellyllä markkinalla tai sannotussa laissa tarkoitettussa monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä kaupankäynnin kohteena tai Euroopan talousalueen ulkopuolella niihin rinnastettavan kaupankäynnin kohteena ja jonka liikkeeseenlaskija on velvollinen noudattamaan arvopaperimarkkinalain 3—10 luvun tai kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 5 luvun 2 §:n mukaista taikka niihin rinnastettavaa tiedonantovelvollisuutta;

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

24.

Laki

tilintarkastuslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan tilintarkastuslain (1141/2015) 1 luvun 2 §:n 8 kohta, 6 luvun 9 §:n 5 momentti ja 9 luvun 3 §:n 2 momentin 1 kohta, sellaisina kuin ne ovat laissa 622/2016, seuraavasti:

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

1 luku

Yleiset säännökset

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

8) säännellyllä markkinalla kaupankäynnin kohteena olevalla yhteisöllä yhteisöä, jonka arvopaperi on otettu kaupankäynnin kohteeksi kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain (/) 1 luvun 2 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitetulla säännellyllä markkinalla;

6 luku

Hyväksyminen ja rekisteröinti

9 §

Tilintarkastajarekisteri

Rekisteriin merkitään tiedot myös sellaisesta muussa kuin ETA-valtiossa hyväksytystä ja rekisteröidystä tilintarkastajasta, joka antaa tilintarkastuskertomuksen muussa kuin ETA-valtiossa rekisteröidyn yhteisön tilinpäätöksestä tai konsernitilinpäätöksestä sekä toimintakertomuksesta, jos yhteisön arvopaperi on kaupankäynnin kohteena kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 1 luvun 2 §:n 1 momentin 7 kohdassa tarkoitetussa pörssissä. Rekisteröitävän on lisäksi täytettävä valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädettävät ammattitaitoa, tilintarkastusyhteisön hallintoa, tilintarkastuksen suorittamista ja tietojen julkistamista koskevat edellytykset. Rekisteröinti ei koske tilintarkastajaa sellaisessa yhteisössä, jonka arvopapereista säännellyllä markkinalla kaupankäynnin kohteena on vain sellaisia muita kuin osakesidonnaisia arvopapereita, joiden yksikkökohtainen nimellisarvo tai kirjanpidollinen vasta-arvo on vähintään:

1) 50 000 euroa tai tätä liikkeeseenlaskupäivänä vastaava määrä muussa valuutassa, jos liikkeeseenlasku on tapahtunut ennen 31 päivää joulukuuta 2010; tai

2) 100 000 euroa tai tätä liikkeeseenlaskupäivänä vastaava määrä muussa valuutassa, jos liikkeeseenlasku on tapahtunut 31 päivänä joulukuuta 2010 tai sen jälkeen.

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

9 luku

Tietojen luovuttaminen ja viranomaisyhteistyö

3 §

Kansainvälinen valvontayhteistyö

— — — — —
Mitä 1 momentissa säädetään, koskee myös valvonnan kannalta tarpeellisten asiakirjojen toimittamista muun kuin ETA-valtion valvojalle, joka kotimaassaan lain nojalla hoitaa vastaavia tehtäviä, jos:

1) asiakirjat liittyvät tilintarkastukseen sellaisessa yhteisössä, joka laatii konsernitilinpäätöksen kyseisessä valtiossa tai jonka arvopaperit on kyseisessä valtiossa otettu kaupankäynnin kohteeksi kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 1 luvun 2 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettua säänneltyä markkinaa vastaavalla markkinalla ja jos kyseisen yhteisön kaupallisten etujen suojaaminen ei tämän johdosta vaarannu;
— — — — —

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

25.

Laki

verotusmenettelystä annetun lain 15 ja 17 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan verotusmenettelystä annetun lain (1558/1995) 15 §:n 5 momentti ja 17 §:n 12 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 773/2012, seuraavasti:

15 §

Tulotietoja koskeva sivullisen yleinen tiedonantovelvollisuus

— — — — —
Edellä 4 momentissa tarkoitettun tiedonantovelvollisen on toimitettava Verohallinnolle tarpeelliset tiedot myös johdannaissopimuksesta, jolla käydään kauppaa kaupankäynnistä rahoitusväli-

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

neillä annetussa laissa (/) tarkoitetulla säännellyllä markkinalla tai muulla säännellyllä ja viranomaisen valvonnassa olevalla markkinalla, ja sijoituspalvelulain 1 luvun 14 §:n 3—9 kohdassa tarkoitettusta ja muusta johdannaissopimuksesta sekä sopimuksen osapuolista.

17 §

Muita tietoja koskeva sivullisen yleinen tiedonantovelvollisuus

Yhtiön, jonka arvopapereita on otettu yhtiön hakemuksesta tai sen suostumuksella kaupankäynnin kohteeksi säännellyllä ja viranomaisen valvonnassa olevalla markkinalla Suomessa tai ulkomailla, on ilmoitettava Verohallinnolle arvopaperin kaupankäynnin kohteeksi ottamisesta, kaupankäynnin siirtymisestä markkinalta toiselle samoin kuin siitä, että arvopaperi on lakannut olemasta kaupankäynnin kohteena markkinalla. Sama koskee vastaavasti arvopaperien ottamista kaupankäynnin kohteeksi yhtiön hakemuksesta tai sen suostumuksella kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitetussa monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä tai organisoitussa kaupankäyntijärjestelmässä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

26.

Laki

holhoustoimesta annetun lain 34 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan holhoustoimesta annetun lain (442/1999) 34 §:n 1 momentin 13 kohta, sellaisena kuin se on laissa 184/2014, seuraavasti:

34 §

Jollei laissa toisin säädetä, edunvalvojalla ei ole oikeutta ilman holhousviranomaisen lupaa päämiehensä puolesta:

13) antaa rahalainaa tai vastiketta antamalla hankkia sijoituspalvelulain (747/2012) 1 luvun 14 §:ssä tarkoitettuja rahoitusvälineitä taikka osuuksia yhteisöissä lukuun ottamatta:

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

- a) varojen tallettamista Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa toimiluvan saaneeseen luottolaitokseen;
 - b) valtion, Ahvenanmaan maakunnan, kunnan tai kuntayhtymän liikkeeseen laskemien joukkovelkakirjojen hankkimista;
 - c) sellaisten arvopapereiden hankkimista, joilla käydään kauppaa kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain (/) 1 luvun 2 §:ssä tarkoitetussa pörssissä, säännellyllä markkinalla tai monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä;
 - d) osuuksien hankkimista Suomessa rekisteröidyssä sijoitusrahastolain (48/1999) 2 §:n 9 kohdassa mainitun sijoitusrahastodirektiivin mukaisessa sijoitusrahastossa tai sellaisessa sijoitusrahastolain 128 §:n 1 momentissa tarkoitetussa ulkomaisessa yhteissijoitusyrityksessä, joka mainitun 128 §:n 2 momentin mukaan saa markkinoida osuuksiaan Suomessa;
 - e) osuuksien hankkimista sellaisessa vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa (162/2014) tarkoitetussa vaihtoehtorahastossa, jonka pääomasta on sen sääntöjen mukaan aina vähintään kolme neljäsosaa sijoitettuna a, b ja c alakohdassa tarkoitettuihin talletuksiin, joukkovelkakirjoihin ja arvopapereihin ja jonka osuuksia voidaan mainitun lain 13 luvun mukaisesti tarjota ei-ammattimaisille asiakkaille;
 - f) a—e alakohdassa tarkoitettuihin rahoitusvälineisiin rinnastettavien oikeusministeriön asetuksella säädettävien rahoitusvälineiden hankkimista;
 - g) sellaisten osakkeiden tai osuuksien hankkimista, joiden tuottaman oikeuden pääasiallisena sisältönä on oikeus kotitaloudessa tavallisesti käytettävän hyödykkeen tai palvelun saamiseen, jos osuuteen ei liity henkilökohtaista vastuuta yhteisön veloista.
- — — — —

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

27.

Laki

oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa annetun lain 1 luvun 2 §:n 1 momentin 7 kohdan kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Tällä lailla kumotaan oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa annetun lain (100/2013) 1 luvun 2 §:n 1 momentin 7 kohta, sellaisena kuin se on laissa 23/2014.

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

2 §

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Markkinaoikeudessa tämän lain voimaan tullessa vireillä oleva asia käsitellään noudattaen tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

28.

Laki

kuluttajansuojalain 7 luvun 9 §:n ja 7 a luvun 4 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään kuluttajansuojalain (38/1978) 7 luvun 9 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 746/2010 ja 851/2016, uusi 3 momentti, sekä 7 a luvun 4 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 851/2016, uusi 2 momentti seuraavasti:

7 luku

Kuluttajaluotot

9 §

Ennen luottosopimuksen tekemistä annettavat tiedot

Jos luottosopimuksessa on tarkoitus viitata rahoitusvälineissä ja rahoitussopimuksissa vertailuarvoina tai sijoitusrahastojen arvonkehityksen mittaamisessa käytettävistä indekseistä ja direktiivien 2008/48/EY ja 2014/17/EU sekä asetuksen (EU) N:o 596/2014 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/1011 3 artiklan 1 kohdan 3 alakohdassa määriteltyyn vertailuarvoon, luotonantajan ja luotonvälittäjän on lisäksi annettava kuluttajalle erillisellä asiakirjalla tieto vertailuarvon ja sen hallinnoijan nimestä sekä vertailuarvon käytön mahdollisista vaikutuksista kuluttajaan.

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

7 a luku

Asunto-omaisuuteen liittyvät kuluttajaluotot

4 §

Yleinen tiedonantovelvollisuus

— — — — —

Jos luotonantajan tai luotonvälittäjän tarjoamissa luotoissa viitataan rahoitusvälineissä ja rahoitussopimuksissa vertailuarvoina tai sijoitusrahastojen arvonkehityksen mittaamisessa käytettävistä indekseistä ja direktiivien 2008/48/EY ja 2014/17/EU sekä asetuksen (EU) N:o 596/2014 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/1011 3 artiklan 1 kohdan 3 alakohdassa määritellyyn vertailuarvoon, 1 momentissa tarkoitettujen tietojen tulee sisältää myös vertailuarvon ja sen hallinnoijan nimi sekä vertailuarvon käytön mahdolliset vaikutukset kuluttajaan.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

29.

Laki

talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain 9 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain (599/2010) 9 §:n 4 momentti, sellaisena kuin se on laissa 616/2014, seuraavasti:

9 §

Tilinpäätös ja tilintarkastus

— — — — —

Keskusyhteisön jäsenluottolaitoksen on pidettävä jäljennös 2 momentissa tarkoitettua tilinpäätöksestä jokaisen nähtävänä ja annettava siitä jäljennöksiä noudattaen, mitä luottolaitostoinnista annetun lain 12 luvun 11 §:n 2 ja 4 momentissa säädetään. Keskusyhteisöstä ja jäsenluottolaitoksista ja niiden tytäryrityksistä on laadittava yhdistelty puolivuosisikatsaus ja vuosikat-

Valiokunnan mietintö TaVM 22/2017 vp

saus noudattaen soveltuvien osin, mitä 2 momentissa ja luottolaitostoiminnasta annetun lain 12 luvun 12 §:ssä säädetään. Keskusyhteisön jäsenluottolaitoksen on annettava jokaiselle sitä pyytävälle jäljennös yhdistelystä puolivuositarkastuksesta niin kuin luottolaitostoiminnasta annetun lain 12 luvun 11 §:ssä säädetään.

— — — — —

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Helsingissä 12.12.2017

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Kaj Turunen sin
varapuheenjohtaja Harri Jaskari kok
jäsen Harry Harkimo kok
jäsen Petri Honkonen kesk
jäsen Hannu Hoskonen kesk
jäsen Laura Huhtasaari ps
jäsen Lauri Ihalainen sd
jäsen Katri Kulmuni kesk
jäsen Eero Lehti kok (osittain)
jäsen Markus Lohi kesk
jäsen Martti Mölsä sin
jäsen Johanna Ojala-Niemelä sd
jäsen Arto Pirttilahti kesk
jäsen Hanna Sarkkinen vas
jäsen Joakim Strand r (osittain)
jäsen Antero Vartia vihr

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Teija Miller